Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):
Titel | Title: Skuespil til Brug for den danske Skueplads : [Den Gyldendalske Samling].
Bindbetegnelse | Volume Statement: Vol. 12
Udgivet år og sted | Publication time and place: Kiøbenhavn : Gyldendal, 1775-89
Fysiske størrelse | Physical extent: 12 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021442934

55, — 3

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Skuespil

til Brug

for

den danske Skueplads.

Tolvte Bind.

Kiøbenhavn 1789.
Trykt paa Gyldendals Forlag.

BIBLIOTHECA REGIA · HAFNIENSIS ·

Indhold
af
det tolvte Bind af Skuespil.

Vændriken eller den falske Mistanke, i tre Akter, af Schrøder.

Ringen, i fem Akter.

Den skinsyge Kone, i fem Akter, af Colmann.

Somnambulus eller Frieren som gaaer i Søvne, i een Akt.

[illegible]

Fændriken

eller

den falske Mistanke.

Et

Original Lystspil i tre Optog,

paa Tydsk

af

Frederik Ludevig Schrøder.

Oversat

ved

Friderik Schwardz.

Personerne.

Baron von Harrvitz.	Hr. Schwartz.
Sophie, hans Datter.	Jfr. Astrup.
Wilhelm von Vizar, Fændrik.	Hr. Rossing.
Alsing, Capitain.	Hr. Preisler.
Mansberg, Doktor.	Hr. Elsberg.
Madame Lenten.	Mad. Knudsen.
Conradt. } Baronens Tienere.	Hr. Knudsen.
Frands. }	Hr. Ibsen.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Første Akt.

Første Scene.

Baronen. Conradt.

Baronen

(lader Conradt hielpe sig Kiolen paa, børste af og seer paa Uhret.)

Halv Ni! — Vognen.

Conradt.

Er nok alt forspendt.

(Gaaer).

Anden Scene.

Baronen

(lukker Skatollet, tager sin Hat, gaaer nogle Gange frem og tilbage, gaaer saa til Døren, lukker den op, holder den aaben med Haanden, besinder sig, lukker den til igien, gaaer frem og tilbage.

En liderlig Knægt, han har en hemmelig Kierlighed Forstaaelse. (Legger Hatten fra sig, tager Slafrok

paa, lukker Skatollet op, sætter sig og begynder at skrive.) Dyrebare, ulykkelige Caroline!

Tredie Scene.

Baronen. Mad. Lenten.

Mad. Lenten.

Vognen er forespendt, Herre!

Baronen.

Hvad?

Mad. Lenten.

Vognen er forespendt.

Baronen.

Hvem vil kiøre ud?

Mad. Lenten.

Herren, til Hr. Generalen.

Baronen.

Hun er gal! — hvad skal jeg nu igien hos Generalen?

Mad. Lenten.

Faae Efterretning om Fændriken.

Baronen.

Jeg har alt været der.

Mad. Lenten.

Hvorledes?

Baronen.

Han er en liderlig Knægt, han har en hemmelig Kierligheds-Forstaaelse.

Mad. Lenten (sagte).

Gode Gud! i Dag er det igien galt fat.

Baronen.

Det ene Menneske er som det andet! — Ogleart.

Mad.

Mad. Lenten.

Huse dem om, kiere Hr. Baron! De har i Dag endnu ikke været ude af Huset.

Baronen.

Vil hun holde mig for Nar?, halv Ni var jeg færdig med min Paaklædning, og nu (seer paa Uhret) er den 35 Minuter.

Mad. Lenten.

Altsaa kan Herren jo umuelig have været der.

Baronen.

Hm! — besynderlig — det kommer mig dog for, som Generalen havde sagt mig, han er en liderlig Knægt — der har en hemmelig Kierligheds-Forstaaelse

Mad. Lenten.

Kiere Hr. Baron, det er deres egne Tanker, fordi vi ikke kan blive klog paa Fændrikens Opførsel.

Baronen.

Hun har Ret — nu husker jeg det — Er han alt gaaet ud igien?

Mad. Lenten.

Som sædvanlig.

Baronen.

Jeg veed nok — jeg finder ingen retskaffen Mand der vil trykke mine Øine til.

Mad. Lenten.

Bedste nædige Herre, Deres Sophie! —

Baronen.

Vil ogsaa blive forført af en slet Karl, saavel som Caroline! — Stille! hvor er mit Brev? — jeg maae skrive.

Mad. Lenten (sagte).

Dersom jeg kun kunde faae at vide, hvem denne Caroline er, hun ligger ham uophørlig i Tankerne og paa Hiertet — Allerede igien skrevet, det tør jeg ikke tilstæde. (høit) Naadige Herre, ikke langt fra vores Dør er der skeet en Ulykke. En uforsigtig Kudsk har overkiørt et Barn.

Baronen.

Overkiørt? Et det dødt?

Mad. Lenten.

Nei, man har Haab om Bedring. Det er vores fattige Vaskerkones Barn. — Dersom Deres Naade vilde give dem en liden Understøttelse.

Baronen.

Fanden skal de have, jeg gir intet.

Mad. Lenten (sagte).

Var han dog i det mindste gavmild i hans Adspredelse.

Baronen.

Erstat mig det, man har bedraget mig fra, saa vil jeg gisre vel.

Mad. Lenten (sagte).

Doctoren bliver ogsaa længe borte i Dag.

Baronen
(tager sin Bog).

Vores Vaskerkones Barn?

Mad. Lenten.

Ja, naadige Herre!

(Baronen skriver i Bogen).

Fierde Scene.

De Forrige. Sophie.

Sophie
(triner sagte ind, til Lenten).

Hvorledes er det i Dag?

Mad. Lenten (ligeledes).

Ikke vel!

Sophie (høit).

God Morgen, kiereste Fader.

Baronen.

Deres Tiener, Hr. Doktor.

Sophie.

Det er mig, kiere Fader!

Baronen
(seer sig om).

Ach! — hvad vil du?

Sophie.

En vis Enke Walner er der ude.

Baronen (forundret).

Walner! (vred) Hvad vil hun? hvem er hun?

Sophie.

Og bad mig med Taarene i Øinene spørge Dem, hvorved hun har været saa ulykkelig at tabe sin maanedlige Almisse.

Baronen.

Hvad for Almisse? Hvem har givet hende Almisse? jeg?

Sophie.

Ja, som hun siger.

Baronen.

Fanden har jeg givet! jeg giver ingen Almisse — hun skal afsted! paa Døren med hende.

Sophie.

Sophie.

O, min Gud!

(Gaaer).

Baronen.

Sophie! — giv din Pung hid.

Sophie (gir den).

Der!

Baronen

(lægger den paa Bordet).

Skaf hende nu bort!

Sophie

(gaaer sukkende bort).

Femte Scene.

Baronen. Mad. Lenten.

Mad. Lenten (sagte).

Egen Ulykke skulde dog opvække Medlidenhed mod andre.

Baronen (springer op).

Elsker Sophie Fændriken?

Mad. Lenten.

Hvor kan jeg svare derpaa, naadige Herre!

Baronen.

Hvorfor ikke?

Mad. Lenten.

Jeg har aldrig mærket noget saadant.

Baronen (et Ophold).

Hvor mon Fændriken altid være henne?

Mad. Lenten.

Det veed Himlen. Men dersom Deres Naade befaler, behøver man jo kun hemmelig at skikke nogen efter ham.

Baro-

Baronen.

Og ſtiele hans Hemmelighed, ſom han vil ſkiule? ſom jeg ſiger: det ene Menneſke er ſom det andet. Et uſkyldigt Spørgsmaal af mig, friſter ſtrax til ondſkabsfulde Anſlag.

Mad. Lenten.

Men, naadige Herre! dersom De ved denne Efterforſkning kunde giøre det unge Menneſke lykkelig?

Baronen.

Dersom jeg kunde det! — Men hvorfor? Hvem vil giøre ham lykkelig? — vil jeg giøre noget Menneſke lykkelig?

Siette Scene.

De Forrige. Doktoren. Conradt.

Conradt

(bringer Medicin, et Glas Vand, en Solvſkee, og ſætter det paa Bordet og gaaer ſtrax bort).

Doktoren.

God Morgen, Hr. Baron!

Baronen (opbragt).

God Morgen. (Til Mad. Lenten). Gaae.

(Mad. Lenten gaaer).

Syvende Scene.

Baronen. Doktoren.

Baronen.

Ogſaa De er et ſlet Menneſke!

Doctoren (kold).

Jeg beder for alting, at De først tager ind.

Baronen.

Af Dem intet. Fy, min Herre! det eneste Menneske jeg endnu troede noget Godt om.

Doktoren (stedse kold).

Vil De ikke tage ind?

Baronen.

Tag De ind, De, paa det De kan faae et bedre Hierte og bedre Blod.

Doktoren.

Hr. Baron —

Baronen.

Jeg giver Dem en god Dag med Deres Indtagen.

Doktoren.

Saa har jeg her intet at bestille.

Baronen.

Nu, jeg vil jo tage ind — hid med det.

Doktoren

(gir ham Draaber og føler Pulsen).

Man har i Dag ladet Dem være for længe allene. — Det stormer igien —

Baronen.

Kunde jeg kun storme alle slettænkende Mennesker ud af Verden.

Doktoren (leende).

Saa vilde det overblivende Selskab være meget lidet — Roelig, Hr. Baron, roelig! Siig mig uden Hidsighed, hvorfor de var vred paa mig?

Baronen.

Fordi De har begaaet en slet Streg.

Doktoren.

Roelig! — hvorledes det?

Baro-

Baronen.

Hvorfor har De aabenbaret mig for Enken Walner.

Doktoren.

Fordi De den Gang endnu ikke havde paalagt mig Tavshed.

Baronen.

Og hvorfor har De nu taget Maanedspengene fra hende?

Doktoren.

Fordi jeg ikke har faaet dem af Dem.

Baronen.

Bedragerie! Løgn! Bedragerie! — Sligt forglemmer jeg ikke.

Doktoren.

Kun Taalmodighed. De veed dog at jeg ikke modtager Penge af Dem til Deres hemmelige velgiørende Udgifter, naar de ikke i mit Paasyn anteguer det.

Baronen.

Det staaer i Bogen.

Doktoren.

Taalmodighed — See efter.

Baronen

(slaaer op i Bogen, giør en Pause og falder Doktoren om Halsen).

Forladelse! men nei, ingen Forladelse! hvorfor har De ikke hellere lagt Pengene ud, end at lade de stakkels Folk sulte?

Doktoren.

Dette maae jeg bede om Forladelse for. Men hvorfor Konen ikke først er kommen til mig? —

Baronen.

Hun maae ikke have truffet Dem hiemme. Her er Pengene — og nu er der endnu en Barmhiertigheds-

Gier-

Gierning — Min stakkels Vaskerkones Barn er bleven overkiørt, bring Moderen disse 10 Dukater.

Doktoren.

Skriv det op.

Baronen.

(sætter sig og tager Bogen).

Men for Guds Skyld tavs, Hr. Doktor! tavs; dersom kun fire Mennesker veed, at jeg ikke er saa haard som jeg lader, bliver jeg ogsaa tredie gang til en Staader.

Doktoren.

Det er vel ikke at befrygte. Man bliver klog med Alderen.

Baronen.

Hvad skrive vi i Dag?

Doktoren.

Den ! — Hvorledes har De sovet i Nat? Jeg formoder meget uroelig. De har i Dag i Særdeleshed Bevægelse nødig. — Men hvad skriver De saa længe? (seer i Bogen) "Kom tilbage, dyrebare Caroline! og tilgiv" — Hr. Baron kom dog til Dem selv.

Baronen.

Hvad er der?

Doktoren.

Vil De giøre Deres Udgiftsbog til en Brevconcept.

Baronen

(seer i den og slaaer den sammen).

Ah!

Doktoren

(faaer ham til at staae op).

Kom, vi vil kiøre lidt ud. De har Adspredelse nødig.

Baronen.

Hvorfor lider jeg? — hvorfor kommer der ingen Slummer i mine Øine? hvorfor er jeg sygelig? hvorfor taber

taber jeg min Hukommelse? hvorfor er Verden mig forhadt? fordi jeg var et Menneske; fordi jeg fulgte de Drifter i mit Blod, jeg ikke gav mig selv.

Doktoren.

Kiere, Hr. Baron! det være langt fra mig at ville afnøde Dem Deres Hemmelighed; men da Deres Sindsforfatning bliver Dag for Dag betænkeligere —

Baronen.

Nei, Doktor! min Hemmelighed skal døe med mig! — Nok, jeg var en Tid et ondt Menneske, og lider nu derfor.

Doktoren.

Maaskee De forstørrer Deres Brøde, og en Vens Trøst og Raad kunde —

Baronen.

Trøst? Raad? — Skaf mig en brav Mand til min Pige, saa har jeg Raad, saa er jeg trøstet, saameget, som jeg kan blive det.

Doktoren.

Jeg troede at have bemerket megen Godhed hos Dem for Fændriken.

Baronen.

Det havde jeg ogsaa. Men skal jeg give Pigen til et Menneske som ingen kan blive klog paa.

Doktoren.

Jeg kan selv ikke begribe —

Baronen.

Han har en nederdrægtig, hemmelig Kierligheds Forstaaelse, det er hele Sagen; deraf kommer hans Gield, deraf hans hemmelige Gange — Gud! hvad jeg glædte mig, da jeg lærte at kiende den Knøs.

Doktoren.

Saa giv Capitain Alfings Andrag Gehør.

Baro-

Baronen.

Gud bevare os! den Spørger: det Menneske spør-ger mere i een Dag, end man kan besvare i 2 Aar. Han er mig desuden for riig.

Doktoren.

En besynderlig Feil!

Ottende Scene.

De Forrige. Mad. Lenten.

Mad. Lenten.

Hr. Capitain Alsing vil giøre sin Opvartning.

Baronen.

Nu ikke, jeg gider ikke svaret.

Doktoren.

Mad. Lenten, Hr. Baronen maae aldrig være saa længe allene, som i Formiddag. Jeg har saa tidt sagt Dem det.

Mad. Lenten.

Frøkenen holdt mig op.

Doktoren.

Fra Deres første Pligt maae intet afholde Dem.

Mad. Lenten

(aabner Døren og gaaer).

Niende Scene.

Baronen. Doktoren. Capitainen.

Capitainen.

Underdanige Tienere, Hr. Baron! — Deres Tie-ner Hr. Doktor! — Tør jeg spørge hvorledes De be-finder Dem?

Baronen.

Saa saa!

Capi-

Capitainen.

Og den naadige Frøken?

Baronen.

Jeg veed ikke.

Capitainen.

Fændriken er vel atter ikke hiemme?

Baronen.

Jeg veed ikke.

Capitainen.

De har vel endnu ikke talt med ham i Dag?

Baronen (sagte).

Spørg du ad Helvede til.

Doktoren.

Ikke i den Tid jeg har været her.

Capitainen.

Har De intet hørt af Historien fra i Gaar paa Paraden?

Baronen.

Nei.

Capitainen.

Det undrer mig, Fændriken har ikke fortalt Dem det?

Baronen.

Hum! Hum! Hum!

Capitainen.

De har heller ikke hørt noget deraf, Hr. Doktor?

Doktoren.

Parade-Anekdoter slaaer ikke ind i mit Fag.

Capitainen.

Det veed De dog, Hr. Baron! at Lieutenant Lembach af vores Regiment, er død i Gaar?

Baronen (sagte).

Fanden tage dig med dine Spørgsmaal!

Dokto-

Doktoren.

Nei, Hr. Baronen veed det ikke.

Capitainen.

Generalen talte med adskillige Officierer om Lieutenantens pludselige Død, og sagde til vores Vizar; Nu, Hr. Fændrik! jeg hører De har brav Gield! hvad gielder, dersom jeg nu vilde, kunde jeg — Hvad? Deres Excellence! — foreslaae dem til Lieutenant — Som Deres Excellence befaler, det kommer mig ikke fremmed for at blive foretrukken, jeg har allerede tre Gange havt den Lykke — De skal ogsaa have det den fierde Gang, sagde Generalen, og vendte ham Ryggen.

Baronen (sagte).

Han skal have Pigen.

Capitainen.

I Gaar Middags har Generalen talt meget om Fændrikens Impertinence.

Baronen.

Fordømt! fordi han ikke hykler, kryber og smigrer.

Capitainen.

Min Kiere Hr. Baron! Bravoure og Akkuratesse i Tieneſten gior det ikke allene. Maaskee jeg var Fændrik endnu, uagtet jeg har tient længe nok, havde jeg ikke paa en vis Maade endog giort Generalens Kammertiener min Cour. Men neppe var jeg bleven Capitain, saa beloe jeg den Karl.

Baronen.

Jeg vilde, at De endnu var Fændrik.

Capitainen.

Jeg ikke — holder De da Hoffærdighed og Fattigdom for Ting, som høre sammen?

Baro=

Baronen.

Siden hvad Tid er Heimedighed bleven Hoffær-dighed?

Capitainen.

Siden Syndfloden, naar Pungen er tom. — Hm! havde den gode Fændrik ikke endnu Venner —

Baronen.

Venner? Jeg vil døe, om han har en eneste.

Doktoren.

Det maatte da være Hr. Capitainen.

Capitainen.

Maaskee er jeg det til min Skade; thi da han har forspildt Lieutenants-Pladsen, saa bliver der kun lidet Haab tilovers for mine Penge.

Baronen
(sagte til Doktoren).

Betal De for Fændriken.

Doktoren.

Han skylder Dem altsaa Penge?

Capitainen.

Ja.

Doktoren.

Hvormeget da?

Capitainen.

To hundrede Rigsdaler.

Doktoren.

Hav den Godhed Hr. Baron at laane mig disse Penge til i Aften.

Baronen.

Hiertelig gierne.

Doktoren.

Dog beder jeg Dem, at skrive det op.

Capitainen.

Hvorledes? Hvad? af Dem tager jeg ikke derimod.

Doktoren.

De vil det, naar jeg forklarer mig tydeligere. Hvad jeg giør, skeer i en Paarørendes Navn.

Capitainen.

Paarørende? Har Fændriken endnu Paarørende?

Doktoren.

Ja.

Capitainen.

Her i Landet?

Doktoren.

Nei.

Capitainen.

Og hvor da?

Doktoren

I — Sverrig.

Capitainen.

I Sverrig? ha, ha! han har formodentlig forandret sit Navn?

Doktoren.

Det veed jeg ikke.

Capitainen.

Hvorfor har den Paarørende ikke taget sig før af ham?

Doktoren.

Fordi — fordi han ikke vidste hans Opholdssted.

Capitainen.

Og ved Dem har han faaet det at vide?

Doktoren.

Har De Vexlen hos Dem?

Capi=

Capitainen.

Ja, men den er først forsa'd'n om 14 Dage.

Doktoren.

Det gir intet — det er bedre, naar Sagen strax bliver afgiort.

Capitainen.

Som De vil. Men Fænbriken kan blive fortrydelig over, at jeg har talt til Dem derom.

Doktoren.

Af mig skal han ikke faae noget at vide.

Capitainen.

Jeg vilde ikke for alting i Verden fortørne ham.

Doktoren.

Vær kun ubekymret.

Capitainen.

Det er en brav Karl, som jeg er Forbindtlighed skyldig.

Doktoren.

Hvorledes det?

Capitainen,

Ved ham er jeg bleven bekiendt med Hr. Baronen; med Frøken Sophie; ved ham haaber jeg snart at blive det lykkeligste Menneske.

Doktoren.

Den sidste Punkt forstaaer jeg ikke.

Capitainen.

Den forstaaer De ikke?

Doktoren.

Nei, paa min Ære.

Capitainen.

Er jeg ikke det lykkeligste Menneske, naar jeg kan blive Eier af Sophie?

Doktoren.

De har uden Tvivl allerede begiert hende?

Capitainen.

Vel begiert; men endnu intet Svar faaet hverken af Hr. Baronen eller Frøkenen.

Doktoren.

Saa! saa!

Baronen

(som imidlertid har aftalt Pengene, skreven i Bogen, trukket Kiolen paa, og taget Hatten).

Conrad!

Doktoren.

Hvad er det? hvorhen? Hr. Baron?

Baronen.

Til Generalen, det er Tid.

Doctoren (sagte).

Man tør ikke et Øieblik overlade ham til sig selv.

Tiende Scene.

De Forrige. Conradt.

Baronen.

Vognen, — hurtig!

(Conradt gaaer).

Doktoren.

Har De skreven det op, Hr. Ba:on?

Baronen.

Hvad?

Doktoren.

De 200 Rdlr, som de vilde laane mig.

Baronen

(seer i Bogen).

Ja, de ere anskrevne.

Dokto-

Doktoren.

Men Pengene?

Baronen.

Har de jo allerede.

(Lukker Skatollet til).

Doktoren.

Jeg?

Baronen.

Her ere de! jeg havde puttet dem i Lommen.

(Giver Doktoren dem).

Doktoren.

Seer De, Hr. Capitain.

Capitainen

(tager Pengene og giver Doktoren Vexlen).

Skulde Fændriken virkelig ikke tage det ilde op?

Doktoren.

Tilforladelig ikke.

Capitainen.

Thi jeg har paasødet ham dem (til Baronen) De vilde kisre til Generalen? Hr. Baron!

Baronen (sagte).

Fordømte Spørger!

Doktoren

(sagte til ham).

Ærgre Dem ikke.

Capitainen.

Formodentlig for Fændrikens Skyld?

Baronen (sagte).

Vie kun, jeg vil ogsaa spørge.

Capitainen.

Troer De vel, Hr. Baron, at jeg —

Baronen.

Apropos! Er det godt Veir i Dag?

Capitainen.

Smukt Veir.

Baronen.

Har det ikke regnet i Gaar?

Capitainen.

I Gaar? Nei.

Baronen.

Er De en Elsker af Jagten?

Capitainen.

Ja, har De alt hørt den Affaire, som —

Baronen.

Hvorlænge staaer De nu i Tieneſten?

Capitainen.

Siden mit 14de Aar. Men den Affaire. —

Baronen.

Naar kommer De paa Vagt?

Capitainen.

Overmorgen. Man skriver fra Paris —

Baronen.

Hvor spiser De til Middag?

Capitainen.

Hiemme. Artiklen fra Paris melder —

Baronen.

Har De alt giort nogen Campagne med?

Capitainen (sagte).

Det fordømte Spørgen, (høit) det forstaaer sig, thi —

Baronen.

Drikker De heller Viin end Vand?

Capitainen.

Viin! Men lad mig dog fortælle —

Tien-

Ellevte Scene.

De Forrige. Conradt.

Conradt
(kommer hastig ind).

Vognen er kiørt frem. (Gaaer).

Baronen.

Hvad?

Doktoren.

De lovede mig jo at kiøre en Tour en halv Times Tid.

Capitainen.

Nei, Hr. Baronen vilde til Generalen.

Doktoren.

Vist ikke. Jeg som Doktor maae jo bedre vide, hvad Baronen vil, og hvad der er ham tienligt. Kom.

Baronen.

Det giør mig ondt, Hr. Capitaine! Jeg havde endnu allehaande Spørsmaal at giøre Dem. Ha, ha ha!

Capitainen.

Tillad mig endnu et eneste.

Baronen.

Nei, nei! det bliver ikke ved eet.

Capitainen.

Paa min Ære! Tør jeg haabe, at blive Deres Sviger-Søn?

Baronen.

Har De Formue?

Capitainen.

Tvende Godser, som aarlig indbringe 4000 Rdlr.

Baronen.

Sælg Deres Godser, qviteer Deres Plads, og kast alle Deres rede Penge i Havet.

Capitainen.

Saa blev jeg jo en Tigger.

Baronen.

Kun en Tigger bliver min Sviger=Søn.

Capitainen.

Besynderlig! — og hvorfor?

Baronen.

Saa kan jeg maaskee giøre Regning paa Kierlighed og Taknemmelighed.

Capitainen.

Troer De da —

Baronen.

Det er allerede det tredie Spørgemaal. Deres Tiener.

(Gaaer bort med Doktoren).

Tolvte Scene.

Capitainen. (allene).

Den arme Mand har atter sin Raptus! Endnu lader ljeg ikke Haabet fare; thi —' men stille! kun en Tigger bliver min Sviger=Søn, sagde han? — Det passer sig jo uforlignelig paa Fændriken? han! — Nei han har jo svoren mig til, at han ikke tænker paa Sophie, og paa hans Ord kan man forlade sig.

Trettende Scene.

Capitainen. Sophie. Mad. Lenten.

Sophie

(i det hun træder ind).

O, vee! Spørgeren!

Capi-

Capitainen.

Underdanige Tiener, min naadige Frøken, tør jeg ſpørge, hvorledes De befinder Dem?

Sophie.

Ikke vel.

Capitainen.

Ikke vel, det beklager jeg af mit ganſke Hierte! har De maaſkee Hovedpine?

Sophie.

Nei!

Capitainen.

Tandpine?

Sophie.

Nei!

Capitainen.

Anſtød af Feber?

Sophie.

Nei!

Capitainen.

Beklemmelſe?

Sophie.

Nei!

Capitainen.

Tør jeg ſpørge, hvad Dem fattes?

Sophie.

Jeg har ikke udſovet (ſagte til Mad. Lenten). Den Kiedſommelige!

Capitainen.

Det gior mig hiertelig ondt. Tør jeg ſpørge hvad der har forſtyrret deres Søvn? — fæle Drømme?

Sophie.

Nei.

Capitainen.

Men Allarm i Naboelauget?

Sophie.

Nei.

Capitainen.

Eller Vognenes Rumlen?

Sophie.

Nei! Jeg gik stolig til Engs.

Capitainen.

Ja saa! Tør jeg spørge hvad var Skyld deri? — De var ventelig i Selskab?

Sophie.

Nei!

Capitainen.

Eller havde De maaskee selv Selskab?

Sophie.

Nei.

Capitainen.

Maaskee en Serenade forstyrrede Deres Roe?

Sophie.

Nei, jeg spilte med min Fader, fordi han ikke kunde sove.

Capitainen.

De spilte? — formodentlig Piquet? —

Sophie.

Nei.

Capitainen.

Eller i Brættet?

Sophie.

Nei.

Capitainen.

Af! Madame Lenten har vist været tredie Mand til en L' Hombre?

Mad.

Mad. Lenten.

Nei.

Sophie.

Ekak har vi spillet. (sagte) Det ufordragelige Menneske!

Capitainen.

Skak? det gad jeg have seet. Hr. Baronen maae have giort underlige Træk i sine Adspredelser? Ha! ha! ha!

Sophie.

Jeg frabeder mig al Spøg over min Fader.

Capitainen.

Jeg beder tusinde Gange om Forladelse. Men for at komme paa noget andet min smukke Frøken — Har De eftertænkt det Spørgsmaal, som jeg for nogle Dage siden vovede at gjøre Dem?

Sophie.

Nei.

Capitainen.

Nei? — det er haardt! — Tør jeg spørge, hvorfor ikke?

Sophie.

Da jeg er saa lykkelig, i hver Samtale i det mindste at høre hundrede Spørgsmaal, saa veed jeg ikke hvilket De mener.

Capitainen.

Hvilket? hvilket? — Jeg har kun et eneste vigtigt Spørgsmaal — det Spørgsmaal: om jeg tør haabe at blive Deres?

Sophie.

Det Spørgsmaal kan jeg ikke besvare.

Capi-

Capitainen.

Og hvorfor ikke, om jeg tør spørge?

Sophie.

Jeg har en Fader.

Capitainen.

Om jeg var saa lykkelig, at erholde hans Samtykke, vilde Deres da følge efter?

Sophie.

Jeg besvarer intet for Tiden (sagte til Lenten) Skaf mig ham dog af Halsen.

Capitainen.

Troer De ikke, at kunde leve lykkelig og tilfreds med mig?

Mad. Lenten.

Det et smukt Veir i Dag.

Capitainen.

De svarer ikke min Frøken?

Sophie.

Var jeg en Mandsperson, sad jeg vist ikke hiemme.

Capitainen.

Skulde en anden Tilbøielighed berøve mig det Haab, engang at blive lykkelig?

Mad. Lenten.

Det er et stort Fortrin Mandfolkene har —

Sophie.

Ja, at kunne sværme omkring overalt.

Mad. Lenten.

Og nyde Veiret og de skiønne Egne.

Capitainen.

Tør jeg intet Svar haabe paa mit Spørgsmaal?

Sophie.

Min Fader har ikke giort vel i at kiøre ud.

Capi=

Capitainen.

Skal jeg rekommandere mig min Frøken?

Sophie.

Ydmyge Tienerinde! Hr. Capitain.

Capitainen.

Ha, Frøken! hvormed har jeg fortient den Foragt?

Sophie.

Hvi saa? — jeg troede, De sagde, jeg rekommanderer mig.

Capitainen.

Nei, min Frøken!

Sophie.

Saa beder jeg om Forladelse; dog maae jeg oprigtig tilstaae, at den Ære af Deres Besøgelse paa en anden Tid vilde gisre mig Dem meget forbunden, jeg befinder mig virkelig ikke vel.

Capitainen.

Jeg rekommanderer mig ærbsbigst (kommer tilbage) tør jeg spørge, om jeg i Eftermiddag tør gisre Dem min Opvartning?

Sophie.

Det vil være mig kiert.

Capitainen.

Underdanige Tiener.

(Gaaer).

Fiortende Scene.

Sophie. Mad. Lenten.

Sophie.

Endelig gaaer han, det besværlige paahængende Menneske!

Mad.

Mad. Lenten.

Han vilde slet ikke forstaae Dem.

Sophie.

Og jeg gjorde det dog temmeligt tydeligt

Mad. Lenten.

Det er Skade for den Mand, at han ved sin evige Spørgen falder Folk saa besværlig.

Sophie.

Hvilken Forskiel imellem ham og Fændriken.

Mad. Lenten (sagte).

Skulde Baronen vel have Ret?

Sophie

(seer paa Uhret).

Paa denne Tid pleier han at komme.

Mad. Lenten

Hvem?

Sophie.

Fændriken.

Mad. Lenten.

Papa var i Dag meget vreed paa ham.

Sophie.

Min Gud, hvi saa?

Mad. Lenten.

Formedelst hans hemmelige Gange.

Sophie.

Vist nok er det besynderlig, hvor han til saa bestemt en Tid altid sniger sig hen.

Mad. Lenten.

Baronen troer, at en hemmelig Kierligheds-Forstaaelse —

Sophie.

(falder hende ind i Talen).

Kierligheds-Forstaaelse!

Mad.

Mad. Lenten.

Som ingen Ære vilde gisre ham, om den blev bekiendt. —

Sophie (som før).

Det var forskrækkeligt!

Mad. Lenten.

Har forledt ham til denne hemmelighedsfulde Opførsel, og sat ham i Gield.

Sophie

(efter en Pause).

Nei, kiere Mad. Lenten, det troer jeg ikke. Dersom min Fader kun ikke taber Taalmodigheden.

Mad. Lenten.

Det frygter jeg for, mit Barn!

Sophie.

Han bliver daglig mere knurvurren, daglig haardere. Det giorde mig før ret ondt, at jeg saaledes maatte vise den Fattige bort.

Mad. Lenten.

O mit Barn! hvilken en Mand han var, da han tog mig i sin Tieneste og anbetroede mig Dem.

Sophie.

Det var vasaa en besynderlig Grille, at lade mig opvore uden Opdragelse, hos usle trængende Bønder, indtil mit 9de Aar.

Mad. Lenten.

Maaskee det var en overdreven Omsorg for Deres Helbred — Han lader Dem dog nu ikke fattes nogen Ting.

Sophie.

Men denne Opdragelse, som han selv valgte lader han mig nu høre, — hvergang han er opbragt, maae jeg høre det Navn, Bondetøs.

Mad.

Mad. Lenten.

Mod hvem er han ikke opbragt! det kan være Dem meget ligegyldigt, fordi De ikke fortiener det. (Der banker) Kom ind!

Femtende Scene.

De Forrige. Fændriken.

Fændriken

(sukker, i det han triner ind).

Om Forladelse, naadige Frøken! jeg troede at Hr. Baronen —

Sophie.

Han kommer strax. Han er kun kiørt en Tour med Doktoren. Vil De ikke sidde?

Fændriken.

Dersom jeg ikke er til Uleilighed.

Sophie.

Hvor kan De formode det?

Fændriken.

En Ulykkelig frygter stedse for at være til Uleilighed.

Sophie

Ulykkelig? (sagte til Lenten) Kiere Mad. Lenten, skal jeg ikke forsøge paa, om jeg kan lokke hans Hemmelighed ud af ham?

Mad. Lenten

(sagte til Sophie).

At han kun ikke lokker Deres ud af Dem.

Sophie.

Sæt Dem dog (De sætte sig. Efter en Pause) De kalder sig ulykkelig?

Fæn-

Fændriken.

Og er det, Frøken! jeg er det, og nu mere end nogensinde, da jeg har tabt alt Haab. —

Sophie.

Hvi saa! Hvad er der hændet Dem?

Fændriken.

Jeg har i Gaar svaret Generalen, som han fortiente, og er altsaa sikker paa, aldrig at blive befordret her.

Sophie.

Er hele Verden da her?

Fændriken.

For mig, ja, jeg tør ikke forlade dette Sted.

Sophie.

De tør ikke?

Fændriken.

Og kan ikke forlade det, om jeg ogsaa turde.

Sophie
(sagte til Mad. Lenten).

Det angaaer nok mig.

Mad. Lenten
(sagde til Sophie).

Jeg troer det angaaer hans hemmelige Gang.

Sophie (høit).

Om De aabenbarede Dem for min Fader?

Fændriken.

Hvad skal jeg aabenbare ham?

Sophie.

Det De kalder Ulykke.

Fændriken.

Har Deres Fader nogen Tid hiulpen en Ulykkelig?

Sophie (beſkiemmet).

At — jeg — hos Dem vil han viſt gisre en Undtagelſe.

Fændriken.

Hvorfor ſkulde han det?

Sophie.

Fordi han tager Deel i hvad der angaaer Dem. Selv hans Vrede over Deres hemmelighedsfulde Gange bevidne det nokſom.

Fændriken.

Hemmelighedsfulde Gange?

Fændriken.

Som De saa preciſe foretager trende Gange om Dagen. Hviler Aarſagen ogſaa paa Dem, at De ikke tør forlade dette Sted? (ſeer ſukkende paa Mad. Lenten) Og ikke kunde forlade det om De ogſaa turde?

Fændriken

(har vendt ſig ſukkende bort).

Nei, ved Himlen, min Frøken! Aarſagen ligger i mig ſelv.

Sophie.

Om ogſaa diſſe hemmelighedsfulde Gange ikke vare?

Fændriken.

O, da kunde jeg det tuſinde Gange mindre.

(Staaer op og gaaer til Vinduet).

Sophie

(ſagte til Mad. Lenten).

O, min Beſte! det ſigtede viſt til mig.

Mad. Lenten

(ſagte til Sophie).

Rød Dem ikke ſelv.

Sophie.

Sophie.

Jeg gad nok været Deres Fortroelige, Hr. Fændrik.

Fændriken.

O, hvor gierne antog jeg dem ikke dertil! Var det mig tilladt at aabenbare Dem mit Hiertes Kummer — var det —

(Vender sig bort).

Mad. Lenten (sagte).

Ei, ei, de blive meer og meer fortroelige, det gaaer ikke an.

Sophie.

Gior det kiære Wilhelm! fortroe Dem til mig! bild Dem ind at De taler med en Søster.

Mad. Lenten.

Froken!

Sophie (fortreden).

Hvad vil Du?

Mad. Lenten.

Minde Dem om, at denne søsterlige Fortroelighed kunde maaskee mishage Deres Fader.

Fændriken.

De har Ret, Mad. Lenten. Lev vel, naadige Froken.

Mad. Lenten.

Men Deres Nærværelse vil paa ingen Maade mishage ham?

Sophie.

Nei visselig ikke, Hr. Fændrik. Bliv dog!

Sextende Scene.

De Forrige. Conradt.

Conradt.

Her er et Brev til Dem, Hr. Fændrik!

Fændriken.

Med Posten?

Conradt.

En Ubekiendt bragte det.

Fændriken (sagte).

Det var ogsaa det første i mit Liv (høit) Vier han paa Svar?

Conradt.

Nei, han er alt borte,

Fændriken.

Got.

(Putter Brevet i Lommen).

Sophie.

Læs det her, Hr. Fændrik! jeg tager ligesaa stor Andeel i Deres Sorg som Deres Glæde: og desuden spaaer mit Hierte mig Glæde.

Fændriken

(tager Brevet).

O, min Frøken! Deres Godhed igiennemtrænger mit Hierte.

(Bræfter Brevet).

Mad. Lenten

(sagte til Sophie).

Vend Deres Hierte af med den Spaaen, jeg beder — De forraader Dem alt for meget.

Sophie.

Ih vist ikke, kiere Mad. Lenten, jeg siger ham jo lutter uskyldige Ting.

Fæn-

Fændriken
(som har læst Brevet).
Drømmer jeg, eller er jeg vaagen?

Sophie.
Nu? ikke sandt, Brevet bringer Glæde.

Fændriken.
Glædelige Bestyrtelse! hør kun min Frøken (læser) "Til Lættelse i Deres Omstændigheder, sender en Mand "Dem, som hverken venter eller vil have Tak, denne Bagatel." Ved Himlen, mit Syn bedrager mig — en Foræring af 500 Rigsdaler, af en som ingen Tak vil have — og vi skriver 1787.

Sophie
Seer De, kiere Wilhelm, at De endnu har Venner.

Fændriken.
Hvem kan det være? (eftertænkende) skulde Deres Hr. Fader —

Sophie.
O, at jeg kunde ønske det!

Fændriken
Eller Hofraaden — ligesaa usandsynlig.

Sophie
(sagte til Mad. Lenten).
Fra min Fader kommer det vist ikke, kiere Mad. Lenten.

Mad. Lenten
(sagte til Sophie).
Bevare os Gud! Snarere fra den store Mogol.

Fændriken.
Jeg har dog ikke taget Feil af Udskriften? — Nei, saa sandt jeg lever — Tillad, min Frøken, at jeg maae gaae! — Mit Hierte er saa fuldt — Nu,

just nu, da jeg — 500 Rigsdaler fra en Ubekiendt, som ingen Tak vil have! — og 1787.

(Gaaer bort).

Syttende Scene.

Sophie. Mad. Lenten.

Sophie.

Kiere Mad. Lenten, hvor faae gode Mennesker maae Fændriken have truffet i sit Liv, da han undrer sig saa meget. — Og Gud veed, at dersom jeg havde det —

Mad. Lenten.

Vilde De i al Gesvindighed give saameget, at De siden efter selv maatte tigge — Middelveien! kiere Sophie, i alle Ting, Middelveyen!

Sophie.

Hvem i al Verden kan denne ædelmodige Mand være?

Mad. Lenten.

Hvad? om det nu ingen Mand var?

Sophie.

Ak! kiære Mad. Lenten, det gav mig et Hjertestød.

Mad. Lenten.

Om det kom fra den hemmelighedsfulde Afkrog!

Sophie.

Den forbandede Afkrog!

Mad. Lenten.

Tys! Hr. Baronen!

Attende Optrin.

De Forrige. Baronen. Doktoren.

Baronen.

Er Fændriken hiemme?

Mad.

Mad. Lenten.

Ja, naadige Herre.

Sophie.

Tænk engang, kiere Papa! han fik et Brev fra en Ubekiendt, ſom har foræret ham en Vexel paa 500 Rigsdaler.

Baronen.

500 Rigsdaler? Hvad maae det have været for en Eſel.

Sophie.

En Ubekiendt.

Doktoren.

Sandelig, et ſielden Tilfælde!

Sophie.

Men vi havde en ſtærk Formodning —

Baronen.

Paa hvem?

Sophie.

Paa Dem kiere Papa.

Baronen.

Er Du gal? Jeg ſkulde kaſte 500 Rigsdaler bort, uden at nævne mig? kaſte dem bort for et Menneſke, hvis mistænkelige Opførſel allerede længe har ærgret mig? ſom jeg viſer Døren, derſom han ikke ſnart betaler mig min Leie?

(Gaaer og lægger Hat og Stok bort).

Sophie

(ſagte til Mad. Lenten.

Hører De, kiere Mad. Lenten?

Mad. Lenten

(ſagte til Sophie).

Det kommer fra Kongen.

Sophie
(sagte til Mad. Lenten).

O, tie dog!

Baronen.

Mad. Lenten, bed Fændriken spise med os til Middag.

Mad. Lenten (sagte).

Nu har han Penge! — Hvad er det for en Mand!
(Gaaer).

Nittende Scene.

Sophie. Baronen. Doktoren.

Doktoren.

Formodentlig er den hele Historie en Opfindelse af Dem, eller har De selv seet Brevet og Vexelen, naadige Froken?

Sophie
(noget opbragt).

Ja, Hr. Doktor, jeg har selv seet det.

Doktoren.

Saa er det ganske vist en Present fra en ubekiendt Familie, som han hemmelig besøger?

Sophie (sagte).

Han veed ogsaa noget derom.

Baronen.

Sophie, besørg Bordet, Spørgeren kommer ogsaa til Middag.

Sophie.

Capitain Alsing?

Baronen.

Ja, han har mødt mig undervcis.

Sophie.

Sophie
(i det hun gaaer).

Saa komme vi nok til at gaae fulten fra Bordet for lutter Svar.

(Gaaer).

Tivende Scene.

Baronen. Doktoren.

Doktoren.

Gid jeg havde været Vidne til hans Glæde! — hvorledes mon han vil anvende de Penge? Det vil giøre os hans Karakter temmelig tydelig — Ikke saa i Tanker, Hr. Baron! hvorledes? ikke munter efter en saa god Handling?

Baronen.

Hm! jeg tænker paa, hvorledes jeg over Bordet vil ængstige Spørgeren med Spørgsmaal.

Doktoren

Ret saa, kiære Hr. Baron! Spøg og Latter er den bedste Medicin jeg kan foreskrive Dem.

Baronen.

For Dievelen, vil der dog ingen Spørgsmaal falde mig ind!

Doktoren.

Jeg havde nær forgleint en vigtig Sag — da jeg steeg af Vognen, imedens De talte med Capitainen —

Baronen.

Ja, da spurgte jeg tilgavns, men nu —

Doktoren.

Gik jeg ind paa Apotheket. Provisoren fortalte mig i Fortroelighed, at Fændriken i et halvt Aar lader hente Medicamenter der, og har endnu ikke betalt en

halv Skilling — af hans Recepter saae jeg, at Patienten har en Brystsyge.

Baronen.

Jeg vil spørge ham, om han, da han kom til Verden, ikke har spurgt, hvad skal jeg her.

Doktoren.

De har vel ikke hørt, hvad jeg sagde, Hr. Baron?

Baronen.

Ak nei!

Doktoren (sagte).

Taalmodighed, Hr. Doktor, det fører dit Embede med sig.

Baronen.

Om han har Brystsyge?

Doktoren.

De forglemmer at skrive de 500 Rigsdaler op.

Baronen.

Og hvad han vel vilde gjøre om han havde Brystsyge?

En og tivende Scene.

De Forrige. Mad. Lenten.

Mad. Lenten.

Capitainen er kommen, Deres Naade! skal jeg lade rette an.

Baronen.

Ja! (i det han gaaer) Bie kun, min gode Ven, jeg skal vende dig af med din Sprøgen.
(Mad. Lenten vil følge ham).

To

To og tivende Scene.

Doktoren. Mad. Lenten.

Baronen.

Stakkels Mand! den lystige Galskab er dog altid bedre end den tungsindige! — Madame Lenten —

Mad. Lenten.

Hvad befaler?

Doktoren.

Har Fændriken været syg i den Tid han har boet her?

Mad. Lenten.

Aldrig — Var han saa munter som han er sund!

Doktoren.

Hm! hm! hvad stikker der under.

(Gaaer).

Mad. Lenten.

Strax falder Doktorene paa at man skal være syg. Men for hans Skriverkonst er der nok kun lidet at fortiene hos den Patient.

(Gaaer).

Anden

Anden Akt.

Første Scene.

Baronen. Sophie. Mad. Lenten. Doktoren. Capitainen.

(Baronen sidder forrest i en Lænestoel, Capitainen og Doktoren gaae sammen og spadsere frem og tilbage, Tieneren tager af Bordet, Sophie og Mad. Lenten staae og see paa hinanden).

Mad. Lenten (til Tieneren).

See endnu engang ordentlig efter, det kan jo ikke være borte.

Conradt.

Vi har allerede seet efter overalt; det ene Couvert fattes.

(Kommer aldeles af Bordet og bærer det bort).

Baronen.

De har altsaa aldrig reist, Hr. Capitain?

Capitainen.

Nei! (sagte til Doktoren) Den Spørgen klæder ret hæslig. Jeg gaaer.

Doktoren (sagte).

Bliv, kiere Hr. Capitain. At tale og at spørge tit er hans Helbred meget tienlig.

Capitainen.

Men at svare er min meget skadelig — det skaffer mig en Svindsot paa Halsen.

Baro-

Baronen.

Spiser De helst ved Dagen eller ved Lys?

Capitainen (sagte).

Hør kun det urimelige Spørgsmaal.

Doktoren (sagte).

Svar dog.

Capitainen (høit).

Ved Lys.

Baronen.

Pleier De at sove eller spadsere efter Maaltidet?

Capitainen.

At spadsere, Hr. Baron! Jeg har den Ære at rekommendere mig.

Baronen.

Vil De virkelig bort?

Capitainen.

Kun en lille Tour i Deres Have. Jeg skal strax have den Ære at være hos Dem igien. Ærbødige Tiener (Bukker for alle og siger sagte) Den Spørgen kan Fanden ikke holde ud.

(Gaaer).

Anden Scene.

Baronen. Sophie. Mad. Lenten. Doktoren.

Sophie.

Tie dog Mad. Lenten, det er en skammelig Mistanke.

Mad. Lenten.

Det kan dog ikke være forsvunden.

Baronen.

Hvad er der, hvad fattes Eder?

Mad. Lenten.

Skee og Serviet er borte.

Baro=

Baronen.

Af Bordet?

Mad. Lenten.

Ja, og da ingen er kommen herind, uden vi —

Baronen.

Saa har En af Jer taget det, det er naturlig.

Mad. Lenten.

Men ingen har sneget eller stiaalet sig bort fra Bordet, uden —

Sophie

(falder hende ind i Talen).

For Guds Skyld! Mad. Lenten —

Baronen.

Uden hvem?

Mad. Lenten.

Uden Fændriken.

Baronen.

Usandsynligt, men dog mueligt!

Doktoren.

Nei, Hr. Baron, jeg sætter mit Liv til Pant for hans Ærlighed.

Sophie.

Og jeg sandelig ogsaa.

Mad. Lenten.

Saa viis mig kun den mindste Sandsynlighed, hvorledes det kan være tilgaaet dermed.

Doktoren.

Som det vil — men han er ikke i Stand dertil.

Baronen.

Han er et Menneske — han er i Stand til alting.

Doktoren.

Nu da han har 500 Rigsdaler.

Mad.

Mad. Lenten.

Den Hast han havde med at giøre sin Vexel til Penge, synes mig dog at være meget unødvendig.

Sophie.

Fy Mad. Lenten, at tænke saa ukristelig.

Doktoren.

Maaskee han har trykkende Gield, som kræver hastig Betaling.

Baronen.

Har De da seet ret efter?

Mad. Lenten.

Saa snart De var staaet fra Bordet har Conradt savnet Skee og Serviet.

Baronen.

Usandsynligt, men dog mueligt!

Doktoren.

Men en Officeer, Hr. Baron, der har Hierte — har Penge —

Mad. Lenten.

Saa maae her være en Nisse i Huset.

Sophie.

Det er ude med os for evig, dersom De ikke tier.

Baronen.

Ja, ja, Prinds Nisse; har vist giort den Spøg —

Doktoren.

Har man ellers ingen Formodning?

Baronen.

Og hvilken? —

Doktoren.

Formodning, siger jeg, ikke Sandsynlighed — hvorledes? om man vilde giøre Fændriken mistænkt?

Mad.

Mad. Lenten.

Det vilde hverken De, eller Baronen, eller den naadige Froken; — altsaa enten Hr. Capitainen, eller jeg —

Doktoren.

Jeg beskylder ingen — her tales kun om Mueligheden.

Sophie.

Kiereste Fader!

Baronen.

Afsted! gaae! lad os være allene.

(Sophie og Mad. Lenten gaaer).

Tredie Scene.

Baronen. Doktoren.

Doktoren.

Jeg undrer mig over, Hr. Baron, at en gammel naragtig Kones Sladder kan gisre Indtryk paa Dem.

Baronen.

For en Ulykke! siger jeg da, at jeg troer det, jeg siger kun at det er mueligt.

Doktoren.

Ogsaa umueligt.

Baronen.

O, tie med Deres Forsvar! havde De min Erfaring, tænkte De anderledes om Menneskene.

Doktoren.

Jeg takker Gud, at jeg ikke har den for den Priis. Men kiereste Hr. Baron! Deres Ord og Handlinger ere ikke overenstemmende — De taler saa fiendsk mod

Men-

Menneſkene og opſøger den Trængende i den ſkiulteſte Vraae.

Baronen.

Fordi jeg er en Nar — fordi mit Hierte er ſvagere end min Forſtand! dog har jeg redelig holdt den Eed, ikke at giøre nogen menneſkelig Skabning umiddelbar godt.

Doktoren.

Og berøve Dem derved mangt et ſaligt Øieblik.

Baronen.

Velan, Doktor, De ſom ikke tiltroer noget Menneſke ondt, hør min Hiſtorie, og døm mig ſaa; hør ogſaa Aarſagen til min Lidelſe — men foragt mig ikke, jeg har lidt for det.

Doktoren.

Har De feilet, ſaa vil mangen taknemmelig Taare hiſſet tale for Dem.

Baronen.

Da min ſalig Fader døde, arvede jeg en ſtor Formue. Jeg lærte at kiende et Fruentimmer, hvis hele Rigdom beſtod i Dyd — Efter utallige forgieves Beſtræbelſer, at berøve hende den, talte jeg om Ægteſkab. Moder og Datter vare henrykte. En Ægteſkabs Forbindelſe blev underſkreven; Bryllupstiden faſtſat — men faa Dage i Forveien, ſeirede jeg, i det ulykkeligſte Øieblik i mit Liv, over hendes Dyd, og ſtrax opſtod den Tanke hos mig, at forlade hende for evig. Jeg gav min Broder Fuldmagt at giøre alle mine Eiendomme i Penge, og at følge mig til Frankerige.

Doktoren.

Himmel!

Baronen.

Straffen fulgte mig i Hælene. Min Broder meldte mig, at Caroline kort derefter var forsvunden, og forhalede sin Reise under allehaande Paaskud. Paa eengang udeblev mine Penge — jeg skrev, og fik endelig den Efterretning, at mine Eiendomme vare solgte, og min Broder havde taget Flugten — Jeg havde Gield, blev kastet i Arrest, fik min Frihed igien, da man ersarede, at jeg var bedraget, og ingen Bedrager — men var en Tigger.

Doktoren.

Stakkels Mand!

Baronen.

Der var Krig — jeg tog Tieneste, og svingede mig i 10 Aar fra gemeen Soldat op til Capitain. Min General, som jeg tre Gange reddede Livet, døde i mine Arme, og indsatte mig til Arving til hans store Formue.

Doktoren.

En besynderlig Skiebne!

Baronen.

Jeg forlod Tieneſten, giennemstrøifede hele Tydskland for at opsøge Caroline, og at forsone min Brøde. Jeg gider ikke fortalt Dem, hvorledes jeg ved min Godhiertighed paa den skiændigste Maade er bleven skilt ved betydelige Summer. Endnu for 8te Aar siden er jeg ved Øvrighedens Hielp bleven reddet fra at blive en Tigger. Nok, jeg giorde endelig det Løfte, at anstille mig yderst haard i Verdens Øine, men under Haanden at følge mit Hiertes Tilbøielighed, og

ikke

ikke at lade nogen Elendig lide Nød — O, dersom de vidste hvor tung denne Rolle tit bliver mig!

Doktoren.

Det har jeg Prøver paa. Og alle Deres Bestræbelser at finde Caroline, vare forgieves?

Baronen.

Forgieves! — Hun maae være død.

Doktoren.

Men jeg begriber ikke, hvor Sophie — Deres Datter —

Baronen.

Ak, min Herre! — hun er min Datter, og at bevare hende for Carolines Skiebne, at give hende en god Mand, er min eneste Sorg. — Fændriken syntes mig at være denne Mand — han er fattig — det gav mig en Slags Ret til hans Taknemmelighed — Fy, den Nederdrægtige!

Doktoren.

Jeg kan umuelig holde ham for skyldig.

Conradt
(kommer og siger).

Hr. Doktor, De maatte ufortøvet komme hen til Geheimeraaden her næst ved. Han er paa engang bleven saa slet igien.

Doktoren.

Strax. (Tager Hat og Stok) For Menneskelighedens Skyld, overiil Dem ikke — Lad De Tiden opklare alting.

(Gaaer).

Baronen.

Jeg holdt min Broder for at være ærlig — og dog var han en Spitsbub — for Menneskelighedens Skyld! — Hm! — Menneskelighed! Menneskelighed.

Fierde Scene.

Baronen. Sophie. Mad. Lenten.

Sophie (sagte).

O Mad. Lenten, det tilgiver jeg Dem aldrig.

Mad. Lenten (sagte).

Frøken, jeg ønsker af mit ganske Hierte, jeg maatte have taget Feil.

Sophie (sagte).

Hvor min Fader er fortrædelig — blot for Mistankens Skyld!

Baronen

(for sig selv).

Menneskelighed! Menneskelighed! hvad har da giort mig en Smule menneskelig? — At jeg for 22 Aar siden var et Asskum —

Femte Scene.

De Forrige. Fændriken.

Sophie.

Fændriken, kiere —

Baronen.

Tie Doctor, jeg vil intet høre mere.

Sophie.

Kiereste Papa!

Baronen

(seer sig om).

Fæn=

Fændriken.

Hr. Baron, med Skamfuldhed maae jeg tilstaae, at jeg har været Deres Skyldner længere end jeg vilde. Tillad, at jeg med den største Taknemmelighed betaler min Gield.

(Tager Pungen frem og tæller Penge).

Baronen.

Hvilken Gield?

Fændriken.

Leien for mit Værelse.

Baronen.

Aha! ret godt! — (for sig selv) lad see om han forraader sig. (høit) Orden og Nøiagtighed ere roesværdige Egenskaber hos et ungt Menneske.

Fændriken.

Det har giort mig ondt Hr. Baron, at lade Dem savne disse Egenskaber hos mig, og uden det sieldenste Lykkes Tilfælde, vilde jeg endnu være tvunget til at appellere til Deres Godhed og Overbærelse.

Baronen.

Hvorledes det?

Fændriken.

Har Frøkenen ikke fortalt Dem?

Baronen.

Nei, intet!

Fændriken.

At en ubekiendt Ven har skikket mig en Vexel paa 500 Rigsdaler.

Baronen.

Hm! gies der endnu slige Narre i Verden.

Fændriken.

O, kald ikke den første af alle menneskelige Dyder en Narrestreg (noget bitter) Vee det Menneske, som ingen Følelse har til at gjøre Vel!

Baronen.

Men tre Gange Vee det Menneske, som har den sældne Erfaring, at Velgierning og Menneskelighed ingen Fabler ere, og dog paa samme Tid begaaer en Nederdrægtighed!

Sophie
(til Mad. Lenten).

O min Gud! — der seer De, hvad De har giort.
(Gaaer).

Siette Scene.

Baronen. Fændriken. Mad. Lenten.

Fændriken.

Det holder jeg for umuelig.

Baronen.

Umuelig? — Jeg vil fortælle Dem et Exempel, som er mødt mig i min Ungdom. Omtrent for 18 Aar siden, lærte jeg at kiende et ungt Menneske, som — var Advokat. Han sladdrede meget om Retskaffenhed, var trængende — kort, jeg fik ham kier, og forærede ham en Ring af Værdie, og den samme Dag da han spiste hos mig, stial han et Uhr fra mig. Hvad siger De dertil?

Fændriken.

Vi tale om, Hr. Baron, om den kan begaae en Nederdrægtighed der har Følelse for Menneskelighed og Velgiørenhed — Dette var Skilderiet af en nedrdrægtig Skurk.

Baro-

Baronen.

Men for Pokker! han sladdrede saa meget om Ærlighed og Ædelmodighed —

(Under denne Tale griber han i Lommen efter sit Torklæde og trækker Servietten frem med Skeen i, seer paa den, kaster den paa Bordet, kysser Fændriken, tørrer sine Øine og gaaer ind i Kabinettet).

Syvende Scene.

Fændriken. Mad. Lenten.

Fændriken
(som forundret seer efter Baronen).
Hvad er det? følg efter ham, Mad. Lenten.

Mad. Lenten
(græder, kysser Fændrikens Haand og gaaer ud af den mellemste Dør).

Ottende Scene.

Fændriken
(staaer fuld af Forundring).
Nu — Ved Himlen — et besynderligt Optrin — Baronens Tilfælde virker dog ikke paa den gamle Kone med? — Besynderligt — denne Samtale — den pludselige Overgang — og Konen lader ham være allene! — (bekymret) Han kunde endog — jeg maae see ad (gaaer til Kabinetsdøren). Han har støttet sit Hoved paa sine Hænder, og lader til at være roelig — men jeg vil dog hellere —

(Gaaer til Døren).

Niende Scene.

Sophie. Mad. Lenten. Fændriken.

Fændriken.

Naadige Frøken!

Sophie.

O, kiere, kiere Fændrik — turde jeg dog — kunde jeg dog — jeg maae til min Fader! (Til Mad. Lenten) O du Ugudelige! seer du nu.

(Gaaer ind i Kabinettet).

Fændriken.

Forklar mig dog, Mad. Lenten, hvad var det for med Baronen og ogsaa med Dem?

Mad. Lenten

(rørt og forvirret).

Hr. Fændrik, den Tildragelse, som Baronen fortalte Dem, rørte ham — fordi — fordi jeg troer, at hans Sygdom kommer af hans Menneskehad.

(Gaaer hastig ind i Kabinettet).

Fændriken.

At slutte fra et Menneske til dem alle — Ak! det er ikke den mindste af den menneskelige Naturs Svagheder.

Tiende Scene.

Fændriken. Capitainen.

Er Frøken Sophie ikke kommen herind?

Fændriken.

Hun er hos hendes Fader.

Capitainen.

Har De talt med hende?

Fæn-

Fændriken.

Nei, hun gik kun her igiennem — jeg troer Baronen befinder sig ikke vel — Et Ord, Hr. Capitain.

Capitainen.

Hiertelig gierne.

Fændriken.

De har været saa god for nogen Tid siden, at hielpe mig af en stor Forlegenhed — jeg glæder mig ved, at jeg kan holde mit Ord.

Capitainen.

Tør jeg spørge, hvad De mener dermed?

Fændriken.

De har paa mit ærlige Ansigt laant mig 200 Rigsdaler, som jeg nu med den varmeste Taknemmelighed vil igien betale Dem.

(Tæller Pengene af).

Capitainen (sagte).

For Pokker! her er jeg i en smuk Forlegenhed, havde jeg dog holdet min Mund. (høit) Dersom det ikke var ubeskeden, vilde jeg gierne spørge —

Fændriken.

Hvorledes jeg er kommen til disse Penge? O, min kiere Capitain, af mit gandske Hierte! — jeg vil fortælle det til Venner og Fiender, Bekiendte og Ubekiendte. Tilsidst maae min Velgiører dog erfare min oprigtigste Taknemmelighed — endelig maae Ophavsmanden til saa skiøn en Hand'ling blive bekiendt, og blive hyldet derfor af alle ædle Siele.

Capitainen.

De gior mig saa nysgierrig.

Fændriken.

I Morges da jeg var hos Frøkenen —

Capitainen.

Var De allene hos hende?

Fændriken.

Nei, Madame Lenten var nærværende. — I Dag ved Maanedens Begyndelse — presset af mine Kreditorer — uden Penge — uden Kredit — i Dag, da jeg havde Penge og Kredit saa høit nødig, skiænker en ubekiendt mig 500 Rigsdaler.

Capitainen (sagte).

Sikkert Doktoren!

Fændriken.

Og dersom den Ædle vidste paa hvilken Tid, i hvilken Nød han har beviist mig denne Velgierning!

Capitainen.

Det er maaskee ikke saa meget Velgierning som De troer?

Fændriken.

Baronens Sprog! — O I haarde Siele, som tvivle om retskafne Mennesker! — Tag mod Deres Penge, kiere Hr. Capitain, tilligemed min Taksigelse.

Capitainen.

Men er Vexelen alt forfalden?

Fændriken.

Den er det, siden jeg kan betale den.

Capitainen.

Har De ikke disse Penge mere nødig?

Fændriken.

Min kiere Hr. Capitain! al min Gield er betalt! Tag dem!

Capitainen.

Jeg har ikke Deres Vexel hos mig.

Fæn-

Fændriken.

Det gier intet! De er mig ſikrere end jeg er Dem.

Capitainen.

Jeg kan ikke tage dem.

Fændriken.

Hr. Capitain, jeg er Officer, ſaavelſom De, jeg kan ikke tage imod Almiſſe.

Ellevte Scene.

De Forrige. Mad. Lenten.

Mad. Lenten

(kommer ud af Kabinettet).

Lidt ſagte, mine Herrer, Baronen ſlumrer.

Capitainen.

Er Frøkenen hos Ham?

Mad. Lenten.

Ja.

Capitainen.

Kommer hun ikke ſnart ud?

Mad. Lenten.

Nei, Baronen maae ikke være ene, og jeg har at forrette.

(Gaaer ud af den mellemſte Dør).

Tolvte Scene.

Capitainen. Fændriken.

Fændriken.

Jeg beder endnu engang, Hr. Capitain —

Capitainen.

Jeg — Men for Pokker! naar jeg ret overveier det, ſaa er det min Pligt at aabenbare Dem Sagen.

Ikke

Ikke sandt? De er begierlig efter at lære at kiende den Ven, der har foræret Dem de 500 Rigsdaler?

Fændriken.

Hvorledes? De veed —

Capitainen.

Taalmodighed! — da jeg i Formiddag kom herhid, fortalte jeg Doktoren og Baronen Deres Tildragelse i Gaar, og skiendte, sandt at sige, for Deres stødse Svar til Generalen, hvorved De tilspærrede Veien til Deres Befordring.

Fændriken.

Det maae den være min Livstid, hellere end at jeg vil aabne den ved Nederdrægtigheder.

Capitainen.

Er det da nedrdrægtigt?

Fændriken.

Til Hovedsagen, kiære Hr. Capitain!

Capitainen.

Der slap mig et Ord ud af Munden om de 200 Rigsdaler.

Fændriken.

Det var ikke ædelt, Hr. Capitain!

Capitainen.

Det skeede paa min Ære ikke i nogen ond Hensigt — som sagt, jeg havde ærgret mig over dem for Historien i Gaar! — Kort, Doktoren har nødet mig de 200 Rigsdaler paa — nødt mig dem paa! og sagt mig at han havde Ordre af en af Deres Paarørende, hemmelig at betale Deres Gield.

Fændriken.

Paarørende?

Capi=

Capitainen.

Nu gietter De dog vel, hvorfra de 500 Rixdaler kommer?

Fændriken.

Nei, ved Himlen ikke! saa lidet som jeg veed, at jeg har mere end en Paarørende i Verden! men som er ulykkeligere og uslere end jeg.

Capitainen.

Hvor De stiller sig an! De skulde ikke vide noget om Deres Paarørende i Sverrig?

Fændriken.

I Sverrig?

Capitainen.

Virkelig ikke? — saa er det mig hiertelig kiert, at jeg har aabenbaret Den Sagen.

Fændriken.

I Sverrig?

Capitainen.

Nu tilgiver De mig dog ogsaa min Overilelse angaaende de 200 Rixdaler?

Fændriken.

Af mit gandske Hierte! — Et uventet Lys —

Trettende Scene.

De Forrige. Doktoren. Mad. Lenten.

Doktoren

(i det han kommer ind).

Jeg haaber Mad. Lenten, at dette Exempel vil tiene Dem til Advarsel.

Mad. Lenten.

Det skal det sandelig, Hr. Doktor.

(Gaaer ind i Kabinettet).

Capi-

Capitainen
(har imidlertid seet paa sit Uhr).

For Pokker! allerede 4re! jeg maae hen til Generalen. Skulde jeg endnu faae nærmere Efterretning, saa kommer jeg igien — Ih see, Hr. Doktor! Jeg lader Eder være allene, I Herrer! I haver meget at sige hinanden.

(Gaaer).

Fiortende Scene.

Fændriken. Doktoren.

Doktoren (sagte).

Skulde han have forraadet mig?

Fændriken.

Jeg har ikke smigret mig med at have Deel i Deres Venskab, Hr. Doktor.

Doktoren.

Jeg er hele Verdens Ven; men fortrinlig et saa ædelt ungt Menneskes.

Fændriken.

Jeg er meget skamfuld, da jeg ikke veed, hvorledes jeg skal giengielde det.

Doktoren.

Mit Venskab? — Med Deres — Men jeg ønsker mig først Leilighed til at fortiene det.

Fændriken.

De vil spare mig for at takke? ædelmodige Mand!

Doktoren.

De være mig Tak skyldig? — Hvorfor?

Fændriken.

Er jeg det ikke, saa søger De at skiule en Sag for mig, som er mig meget magtpaaliggende.

Dokto=

Doktoren.

Jeg forstaaer Dem ikke.

Fændriken.

Saa maae jeg tale tydeligere. De har betalt Capitain Alsing 200 Rigsdaler for mig?

Doktoren (sagte).

Forbandet!

Fændriken.

Jeg beder, spar alle Udflugter. Jeg har det af Capitainen selv.

Doktoren.

Desmindre roesværdig for Capitainen!

Fændriken.

Jeg besværer Dem intet at dølge for mig. Jeg er en Ubegribelighed for Dem — for alle mine Bekiendtere.

Doktoren.

Ja, tilvisse!

Fændriken.

De kan forklare den.

Doktoren.

Hvorledes det?

Fændriken.

Hvem har overdraget Dem at betale 200 Rigsdaler for mig?

Doktoren.

Hr. Fændriken!

Fændriken.

De har sagt til Capitainen: en Paarørende i Sverrig —

Doktoren.

For at undgaae hans Spørgen, havde jeg gierne sagt en Paarørende i Lapland.

Fæn-

Fændriken.

Og min ligeledes?

Doktoren.

Jeg tør paa ingen Maade aabenbare Dem Sandheden.

Fændriken.

Hr. Doktor, har De betalt de 200 Rigsdaler for mig?

Doktoren.

Det kan jeg ikke nægte.

Fændriken.

Saa har jeg ogsaa faaet de 500 Rigsdaler af Dem.

Doktoren

500 Rigsdaler? Det veed jeg intet af.

Fændriken.

Umueligt — To saadanne Mennesker — og paa samme Tid — umueligt —

Doktoren.

Vilde Deres Velgiører ikke sætte sig i Fare for at blive kiendt, om han betiente sig af dobbelte Veie?

Fændriken.

Kan være? — Men hvad de sagde til Capitainen, siig — siig mig det endnu engang — har jeg Paarørende i Sverrig?

Doktoren.

Jeg kan, jeg tør ikke svare paa Deres Spørgsmaal.

Fændriken (hæftig).

Ved Himlen! Hr. Doktor, De skal! En Persons Lykke, som Nat og Dag ängster mig Sukke til Gud, beroer derpaa.

Dokto-

Doktoren (forfærdet).

Forklar Dem tydeligere, Hr. Fændrik, saa vil jeg tale.

Fændriken.

Jeg kan ikke — jeg tør ikke — en Eed binder min Tunge — O, turde jeg tale! — Deres Taarer vilde rinde med mine. Kun dette — har jeg Paarørende, saa kan jeg formilde en mig evig dyrebar Persons Skiebne som nu — O, Gud!

Doktoren.

Nu maae jeg — Hr. Fændrik, den venskabelige Hielp kommer fra en retskaffen Mand som er en Indbygger her i Staden — Jeg nævnte kun Deres svenske Paarørende, for at betage Capitainen alle Spor til Formodninger.

Fændriken (bitter).

Ret saa — inter Glimt af Haab maae blive tilovers for den Ulykkelige, ellers er han ikke Ulykkelig.

Doktoren (sagte).

Baronen har desværre Ret; en hemmelig Kierligheds-Forstaaelse styrter det unge Menneske i Fordærvelse.

Fændriken.

Nu kan jeg dog sige: jeg er det.

Doktoren.

Forglemmer De Deres ubekiendte Ven?

Fændriken.

Jeg Forrykte! — O, Gud! tilgiv mig at jeg murrede, du har jo for nogle Timer beviist mig, at du saare underfuld kan hielpe! Men denne Ven — De tør ikke nævne ham?

Doktoren

Nei!

Fændriken.

Saa lad Guds Velsignelse være hans Løn! — Vil han ingen Tak have — godt! jeg vil ved ethvert menneskevenligt Ansigt tænke, det er ham — og sende min Tak op til Gud.

Doktoren.

Maaskee aabenbarer han sig snart for Dem! — Tør jeg endnu tillade mig et Spørgsmaal?

Fændriken.

Hvilket?

Doktoren.

De veed jeg er Læge

Fændriken.

Ja.

Doktoren.

Og Deres Vel ligger mig paa Hiertet. — Er De syg? Eller ere de Medicamenter, som De tager paa Hof-Apotheqvet ikke til Dem?

Fændriken.

Nei! — (sagte) O, Gud!

Doktoren.

Nok! — Tilgiv min Nysgierrighed; den var for Deres Bedste.

Fændriken.

Jeg veed det. Men tie, jeg besvær Dem, tie! min Regning er betalt.

Doktoren.

Behøver De en Læge til Medikamenterne, saa er jeg Borgen for min Nidkierhed.

Fæn=

Fændriken.

Maaskee jeg snart maae tage (yderst bedrovet) min Tilflugt til Dem.

Femtende Scene.

De Forrige. Baronen. Sophie. Mad. Lenten.

Baronen.

Ha, der er de jo! — Velkommen kiere Hr. Fændrik! — Doktor, jeg har ret saaet en sød Svvn; jeg har heller ikke i lang Tid befunden mig saa vel.

Doktoren.

En Følge af Motionen. Gior det kun saaledes hver Dag.

Fændriken (sagte).

Skulde det være ham? Doktoren er hans Ven.

Baronen.

Saa i Tanker, Hr. Fændrik?

Fændriken

(seer stift paa ham).

Jeg er uafladelig beskæftiget med min ubekiendte Velgiorer.

Baronen (sagte).

Han vil udforske mig (høit) Det er en ubekiendt Nar, det bliver jeg ved — Imidlertid er hans Narrestreg kommen Dem tilpas.

Fændriken.

Hr. Baron, jeg beder —

Baronen.

Hvad vil han sige med hans Maskering? — Kiender han Deres Hierte — Deres Tænkemaade nøie

Hvi berøver han sig da et behageligt Øieblik? Enten, fordi han ikke er riig nok, og da skulde han have beholdt sine Penge — men har han Formue, saa er det jo Lumperie hvad han har giort for Dem, og et tydeligt Beviis paa, at han intet vil gjøre mere.

Fændriken.

Gud skee Lov, at jeg ikke har Skarpsindighed nok til slige Udtydninger!

Baronen.

Men er han ikke fuldkommen overbeviist om, at Deres Hierte er godt — at De ikke selv har forskyldt at komme i Mangel, at ingen Udskeielser har bragt Dem til at trænge til andres Hielp: saa er det en Rasende, som kaster sine Penge bort, og som ligesaa vel understøtter et ondt som godt Menneske.

Fændriken.

Og denne Mand kunde jeg have mistænkt?

Doktoren

(sagte til Baronen).

De holder Dem en skionne Lovtale.

Sophie

(sagte til Mad. Lenten).

At høre sin Fader tale saaledes — det smerter.

Fændriken

(sagte til Doktoren).

Hvorfor er De ikke ogsaa Sicle-Læge. — at indskyde denne Mand menneskelige Følelser, vilde være et Mesterstykke af Deres Kunst.

Baronen.

Nu til noget andet (til Sophie og Mad. Lenten) Lad os være allene.

(Begge gaaer).

Sex.

Sextende Scene.

Baronen. Doktoren. Fændriken.

Baronen.

Seer de, kiere Fændrik, jeg er juſt ingen af de følſomme Siele, ſom af lutter Gavmildhed kaſter deres ud af Vinduet — men hvad vilde jeg dog ſige? (ſagte til Doktoren) for Pokker! det falder mig ſurt, ſelv at tilbyde ham Pigen.

Doktoren
(ſagte til Baronen).

Lad det endnu beroe.

Baronen
(ſagte til Doktoren).

Pokker heller! Jeg er ham Erſtatning ſkyldig for min usle Mistanke, og det paa Stedet.

Doktoren.

Men jeg har —

Baronen.

Stille! — Hr. Fændrik — hvad vilde jeg dog ſige? —

Doctoren (ſagte).

Ogſaa godt — deſto før kommer det til Forklaring.

Baronen (ſagte).

Fordømt! ſelv tilbyde?

Fændriken.

De ſynes uroelig, Hr. Baron.

Baronen.

Ja De — hvad vilde jeg dog ſige? — Apropos Hr. Fændrik, hvorfor ſøger De ikke at forbedre Deres Omſtændigheder ved et godt Giftermaal?

Fændriken.

Givtermaal? — jeg, jeg som neppe kan føde mig selv?

Baronen.

Var det et godt Givtermaal: en Kone, med Penge!

Fændriken.

Hun skulde tage mig! mig!

Baronen.

Nu, hvorfor ikke? der gives mange Narre i Verden.

Fændriken.

Hr. Baron!

Baronen.

Seer De, der har allerede fundet sig en Nar, som paa tredie Haand gier dem Penge, og vil ingen Tak have — hvor let kunde der ikke findes en anden, som kastede Dem sin Datter eller Søster Datter i Armene med et godt Udstyr! (sagte) Dersom han nu ikke merker det!

Fændriken.

Hr. Baron!

Baronen.

De tog da Deres Afskeed, og brød Dem kun lidet om Generalens Fiendskab.

Fændriken (sagte).

Jeg veed ikke hvad jeg skal tænke.

Baronen

(sagte til Doktoren).

Tydeligere kan jeg sandelig dog ikke gjøre det.

Doktoren (sagte).

Hvad Ende dog det vil tage!

Baronen.

Nu, Hr. Fændrik, De svarer ikke?

Fæn-

Fændriken.

Hvad kan jeg svare paa saa behagelig en Drøm! Sæt, at der virkelig fandtes en saa ædelmodig Mand— turde jeg vel understaae mig, at gjøre det første Skridt, uden at blive mistænkt for nedrig Egennytte?

Baronen.

Men det er ogsaa at begiere for meget, at han selv skal andrage Dem sin Datter!

Doktoren.

Faderen kunde ogsaa af denne Tilbageholdenhed slutte, at Deres Hierte ikke mere er frie.

Fændriken.

Hvor falsk vilde den Slutning være!

Baronen.

Altsaa er Deres Hierte endnu fuldkommen frie?

Fændriken

(griber Baronens Haand).

Nei, Hr. Baron, det elsker den ædelmodigste Mands Datter.

Baronen.

De formoder dog ikke, at jeg er den Mand?

Fændriken.

Dersom De ikke er det, saa er mit Hierte ikke mere fri.

Baronen.

Jeg er det, kiere Dreng, jeg er det! Min Datter hører Dig til, (løber til Døren) Hei, Sophie! Sophie!

Fændriken.

Drømmer jeg, eller er jeg vaagen?

Doktoren (sagte).

Pokker blive klog herpaa!

Fændriken
(kysser Baronens Haand).
De giver mig Sophie? mig? mig?

Baronen.
Dig, Dig, min Søn.
(Fændriken staaer i glad Henrykkelse).

Syttende Scene.

De Forrige. Sophie. Mad. Lenten.

Baronen.
Pige, du er Brud!

Sophie (glad).
Brud?

Baronen.
Brudgommen vil snart være her.

Sophie (bedrøvet).
Snart være her?

Baronen.
Ja, Capitainen.

Sophie (skrigende).
Capitainen?

Baronen.
Ja, hvad fattes Dig?

Sophie
(griber hans Haand).
O, Papa! vilde De da lade mig spørge ihiel?

Baronen.
Men, dersom det nu var Fændriken?

Sophie (skamfuld).
Fændriken?

Baronen.
Ham vilde Du vel spørge ihiel? Vil Du have ham?

Sophie.

Sophie.

Deres Villie er min Lov.

Baronen.

Der har Du ham.

(kaster hende hen til ham).

Fændriken

(uden for sig selv af Glæde).

Hr. Baron! — Frøken! — Er det en Drøm? — O, jeg det lykkeligste af alle Mennesker! mig, en Tigger — Deres Datter — Store Gud! hvad vil hun sige til det? — Jeg maae løbe, min Fader! — min dyrebare Sophie! — jeg skal snart være hos Dem igien.

(Iler bort).

Ottende Optrin.

Baronen. Doktoren. Sophie. Mad. Lenten.

Baronen.

Hvad Djevlen er det for galt Toi han sladrer?

Sophie.

Løber bort uden at sige mig et fornuftigt Ord?

Mad. Lenten.

Han talede noget om et andet Fruentimmer.

Baronen.

Hm! Glæden har giort ham vr.

Doktoren

(sagte til Baronen).

Vel er hans Adfærd i al Fald uforklarlig, dog har jeg giort en Opdagelse —

Baronen.

Nu? —

Doktoren (sagte).

Ikke i Deres Datters Nærværelse. Kom ind med i Deres Kabinet.

Baronen.

Ogsaa det.

(De gaae ind i Kabinettet).

Nittende Scene.

Sophie. Mad. Lenten.

Sophie.

Begriber De det, kiere Mad. Lenten?

Mad. Lenten.

Næsten —

Sophie.

Og hvordan —

Mad. Lenten.

Jeg gider ikke vækket Dem af Deres søde Slummer.

Sophie (bedrøvet).

Saa troer De, at han ikke elsker mig?

Mad. Lenten.

Han elsker Dem vist.

Sophie.

Nu, det er alt hvad jeg kan ønske.

Mad. Lenten.

Men elsker han Dem ogsaa allene?

Sophie.

Men at elske To paa eengang.

Mad. Lenten.

O, i et ungt Menneskes Hierte er der Plads til Tre.

Sophie.

Sophie.

Dersom han endnu elsker en anden, saa skiotter jeg ikke om ham.

Mad. Lenten.

Et deelt Hierte er heller ingen Lykke som sortiener Misundelse.

Sophie.

Men han var dog saa henrykt?

Mad. Lenten.

Fordi han elsker Dem. Og han blev hastig uroelig, da han eftertænkte, at et ældre Baand holdt ham — hvad kunde det Udraab: Store Gud! hvad vil hun sige til det, vel andet betyde?

Sophie.

Gid min Fader dog havde ladet mig blive blandt de ærlige Bønder!

Mad. Lenten.

Der havde det ogsaa kundet gaae Dem saaledes. Blandt Bønderne gives der ogsaa Piger, som elske, forend de skulde; der gives ogsaa Letsindige, som finde mere end een Pige smuk.

Sophie (fortrydelig).

Jeg vil slet ikke gifte mig.

Mad. Lenten.

Det vil Deres Fader ikke tilstæde.

Sophie.

Dersom han befaler det, saa maae jeg.

Mad. Lenten.

De skulde ikke heller have elsket før.

Sophie.

Sophie.

De taler saa eensoldig. Har jeg vildet? Maae jeg ikke? — Spørg kun mit Hierte og lad det svare Dem.

Mad. Lenten.

Frøken!

Sophie.

Jeg gaaer ned i Haven. Den forbistrede Afkrog. (Gaaer).

Mad. Lenten.

Gode Pige! — hvor slig en Opdagelse er at gi- re — saa bedre for end efter Brylluppet.

(Gaaer).

Tredie Akt.

Forste Scene.

Baronen. Doktoren.

Baronen.

Lad os antage det værste — dersom han har en Dulcine, som hielper ham at fortære hans Smule Traktement — skulde han ikke med ringe Moie, for Sophies Skyld, kunde forlade hende, og det med Ære?

Doktoren.

Jeg husker fuldkommen hans Udtryk. Har jeg Paarørende, sagde han, saa kan jeg formilde en mig evig dyrebar Persons Skiebne — Saaledes taler man ikke om en Pige, som man saa strax kan forlade.

Baronen.

Hm! hm! hm!

Doktoren.

Skal jeg sige Dem min Formodning?

Baronen.

Nu?

Doktoren.

Jeg frygter for, at den arme Djevel er hemmelig og ulykkelig givt.

Baronen.

Givt? — Og har ladet mig gaae saa vidt, at andrage ham min Datter — og har takket mig for Tilbudet

budet og taget derimod? Ved Gud! det skal han betale med sit Blod.

Doktoren.

Strax Fyr og Flamme! Tænk dog paa Deres Helbred!

Baronen.

Hvorfor sladdrer De mig og saadanne Ting for. Der kommer strax den gamle Soldat mig i Hovedet.

Anden Scene.

De Forrige. Sophie.

Sophie.

Kiereste Papa! nys har en Tiener bragt en Billet til Fændriken.

Baronen.

Hvad rager det mig.

Sophie (sagte).

Jeg troede, han vilde tillade mig at aabne den.

Baronen.

Elsker Du Fændriken? Sophie!

Sophie.

Kiere Papa!

Baronen.

Tal.

Sophie.

De har bestemt mig ham, og saa er han mig kierere end enhver anden.

Baronen.

Dersom der nu ikke blev noget af det Partie?

Sophie

Hvorfor skulde der ikke blive noget af denne Billet!

Baro-

Baronen.

Gad du læse? —

Sophie.

Kunde forklare os meget.

Baronen.

Nederdrægtige Bondetøs — hvad græder Du for?

Sophie.

O min Fader! skal jeg altid høre det Ord? Hvorfor har De forskudt mig? hvorfor har De i 9 Aar ladet mig opdrage iblandt Bønder, langt borte fra Dem.

Baronen (sagte).

Saaledes gaaer det med de menneskelige Handlinger — stedse mistydet!

Sophie.

Uden at have kiendt min Moder, som kunde have dannet mit Hierte og min Forstand, taber jeg hver Dag mere af min Faders-Kierlighed.

Baronen.

Hvem siger det?

Sophie.

Det Navn, De gier mig —

Baronen.

Lad det være godt igien, det skal ikke skee tiere.
(Sophie kysser hans Haand).

Doktoren.

Har man ikke kiendt Tieneren paa Livriet?

Sophie.

Nei, jeg har alt forespurgt mig.

Doktoren.

Kiere Hr. Baron — er De underrettet om Fændrikens Herkomst? jeg har alt i Morges vildet spørge Dem derom.

Baro-

Baronen.

Ja; han er af Adel, men mistede sine fattige Forældre i en Alder, at han neppe kan huske dem. En vidtløftig Paarørende tog sig af ham, og bragte ham allerede i hans 10de Aar i Tieneſten. Slægtningen døde, og den gode Dreng, har efter 12 Aars Tieneſte, efter mange Bravoure i ſidſte Krig, bragt det saa vidt, at han nu er Fændrik.

Sophie

(som stedse har betragtet Billetten fra alle Sider).

Ak, Papa! Forladelse! For Himlens Skyld Forladelse!

Baronen.

Hvad fattes dig?

Sophie.

Billetten —

Baronen.

Nu?

Sophie.

Er gaaet op, uden at jeg veed hvorledes?

Baronen.

Fordømt! —

Sophie.

Jeg har sandelig ingen Skyld — jeg vil ikke heller læse den — Der Hr. Doktor.

(Gier ham den og løber hastig bort).

Tredie Scene.

Baronen. Doktoren.

Baronen.

Forbandede Tøs!

Dokto-

Doktoren.

I den faste Overbeviisning, Hr. Baron, at De holder mig for en ærlig Mand, raader jeg Dem at læse Billetten.

Baronen.

Nei, Doktor, det var en Skurkestreg.

Doktoren.

Det finder jeg ikke. Hverken De eller jeg har aabnet den, og da det sandsynlig kan give os Lys —

Baronen.

Nei, Doktor, jeg læser den ikke.

Doktoren.

Men Hr. Baron —

Baronen.

Nu, kan De ikke undertrykke Deres Nysgierrighed, saa læs den, og jeg vil tie dermed. Det er mere end en ærlig Mand kan gisre. Men jeg vil ikke vide et Ord deraf.

(Gaaer frem og tilbage).

Doktoren

(læser den sagte).

Tillader De mig at læse den for Dem?

Baronen.

Paa ingen Maade!

Doktoren.

Det angaaer en Sag, som —

Baronen.

Jeg er dov!

Doktoren.

Deres Barns Lykke beroer maaskee derpaa.

Baronen.

Saa skal jeg da endelig være en slet Karl?

Doktoren.

Al Bekreidelse, alle Følger falde paa mig. Hør: (Læser)
» Er De Syg, kiere Hr. Fændrik! at jeg nu i 8te
» Dage ikke har seet Dem? Mine Børn sukke efter
» Dem — Lotte vil neppe lade sig trøste, og Karl vil
» paa ingen Maade tale en eneste Stavelse Fransk, før-
» end han har seet Dem igien. Lad os i al Fald faae
» Efterretning fra Dem. Deres hengivne Tienerinde
v. B.
Hvad siger De hertil?

Baronen.

Lotte vil neppe lade sig trøste, Død og Djevel!

Fierde Scene.

De Forrige. Sophie.

Baronen.

Hvad vil du?

Sophie (sukkende).

Fændriken er i dette Øieblik kommen hiem. Han var ligesom forrykt — Han greb min Haand, og skreg med rasende Stemme: Engel! dig skal jeg ikke besidde! Forbandelse! Forbandelse! og saa styrtede han ind i sit Værelse.

Baronen
(tager Billetten fra Doktoren og giver Sophie den).
Der, læs! — læs!

Doktoren.

Skal jeg gaae hen og tale med ham?

Baronen.

Nei, det tilkommer mig.

Dokto-

Doktoren.

Men, Hr. Baron —

Baronen.

Troer De, jeg er et Menneske?

Doktoren.

Upaatvivlelig.

Baronen.

At jeg forstaaer at omgaaes med Mennesker?

Doktoren.

I den Forfatning —

Baronen.

Lad mig være allene.

Doktoren.

Jeg tør ikke.

Baronen.

Lad mig allene, dersom De ikke vil, at jeg skal fordærve alting.

Doktoren.

Hvorledes? De vil —?

Baronen.

Være allene med ham, allene! Har han Hemmeligheder, vil han lettere betroe dem til een end til to, og Sagen volder mig Sorg. Hvad jeg ikke faaer at vide, vil ingen bringe ud af ham.

Doktoren.

Hr. Baron!

Baronen.

Jeg aabnede ikke mit Hierte for Dem, fordi De skulde være mig i Veien.

(Ringer).

Doktoren (stødt).

Som De vil.

(Gaaer).

Femte Scene.

Baronen. Sophie. Mad. Lenten.

Baronen

(sagte til Mad. Lenten).

Bed Fændriken, at komme ned.

(Mad. Lenten gaaer).

Sophie

(giver Baronen Billetten tilbage).

Kiereste Papa, al Smag paa Givtermaal er forgaaet mig.

Baronen.

Gaae!

Sophie.

Doktoren har udtrykkelig forbuden, at lade Dem være allene.

Baronen.

Jeg har ingen Adspredelse nu. Gaae siger jeg.

(Sophie gaaer).

Siette Scene.

Baronen

(gaaer frem og tilbage, brummer, farer paa engang sammen, som om noget faldt ham ind — tager Pennen i Haanden, trækker en Stoel til Bordet, som om han vilde skrive, og sætter sig paa Bordet, tager Uhret op, seer hen over det, sætter sig saa paa Stolen, og lader som han vilde klæde sig af, o. s. v.)

Syvende Scene.

Fændriken. Baronen.

Fændriken

(styrter ind og kaster sig for Baronens Fødder).

Baronen.

Hvad er det? hvad vil De?

Fæn-

Fændriken.

Takke Dem paa mine Knæ for den dyrebare Forærung, De vilde gisre mig.

Baronen.

Staae op. Fy, en Officeer maae ikke knæle.

Fændriken.

Som Menneske, takker jeg den ædelmodigste af mine Brødre.

Baronen.

De tager altsaa Pigen?

Fændriken
(halv i Raserie).

Store Gud! gives der vel en Ulykke, som grændser til min?

Baronen.

Nu?

Fændriken.

Naar der paa Landeveien møder Dem en Elendig med qvæstede Lemmer, og beder om en Almisse, saa priis De ham lykkeligere end mig.

Baronen.

Svar mig ligefrem — vil De have Sophie?

Fændriken.

Jeg kan ikke, tør ikke.

Baronen.

Pestilents! — og tog mod mit Tilbud?

Fændriken.

Kunde jeg da troe, kunde jeg da formode — Er De fortørnet, min Elendighed vil hævne Dem.

Baronen.

Her er en brudt Billet — men forbandet være De og enhver, som troer mig i Stand dertil — Sophie

har giort det i Tanker. (Fændriken seer paa den, og stikker den gandske ligegyldig i Lommen) Saa ligegyldig derved?

Fændriken.

Og hvorfor ikke? — ved den ligegyldigste Ting af Verden.

Baronen.

Ikke ligegyldig for mig; ved Gud ikke! det elendige Kreatur er Aarsag til min Beskiemmelse.

Fændriken.

Hvilket Kreatur?

Baronen.

Deres Lotte, som nevne vil lade sig trøste.

Fændriken.

Nu ved Himlen! En Mistanke som denne feilte endnu. Har De ikke tidt nok været i Hofraad Brenners Huus?

Baronen.

Jo.

Fændriken.

Og har forglemt, at der ere tvende Børn i Huset, Lotte og Carl?

Baronen.

Nei, det veed jeg.

Fændriken.

Nu vel! (hæftig) for ikke at være nogen Nederdrægtig, for ikke at bedrage noget Menneske, for at slaae mig ærlig igiennem Verden, gav jeg Børnene Undervisning (med Raserie) for Penge, med den Betingelse, at de skulde holde det dulgt. Thi er jeg ikke Adelsmand og Officeer? er jeg ikke beskiæmmet dersom man fik det at vide? Det er kun en Forretning som sommer sig for

en

en Borger; — men at laane Penge af mine Kammerater, og, naar de kræve dem igien, ſlaaes med dem — at være til Priis for alle og enhver i Spil, for at bedrage alle og enhver, det vilde ikke giøre mig Skam. Det er en Mands Forretning af min Stand.

Baronen.

Til Sagen! De kan ikke ægte Sophie?

Fændriken.

Gid jeg kunde det! Englene ſkulde misunde mig min Lykke.

Baronen.

Saa er De givt!

Fændriken.

Jeg?

Baronen.

Ja, og nederdrægtig givt, ellers var det ingen Hemmelighed.

Fændriken.

Hr. Baron! hvor vil De hen? jeg givt? og ſkulde tage mod Deres Datters Haand?

Baronen.

Fordi De maaſkee haabede, at ſkille ſig af med hende for et Smørrebrød.

Fændriken (truende).

Hr. Baron (tvinger ſig) hvorved ſkal jeg bevidne Dem, at Deres Mistanke er ugrundet? -- De tvivler paa min Ære — hvem der ingen Ære har, har ligeſaa lidet Religion, og andre Forſikringer gives der ikke.

Baronen.

Hvortil Forſikringer? — jeg fordrer grundede Aarſager til Deres nærværende Vægring, ellers er jeg beſkiæmmet.

Fændriken.

Veed jeg dem? — ved Gud, jeg veed dem ikke! — hav blot Taalmodighed i nogle Dage — den skal for en Dag, denne skrækkelige Hemmelighed, eller jeg skal bukke under dens Vægt.

Baronen.

Havde jeg et Gran mindre Menneske-Kundskab, jeg vil være forsømt, om den Knegt ikke bildte mig ind, at han var en ærlig Karl.

Fændriken.

Knegt — tving Dem, eller —

Baronen.

Tvinge mig? — Efter slig en Fornærmelse? Deres Kierlighed til min Datter var tydelig, min naragtige Godhiertighed tilbød Dem hende — De tog hende med Kiendetegn paa den største Glæde, og nu —

Fændriken.

Nu vilde De beklage mig, naar De vidste Aarsagen.

Baronen.

Der gives ingen Aarsag hverken i Himlen eller paa Jorden, hvormed De kan besmykke sligt.

Fændriken.

Veed De hvad en Ed er?

Baronen.

En Sæbeboble i slig en Mund!

Fændriken.

Gud! skienk mig Taalmodighed!

Baronen.

Nu seer jeg tydelig, at jeg sommetider er forrykt! — Det Menneske vilde jeg give min Datter? — det Menneske, som ikke skammer sig ved at giøre Gield hos de ringeste Haandværksfolk, og siden af point d' honeur vægrer

vægrer ſig ved at give ſin General et godt Ord, for at leve ærlig i Verden? (Fændriken vil gaae, Baronen træder i Veien for ham) ſom underſtaaer ſig at beſkiænnme en gammel Soldat, der har lugtet Krudt førend han fik Tænder i Munden.

Fændriken.

For ſidſte Gang, foralem De ikke, at jeg er Officeer.

Baronen.

En Slyngel er Du, og ikke Officeer.

Fændriken

(træfker raſende Kaarden).

Gud i Himlen! —, Erſtatning! Elendige! eller—

Baronen.

O for Djevlen! den ſkal Du faae.

(løber raſende bort).

Ottende Scene.

Fændriken

(kaſter Kaarden bort, og ſætter ſig paa en Stoel).

Store Gud! hvad har jeg giort? Elendige, har du kundet forglemme, for hvem du maae bevare dit Liv? — kunde jeg kun i det mindſte — ja, jeg kan det, min Død bliver Belgiering.

(Sætter ſig ved Bordet og ſkriver, ſtaaer op, og tager ſin Kaarde i Haanden).

Niende Scene.

Baronen. Fændriken.

Baronen

(i Uniform med blottet Kaarde i Haanden).

Her er jeg! Ved Gud! Du ſkal i dette Liv aldrig mere fordre Erſtatning af en gammel Soldat.

Fændriken.

Hold inde med al Fornærmelse. De har nødt mig til et Skridt, som jeg ikke kan gisre om igien.

Baronen.

Ingen Omstændigheder mere.

Fændriken.

Men dersom den mindste Følelse af Menneskelighed har Plads i Deres Siel, saa tilstæd mig en Bøn.

Baronen.

Forsvar Dig, eller —

Fændriken.

Ved al Forhaabning om Naade — jeg slaaer (Lrager Kaarden paa Bordet) Men ikke førend De har opfyldt min Bøn.

Baronen.

Nu for Dievlen!

Fændriken.

Skriv Deres Navn under denne Vexel — falder jeg, saa afleveer den efter denne Addresse —

Baronen (rasende).

Vil Du holde mig for Nar? Jeg skulde give Dit Kreatur Penge?

Fændriken.

Vexelen bliver i Deres Hænder. Finder De ikke den Person værdig til Deres inderlige Medynk, Deres Høiagtelse, saa sønderriv den.

Baronen.

Tag Kaarden.

Fændriken.

Ikke førend De har underskreven. Stød til — dræb mig — den Person vil ogsaa opklare dem alting.

Baro=

Baronen.

Du vil gisre mig kold, men det skal ikke lykkes Dig — jeg skriver under — men jeg vil see, førend jeg betaler.

(Skriver Navnet under).

Fændriken.

Her er Addressen. Stik den ved Dem.

Baronen (læser).

Frue Halbein, i Kongens Gade i 4de Etage.

Fændriken.

Lover De mig at holde Ord i Fald jeg falder?

Baronen

(i Tanker seende paa Addressen).

Ja.

Fændriken.

Gud være Vidne, og dømme Dem, dersom De bryder Deres Ord!

Baronen (som før).

Det er jo strax her i Nærheden.

Fændriken

(tager sin Kaarde).

Nu til Sagen.

Baronen.

Og hun skal forklare mig alting?

Fændriken.

Tag nu din Kaarde, gamle Soldat, og lær mig at fordre Erstatning.

Baronen.

Først et Ord!

Fændriken.

Ikke et Bogstav.

Baronen.

Hvorfor skal Konen ikke nu forklare det?

Fæn-

Fændriken.

Slyngel, tag Din Kaarde.

Baronen (rasende).

Slyngel? Død og Dievel (gaaer imod ham, støder — Fændriken løber i Baronens Kaarde, hvilken Baronen trækker i mueligste Hast tilbage) Gud i Himlen! hvad er det?

Fændriken
(stiller sig igien).

Nu, gamle Soldat, allerede mat? stød til —

Baronen
(kaster Kaarden bort).

Unge Menneske, vil Du giøre mig til en lumsk Mørder?

Fændriken.

Tag Din Kaarde gamle Nathue!

Baronen.

For min Kierlighed til Dig, vil Du giøre mig til en Mørder?

Fændriken.

Hører Du ikke? jeg kaldte Dig Nathue?

Baronen.

Kald mig som Du vil, Du skal ikke opirre mig. Min Vanvittighed er over, Din vil ogsaa forsvinde — Vær min Søn, fortroe mig Din Kummer, den skal ogsaa være min. Endogsaa uden Sophie skal Du være min Søn. Jeg vil giøre for Dig, hvad fordum en Fremmed giorde for mig. Tilgiv min Hidsighed, og fortroe mig Din Kummer. Du veed jo, hvorledes det mangen Gang er med mig.

Fændriken
(kaster sin Kaarde bort).

Jeg kan ikke, jeg er bunden ved min Eed.

Baro=

Baronen.

Du har alt brudt den; jeg veed jo at finde den Person, som kan forklare mig alting.

Fændriken.

Giv mig for Guds Skyld det Papir.

Baronen.

Paa min Siel om jeg gior! Jeg vil endelig see Dig lykkelig.

Fændriken.

Lykkelig?

Baronen.

Saa lykkelig som jeg formaaer — Kald mig Fader, formild mit Livs Gienvordigheder, som en eneste Ubesindighed har voldet mig.

Fændriken

(griber hans Haand).

Ja, min Fader! De skal saae alting at vide. Jeg tager imod Deres Ædelmodighed, Deres Kierlighed. Jeg vil taknemmelig opfylde alle sønlige Pligter — Var jeg allene, trængte jeg allene til Deres Hielp, frasagde jeg mig den. Døden er min eneste Lykke — thi uden Sophie —

Baronen.

Lad mig kun høre Din Hemmelighed; hun kan maaskee endnu blive Din.

Fændriken.

Aldrig! den skrækkeligste Forbandelse skiller mig ved hende for stedse.

Baronen.

Hvis Forbandelse?

Fændriken.

Den Person, for hvis Skyld De beskylder mig for en Kierligheds-Forstaaelse, hende, for hvis Skyld

jeg

jeg giorde Gield, for hvis Skyld jeg borgede Medicamenter, for hvis Underholdning jeg gav Undervisning for Penge — det er min Moder. Og hendes Forbandelse skiller mig ved Sophie.

Baronen
(tager Addressen frem).

Frue Halbein?

Fændriken.

Et opdigtet Navn.

Baronen.

Og Du vilde døe, for at giøre hende lykkelig, og mig — skiemme, vilde Menneske! mig vilde Du giøre til en Morder? forøge paa Gravens Bredde min Brøde og mine Lidelser.

Fændriken.

Min Fader!

Baronen.

Gud forlade Dig det, min Søn, som jeg giør det. Det er Følgerne af Eders saa kaldede point d' honeur. Alt for længe siden havde I kunn't dele min Formue — Eller, umuelig! Du skammer Dig dog ikke ved Din Moder?

Fændriken.

Hør mit Levnetsløb. Min Fader døde, førend jeg blev fød. Saa længe jeg kan huske, har min Moder ved hendes Hænders Arbeide kummerlig ernæret sig og mig. En gammel Officeer, vi boede i Huus med, var vores eneste Ven. Jeg har ham at takke for, at jeg kom saa ung i Tieneften. Kort efter hans Død, blev vores Regiment forflyttet fra et Sted til et andet. Min Moder, som saae Umueligheden at ernære sig og mig

efter

efter vores Stand, forlangte edelig af mig, aldrig for Verden mere at kalde hende Moder. Hun antog Navnet Halbein, og fulgte mig fra den ene Garnison til den anden. Saaledes levede vi kummerlig hen, indtil den sidste Krig brød ud, og jeg maatte følge mit Regiment. Jeg forlod hende syg og fandt hende syg igien. Det ringe Bytte, som jeg i Felden havde erhvervet med Ære, hialp mig hende hertil for to Aar siden. Siden har den (grædende) ulykkelige Kone sielden været af sin Seng. Herpaa lærte jeg at kiende Dem, Hr. Baron, hos Hofraad Brenner, og kom endelig ved en lykkelig Hændelse til at logere i Deres Huus. — Jeg elskede Sophie, saasnart jeg saae hende, dog satte jeg kun mit Haab til Deres Samtykke. De overrumplede mig i Dag dermed — saae min Glæde, min Henrykkelse — jeg ilede til min Moder — fortalte hende min Lykke — hun besvimede — og da hun kom til sig selv, forbød hun mig ved den græsseligste af alle Forbandelser, at tænke paa Ægteskab med Sophie. Jeg var i Fortvivlelse — jeg kastede mig for hendes Fødder — jeg bad hende sige mig Aarsagen — Efter min Død skal Du saae den at vide, og velsigne mig derfor, det var alt hvad jeg horte. Jeg styrtede ud af Huset — herhid, og —

Baronen

(gaaer frem og tilbage).

Forbandelse! uden at sige Aarsagen? Det maae være Had imod mig, for den mig tiltroede Haardhed —

Fændriken.

Gud! hvor jeg er Elendig! der en Moder paa Gravens Bredde, her en Pige jeg uudsigelig elsker — der

en

en Mobers Forbandelse, som for evig skiller mig ved hende, (griber Baronens Haand) her en ædel Mand, som vil tørre kummerfulde Taare af mine Kinder, og ikke formaaer det.

Baronen.

Kom, jeg vil see Din Moder.

Fændriken.

Nei, min Fader! Synet af en fremmed Mands-person vilde alt for meget forøerde hende, og min Eed —

Baronen.

Saa gaae, og aabenbar hende, at Du har brudt den paa en ædel Maade — faae Aarsagen at vide til hendes Modbydelighed for dette Ægteskab — sig hende, at endogsaa uden Sophie, er Du min Søn — sig hende, at om den mig tiltroede Haardhed har giort mig forhadt i hendes Øine — vilde der Mennesker nok hisset vidne for mig, at Velgiørenhed i mange Aar har været mit eneste Foretagende.

Fændriken.

Jeg gaaer, og vil anvende alt, for at udforske denne grusomme Hemmelighed. — Du, som vil belønne sønlig Kierlighed — opfyld Dit Tilsagn ogsaa paa mig! I denne Verden er der kun en Belønning for mig! — Sophie.

(Gaaer).

Tiende Scene.

Baronen

(gaaer mork frem og tilbage).

Foragtet — hadet — fordi jeg ikke længere vil lade mig bestiæle — Nu got — saa kaster jeg Masken af — viser mig, som jeg er — og bliver igien til en Tiger.

ger. Ædle Dreng! hvor maae Moderen ikke holde af ham! — Et taknemmeligt Barn, er Guds beſte Løn paa Jorden — jeg kunde maaſkee ogſaa — jeg, vanartige, jeg! — dog jeg har jo Børn, ſom vil elſke og ære mig — jeg er jo lykkeligere, end jeg fortiener.

Ellevte Scene.

Baronen. Mad. Lenten.

Mad. Lenten

(ſtudſer i det hun ſeer Baronen i Uniform).

Allerede allene? naadige Herre!

Baronen.

Kom De hid, Mad. Lenten! og tilſtaae frimodig for mig, hvad man ſiger om mig i Byen.

Mad. Lenten.

Ikke uden alt godt!

Baronen.

Det er ikke ſandt.

Mad. Lenten.

Naadige Herre!

Baronen.

Derſom det er Dem om mit Venſkab at giøre, saa ſig mig Sandheden.

Mad. Lenten.

At ſige Sandheden, er virkelig at vove meget.

Baronen.

Hos mig ikke! — ſiger man ikke, at jeg er en haard, buldrende Mand?

Mad. Lenten.

Dersom De befaler Sandhed, jo, naadige Herre!

Baronen.

Det er ikke sandt, jeg stiller mig kun saaledes an.

Mad. Lenten.

Men at spille slig en Rolle i 8te Aar.

Baronen.

Fordi jeg for 8te Aar siden blev paa det skammeligste bedragen. En haard Mand fores sielden bag Lyset. Jeg er god.

Mad. Lenten.

Amen! —

Baronen.

Man holder mig ogsaa for gierrig?

Mad. Lenten.

Ja, naadige Herre!

Baronen.

Det er ikke sandt, det kan min Bog bevise.

Mad. Lenten (sagte).

Men nok intet Menneske?

Baronen.

Ogsaa for uretfærdig?

Mad. Lenten.

Det ikke, naadige Herre.

Baronen.

Gud skee Lov! — Men man siger at ingen Siel faaer Almisse af mig — at jeg ikke er i Stand til at være Medlidende?

Mad. Lenten.

Ja, naadige Herre.

Baronen.

Det er heller ikke sandt, det kan min Bog ogsaa bevise.

Mad. Lenten (sagte).

Som vel aldrig kommer i Trykken.

Baronen.

Man siger ogsaa, at jeg undertiden er sandseløs og foretager underlige Ting.

Mad. Lenten.

Ja, naadige Herre!

Baronen.

Det kan være sandt, men aldrig for at skade nogen.

Mad. Lenten

Naadige Herre, dersom jeg turde —

Baronen.

Hvad?

Mad. Lenten.

Saa vilde jeg huske Dem paa en Adspredelse — Deres Uniform.

Baronen.

De har ret — jeg vil hænge den bort igien — ja, ja, jeg har taget den paa i Tanker.

Mad. Lenten.

Og den nøgne Kaarde.

Baronen.

Ligger ogsaa der, fordi jeg var i Tanker.

Mad. Lenten.

Skal jeg hente Deres Sloprok?

Baronen.

Nei, De kunde selv falde i Tanker og ikke finde den.
(Gaaer ind i Kabinettet).

Tolvte Scene.

Madame Lenten.

Men at forstille sig hele 8te Aar? — Vist nok! jeg har i al den Tid ikke seet ham saa munter — Himlen lægge sin Velsignelse dertil.

Trettende Scene

Mad. Lenten. Sophie. Doktoren.

Sophie.

Hvor er min Fader?

Mad. Lenten.

I sit Kabinet. I hans Distraktion var hans gamle Soldater-Stand falden ham ind og han havde taget sin Uniform paa.

Doktoren.

Uniform?

Mad. Lenten

Og en draget Kaarde laae paa Gulvet — han har vist giort en Maneuvre for Fændriken.

Doktoren.

Hvorledes?

(Vil ind i Kabinettet).

Mad. Lenten.

Der kommer han alt.

Fiortende Scene.

De Forrige. Baronen.

Baronen.

Ah, see, Hr. Doktor!

Doktoren.

Hvorledes befinder De Dem?

Baronen.

Vel! bedre, end i lang Tid.

Doktoren (sagte).

Hvorledes er Deres Samtale med Fændriken løben af?

Baronen.

Det skal jeg sige Dem.

(Gaaer bagest paa Skuepladsen med Doktoren frem og tilbage, og taler sagte med ham).

Sophie

(til Mad. Lenten).

Har Fændriken alt været længe borte?

Mad. Lenten.

Omtrent et Qvarteer.

Sophie.

Har De ikke faaet noget at vide?

Mad. Lenten.

Hvad?

Sophie.

Ih nu, hvorledes min Fader er findet imod ham?

Mad. Lenten

Jeg tænker, ret vel.

Sophie (glad).

Hvi saa?

Mad. Lenten.

Fordi jeg ikke i lang Tid har seet ham saa munter.

Sophie.

Er det sandt? kiere Mad. Lenten!

Mad. Lenten.

Afkrogen maae vel ikke være saa farlig som vi troede.

Sophie.

Det tænker jeg ogsaa.

Mad. Lenten.

Vist nok, har han sagt ham, at han aldrig kan blive Deres.

Sophie.

De er ret ondskabsfuld Mad. Lenten.

Mad. Lenten.

Hvi saa?

Sophie.

Snart gier De mig Hnab, og strax derpaa nedbryder De alting — jeg vil strax vide, hvorledes det hænger sammen — Kiere Papa!

Baronen.

Hvad er der?

Sophie.

Tage vi snart paa Landet?

Baronen.

Hvi saa?

Sophie.

Det staaer mig aldeles ikke mere an i Byen.

Baronen.

Pige! Pige! du er mægtig skudt.

Sophie.

Sophie.

Jeg forstaaer Dem ikke, kiereste Papa!

Baronen.

Meget vel — Jeg forstaaer, at Du forstaaer mig ret godt.

Femtende Scene.

De Forrige. Capitainen.

Capitainen.

Underdanige Tienere, Hr. Baron! tør jeg spørge, hvorledes De befinder Dem?

Baronen (sagte).

Lucifer har lært det Menneske at spørge — Vel!

Capitainen.

Apropos! veed De det alt?

Baronen.

Hvilket?

Capitainen.

Hvem der er Fændrikens hemmelige og skiulte Velgiører?

Baronen.

Nei!

Capitainen.

Saa? er Doktoren ogsaa hemmelighedsfuld mod Dem?

Baronen.

De veed, kiere Capitain, at jeg ikke holder af den Spørgen.

Capitainen.

Det har jeg i Dag ikke merket.

Baronen.

Ja, jeg mener de Spørgemaale andre gjøre mig.

Doktoren.

Det gaaer Capitainen ligesaa.

Capitainen.

Ja, ja, kiere Doktor, kom De mig tiere med Deres Paarørende i Sverrig.

Doktoren.

Hvi saa? Har De nærmere Efterretninger?

Capitainen.

Ja, det har jeg, jeg kiender nu den hemmelige Velgjører, og ogsaa hans Commissionair; den er De, Hr. Doktor!

Baronen.

Da maae De have baaret Dem ret klogt ad!

Capitainen.

O, aldeles ikke!

Doktoren.

Det troer jeg ogsaa! saadant faaer man sædvanlig at vide ved en Hændelse.

Baronen.

Nu, hvem er det da?

Capitainen.

Hofraad Brenner.

Baronen.

Saa?

Capitainen.

Ja, jeg var buden til Assemblee hos Generalen, hvor jeg fandt Hofraad Brenner, som var indviklet i

en

en dyb Samtale med Generalen. Efter en Stund blandede jeg mig deri med. Talen kom tilfældigviis paa Fændriken, jeg fortalte dem begge hans Historie i Dag, Generalen undrede sig overmaade meget, og Hofraaden blev rød over hele Ansigtet.

Baronen.

Altsaa, fordi han blev rød, sluttede De, at han var den ubekiendte Belgiorer?

Capitainen.

Det forstaaer sig.

Baronen.

Fordi han blev rød?

Capitainen.

Ja vist, men Maaden han blev rød paa! Maaden!

Baronen.

Herved falder mig en lille Historie ind, som jeg har hørt et Sted. Et ungt Menneske blev anklaget for Retten for et begangen Tyverie. Men han nægtede det standhaftig, og man kunde ikke overbevise ham noget. Præsidenten i denne Ret, som vel har sin Lige, raabte til de øvrige: Stille, min Herrer! jeg skal snart bringe ham til Bekiendelse! Hør, sagde han til den Anklagede, Jeres Benægtelse er forgieves. Jeres Medskyldige har allerede bekiendt. Indbrudet som I 3 Mile herfra — det unge Menneske blev forskrækket — Seer De, mine Herrer, at jeg bringer ham til at tilstaae — Skriv Hr. Secretair, han er bleven rød, og altsaa overbeviist — Det unge Menneske vendte sig derpaa til de øvrige Dommere, og sagde: da min

Benægtelse altsaa er forgieves, saa vil jeg endnu bekiende mere, jeg er ikke allene en Tyv, men ogsaa en Morder — seer De mine Herrer, sagde Presidenten — Og veed De hvem min Medhielper var? Hr. Presidenten — Skriv Hr. Secretair, Presidenten blev rød, og er altsaa overbeviist — Sagen blev siden efter end videre undersøgt, og det unge Menneske befunden uskyldig — De vil altsaa ikke tage mig det ilde op, Hr. Capitain, i Fald jeg ikke holder det for noget Bevis, at man bliver rød.

Capitainen.

O — det er en alt for charmant lille Historie, den skal gisre mig god Tieneste i mangt et Assemblee (seer paa sit Ubr) Jeg maae endnu til General Dalberg. Ærbødige Tiener samtlig! O, en charmant lille Historie!

(Gaaer).

Sextende Scene.

De Forrige, uden Capitainen.

Baronen.

Han gaaer blot for igien at anbringe denne Historie paa et andet Sted.

Doktoren.

En synderlig Carakter!

Baronen.

O, det er en Mand efter Verden, han har slet ingen Carakter.

Syt.

Syttende Scene.

De Forrige. Fændriken.

Fændriken
(ſtyrter i Baronens Arm).

Min Fader!

Baronen.

Nu? min Søn!

Fændriken.

Deres Søn? — vil De aldrig berøve mig dette dyrebare Navn?

Baronen.

Aldrig!

Fændriken.

Jeg har en hellig Ret til det.

Baronen.

Du ſkal og beholde det — Kom kun til mig — veed Du altſaa nu?

Fændriken.

Alting — Men hvorledes ſkal jeg aabenbare Dem det! — derſom De igien forſkyder mig.

Baronen.

Saa ſandt ſom jeg ønſker at døe roelig, ſkal jeg aldrig forſkyde Dig!

Fændriken.

Gruſomme Fader! og kunde forſkyde min Moder?

Baronen
(ſeer ſtift paa ham).

Din Moder.

Fændriken.

At give hende til Priis for Nødlidenhed — Elendighed — og Skiendſel — at giøre mig til en Baſtard?

Baro=

Baronen
(bedrøvet med bævende Stemme).
Store Gud! skulde Caroline endnu leve?

Fændriken.
Hun lever — anraaber Dem ved mig, hendes Søn, om Retfærdighed — om hendes Æres Erstatning — om Erstatning for 22 Aars Lidelse.

Baronen (bedøvet).
Caroline lever?

Doktoren
(holder Baronen).
Hr. Fændrik!

Fændriken (hæftig).
Jeg kan ikke være Deres Søn, naar min Moder ikke er Deres Kone — Giv os hvad De er os skyldig.

Doktoren.
Styr Dem!

Baronen.
Doktor! er det en Drøm, eller —

Fændriken.
Ha, Grumme! Kan De endnu betænke Dem? saa hør min Moder tale, og dersom Deres Hierte endog Da modstaaer Naturens Følelser. —

Doktoren.
Hr. Fændrik.
(Befæstiger sig med Baronen).

Fændriken (læser).
"For at forebygge et skrækkeligt Ægteskab, for at "redde min Søn fra Fortvivlelse, sender jeg dette Blad, "som

"som han først efter min Død skulde overlevere." (tager et andet Brev og læser) "Den, som overbringer Dig "dette Brev, Grumme! er Din Søn, Din Caroli- "nes Søn, hende Du har bedraget, beskiæmmet. Nu, "da jeg ikke er mere til, da Maalet af mine Libelser "er opnaaet, nu vil Du maaskee høre Naturens og "Billighedens Stemme. Du veed jeg er Din Kone! red "ogsaa efter min Død det gode Navn, som Du har "beskiemmet for Verden, og antag Din Søn til Din "retmæssige Arving — Lev evig vel, grumme og in- "derlig elskede Forræder! og kan det være Dig til Trøst, "saa vid, at min Ømhed overstiger min Vrede, at "jeg i mit sidste Øieblik beder for Dig, at Erindringen "af den Kierlighed jeg fordum bar for Dig, undertryk- "ker enhver anden Følelse. Lev evig vel!"

Caroline von Harrvitz.

Baronen

(falder Fændriken om Halsen).

Min Søn! — min kiere Søn! Giv mig Klæder.

Fændriken.

De kiender sig ved os?

Baronen.

Giv mig Klæder! — Kom til Din Moder, min Caroline! hun skal erfare, hvad jeg leed siden hiin ulyk- kelige Time, hun skal blive overtydet og tilgive mig.

Fændriken.

De vedkiender sig os? min Fader!

Baronen.

Giv mig Klæder; jeg maae see hende.

Fæn-

Fændriken.

Nu? — hendes Eyadom —

Doktoren.

Nei, Hr. Baron, dersom hun er syg, saa vilde Synet af Dem dræbe hende — i Morgen!

Baronen.

Hun er Syg? — Stakkels ulykkelige Kone!

(Sætter sig).

Doktoren

(sagte til Fændriken).

Deres Hæftighed Hr. Fændrik havde kunnet volde ham Døden. Han var ikke tvivlraadig, blot bedrøver, ude af sig selv.

Fændriken.

Jeg Rasende!

Sophie

(nærmer sig bedrøvet til Fændriken).

De er altsaa min Broder?

Fændriken

(uden at see paa hende, bedrøvet).

Ja, kiere Søster!

Baronen.

Caroline lever? Doktor! Doktor! mit Hoved er gandske forvirret.

Doktoren.

Jeg takker Gud, at De endnu befinder sig saaledes.

Sophie.

Jeg beder om Deres Venskab.

Fæn-

Fændriken
(uden at see paa hende).

Den inderligste broderlige Kierlighed skal være Dem helliget.

Baronen.

Hvor megen Glæde paa engang! — Nu lever jeg ikke længe mere.

Doktoren.

Endnu længe til Trøst for Deres Familie! Eller mange Fattiges Ønsker og Velsignelser maae ikke være ankomne hisset.

Sophie
(til Fændriken).

Det sagde mit Hierte mig nok, at jeg var i Slægt med Dem!

Fændriken.

Mit Hierte sagde mig ogsaa —

Baronen.

At hun vilde blive Din Kone? det skal skee mine Børn! inden 8 Dage er Brøllup.

Fændriken og Sophie.

Med min Søster? — Med min Broder?

Baronen.

Du var ikke min Datter, Sophie! nu skal Du blive det.

Sophie (glad).

Jeg var ikke Deres Datter?

Fændriken.

De har ikke givtet sig i Frankerig?

Baronen.

Nei, min Søn!

Fæn-

Fændriken.

Det har min Moder formodet.

Baronen.

Jeg har stedse betragtet Din Moder som min retmæssige Kone, da jeg reiste hele Tydskland igiennem for at finde Din Moder igien, kom jeg giennem en Landsbye, og fandt en Bondehytte i Luc. Jeg sprang ud af Vognen, hialp at redde, reddede et Barn udaf Ilden, og det er Du — Da jeg saaledes holdt Dig i mine Arme, tænkte jeg, det er et Barn, som Gud har givet Dig; i det kan Du igien oprette den Uret, som Du har tilføiet Caroline. Dine stakkels Forældre som nu ere døde, maatte sige Dig, at jeg var Din Fader, og kun lod Dig opdrage af dem. Jeg takker Gud for det Indfald! thi jeg har opdraget mig en Svigerdatter efter mit eget Hierte.

Sophie.

O ja, Gud være lovet! — Wilhelm!

Fændriken.

Sophie! (De give hinanden Hænderne, og kaste sig for Baronens Fødder) Deres Velsignelse, min Fader!

Ringen.

Et Lystspil i fem Optog.

Oversat af Tydsk

— ved

F. Schwarz.

Personerne.

Baronesse von Schønhelm.	Mad. Preisler.
Frue von Darring, en Oberst-Enke.	— Knudsen.
Henriette von Darring, hendes Datter.	Jfr. Astrup.
Grev Klingsberg, Frue von Schøn-helms Elsker.	Hr. Schwarz.
Capitain von Selting.	— Rosing.
Hr. von Holm, en riig Banquier.	— Gielstrup.
Louis von Holm, hans Fætter.	— Preisler.
Mariane, Baronessens Kammerjomfrue.	Jfr. Krag.
Philip, Louis von Holms Tiener.	Hr. Knudsen.
Jean, Hr. von Holms Tiener.	— Kemp.
Jacob, Frue Darrings Tiener.	— Ibsen.
Frands) Paul) Baronessens Tienere.	— Beck.
En Opvarter.	

Handlingen er i Hovedstaden.

Første Optog.

En Deel af en publik Hauge.

Første Optrin.

Louis v. Holm. Siden Philip.

Louis
(gaaer frem og tilbage).

Nu Philip, alt der igien! Har du Svar?

Philip.

Ja Herre, dobbelt Svar.

Louis.

Nu, saa har Moderen giort Undergierninger. Bravo, gode Darring, Bravo! Atter her sandes Ordsproget: Man maae først have Moderen paa sin Side, saa falder det andet af sig selv med Datteren. (Seer paa Brevet.) Hvad Dievlen er det? — Til Frøken von Darring? — Det er jo mit Brev?

Philip.

Ganske rigtig.

Louis.

Som du skulde overlevere?

Philip.

Ganske rigtig.

Louis.

Det sender hun mig tilbage?

Philip.

Ganske rigtig.

Louis.

Og ubrækket tilbage?

Philip.

Ganske rigtig.

Louis.

Disse dydige Pigers Ærbed er paa min Ære utaaleligere end deres Uforskammenhed af en anden Klasse. — Den Tigger! — at begegne mig med saadan Foragt! — Hvad sagde hun?

Philip.

Intet. — Hun skrev.

Louis.

Hun skrev?

Philip

(gier ham endnu et Brev).

Der er Brevet.

Louis (læser).

"Jeg har ikke kiendt Dem min Herre, ellers havde "jeg for længe siden ophævet al Omgang med Dem. De- "res Hyklerie har forblindet vores Onkel og min Mo- "der, men aldrig, skulde det endog koste mit Liv, aldrig "gier jeg den Mand, jeg foragter, min Haand. Alle- "rede i lang Tid har jeg havt Dem' mistænkt; men De-

"res

» res sidste Adfærd er mig et alt for tydeligt Beviis, at
» Deres Ærekierhed saavelsom Deres Kierlighed er Hyklerie.
» Da Brevet rimeligviis ligner Dem, udvortes artig og
» indvortes hæslig, sender jeg Dem samme ubrækket til-
» bage, og haaber for Fremtiden at blive forskaanet for
» Dem, saavel mundtlig som skriftlig.»

Henriette Darring.

Impertinent! i høieste Grad impertinent! Nu, saa Himlen give, at hendes Haardnakkenhed maae vare saa længe til hun faaer Rynker! Da skal hun forbande, at hun har forspilt hendes skiønneste Ungdom ved utidig Pænhed. Jeg skal, saa sandt jeg lever, hævne mig, og det ved første Leilighed.

Philip.

Hvad forstaaer hun ved Deres sidste Adfærd?

Louis.

Jeg havde drukket lidt; forglemte min andægtige Rolle, og vilde spille en verdslig med hende. Saae du Moderen?

Philip.

Hun mødte mig, og jeg fortalte Udfaldet af min Ambassade. Hun rystede med Hovedet, beklagede Datterens Blindhed, og meente at Tiden nok vilde bringe Henriette paa andre Tanker. I at rose Dem var hun uudtømmelig.

Louis.

At rose mig har hun lært af mig. Naar man først har vundet en gammel Mamas Høiagtelse, fornemmelig ved at hælde med Hovedet og see andægtig ud, taber man den ikke saa let. — Men Frøken Henriette! De skal kom-

me til at føle min Hævn. Løb nu hen til Baroneſſe Schønhelm, Philip; ſiye Kammerjomfruen denne Ring, og foreſpørg, om Baroneſſen i Formiddag kommer paa Promenaden? hvis ikke, om hun bliver hiemme, og om jeg kan have Haab at ſee hende? — Hurtig Philip, tag en Vogn, paa det du kan komme ſnart igien.

Philip (ſagte).

Det kan man ret kalde, fra den ene til den anden.

(gaaer.)

Andet Optrin.

Louis.

Henriettes Pænhed forandrer med Eet mit hele Elſkovsſyſtem. I Gaar endnu hængte Vægtſkaalen lige imellem hende og Schønhelm; i Dag er Baroneſſens Skaal uendelig tungere. Det er vel for mig, at jeg aldrig løber ud, uden at have tvende Ankerpladſe i Sigte! Een naaer jeg dog. Hvem kommer der? Det er ſandelig min Onkel! Hvad i al Verden fører ham ſaa tidlig fra ſit Contoir. (Tager haſtig en Bog op af Lommen.) Maaſkee træffer jeg et lykkeligt Øieblik at kunne ſætte Ondt for Henriette, og aabenbare ham mit Project med Schønhelm.

Tredie Optrin.

v. Holm. Louis.

Holm

(for ſig, uden at ſee i Veiret).

Baroneſſen er ingenſteds at finde, og lovede dog i Gaar (ſeer i Veiret) -Ih, ſee der! Serviteur mon Neveu, hvad beſtiller du her?

Louis.

Louis.

Jeg anraaber Himlens Velsignelse over Deres uskatteerlige Helbred.

Holm.

Serviteur mon Neveu! Du er en god Dreng, Louis! Derfor skal heller ikke hele Byen faae mig til, at tænke ilde om dig. Men du har mange Fiender, Louis! mange Fiender.

Louis.

Hvorledes det, min dyrebare Onkel?

Holm.

Man holder dig for en Hykler.

Louis.

Saaledes bliver destoværre den Gudfrygtige og Andægtige kaldet i disse fordærvede Tider.

Holm.

Man har hellig forsikret mig, at du ogsaa taler ilde om mig; at du ved alle Leiligheder giør dig lystig paa min Bekostning.

Louis.

Milde Himmel! — Jeg!

Holm.

At du kalder mig en riig Bonde, som din Fader af Medynk hialp paa Benene, og som nu handler utaknemmelig imod dig.

Louis.

Gud forlade mine Fiender!

Holm.

Det er sandt, jeg har din Fader at takke for min Lykke. Jeg kom med 25 Rdlr. til Hovedstaden, din Fader understøttede mig, og Flid og Lykke har giort mig

til en riig Mand; derfor har jeg ogsaa siden din Faders Død, der ikke efterlod dig en halv Skilling, givet dig aarlig 1000 Rdlr.; har for mine gode Penge ladet dig optage i Adelstanden; det tænker jeg, kan man dog kalde at være taknemmelig.

Louis.

Og mere end jeg uværdige fortiener, der kun kan giengielde Deres Godhed ved den ømmeste Kierlighed og de varmeste Bønner.

Holm.

Serviteur mon Neveu.

Louis.

Men hvem ere de onde Mennesker, som søge at gisre mig mistænkt hos Dem? — Dog, jeg skiotter ikke om at kiende dem. — Jeg kunde harme mig imod dem, og at harme sig er Synd.

Holm.

C! est bien pensé! Hvad har du der for en Bog? Det er vist ingen Comedie.

Louis.

Himlen bevare os! (Visende ham Titlen.) Det er opbyggelige Betragtninger.

Holm.

Fort bien! Men du er næsten alt for andægtig.

Louis.

For andægtig? Kan man det?

Holm.

Ja, thi du forsømmer alle verdslige Forretninger. — Du maae sandelig tage dig noget for, Louis.

Louis.

Louis.

De selv, min fortræffelige Onkel, har afholdet mig fra Forretninger; og da jeg, hvis jeg skulde have det Vanheld at overleve Dem, bliver Deres eneste Arving —

Holm.

Ja, ja — altsammen sandt! — Men jeg maae nu aabenbare dig min Hemmelighed: — Jeg er forelsket.

Louis.

Forelsket?

Holm.

Rasende forelsket! — Saa forliebt — at jeg vil givte mig.

Louis (sagte).

Og det vel i Schønhelm. (Høit) Givte Dem? — Ikke af egennyttige Hensigter, min bedste Onkel! det skal Himlen være mit Vidne! — men for Deres tilkommende Roligheds Skyld, maae jeg erindre, at De er 60 Aar.

Holm.

Med en Million er man altid ung, Louis.

Louis.

Og paa hvem er Deres Valg falden?

Holm.

Det faaer du ikke at vide. — Hvorledes staaer det med dig og Cousine Darring?

Louis.

Slet.

Holm.

Forend jeg selv fik i Sinde at givte mig, havde jeg gierne seet at min Formue var tilfalden Jer to. Hun er en hiertens god Pige.

Louis.

Stolt og egensindig som en Romanprindsesse. Hendes gamle Abel har giort hende forrykt i Hovedet. Hun lurer paa en Greve eller Fyrste, og betragter os med samme Øine som hendes Skoemager og Skræder. Læs denne Billet, som hun har sendt mig tilbage tilligemed et ubrækket Brev.

(Gier ham Billetten).

Holm

(læser sagte ved sig selv).

Louis (sagte).

Det var en forbandet Streg, ifald han havde Øie paa Schønhelm! — Han besørger hendes Commissioner — seer hende daglig — hm! hm!

Holm

(Gier ham Billetten tilbage).

Pigen er en Nar! Hun taler om dig, som om en Ertzspitsbube.

Louis.

Og hvor ligegyldig om Dem! — Hun har egentlig aldrig været efter min Smag; men da min eiegode Onkel ønskede dette Giftermaal, saa har jeg heller vildet lade mit jordiske Livs Lykksalighed fare, end at mishage Dem.

Holm.

Fort bien, mon Neveu. Lad hende løbe, og søg dig en riig Kone op.

Louis.

Jeg har alt fundet hende — Baronesse Schønhelm.

Holm.

Hvem?

Louis.

Baronesse Schønhelm.

Holm

Holm (sagte).

Que diable! Er Knøsen min Medbeiler. (Høit) Det duer heller ikke.

Louis.

Hvi saa?

Holm.

Det er ikke noget for dig. — Kiender du hende nøie?

Louis.

O ja, kiereste Onkel.

Holm (sagte).

Coquin! (Høit) Hendes Omstændigheder ere ikke med de bedste.

Louis.

Om Forladelse, Hr. Onkel; jeg veed vist at hun har 5000 Rdlr aarlig Indkomster.

Holm.

Ba, ba! Neppe 600 Rdlr. Jeg besørger jo hendes Pengesager.

Louis (sagte).

Rigtig! min Hr. Onkel er min Rival; men bie kun.

Holm.

Det er virkig Skade at hun ikke er riig. Hendes Sædelighed —

Louis.

Hm! Den er nu vel ikke saa overordentlig.

Holm.

Hvad?

Louis.

Oprigtig, kiere Onkel! Hun er forskrækkelig Coquette; en Kone, som er forfærdelig anstukken af disse Tiders Laster.

Holm.

Holm.

Og du vil gifte dig med hende?

Louis.

Ingen uden et Menneske af min Vandel og Tænkemaade kan bringe denne forvildede Skabning tilbage paa Dydens Vei. Mit Exempel —

Holm.

Har hun da Godhed for dig?

Louis.

Ja, min Onkel, og paa den grunder jeg hendes Omvendelse.

Holm (sagte).

Du skal nok lade være at omvende hende. (Høit) Nei, Louis, til dette Giftermaal gier jeg aldrig mit Samtykke. Slige Omvendelser ere meget uvisse, og hvad skal du gisre med en fattig Kone?

Louis.

Himlens Velsignelse — og Deres Understøttelse —

Holm.

Faaer du ikke til denne Forbindelse. — Gior overalt for nærværende Tid ikke mindste Regning paa mine Penge, siden jeg har faaet Lyst til at gifte mig.

Louis.

O min Onkel.

Fierde Optrin.

De Forrige. Jean.

Jean
(saate til Holm).

La Baronne de Schönhelm Se trouve indisposé, elle ne sortira pas.

Holm

Holm
(sagte til Jean).
Mais, est elle visible?

Jean.
Je crois qu' oui, on attend Madame de Darring.

Holm (sagte).
Bon. (Høit) Ma Voiture.
(Jean løber ud.)

Holm.
Adieu Neveu! Vær klog, vær fornuftig, og op-søg dig en riig Kone. Lad Schønhelm fare; det duer des-uden intet — slet intet.
(Gaaer).

Femte Optrin.

Louis.
Den Gamle har, saa sandt jeg lever, Hensigter med Schønhelm. Ei nu, saadan en Medbeiler kunde jeg lee af, dersom han ikke var min Onkel, og riig — See der! Capitain Selting.

Siette Optrin.

Louis. Capitainen.

Louis.
Underdanigste Tiener, Hr. Capitain!

Capitainen.
Det ønskede jeg Dem ikke.

Louis.
Hvad?

Capitainen.
En fattig Djevels underdanigste Tiener. — Min Proces er tabt.

Louis.

Louis.

Tabt, hvorved?

Capitainen.

Fordi min Ven, som vilde testamentere mig en Deel af sin Formue, har underskrevet sit Navn et Par gange for lidt.

Louis.

Men Sagen var jo dog saa klar.

Capitainen.

Efter Naturens Ret, men denne Ret gielder kun saa lidet for den menneskelige Domstoel.

Louis.

Jeg beklager Dem af mit ganske Hierte.

Capitainen.

De siger det i en Tone, som om jeg vilde laane Penge af Dem. Jeg kan, Gud skee Lov, leve af min Gage. Vil De være min Giest til Middag.

Louis.

Hvor?

Capitainen.

Her hos Tracteuren.

Louis.

Det tør jeg ikke, kiæreste Hr. Capitain. (Leende) Et saa exemplarisk Menneske skulde spise paa et offentlig Sted!

Capitainen.

Jeg kunde blive vred paa Dem for det Hyklerie. Skam Dem dog.

Louis.

Jeg kan, jeg tør virkelig ikke.

Capi-

Capitainen.

Saa lad være, saa vil jeg søge mig et Par andre gode Venner op, for til Valet at drikke vor Monarks Velgaaende; thi i Morgen, saasnart det bliver Dag, reiser jeg tilbage til min Garnison.

Louis.

Vil De saa snart forlade Staden?

Capitainen.

Tabet af min Proces hæver Aarsagen til min Permission.

Louis.

Saa brav en Officer skulde søge at erstatte Tabet af sin Formue hos Damerne.

Capitainen.

Jo dette skiønne Aar skulde nok giøre store Erobringer. I det 14de eller 15de Aarhundrede giorde et ærefuldt Ar Undergierninger hos det smukke Kiøn — men i vore Dage! — Jeg kiender en Officeer, som i sidste Krig bar sig langt anderledes ad end jeg, og er nu declareret Yndling hos Damerne.

Louis.

Og hvorledes da?

Capitainen.

Det er en klog Mand, som ret godt veed, at et glat Ansigt gielder ikke lidet hos Damerne; derfor gav han Ryggen til Priis for Fienden.

Louis.

Jeg torde dog vædde at deres Hierte ikke er frie.

Capitainen (sukkende).

Nei, destoværre!

Louis.

Louis.

Er hun gruſom?

Capitainen.

Det veed jeg ikke.

Louis.

Er hendes Paarørende derimod?

Capitainen.

Nei.

Louis.

Er hun fattig?

Capitainen.

Riig, meget riig — ſaa deilig at hun kan forføre alle Mandfolk, og ſaa dydig at hun kan modſtaae dem alle. En fortræffelig Skabning. Men ſaa meget ſom jeg elſker hende, ſaa — Hvem er det hiſſet henne?

Louis.

Det er Grev Klingsberg, ſom er Livet i alle Promenader og offentlige Forlyſtelſer; det er kun faa Dage ſiden han kom fra Paris.

Capitainen.

Har han ikke ſtaaet i Tieneſten tilforn?

Louis.

Ganſke rigtig.

Capitainen.

Nu huſker jeg ham, han har holdt ſig brav.

Louis.

O! det er en Mand, ſom fortiener at misundes, en Peberſvend af det lykkeligſte Slags. Han beſidder en egen Maade at forvandle de ubehageligſte Ting til Spøg. Med en Mands Forſtand paa 50 Aar forbinder han et ungt Menneſkes Letſindighed paa 20 Aar.

Si-

Syvende Optrin.

De Forrige. Grev Klingsberg.

Grev Klingsberg.

Ah! god Morgen, Holm.

Louis.

God Morgen, Hr. Greve.

Klingsberg.

Nu, Holm! paastaaer De endnu, at vores Landsmænd veed at nyde Livet? Er det ikke barbarisk i denne herlige Formiddag neppe at finde en halv Snees Mennesker her. Jeg troer paa min Ære, at om man aabnede et Paradis for Indbyggerne her, vilde det inden tvende Aar være saa ledig, som om det var Helvede. Nei, uden Fordom! Franskmanden allene veed at leve. (Bliver Capitainen vaer) Ydmyge Tienere — tager jeg ikke Feil, saa har jeg den Ære at kiende' Dem.

Capitainen.

Capitain Selting for at opvarte Dem.

Klingsberg.

Det er mig meget kiert at træffe Dem her. — Vi have været Krigskammerater — husker De det endnu?

Capitainen.

O ja!

Klingsberg.

Nu, mine Herrer, hvad godt Nyt er her? Jeg er først for tvende Dage kommen fra Paris.

Louis.

Det nyeste her er meget gammelt. Nogle Folk blive til Skielmer for at fortiene Penge.

Klingsberg.

Netop saaledes gaaer det ogsaa til i Paris.

Louis.

Høflighed ansees nu næsten for en Last.

Capitainen.

Og Vantroe for Religion.

Klingsberg.

Ligesom i Paris.

Louis.

I det behageligste Veir seer man neppe en halv Snees Mammeseller paa Volden.

Capitainen.

Derimod har givte Mænd aldrig klaget saameget over Hovedpine.

Klingsberg.

Ligesom i Paris.

Louis.

Jeg troer der i tre Maaneder ikke er aflagt nogen Eed for Retten.

Capitainen.

Derimod aflægges der flere Eder for Stadens smukke Koner.

Klingsberg.

Pah! lutter gamle Sager. — Hører man intet om en forestaaende Krig? Har ingen Skiønhed funden for godt, at tage ud paa sine Godser? Har Reisen til Badet ikke forskaffet nogen Kone en Arving til hendes Mands Formue og Navn? Er ingen smuk Frøken løben bort med hendes Moders Kammertiener? Er Bal Pare

i for-

i forrige Vinter bleven flittig besøgt? Hvem har givet det bedste Bal i Byen? Hvem har den smukkeste Equipage?

Louis.

Fortæl os hellere noget om Deres Ophold i Paris.

Klingsberg.

Dertil behøves kun faa Ord. Jeg har i det Aar omtrent fortæret 12000 Rdlr., havt en halv Snees Kierligheds Intriguer, dueleret et Par gange, anskaffet mig et halv Dosin Klædninger — og her er jeg igien in statu quo.

Louis.

De vilde jo ogsaa gaae til Engeland? — Hvad bragte Dem da saa tidlig tilbage?

Klingsberg.

Det, som bragte Dem til Verden — et Fruentimmer.

Capitainen.

Hvorledes? For et Fruentimmers Skyld, kunde De nægte Dem Fornøielsen af en saadan Reise?

Klingsberg.

Men hvilket Fruentimmer? — Ah! — min kiære Capitain! Jeg seer heller den usselste Krog i hendes Huus end Ludvigs-Pladsen; for et Smiil af hendes Mund gier jeg alle Roms Oldsager. — Et Tryk af hendes Haand —

Louis.

Aha, Hr. Greve, er De fangen? Er Ægtestanden ikke mere saa rædsom for Dem?

Klingsberg.

Ægtestanden? Hvad Pokker vil De sige med Ægtestanden? Holder De mig for at være saa misundelig og gierrig, at jeg skulde berøve alle andre Mennesker en Ting, som behager mig, og kiøbe den for Livstid? Det er det fuldkommeste Fruentimmer jeg nogensinde har seet. Men Ægteskab —

Louis.

Nu kiere Hr. Greve, De er sandelig ligesaa ødsel i at rose Deres Elskede, som Capitainen var med at rose sin. Jeg troer De begge seer igiennem Forstørrelsesglasset. Thi jeg vædder 10 Dukater, at deres Skiønne ikke er halv saa smuk, halv saa vittig, saa belæst, saa dydig som min.

Klingsberg.

Va! — Men det falder mig nu just ind, at Væddemaalet ikke saasnart kan afgiøres; thi jeg veed endnu ikke, hvor min Elskede boer — Hun forlod Paris sex Uger førend jeg.

Capitainen og Louis.

Paris? Hun var i Paris?

Klingsberg.

Og forsikrede mig, at hun reiste hertil.

Capitainen.

Hendes Navn, Hr. Greve.

Louis.

Maaskee kiende vi hende.

Klingsberg.

Hendes Navn? ja — o! hun har den blødeste hvideste Haand, som nogensinde blev skabt af Kiød og Blod, hendes Læber ere saa balsamiske —

Capi-

Capitainen.

Men hendes Navn?

Klingsberg.

Hendes Taille overgaaer alt hvad —

Louis.

Men hendes Navn, hendes Stand —

Klingsberg.

Det majestætiske i hendes Gang opvækker Ærbødighed, og —

Capitainen.

Men først hendes Navn —

Klingsberg.

Og hendes Dine, hendes Dine —

Louis.

Men hvad kalder hun sig? —

Klingsberg.

Hun kalder sig — og hendes Fod, hendes Fod! hun dandser, saa man er færdig at falde i Beſvimelſe derover. —

Capitainen.

Men for Pokker! uden Navnet vil vi aldrig kunde giette hvem Maleriet er.

Klingsberg.

Ikke? — ah saa beklager jeg Deres Smag! Den eneſte i ſit Slags 'lader ſig dog let giette, eller ogſaa De ikke kiender hende. Nu der har De det, mine Herrer! og bliver ganſke ſtumme. — Baroneſſe —

Louis.

Baroneſſe —

Capitainen.

Baroneſſe Schs —

Klingsberg.

Schønhelm!

Capitainen (ſagte).

Dievlen! han min Medbeiler?

Louis (ſagte).

Min Baroneſſe?

Klingsberg.

Kiender nogen af mine Herrer hende?

Capitainen (kold).

Ja, jeg har ſeet hende nogle gange.

Klingsberg.

Saa veed De ogſaa hvor hun boer. Siig mig det dog, kiere Hr. Capitain.

Capitainen.

Hendes Boepæl veed jeg ikke. Ydmyge Tiener, Hr. Greve.

(Gaaer bort).

Klingsberg.

O De veed tilforladelig, hvor det er; jeg kan ſee det paa Dem, og De maae ſige mig det.

(Følger efter Capitainen).

Ottende Optrin.

Louis. Philip.

Philip.

Endelig kan jeg bringe Dem Rapport — Baroneſſen bliver hiemme, og bliver efter al Rimelighed alleene mod Kl. 12.

Louis.

Louis.

Godt.

Philip (gaaer).

Louis.

Jeg maatte tage meget Feil dersom Capitainen ikke ogsaa er min Medbeiler. Det var da tilligemed min Onkel Tre, og hvem af disse Herrer er vel den, som jeg maae være mest bange for? — Min Onkel? hans Alder og Sæder giør mig sikker for ham. Capitainen! mod ham beskytter hans Ar og tomme Pung mig. Men Klingsberg, Klingsberg er farlig. Han er Greve, jeg kun en nybagt Adelsmand — han har Equipage, jeg gaaer til Fods — han har 15000 Rdlr. aarlig Indkomster, jeg lever af min Onkels Naade. Og den Hoved-Omstændighed, som kan skade mig — Greven har været i Paris — jeg ikke, derimod vil han ikke gifte sig — og Baronessen er dydig. I al Fald maae jeg dog søge, at lede ham fra hende.

Niende Optrin.

Klingsberg. Louis von Holm.

Klingsberg.

Han vil ikke lade sig opholde. Jeg troer tilforladelig han er min Medbeiler.

Louis.

Det forekommer mig ogsaa saaledes. Han 'kunde neppe skiule sin Harme ved Navnet Schønhelm. Dersom det var saa, Hr. Greve, eg hans Vrgrelse ikke reiser sig af hans tabte Proces; han skyder og fægter som en Dievel.

Klingsberg.

Skyde? fægte? — Lad ham det! Men kan han dandse? — hahaha! Dersom Damernes Hierter lod sig allene vinde ved Kaarde og Pistoler, hvad Pokker skulde Folk som jeg og mine Lige, der elske Fred, da gisre?

Louis.

Hvorledes, Hr. Greve! De skulde afslaae en Duel, for saa fortræffeligt et Fruentimmer?

Klingsberg.

Hm! det maae jeg overveie — Jeg elsker Schønhelm; men uendelig mere Grev Klingsberg. Hun er engleskisn, men en Kugle igiennem Hovedet er dievleblændt heslig.

Louis.

Det tænker jeg med.

Klingsberg.

Paa den anden Side: jeg fægter ogsaa godt; jeg skyder ikke slet — Kort, det kommer an paa hvorledes jeg bliver opirret. Kan jeg undgaae det, gierne, kan jeg ikke — ih nu! — dog lad os afbryde denne Samtale. De veed heller ikke, kiere Holm, hvor Schønhelm boer?

Louis.

Nei.

Klingsberg.

Men De kiender hende?

Louis.

O ja, og jeg gier Veddemaalet villig tabt. Men saa indtagende hun ogsaa er, saa beklager jeg dog hendes tilkommende Gemahl.

Klings-

Klingsberg.

Hvorledes det?

Louis.

Hun er den første Coquette i hele Europa.

Klingsberg.

Hvad?

Louis.

Deraf kommer hendes idelige Reiser fra et Sted til det andet. Jeg har Beviser. Selv min Onkel er paa en besynderlig Fod med hende.

Klingsberg.

Det forundrer mig overmaade — Men ret godt! Bedre ikke at være elsket allene, end slet ikke at være elsket.

Louis.

Deres Hensigt gaaer altsaa virkelig ikke ud paa Ægteskab.

Klingsberg.

Tilforladelig ikke. — Hvad, jeg skulde nu være saa rasende at slutte mig inde, da jeg i mine Ungdoms Aar er undgaaet Fængslet.

Louis.

Hm! De er ikke ret forliebt.

Klingsberg.

Netop saameget at det tiener mig til min Fornøielse. Den sværmeriske, phantastiske Kierlighed har jeg aldrig følt, og skal tage mig meget iagt for den. Jeg kiender den af et Par Venner, som den har giort til Narre. Den første Følelse kildrer. Saaret er saa behageligt, at man selv trykker Pilen dybere ind; men

Fornsielsen forvandler sig uformerkt til Brand; Smerten formerer sig; Feberen slaaer sig dertil; Inflamationen bliver forskrækkelig; man kan ikke sove; taber Appetit, Rolighed, Helbred, Selskabelighed! — Kort, man bliver en Nar!

Louis.

Et herligt Billede paa Kierlighed!

Klingsberg.

Ingen Maler kan træffe det bedre. Men sig mig kiere Holm! veed De ingen smuk Pige, som jeg kunde forslaae Tiden med, saalænge indtil jeg er kommen paa fast Fod hos Baronesse Schønhelm? Jeg veed De er en Erkehykler! og Hykleren har den bedste Kundskab i deslige Ting. Desuden er jeg nu igien aldeles fremmed her — De tænker efter?

Louis (sagte).

En herlig Leilighed til at hevne mig over Henriette, og tillige at drage ham fra Schønhelm.

Klingsberg.

Nu —

Louis.

Lad mig dog tænke lidt efter.

Klingsberg.

Tænke efter? — De har dog vel ikke Pigerne i Dofinviis?

Louis.

Jeg veed en Pige — (eftertænkende)

Klingsberg.

Nu —

Louis.

Ikke af de foragtelige, gemeene Slags.

Klings-

Klingsberg.

Destobedre!

Louis.

En Pige paa 18 Aar —

Klingsberg.

Atten Millioner Tak.

Louis.

Deilig og vittig —

Klingsberg.

Fortræffelig! — Hvor boer hun? hvad er hendes Navn? —

Louis.

Hendes Navn? — ja — ah hun har den blødeste, hvideste Haand, som nogensinde blev skabt af Kiød og Blod. —

Klingsberg.

Herlig!

Louis.

Hendes Læber er saa balsamiske —

Klingsberg.

Og boer? —

Louis.

Hendes Øine ere saa majestetiske —

Klingsberg.

Og boer? —

Louis.

Hendes Taile er til at falde i Besvimelse over —

Klingsberg.

Men for Pokker! hvor boer hun? — hvad hedder hun?

Louis.

Louis.

Hun boer — hun synger, hun dandser, hun spiller, at Kierligheds Guderne maae blive stumme derved —

Klingsberg (vil gaae).

Deres Tiener.

Louis.

Hvorhen?

Klingsberg.

Gisre en Tour, til De kommer til sig selv igien.

Louis.

Det behager Dem altsaa ikke, at man lader Dem vente saalænge paa Svar?

Klingsberg.

Nei, tilforladelig ikke.

Louis.

Akkurat saaledes gik det mig før. — Hør nu, — Pigen er i mine Øine Stadens største Skiønhed. Hun lever hos en gammel Kone, som naturligviis passerer for hendes Moder. Det forstaaer sig, at den Gamle lader sig kalde Frue Darring, og Pigen Frøken Henriette.

Klingsberg.

Bedste, kiereste Ven! hvor boer hun? jeg vil paa Øieblikket til hende.

Louis.

Hold, Hr. Greve! Det gaaer ikke saa gesvindt. Uden mit Pas kan De ikke haabe Modtagelse; men tre Linier fra mig vil forskaffe Dem den behageligste Tidsfordriv. Hun boer i store Kongensgade, ikke langt herfra.

Klingsberg.

Kom med og skriv.

Louis.

Louis.

Taalmodighed! — Vogt Dem for at lee naar den Gamle taler om hendes salige Mand, Hr. Oberſten; eller naar Henriette declamerer emphatiſk: er det en Opførſel mod en Pige af Stand!

Klingsberg.

Godt, godt! Skriv De kun. —

Louis.

De vil finde Værelſerne anſtændige og meublerte med Smag.

Klingsberg.

Deſtobedre! — vive la propreté! Men vil det ikke falde koſtbart?

Louis.

Det kan blive koſtbart; derſom De, ſom jeg ſikkert troer, ſkulde attaſchere Dem til Pigen. Men 20 eller 30 Ducater for det første, ſom preſenteres med god Maneer, vil forſkaffe Dem en bevaagen Modtagelſe.

Klingsberg.

Saa kom dog og ſkriv, at jeg kan komme derhen.

Louis.

Før Klokken Eet vil De ikke blive modtagen.

Klingsberg.

O det er en Evighed.

Louis.

Saa maae De ogſaa klæde ſig om, og kiøre derhen i fuld Stads.

Klingsberg.

Det vil giøre Opſigt.

Louis.

Louis.

Hele Naboelauget holder hende for en Kone af Stand; kun faa kiende hende saa vel som jeg. Forglem for alting ikke den Regel, paa hvilken alting kommer an: hverken for bly eller for frie.

Klingsberg.

Det Første er ikke at frygte for, ved det Andet vil jeg giøre Vold paa mig selv. Kom, kom! og skriv mig mit Pas.

(Gaaer).

Andet Optog.

Baronesse Schønhelms Værelse.

Første Optrin.

Baronesse Schønhelm. Frue v. Darring. Henriette.

Baronesse Schønhelm
(giver Guld-Fille).

Nei, bedste Darring! Kilden til min Kummer er uudtømmelig; den udtørres aldrig.

Darring.

Jeg troede sikkert Deres Reise skulde have giort Dem munter.

Baronessen.

Den har snarere forøget min Græmmelse.

Dar-

Darring.

Forsøget?

Baronessen.

Jeg søgte, og fandt ikke. Kan det gisre munter?

Darring.

Kiereste Baronesse! — neppe vover jeg at bede —

Baronessen.

Bede? De bede mig? — Tael! Hvad kan jeg gisre for Dem?

Darring.

Fortroe mig Aarsagen til Deres Kummer.

Baronessen.

Hvem saae min Kummer, uden De?

Darring.

Ingen.

Baronessen.

Endog De maae ikke have seet den.

Darring.

Jeg tier.

Henriette.

Bedste Baronesse! De er uforklarlig.

Baronessen.

Hvi saa?

Henriette.

I Selskab er De bare Liv og Glæde; omringet af saa mange Tilbedere, som ere Dem til Last, og dog neppe blive det vaer; men saasnart De er allene, kan man læse Græmmelse og Kummer i Deres Ansigt.

Baronessen.

Det kan jeg let forklare Dem. Jeg søger Adspredelse for at finde Rolighed.

Hen-

Henriette.

Rolighed i Adspredelse? — skulde det være mueligt?

Baronessen.

Nei, jeg er omsider selv bleven overtydet derom; derfor vil jeg kun heller opholde mig her endnu en kort Tid, saa tage paa mit Gods, og søge Rolighed i Ensomhed.

Darring.

De vil forlade os? sige Verden Farvel, som tilbyder Dem Alt hvad der kan tiene til Menneskets Fornøielse?

Baronessen (sukkende).

Fornøielse!

Darring.

Det staaer til Dem, at giøre en værdig Mand —

Baronessen.

Lad os bryde af med det. (Tvinger sig til at være munter) Siig mig, kiere Henriette! har Deres Hierte endnu ikke valgt sig nogen Gienstand? Er De endnu frie?

Darring (sagte).

Oh, min Veninde! nu gietter jeg Deres Kummer, De vilde undgaae en Samtale, som bedrøver Dem, og kommer med andre Ord paa samme Materie. Deres Ægteskab maae vist —

Baronessen (sagte).

For vores Venskabs Skyld! intet Ord mere herom. (Høit) Nu, mit Barn! De svarer ikke?

Henriette.

Mama afbrød mig.

Ba-

Baronessen.

Har De endnu ikke elsket?

Henriette.

Nei — men —

Baronessen.

Men —

Henriette.

Det skulde ikke mishage mig, om jeg fandt en Mand, som var min Ømhed værd!

Baronessen.

Stakkels Pige! En Mand, som er den qvindelige Ømhed værd!

Henriette.

O der gives vist de! og da Ægtestanden dog engang er vores Bestemmelse —

Baronessen.

Saa bevare Deres gode Engel Dem i det mindste for en Mand af den store Verden, fra Hovedstaden! I faa, meget faa Ægteskaber finder man gienstidig Høiagtelse, og De forlanger Ømhed? Fire Maaneder efter Brylluppet følger næsten enhver af disse Herrer sin Yndlings Passion, og forsømmer Mandens og Faderens Pligter. Konen, som er givet til Priis for Kiedsommelighed, følger endelig dette Exempel, styrter sig i den store Verdens Tummel, og ophører ligeledes at være Kone og Moder.

Darring.

Der gives Undtagelser.

Baronessen.

Sandt! Men er just en af disse Undtagelser Henriettes Bestemmelse?

Henriette.

Man hører dog overalt at Sæderne forbedres.

Baronessen.

Man hører det, men seer det ikke. Til Sædernes Forbedring hører en aldeles Forandring i den selskabelige Tone. Stolthed over vort Fædreneland; Agtelse for vort Sprog, som vi blot foragte, fordi vi ikke kiende det, og som vist nok falder tungere at lære, end den franske Jargon, med hvilken man i vore Selskaber giør sig forstaaelig; Fornægtelse af de saa kaldede Yndlings-Passioner; Opmærksomhed paa vore Børns Opdragelse; Strænghed i at vælge Lærere; den latterlige Grundsætnings Udryddelse: at enhver Stamherre er klog nok, og at en Families Glands blot bestaaer i en standsmessig Forplantelse.

Andet Optrin.

De Forrige. Mariane.

Mariane.

Den unge Hr. Holm vil giøre Deres Naade sin Opvartning.

Baronessen.

Som deres Paarørende maae jeg vel tillade det.

Henriette.

Jeg fritager Dem meget gierne derfor.

Baronessen.

Staaer han ikke i Naade hos Dem?

Henriette.

Netop saaledes som han fortiener det.

Dar-

Darring (bebreidende).

Henriette!

Henriette.

Jeg kan ikke gisre for det, kiereste Mama! Jeg hader det Menneske som Arvesynden.

Baronessen.

Hvorfor hade ham, Frøken? Skulde Ligegyldighed ikke være nok?

Henriette.

Jeg hader ham, fordi han ved Hyklerie har vundet min Moders og Onkels Tillid.

Darring.

Det er ikke saa. Hun hader ham, fordi han er bestemt til at være hendes Mand.

Baronessen (forundret).

Saa? — Det er første gang jeg hører det. Lad ham komme ind, Mariane. Jeg maae dog see hvorledes han vil bære sig ad. Jeg har mine Aarsager. Veed han at Frue Oberstinden er her?

Mariane.

Nei, Deres Naade.

Baronessen.

Destobedre.

(Mariane gaaer).

Henriette
(seer paa Uhret).

Vi har endnu nogle Visiter at gisre Mama!

Baronessen.

Kun et Øieblik, kiere Henriette!

Tredie Optrin.

De Forrige. Louis v. Holm. Mariane.

Louis (forskrækket).

O Vee! (Til Mariane sagte) Hvorfor sagde hun mig ikke — (Høit) Underdanige Tiener.

Baronessen.

De kommer som De var kaldet, Hr. Holm! for at dømme os imellem. Deres Cousine paastaaer, at den nødvendig maae have meget onde Grundsætninger, som frier til tvende Fruentimmer paa engang. Jeg troer, at det heri kommer meget an paa Omstændighederne.

Louis.

Ganske rigtig, Deres Naade! Med den retskafne Mands Frimodighed, der ærer Dyd og Slægtskab, maae jeg bekiende, at jeg just befinder mig i dette Tilfælde, og vist har gode Grundsætninger. Min Onkel befalede mig at anholde om min Cousine; jeg saae Forskiellighedeu i vor Tænkemaade; saae at vort Ægteskab ikke vilde blive det lykkeligste; men det kom ikke mig til at handle imod vor Onkels ædelmodige Hensigter. Han vilde gjøre Frøkenen lykkelig ved Halvdelen af sin Formue. — Jeg streed og overgav mig.

Baronessen.

Nu, den Strid maae ikke have faldet suur.

Darring.

Kiereste Cousin! jeg agter Dem stedse høiere — jeg miskiender Dem ikke.

Henriette.

Tillad nu, at jeg gaaer.

Baroneſſen.

De gier ſig altſaa tabt?

Henriette.

Var det mig anſtændig, at fortælle Dem virkelige Handlinger af denne Herre; vilde De forfærdes over hans Striid.

Louis.

Vær ikke vred, bedſte Couſine! Vi ere begge frie. Vores Onkel har taget ſin Befaling tilbage, og tillader mig at følge min Tilbøielighed.

Henriette.

Himlen velſigne ham for det! Halvdelen af hans Midler vilde ikke være mig ſaa behagelig.

Darring.

Henriette!

Henriette
(ſeer paa Uhret).

Kiere Mama! det er den høieſte Tid.

Darring (ſtaaer op).

Egenſindige Dyr! — Lev vel bedſte Veninde! (Sagte) Jeg kommer igien ſiden, og aflader ikke førend jeg faaer Aarſagen til Deres Kummer at vide.

Henriette
(omfavner hende).

Over den afbrudte Samtale maae jeg endnu høre mere af Dem.

Baroneſſen.

Gid min Erfaring maatte blive Dem gavnlig —

Darring.

Adieu, kiereſte Couſin!

Henriette (til Louis).

Himlen staae Dem bi i deres Strid.

(De gaae og Baronessen følger dem til Døren).

Louis.

Det slap jeg godt fra.

Fierde Optrin.

Baronessen. Louis v. Holm. Mariane.

Louis.

Er jeg endelig saa lykkelig at see Deres Naade! I otte Dage har jeg været den Lyksalighed berøvet.

Baronessen.

Jeg har ikke utydelig givet Dem at forstaae, at jeg ønsker Eensomhed. Deres Paahæng —

Louis.

Naae De denne gang aldeles tilskrive den ømmeste Deeltagelse i Deres gode Navn og Rygte. —

Baronessen.

Hvorledes det?

Louis.

Det gior mig ondt at nævne en Mand, som jeg ved Slægtskab staaer i Forbindelse med; en Mand, der ingen anden Feil har, end at han tænker med den yderste Ringeagtelse om det smukke Kiøn. Men den Retskafne, Uskyldighedens Forsvarer, maae ingen Ting skaane.

Baronessen.

Taler De om Deres Onkel?

Louis.

Destoværre! — Jeg aabenbarede ham i Dag min dydige Tilbøielighed til Dem. —

Baroneſſen.

Saa? Maaſkee ogſaa min Gienkierlighed?

Louis.

Himlen bevare os! — Hvor ſtor maae den Mands Værd ikke være, ſom tør ſmigre ſig med den! — Der ſom ulaſtelige Sæder, Gudsfrygt, Kierlighed til Næſten kan hos ſaa dydig en Dame erſtatte Mangel paa Rang og Fortieneſter, ſaa føder jeg det frygtſomme Haab — —

Baroneſſen.

Som jeg dog engang for alle har betaget Dem.

Louis.

De er grueſom, naadige Frue!

Baroneſſen.

At komme igien til Deres Onkel — Hvad ſagde han om mig?

Louis.

Jeg frygter for at fortørne Dem.

Baroneſſen.

Albeles ikke.

Louis.

For det første ſatte han ſig imod min Tilbøielighed, under Paaſkud af Deres Fattigdom.

Baroneſſen.

Min Fattigdom?

Louis.

Da jeg ſvarede, at al Verdens Rigdom var mig ligegyldig, deklarerede han ligefrem, at han ikke vilde erkiende uden et Fruentimmer af ulaſtelige Sæder for hans Fætters Kone, og — og —

Baroneſſen.

Videre! videre!

Louis.

Og at han ſelv ſtod paa en meget fortroelig Fod med Deres Naade.

Baroneſſen.

Hvad? (Til Mariane) Lad ham paa Øieblikket komme hid.

Louis.

Nei, for Himlens Skyld ikke, naadige Frue! De vilde giøre mig ulykkelig, og dertil er Deres ædelmodige dydige Hierte ikke istand. — Hold Deres Døre lukkede for ham, fortroe Deres Pengesager til en anden; det vil være Straf nok for hans Ubesindighed, uden at give mig til Priis for hans Hævn.

Baroneſſen.

Det er vist et overmaade stort Beviis paa Deres Retskaffenhed, at aabenbare mig Deres Onkels Uforskammenhed, og at sætte Dem blot for at blive giort arvelos.

Louis.

O, naadige Frue! jeg havde vovet det samme for ethvert dydigt Fruentimmer, for at beskytte hende mod Forførelse og Bagtalelse: hvormeget mere for Dem, som jeg saa ømmelig elsker, og saa reent som Adam ikke engang før Faldet har elsket sin Eva.

Baroneſſen.

Jeg er virkelig meget glad over, at De gier mig Leilighed til aldeles at lære at kiende Dem.

Louis.

Louis.

O maatte denne Kundskab kun virke det mindste Haab for mig.

Femte Optrin.

De Forrige. Frands.

Frands.

Hr. von Holm vil gisre Deres Naade sin Opvartning.

Baronessen.

Lad ham kommie ind.

(Frands gaaer).

Louis.

Jeg beder Dem for alting i Verden, lad ham vise af.

Baronessen.

Hvorfor det? Frygt ikke for noget. Jeg skal føre mig Deres Advarsel til Nytte, uden at nævne Dem.

Louis.

De vil sætte mig i den Forlegenhed, at lyve for første gang i mit Liv.

Baronessen.

Og det maae være forskrækkelig for et saa dydigt Menneske! Vær De kun rolig! Jeg gier Dem mit Ord paa, at jeg skal tie.

Siette Optrin.

De Forrige. Von Holm.

Holm.

Serviteur tres humble! — Que Diable! hvad giør du her?

Louis.

Jeg erkyndigede mig om hendes Naades Befindende.

Holm.

Serviteur tres humble! De er alt for naadig at tillade det unge Menneske Adgang hos Dem.

Baroneſſen.

Han bærer Deres Navn.

Holm.

Torp de grace! — Han er rigtig nok en god Dreng paa en eneſte Feil nær.

Baroneſſen.

At han tænker alt for vel om Kiønnet?

Holm.

Tout au contraire, Deres Naade, tout au contraire, ſelv om den førſte af Deres Kiøn har han ſlette Tanker.

Louis
(ſom er i ſtørſte Forlegenhed).

Hvem? jeg, min Onkel?

Holm.

Ja, ja, du! I Morges paa Promenaden.

Louis.

Det huſker jeg ikke. (Sagte til Holm) For Himlens Skyld forraad mig ikke! (Sagte til Baroneſſen) Det er dog ondſkabsfuld at paadigte mig ſine Ord.

Baroneſſen (ſagte).

Hvilke Mennesker!

Holm
(ſagte til Louis).

Va t' en!

Louis.

Louis.

Deres Naade har i Dag ikke nydt den skionneste Morgenstund.

Baronessen.

Nei.

Holm
(sagte til Louis).

Har du ikke forstaaet mig?

Louis.

Promenaden var i Dag meget tom.

Baronessen.

Destomere beklager jeg, at jeg ikke var der.

Holm (sagte).

Coquin!

Baronessen.

Hr. von Holm, jeg behøver Penge.

Holm.

Derfor er jeg kommen her. Jeg formodede at Deres Naade, siden Deres lykkelige Ankomst hertil, ingen Efterretning har faaet fra Deres Godser.

Baronessen.

Ganske rigtig. Men skrevet har jeg alt.

Louis
(sagte til Holm).

Saa aldeles fattig kan hun dog ikke være.

Holm
(sagte til Louis).

Va t' en, ou le Diable m' emporte —

Louis (sagte).

Paa Øieblikket! (Høit) Jeg recommenderer mig underdanigst Deres Naade. Nogle Forretninger berøve mig den Lykke af Deres Selskab.

Baroneſſen.

Lev vel!

Louis.

Ydmyge Tiener, Hr. Onkel!

Holm.

Serviteur, mon Neveu.

Louis
(ſagte til Holm).

Forraad mig for alting ikke.

Holm.

Bon.

Louis.

Underdanige Tiener, Deres Naade! (Sagte til Baroneſſen) Jeg er ulykkelig, derſom De rober mig. —

Baroneſſen.

Ret godt.

Louis
(ſagte i det han gaaer).

Det var et Par forbandede Viſiter.

Syvende Optrin.

Baroneſſen. Von Holm.

Baroneſſen (ſagte).

Ligeſaa dum ſom ondſkabsfuld. (Høit) Deres Fætter er et Mynſter paa et exemplariſk Menneſke.

Holm.

En brav Dreng, ſom jeg elſker ſom min egen Siel. Derſom han kun ikke havde den afſkyelige Feil, at tale ilde om Fruentimmer.

Baroneſſen.

Saa?

Holm.

Holm.

Deres Naade har han heller ikke ſkaanet.

Baroneſſen.

Virkelig?

Holm.

Skulde De troe, at den Knegt har den Driſtighed at ſige mig lige i Øinene, at han holder dem for Coquette? i høieſte Grad Coquette: At han roſte ſig af, at ſtaae overmaade vel anſkreven hos Dem? — Jeg er fuldkommen overbeviiſt om det Modſatte; men for at undgaae den ſlemme Eftertale, maae jeg rigtig raade Deres Naade, at nægte ham Adgang til Dem for ſtedſe, og derimod give en Mands Forſlag Gehør — ſom — ſom — (bliver Mariane vaer, ſom ſlører) Vilde De ikke have den Naade at lade Pigen gaae ud.

Baroneſſen.

Trods Skik og Brug, er hun ſtedſe vant til at være nærværende, naar jeg har Mandfolks Beſøgelſe.

Holm.

Mais —

Baroneſſen.

Mais — elle reſtera.

Holm.

Serviteur tres humble! — Jeg har den Ære at bringe Deres Naade 500 Ducater (lægger dem paa Bordet). Hav den Naade at diſponere over ſlere, ligeſom De behager.

Baroneſſen.

Meget vel, Hr. von Holm! Jeg ſkal endnu i Dag ſkikke Dem Qviteringen.

Holm.

Holm.

Ak! et Tryk af denne deilige Haand vilde for mig være Qvitering for 10000 Ducater.

Baronessen.

Dette Slags Qvitering vilde tømme Deres Kasse.

Holm.

Penge for Skiønhed, og Skiønhed for Penge — det er den rigtigste Bilance.

Baronessen (sagte).

Uforskammede!

Holm.

Deres Naade har der et Par Ørenringe — endskiønt jeg beundrer alting paa Dem — saa maae jeg dog sige, at — at de aldeles ikke staae mig an.

Baronessen.

Det giør mig ondt.

Holm.

Betragt disse, Deres Naade.

(Gier hende et Futteral).

Baronessen.

Fortræffelig! — Af stor Verdie!

Holm.

Foix de Cavalier — Jeg vilde være den lykkeligste Mand — Mais — la fille de Chambre.

Baronessen.

Mais — elle restera.

Holm.

Serviteur tres humble! — Jeg sagde, jeg vilde være den lykkeligste Mand, dersom jeg undertiden kunde see denne ubetydelige Ting hænge i Deres allerkiereste Øren.

Ba=

Baronessen.

Hvad koste de?

Holm.

Ah! — værdige de Tingester, at de maae erindre Dem om Deres hengivenste Tiener.

Baronessen.

Altsaa en Foræring? — Godt, jeg tager imod dem, men under en Betingelse.

Holm.

Kun ingen gruesom.

Baronessen.

Med den Betingelse, at De udstæder en Quitering, at have modtaget af mig i kontant Betaling, hvad disse Juveler ere værd.

Holm.

De tout mon C eur! — Dersom De tillader det, vil jeg strax paa Øieblikket skrive Quiteringen.
(Sætter sig og skriver).

Mariane (sagte).

Det gaaer over min Horizont.

Baronessen (sagte).

En riig Bonde er dog en utaalelig Skabning! Skulde den Frækhed, at gjøre mig Foræringer, ikke være Forløber for en endnu større?

Holm
(gaier hende Quiteringen.

Er Deres Naade nu fornøiet?

Baronessen.

Ja, og takker Dem — De vil i Morgen see dem paa deres rette Sted — (visende paa hendes Øren).

Holm.

Holm.

Serviteur tres humble! — De er Godheden selv, indtil paa en eneste Punkt nær.

Baronessen.

Og den er?

Holm.

Mais — la fille —

Baronessen.

Mais — la fille restera — Nu, og denne eneste Punkt er? —

Holm.

Grumhed mod stakkels Forliebte.

Baronessen.

De spøger!

Holm.

Men det volder Deres Midler. Deres Fattigdom vilde gisre mig riig.

Baronessen.

Jeg forstaaer Dem ikke.

Holm.

Riig paa Forsielse — Skulde en fattig Frøken vel — sans comparaison nægte mig sin Haand, naar jeg saadan kunde give hende en 5000 Rdlr. aarlig til Nips?

Baronessen.

I det mindste vilde jeg gisre det, dersom jeg var det.

Holm (ludser).

Og Aarsagen?

Baronessen.

Fordi jeg ikke vil givte mig igien.

Holm.

Holm.

Ikke heller elske mere?

Baronessen

(vender sig med Foragt fra ham).

Det besvarer jeg ikke.

Holm (sagte).

Nu gaaer det! nu gaaer det! (Kiælende til Mariane) cette diablesse la! (Høit) Vist nok, Deres Naade, man er Herre over sin Haand, men ikke over sit Hierte — Og — dersom De i Deres Ægteskab har havt min Erfaring, saa veed vi paa begge Sider, at Giverskaal er Kierligheds Ligbør. Men da vi engang ere fødte til ømme Følelser, saa — maae man indrette en Slags Menage, som — som ikke bringer Kierlighed paa Ligbøren.

Mariane (afsides).

Nu troer jeg Portneren vil faae noget at bestille.

Baronessen (sagte).

Elendige Menneske!

Holm.

De er eftertænksom?

Baronessen.

Jeg veed ikke hvorledes jeg skal svare til Deres Aabenhiertighed — Den er sielden i sit Slags.

Holm.

Ah! min deilige Frue! til den sande Aabenhiertighed hører en tete a tete.

Baronessen (sagte).

Nederdrægtige! (Tvinger sig; høit) En tête a tête — Nu, den kan jeg nok tilstaae Dem.

Holm
(kaſter ſig for hendes Fødder).

Je me meurs à vos genoux. (Staaer op og figer til Mariane) Sortez Mademoiſelle.

Baroneſſen.

Nei, jeg har Forretninger. Kom til mig i Aften i den ſtrængeſte Incognito, og vent en Modtagelſe, ſom er Dem værdig — Mariane ſkal tage imod Dem.

Holm.

Ah ma chère Baronne, vous me mettez au comble du bonheur!

Baroneſſen.

Forglem det ikke — Klokken 7.

Holm.

Jeg vil tælle hver Minut til den Tid.

Baroneſſen.

Nu maae jeg bede Dem, at forlade mig.

Holm.

Adieu mon adorable idole! je reviendrai ſur les ailes de l' Amour — Serviteur tres humble.
(Gaaer).

Ottende Optrin.

Baroneſſen. Mariane.

Mariane.

Vil Deres Naade ikke ſige mig, om jeg drømmer eller om jeg er vaagen?

Baroneſſen.

Hvorledes?

Ma=

Mariane.

Jeg veed, at De har havt megen Spøg med Deres saa kaldede Elskere; men —

Baronessen.

Der seer du Følgerne af at have Omgang med disse Skabninger. Den ringeste Nedladelse; et Intet, gior dem dristige og uforskammede — Nei, jeg frasiger mig for stedse denne usle Adspredelse. Dog vil jeg forinden beskiæmme disse Nedrige. Fætteren vil jeg ogsaa bestille til Rendesvouen, og dersom jeg kunde, alle de Narre med ham, som sladrer mig for om Kierlighed.

Mariane.

Capitain Selting ogsaa?

Baronessen.

Ham vilde Jeg maaskee undtage for hans Beskedenheds Skyld. Men besynderligt er det, at denne Mand flyder over af bare Dmhed, og dog aldrig nævner Ægteskab.

Mariane.

Det er Militairgeisten.

Baronessen.

Saa fortiener han at begegnes som Officerer ved Friekorpset.

Mariane.

Det er?

Baronessen.

Man giver ham Afskeed, naar man ikke længere behøver hans Tieneste.

Mariane.

Den Parisiske Elsker vil ogsaa snart indfinde sig.

Baroneſſen.

Grev Klingsberg? — Naar jeg undtager hans Grundſætninger om vores Kiøn, ſan har han agtværdige Egenſkaber.

Niende Optrin.

De Forrige. Frands.

Frands.

Capitain Selting vil opvarte Deres Naade.

Baroneſſen.

Han kan komme.

(Frands gaaer).

Baroneſſen.

Jeg maae endelig udgrunde denne Mands Tænkemaade. Maaſkee gier han mig ogſaa Leilighed at beſtille ham til Rendevouen.

Mariane.

Det er en forfærdelig Gnier.

Baroneſſen.

Saa? Mariane! Mariane!

Mariane.

Jeg talte uden Hensigt, Deres Naade.

Tiende Optrin.

De Forrige. Capitain Selting.

Baroneſſen.

Det er besynderligt! — jeg hader ham som Elsker, og er dog saa gierne i hans Selskab.

(Capitainen bukker sig stiltiende).

Ba-

Baronessen.

Saa nedslagen, Hr. Capitain? Men saaledes gaaer det med Folk, som har dobbelte Forretninger. At tiene sin Herre og sin Elskede med lige Iver, er ingen ringe Ting.

Capitainen.

Den Sidstes Tieneste er destoværre den tungeste. Den, som i Krigen afløser os fra vores Post, takker vi, men hos vores Elskede gisre vi det ikke. Medbeilere i Rygte erhverve sig vores Agtelse; Medbeilere i Kierlighed vores Fiendskab.

Baronessen.

Er De i dette Tilfælde?

Capitainen.

Den Ulykkelige frygter for alting.

Baronessen.

Den Ulykkelige?

Capitainen.

Førend Deres Afreise til Paris, sagde jeg Dem, at jeg opholdt mig her for en Processs Skyld.

Baronessen.

Ja.

Capitainen.

Min Processs er tabt; jeg er fattig.

Mariane (sagte).

Nu kan jeg slet ikke lide det Menneske.

Baronessen.

Tabt? — jeg troer den angik en Arvepart efter en Ven, hvis Liv De reddede i sidste Krig. Sagen var jo klar, hvor kunde De tabe?

Capitainen (bitter).

Min Ven var saa uforsigtig, at lade sig saa hastig overrumple af Døden, at han ikke fik Tid til, endnu et Par gange at underskrive sit Navn.

Baronessen.

Jeg beklager Dem af mit ganske Hierte.

Capitainen (bukker sig).

I Morgen gaaer jeg tilbage til Garnisonen.

Baronessen.

For Deres Tabs Skyld? — De veed jeg er riig —

Capitainen.

Naadige Frue! —

Baronessen.

Kan jeg være Dem —

Capitainen.

Nei, naadige Frue; aldrig skal jeg tage imod Velgierninger af den Person, jeg elsker.

Baronessen (sagte).

Meget ædelmodigt! Var du en anden Slags Skabning, end en Mandsperson, saa kunde jeg elske dig igien.

Capitainen.

Maatte jeg blot tage den Vished med mig, at ingen uværdig bemestrede sig Deres fortræffelige Hierte!

Baronessen.

Vær ubekymret derfor.

Capitainen.

Og tør jeg raade Dem, saa hold alle Giække borte fra Dem. Folk af dette Slags praler med Seiervindinger og Triumpher, som de aldrig har vundet.

Ba-

Baroneſſen.

Hvad vil De ſige dermed?

Capitainen.

En Anmerkning i Almindelighed.

Baroneſſen.

Nei, nei, det var en i Særdeleshed — Hvem er den, ſom roſer ſig af en Seier?

Capitainen.

Juſt ikke ſaa reent ud — Men han kalder Dem ſin Elſkede; forſikrer, at han blot for Deres Skyld har opgivet ſin Reiſe til Engeland.

Baroneſſen.

Ak! jeg forſtaaer Dem. Det er Grev Klingsberg.

Capitainen.

Han væddede med den unge Holm, at hans Elſkede bar Priſen for Hans, og talte om balſamiſke Læber, og var ubeſkeden nok til at nævne Dem.

Baroneſſen.

Den uforſkammede! (Sagte) Han ſkal ogſaa med til Rendevouen.

Capitainen.

Hàn fortiener den føleligſte Ydmygelſe.

Baroneſſen.

Den ſkal han faae.

Capitainen.

Sligt kunde man forlade et ungt, ubetænkſomt, flygtigt Menneſke. Men en Mand af hans Alder; hans Fortieneſter, kan meget let forſkaffe ſig Troeværdighed hos nogle, ſom ikke kiende Dem.

Baronessen.

Nok om ham; han skal blive straffet — De reiser altsaa i Morgen?

Capitainen.

Ak! — jeg maae.

Baronessen.

For at komme til det forrige — Sigtede det Afløsen i Kierlighed, maaskee til Grev Klingsberg?

Capitainen (frygtsom).

Jeg kan ikke nægte det.

Baronessen.

Jeg gier Dem mit Ord paa, at han er mig aldeles ligegyldig.

Capitainen.

Den Forsikring gav Deres Hierte og Forstand mig allerede.

Baronessen.

Og vil dog reise?

Capitainen (sukkende).

Jeg maae.

Baronessen (sagte).

Ubegribeligt! (Høit) Ogsaa om De erholdt den Tilstaaelse af mig, at De ikke er mig ligegyldig?

Capitainen (bestyrtet).

Saa — saa — O det er ikke Deres Alvor.

Baronessen.

Lad os antage, at det var saa.

Capitainen.

Saa blev jeg.

Baronessen (sagte).

Jeg maae udforske ham, det koste hvad det vil.

Capi=

Capitainen (sagte).

Jeg er i en dødelig Forlegenhed.

Baronessen.

Deres Forvirring skulde næsten overtale mig til at troe, at Deres Kierlighed ikke er af det reneste Slags.

Capitainen.

For Himlens Skyld! hvad tænker De om mig? Englenes Kierlighed kan ikke være renere.

Baronessen.

Derom maae jeg være overbeviist.

Capitainen.

Hvorved?

Baronessen.

Jeg troer, der gives kun een Maade, at overbevise et Fruentimmer om ustraffelige Hensigter.

Capitainen.

Skulde jeg have forsømt denne ene Maade? Har nogensinde et frit Ord, en frie Mine fortørnet Dem? var jeg —

Baronessen.

Disse beskedne Dyder kan ligge i Deres Caracter. Der er et Ord, et eneste Ord, som er mere Borgen for rene Hensigter end 10 Aars beskedne Kierlighed.

Capitainen (sagte).

Ah jeg seer hende komme.

Baronessen.

Det Ord hedder Ægteskab. (Med Eftertryk) Forstaaer De mig?

Capitainen
(med stigende Forlegenhed).

Tør jeg vel i mine Omstændigheder tillade mig dette Ord imod Dem?

Baronessen.

Hvorfor ikke? De tillader sig jo det Ord Kierlighed?

Capitainen.

Kierlighed staaer ikke i vores frie Villie, men Ægteskab —

Baronessen.

Det er den qvindelige Sædelighed anstændig at høre om Ægteskab, men ikke om Kierlighed.

Capitainen
(stedse mere forlegen.)

Skal jeg tænke paa at giøre Dem ulykkelig?

Baronessen.

Hvorledes ulykkelig?

Capitainen.

Jeg er fattig —

Baronessen.

Jeg har Formue for os begge.

Capitainen (sagte).

Det slipper jeg ikke ud af.

Baronessen.

Intet Svar?

Capitainen.

Det er gruesomt at spøge med en Ulykkelig, og at opvække Forhaabninger — —

Baronessen.

Som De kan giøre til Virkeligheder.

Capi=

Capitainen.

Jeg vil for et Øieblik antage, at det var Deres Alvor — Hvad vilde Verden sige til dette Giftermaal? Mig vilde man kalde en nederdrægtig Tiger, som forførte et Fruentimmer med de største Fuldkommenheder og Fordringer, for at berige sig. Og De, naadige Frue! vilde endnu blive strængere behandlet, Bagvaskelsens hele Raserie vilde anfalde Dem — Hvad kan have forledet Baronessen til at fraſige de Fordringer, til hvilke Skiønhed og Rigdom berettiger hende?

Baronessen (sagte).

En god Vending.

Capitainen.

Et Feiltrin maae nødvendig —

Baronessen.

Hvad?

Capitainen.

Saa vilde man sige: Kun et Feiltrin kan have bragt hende dertil. Deres Ære, min Ære vilde for stedse være forspildt.

Baronessen.

Vist ikke! De er alt for frygtsom. Sandt nok, Bagvaskelse har her ikke opreist sig nogen lille Trone, men derimod er ogsaa alting glemt i tre Dage — Ogsaa denne ubehagelige Tidspunkt kan vi undgaae — De tager i al Stilhed Deres Afskeed, og vi reise til et fremmed Land.

Capitainen
(yderst bestyrtet).

Naadige Frue!

Ba-

Baroneſſen.

Nu?

Capitainen.

Deres — Deres Spog gaaer mig igiennem Sielen.

Baroneſſen.

Endnu ſtedſe Spøg? — Efter det Skridt, jeg har giort, maae jeg paaſtaae, at De ſvarer mig paa det beſtemteſte. — Elſker De mig?

Capitainen.

Jeg tilbeder Dem.

Baroneſſen
(rækker ham Haanden).

Og jeg gier Dem min Haand.

Capitainen
(viger beſtyrtet tilbage).

Baroneſſen
(forfølger ham).

Bliv min Gemahl.

Capitainen
(kaſter ſig for hendes Fødder).

Jeg tilbeder Dem — Men jeg kan aldrig blive Deres —

Baroneſſen (meget kold).

Og kunde ſaa tit tale mig for om Kierlighed?

Capitainen.

Jeg drages uimodſtaaelig til Dem, og tør desuagtet ikke. — (ſpringer op) Jeg er det allerulykkeligſte Menneſke!

Baroneſſen (ſagte).

Endelig har jeg ogſaa udforſket dig, Nedrige!

Capi-

Capitainen.

Jeg seer Deres Vrede, Deres Foragt —

Baronessen.

De tager Feil! Tvertimod anholder jeg hos Dem om en Tieneste.

Capitainen.

De har at befale.

Baronessen.

Grev Klingsberg har i Paris bestormet mig med Breve og forlibte Narrerier: Bring De ham disse Breve. Maaden at ydmyge ham overlader jeg til Dem.

Capitainen.

Guddommelige Kone! De er ikke vred paa mig?

Baronessen.

Jeg vil hente Brevene. (Sagte) Jeg vil straffe Skurken ved Narren, og Narren ved Skurken.

(Gaaer i sit Kabinet).

Ellevte Optrin.

Capitainen. Mariane.

Mariane (sagte).

Det kan man kalde en Kone! — Den klogeste Mand er endog hende for dum. Skulde man ikke have svoren paa, at hun elskede ham! Hun har ham rigtig, den fine Herre, som kun vilde givte sig a la militaire. Hvorledes han staaer der?

Capitainen (sagte).

Hvad maae hun tænke om mig?

Mariane (sagte).

Han bliver sikkerlig ogsaa indbuden til Rendevouen.

Capi-

Capitainen (sagte).

Ulykkelige Lidenskab! hvor har du ført mig hen?

Mariane (sagte).

Hvor han staaer der, den arme Synder!

Capitainen (sagte).

Jeg maae aabenbare mig for hende. Ikke hendes Foragt, hendes Medynk skal følge mig.

Mariane (sagte).

Jeg maae dog opmuntre den stakkels Nar. (Høit) Vil De ikke sætte Dem?

Capitainen.

Jeg takker.

Mariane.

Veed De ikke, Hr. Capitain, om vi faae Krig?

Capitainen.

Nei.

Mariane.

Det gaaer nok farligt til i Krigen?

Capitainen.

Undertiden endnu farligere i Forgemakkerne.

Mariane.

I Forgemakkerne?

Capitainen.

Naar man falder for en Kammerpiges Tunge.

Mariane.

Saa, saa. (Sagte) Den Grobian!

Tolvte Optrin.

De Forrige. Baronessen.

Baronessen
(gier ham en forseglet Pakke).

Her, Hr. Capitain, her er et heelt Magazin af Kierligheds Artillerie. Brug det saaledes, at Fienden ikke igien kommer mig for nær.

Capitainen.

Naadige Frue! — jeg kan ikke forlade dem førend jeg har forklaret Dem —

Baronessen.

Til denne Forklaring ønskede De jo vel en tete a tete?

Capitainen.

Om jeg turde bede.

Baronessen.

Godt, jeg venter Dem i Aften Klokken Syv. Jeg maae desuden have Rapport om Deres Forretning.

Mariane (sagte).

Ret saa.

Capitainen (studsende).

I Aften?

Baronessen.

Præcice Klokken Syv.

Capitainen
(bukker sig, sagte).

Hvad skal jeg tænke?

Baronessen.

Lev vel, Hr. Capitain! Søg Greven strax op.

Capitainen (bukker).

Har jeg ogsaa forstaaet Dem ret? Deres Naade sagde — i Aften Klokken Syv —

Baronessen.

Venter jeg Dem.

Capitainen.

Jeg skal have den Ære.

(Gaaer meget forvirret bort).

Trettende Optrin.

Baronessen. Mariane.

Baronessen (sagte).

Er det da min Skiæbne, at jeg kun skal lære at kiende de foragteligste af dette Kiøn? Eller gives der ingen andre? Den Nedrige! hvorved har jeg beretiget ham til denne Opførsel. (Høit) Mariane, bring mine Sager saa umerkelig som mueligt i Orden; betroe det allene til Kammertieneren — Vi reise i Morgen.

Mariane.

Hvad, Deres Naade?

Baronessen.

I Morgen i al Stilhed.

Mariane.

Ah! det forbyde Himmelen! Hvorhen da?

Baronessen.

Bekymre dig ikke derom. Gaae først hen til Froken Darring — Jeg lod hende bede, at bære disse Ørenringe til min Erindring.

Mariane.

Meget vel, Deres Naade.

Ba-

Baronessen.

Imidlertid vil jeg skrive Billetten til den unge Holm. Naar du kommer igen, skal jeg underrette dig om, hvorledes du har at forholde dig ved Rendevouen i Aften.

Mariane.

O jeg glæder mig hiertelig til den! — Men Reisen, Deres Naade, Reisen —

Baronessen.

Gaae, gaae!

(Mariane gaaer).

Baronessen.

Mænd! Mænd! Naturen ville give eder Hsimodighed og Styrke — men den betænkte sig, og til Straf for vores Kiøn gav den eder Stolthed og Bedragerie.

(Gaaer ind i sit Kabinet).

Tredie Optog.

Første Optrin.

Frue Darrings Værelse.

Frue v. Darring. Henriette.

Henriette.

Tilforladelig Mama, Baronessens Kummer reiser sig af hendes Givtermaal.

Darring.

Hvoraf slutter du det?

Henriette.

Af Samtalen i Dag, og at hun stedse undviger alle Spørsmaale om hendes Mand.

Darring.

Man maae aldrig ville udforske andres Hemmeligheder.

Henriette.

Jeg er kun nysgierrig af Venskab for Schønhelm, og for selv at hente Undervisning.

Darring.

Overlad det til Tiden.

Andet Optrin.

De Forrige. Jacob.

Jacob.

Baroneſſe Schønhelms Kammerjomfrue.

Darring.

Lad hende komme ind.

(Jacob aabner Døren for Mariane og gaaer).

Darring.

God Morgen, Jomfrue Mariane! Hvad Godt bringer hun?

Mariane.

En Kompliment fra mit Herſkab. Hun lader den naadige Frøken bede, at bære diſſe Ørenringe til hendes Erindring.

Henriette

(beſeer dem).

Ei, bedſte Mama! det er en koſtbar Foræring.

Darring.

Meget ſmuk! meget ſmuk — Hvor kommer det ſig, Jomfrue Mariane, at Baroneſſen ikke gav hende det ſelv i Dag, eller biede, til vi kom til hende igien?

Mariane.

Ak! det gaaer meget forvirret til hos os.

Darring.

Hvi ſaa?

Mariane.

Dersom Deres Naade ikke vil forraade mig —

Darring.

Tilforladelig ikke.

Henriette
(til Mariane).

Har Baroneſſen paalagt hende Tavshed?

Mariane.

Jeg troer det.

Henriette.

Saa er det jo uanſtændigt, kiereſte Mama, at fritte Jomfruen ud.

Darring.

Maaſkee er det til Baroneſſens Bedſte.

Mariane.

Ganſke viſt. Deres Naade vil viſt kunne bringe hende paa andre Tanker.

Henriette.

Nei, nei, vi vil ikke vide noget.

Darring.

Men Henriette —

Henriette
(kyſſer hendes Haand).

De har jo nyelig givet mig den Lærdom, at man aldrig maae ſøge at udforſke andres Hemmeligheder.

Mariane.

Ak! mit kiere Herſkab faaer De ikke længe mere at ſee.

Darring.

Min Gud! hvi ſaa?

Henriette.

Vi vil ikke vide noget.

Darring.

Men Henriette!

Mariane.

Gud veed, hvad der paa engang er kommen hende i Hovedet!

Henriette

(driver hende lidt efter lidt til Dørren).

Vores underdanige Hilsen! Jeg skal have den Ære at takke mundtlig.

Mariane.

Ja, saa maae det skee endnu i Dag —

Henriette.

Lev vel, Jomfrue Mariane!

Mariane.

Dersom De vidste den Spas, som i Dag —

Henriette.

Jeg takker hende for hendes Uleilighed.

Mariane.

O jeg vil ikke paanøde Deres Naade noget —

Henriette.

Hun giør sig selv den største Tieneste.

Mariane.

Det var blot af Kierlighed til mit Herskab —

Henriette

(driver hende aldeles ud af Dørren).

Lev vel, Jomfrue Mariane!

Mariane (udenfor).

O jeg vil ikke falde Deres Naade besværlig.

Tredie Optrin.

Frue von Darring. Henriette.

Darring.

Ikke længe mere see hende? — Hun vil altsaa reise bort.

Henriette.

Det skulde gjøre mig meget ondt.

Darring.

Havde du kuns ladet Pigen tale ud.

Henriette.

Jeg fulgte Deres Lærdom, kiereste Mama!

Darring.

Der er Forskiel paa at udforske og at høre.

Henriette.

Jeg holder det for vor Pligt, endnu i Dag at aabenbare Baronessen, hvorvidt hun kan forlade sig paa den Pige.

Darring.

Det forbyder jeg dig. Sæt Ørenringene i, Henriette! jeg maae see, hvorledes de klæde dig.

Henriette.

Kiere Mama!

Darring.

Skal man da tvinge dig til alting?

(Henriette tager dem i).

Darring.

Meget smukt! — uforlignelig — allerkiereste!

Fierde Optrin.

De Forrige. Jacob.

Jacob.

Grev Klingsberg vil opvarte Deres Naade.

Henriette.

Uden at kiende os?

Jacob.

Han har et Brev at aflevere.

Dar-

Darring.

Lad ham komme ind.

(Jacob gaaer).

Darring.

Jeg kiender ham af Navn; han er en meget riig Cavalier.

Henriette.

Jeg vil lade dem være allene.

Darring.

Hvorfor? maaskee kommer han blot for din Skyld.

Henriette
(i det hun gaaer).

Saameget deshellere.

Darring.

Naar du vedbliver at være saa menneskeskye, vil du aldrig faae en Mand.

Henriette (i Døren).

Min tilkommende Mand maae søge mig, og jeg ikke ham.

(Gaaer ind i Kabinettet).

Darring.

Altsammen Schønhelms Maximer; og dog handler hiin tvertimod hendes Lærdomme; hun tager imod Alle; har Elskere i Dosinviis, og bliver dog dydig.

Femte Optrin.

Frue v. Darring. Grev Klingsberg.

Klingsberg.

Ydmyge Tiener, Mam — Deres Naade!

Darring.

Hvad har De at befale, Hr. Greve?

Klingsberg.

Dette Brev vil underrette Dem derom. Jeg er et Sendebud fra den unge Holm, som anbefaler sig i Deres Bevaagenhed.

Darring.

Fra min Cousin? — hvorfor har han ikke ledsaget Dem hid?

Klingsberg.

Han har formodentlig Forretninger. (Sagte) Cousin! en smuk Cousin!

Darring.

Hav den Godhed at sætte Dem.

(De sætte sig og hun læser Brevet sagte).

Klingsberg (sagte).

Holm har Ret; Pokker skulde ansee dette Huus for hvad det er. Det glæder mig, at mine Landsmænd endog i denne Punkt faae Smag. (Skiælende til Darring) Men den Gamle kan dog ikke skiule den cara Mama.

Darring

(efter at have læst).

Deres Navn allene, Hr. Greve, aabner Dem Adgang i ethvert Huus; men det Vidnesbyrd, som min retskafne Cousin gier mig om Deres Sæder og Hensigter, giør mig Deres Besøgelse saameget behageligere.

Klingsberg.

Ydmyge Tiener — Kan jeg have den Ære, at see den naadige Frøken?

Dar-

Darring (leende).

Ei, ei, Hr. Greve! en slet Kompliment for Moderen, naar man saa hastig spørger efter Datteren! — Jeg vil hente hende.

(Gaaer ind i Kabinettet.)

Klingsberg.

Enten er Pigen heslig, eller 30 Ducater er for lidt; det seer jeg af alle Anstalterne. Hvor jeg var heftedum, ikke at tage mere med mig. (Seer ind i Kabinettet, til hvilket Dørren bliver staaende aaben) Drømmer jeg, eller er jeg vaagen! — Det er en Engel! et levende Billede paa Uskyldigheden! Oh! i elendige 30 Ducater! — Den Pige kan umuelig være frie — elle est surement entretenué!

Siette Optrin.

Klingsberg. Frue v. Darring. Henriette.

Klingsberg

(kysser Henriettes Haand).

Jeg begriber ikke, hvorledes jeg skal takke min Ven, at han har skaffet mig saadan en Engel at see?

Henriette

(trækker Haanden tilbage).

Hr. Greve!

Darring.

Behag at sidde.

Klingsberg

(sagte i det han henter en Stoel).

Hvilken Uskyldighed! — Hvem Pokker vil lægge sig efter Dyden, naar Lasten seer saa indtagende ud. (sætter sig imellem dem, høit) Har De været længe her i Staden?

Darring.

To Aar — Hendes Fader døde i vores Monarkes Tieneste, der kiendte hans Mod, og af Ædelmodighed ernærer os ved en Pension.

Klingsberg (sagte).

Den Gamle kan ikke skiule sig. (Høit) Tillad mig, min Engel, uden alle videre Omstændigheder at spørge: om De er frie?

Henriette.

Dette Spørsmaal af en Mand, som jeg seer for første gang, kommer mig meget fremmet for.

Klingsberg.

Hvorledes det?

Darring.

Ei, ei, Hr. Greve, De gaaer meget iilfærdig til Werks.

Klingsberg.

Det kommer af min store Oekonomie; man maae ikke ødsle med Tiden. Og hvor kan jeg forklare mig nøiere, naar jeg ikke veed det?

Darring.

Deres Frimodighed fortiener, at jeg sætter Etikettet lidt tilside, og besvarer Deres Spørsmaal.

Henriette
(vil staae op).

Mama!

Klingsberg
(holder hende).

Stille, min Engel! Lad Mama svare; det er en klog Dame, hun veed nok hvad Skik og Brug er.

Dar=

Darring.

Min Datter er fuldkommen frie.

Klingsberg

(kysser Henriettes Haand).

Det er et fortryllende Svar!

Henriette

(vil staae op).

Tillad at jeg forføier mig bort.

Klingsberg

(holder hende).

Ikke for alting i Verden!

Darring.

Bliv dog Henriette!

Henriette.

Saa beder jeg at forandre Samtalen.

Klingsberg.

Det var besynderligt, om jeg netop ikke skulde tale om Aarsagen, som bringer mig til Dem.

Darring.

Ei nu, Hr. Greve! Ved den første Besøgelse pleier man sædvanlig kun at blive kiendt med hinanden, førend man taler om sine Hensigter.

Klingsberg.

Saa maatte Deres Datter ikke være saa fortryllende deilig, og jeg ikke være Klingsberg. (Bliver Henriettes Ørenringe vaer, sagte) Hvilke superbe Ørenringe! (Springer op) Med Tilladelse, jeg skal strax være her igien.

Dav-

Darring.

Hvorhen, Hr. Greve?

Klingsberg.

Jeg maae sende min Tiener hiem.

(Leer ud).

Syvende Optrin.

Frue v. Darring. Henriette.

Henriette.

Lad mig gaae, kiæreste Mama! Det Menneske er utaalelig frie.

Darring.

Det er intet ungt Menneske mere, mit Barn! det er en Mand; og med retskafne Hensigter kan man nok være noget friere end sædvanlig.

Henriette.

Selv retskafne Hensigter frietage ingen fra Høiagtelse og Beskedenhed.

Darring.

Hør dette Brev og dom. (Læser) "Agtværdigste "Tante! omendskiønt jeg destoværre maae fralige mig "det Haab, at erholde min dyrebare Cousines Hierte "og Haand, saa ligger hendes Lykke mig desuagtet ikke "mindre paa Hiertet. Overbringeren af denne Billet er "Grev Klingsberg, en Herre af mange gode Egenskaber, "og som har 15000 Rdlr. aarlig Indkomster. Han "tilbeder min Cousine, og har urokkelig besluttet at "ægte hende. I Morges vilde jeg have underrettet "min elskværdige Cousine herom; men jeg fik mit Brev "ubrækket tilbage. Kommer denne Forbindelse i Stand,

"saa

»saa vil jeg prise mig lykkelig, at have bidraget noget »til saa fortræffelig en Paarsrendes Lykke. Min naa»dige Tantes underdanige Tiener, Louis von Holm.« Nu mit Barn?

Ottende Optrin.

De Forrige. Grev Klingsberg.

Klingsberg.

Her er jeg igien til Deres Tieneste. — De har der et Par superbe Ørenringe!

Darring.

Hun har først i Dag faaet dem forærende.

Klingsberg.

Hvad? først i Dag?

Darring.

Det er endnu ingen Time siden.

Klingsberg

(sagte til Frue Darring).

Og De siger mig, at hun ingen Engagement har?

Darring

(sagte, leende).

Det er en Foræring af en Veninde.

Klingsberg.

Saa! (Sagte) Den Gamle forstaaer sit Haandværk.

Niende Optrin.

De Forrige. Jacob.

Jacob

(sagte til Frue von Darring).

Cancelieraad Seebart ønsker at tale et Øieblik med Deres Naade

Dar=

Darring.

Nu skal jeg komme.

(Jacob gaaer).

Klingsberg (sagte).

Aha! hun lader sig kalde ud.

Darring.

Forlad, Hr. Greve, at jeg et Øieblik forlader Dem.

Klingsberg.

Brug Deres Frihed.

Henriette (staaer op).

Hr. Greven forunder os en anden gang sin Nærværelse.

Klingsberg.

O, Jeg lader Dem sandeligen ikke gaae.

Darring.

Bliv, Henriette! jeg kommer strax igien. (Sagte til Henriette) Vær ikke ubesindig, mit Barn! deslige Partier findes ikke hver Dag. (Blier ved at tale sagte med hende).

Klingsberg (sagte)

Hm, hm! den Gamle instruerer hende; destobedre! Omendskiønt jeg veed, at Pigens Sædelighed er Hyklerie, saa indskyder den mig dog en Slags Tilbageholdenhed.

Darring
(sagte til Klingsberg).

Hr. Greve, min Døtters Adfærd vil alt have lært Dem, hvorledes man maae omgaaes med hende.

(Gaaer).

Ti=

Tiende Optrin.

Henriette. Klingsberg.

Klingsberg (sagte).

Jeg forstaaer alle hendes Ord. Var min Tiener her kun med Ducaterne. (Høit) Saa ere vi da allene, mit Englebarn! og kan efter Hiertets Ønske forklare os aabenhiertet for hinanden.

Henriette.

Deres Udtrykke ere meget fortroelige, Hr. Greve! De behager at forglemme, at jeg er Oberste Darrings Datter.

Klingsberg.

De fortiener at være en Konges Datter. (Sagte) Og hvem veed! (Høit) O denne yndige, uskyldige Mine —

Henriette.

Deres Adfærd, Hr. Greve! er mig ubegribelig.

Klingsberg.

Saasnart min Tiener kommer tilbage, skal den blive Dem meget forstaaelig — Men Deres Adfærd er mig saa fremmed, da vores Ven —

Henriette.

Deres Ven er ikke min.

Klingsberg.

Nu, godt. — Min Ven og Deres Cousin har skrevet Dem til —

Henriette.

Mig ikke; min Moder.

Klingsberg.

Ei, for Pokker! — har altsaa skreven Deres Moder til, hvem jeg er, og at jeg elsker Dem.

Hen-

Henriette.

Sandhed er ellers fremmet for Deres Øen; og Deres Adfærd kommer mig til at tvivle.

Klingsberg.

Kast kun et Øie i Speilet, og kan De saa tvivle — brænder Ilden? elsker Aagerkarlen Guldet? Ministre Smigrerier? — Tvivler De om disse Ting, saa forlader jeg Dem Deres Tvivl om min Kierlighed.

Henriette.

Jeg forfærdes over at høre Ord af Dem, som jeg kun holdt for at være unge Mennesker paa 20 Aar egne. — Beskedenhed kan allene behage mig.

Klingsberg.

O, for Pokker, min Engel! De taler —

Henriette.

Som et Fruentimmer af Stand. Dette Sprog lader at være fremmet for Dem. Vær saa lærvillig at lære, hvad der saa nødvendig mangler Dem, da vil Deres Besøgelse være mig behagelig — men før ikke. —

(Gaaer ind i Kabinettet og lukker Døren efter sig).

Ellevte Optrin.

Klingsberg

(som stod bestyrtet, løber efter hende).

Hør dog! hør dog! Hun har lukt Døren Laas — Nu, ved Himlen! det Optrin er temmelig nyt hos en Pige af det Slags — Er hun fortrydelig over, at jeg ikke talte med hende med Guldbørsen i Haanden? — Jeg kan jo ikke vove at byde hende de lumpne 30 Dukater — Hvor den Skurk af Tiener

kan

kan blive af! — Hm! det kan dog ikke heller være det. — Jeg troer det er en listig Hex, og denne Penhed er en Snare for at holde mig desto fastere. — Jeg kiører hen til Promenaden; Holm skal bringe Sagen i Rigtighed for mig. Pigen er fortryllende; men Fanden komme efter Omstændighederne! Det er mig sandelig kiert, at hun ikke er det, hun gier sig ud for; det vilde ellers være den første Pige, som kunde forlede mig til en Narrestreg! — Hun har en Maade — Sandelig! jeg finder, at det Skin af Ærbarhed, som slige Piger gier sig, er Aarsag i, at mange Damer sætte Ærbarheden lidt tilside for ikke at staae i Paralel med dem.

(Gaaer, i Døren møder han Frue Darring).

Tolvte Optrin.

Klingsberg. Frue von Darring.

Darring.

Nu, Hr. Greve, alt bort? Hvor er min Datter?

Klingsberg.

Hisset i Kabinettet; hun gav mig aldeles ikke Tid til at forklare mig ret — om hun har forstaaet mig — eller ikke har forstaaet mig, det veed Himlen! — De er en klog Kone! giør det fatteligt for hende, at denne Knipskhed hielper ikke noget hos en Mand af min Erfaring. Jeg er riig, jeg vil giøre hende lykkelig, og at De som Mama ikke skal komme til kort derved, forstaaer sig selv. — Jeg vil skikke Deres Cousin herhid, for at bringe alting i Orden. Adieu, Mama, adieu.

(Gaaer bort).

Trettende Optrin.

Frue Darring. Siden Henriette.

Darring.

Den egensindige Pige! at foragte saadan en Mand! just fordi han er saa aabenhiertet og utvungen; — Mig staaer han overmaade vel an, hvormeget fortiener saadan en Mand ikke at foretrækkes de sledske unge Giekke. (Banker paa) Henriette! Henriette!

Henriette
(kommer ind).

Hvad befaler De?

Darring.

Hvorfor har du forladt Greven?

Henriette.

Fordi hans Ubeskedenhed blev mig utaalelig.

Darring.

Henriette, stød ikke din Lykke fra dig — mere vil jeg ikke sige dig.

Henriette.

Aldrig saae jeg før en Mand af Stand, at være saa frie, saa fortroelig ved sin første Besøgelse.

Darring.

Det er saaledes hans Maade —

Henrictte.

Jeg hader denne Maade.

Darring.

Han er ingen ung Spradebasse, en Greve med 15000 Rdlr. Indkomster.

Hen-

Henriette.

Og kom en Prinds med en Million Indkomster, saa vilde han med lige Sæder være mig uudstaaelig.

Darring.

Gior, hvad De vil, Mademoiselle!

Henriette.

O, kiereste Mama, vær ikke vred!

Darring.

Henriette, tænk paa vores Omstændigheder. Ved vores Cousins Afviisning har du maaskee forspilt Onkelens Gunst.

Henriette.

Selv min Onkel skal lære at kiende ham.

Darring.

Jeg tvivler paa han har sin Lige i Sædelighed og Orden — og Du! saa stor en Lovtaler for Beskedenhed.

Henriette.

Men ikke for Hyklerie —

Darring.

Godt, godt! jeg har saa tit ærgret mig for hans Skyld, at jeg gierne afbryder Samtalen — Hvori bestaaer da Grevens Ubeskedenhed? hvad har han sagt? hvad har han giort?

Henriette.

Han talte med en Fortroelighed —

Darring.

Saa, saa — Han kastede sig ikke for dine Fødder, man maae, som jeg merker, kun nærme sig til dig knælende!

Henriette.

Kiereſte Mama!

Darring.

Skal da ogſaa det borgerlige Ordſprog træffe ind hos min Datter: at Fattigdom og Hofmod ere Sødſkendebørn — Schønhelm har med de bedſte Hensigter giort dig megen Skade.

Henriette.

Himlen give at jeg aldrig maae vige fra hendes Lærdomme.

Darring.

Himlen give, at hendes Lærdomme maae være dig gavnligere end din Moders.

Henriette.

Deres Lærdomme, bedſte Mama, ere retſkafne, ſom De er ſelv, men —

Darring.

Nu.

Henriette.

De kiender ikke denne Verdens Sæder, ſaaledes ſom Schønhelm — Grevens Diekaſt, hans Tone, hans Maade var ſaa fornedrende for os — —

Darring.

I Morgen vil viſt nok en Fyrſte frie til dig, og — Lev vel ſaalænge mit Barn.

(Hun gaaer ind i Kabinettet).

Henriette.

Mama, kiereſte Mama! De forſtaaer mig urigtig.

(Gaaer efter hende).

Fior=

Fiortende Optrin.

Skuepladsen forandrer sig til en Deel af Promenaden.

Capitain Selting. Louis v. Holm.

(Gaae frem og tilbage).

Capitainen.

Greven kommer ikke.

Louis.

Han kommer vist. Han er her i Naboelauget, og skal bringe mig Efterretning om en vis Expedition.

Capitainen.

De roste Greven saameget i Dag, og jeg har megen Aarsag til at holde ham for en Erts Vindbeutel.

Louis.

De tager Feil. Hans Udvortes bedrager. Der kommer han.

Capitainen.

Lad mig dog være et Øieblik med ham allene.

Louis.

Med ham allene, hvorfor det?

Capitainen.

Dersom De skulde vide det, vilde jeg vel ikke tale med ham under fire Øine.

Louis.

Men —

Capitainen (vreed).

Gaae dog!

Louis.

Godt, godt. (Sagte) Langt gaaer jeg vist ikke. (Gaaer).

Femtende Optrin.

Capitainen. Klingsberg.

Klingsberg.

Hei, Holm! Hvor hen? hvor hen?

Capitainen.

Lad ham gaae, Herr Greve, jeg har et Par Ord at tale med Dem.

Klingsberg.

Og jeg har sandelig ingen Tid Hr. Capitain! Skulde De desuden ikke være i bedre Humeur nu end i Morges, saa frygter jeg för en fiedsommelig Samtale.

Capitainen.

De er en lykkelig Mand, Herr Greve! stedse i samme Lune! Jeg troer intet i Verden kan gisre Dem fortrædelig.

Klingsberg.

Kun en eeneste Ting, men som til al Lykke ikke er mueligt.

Capitainen.

Hvilken?

Klingsberg.

At min Fader skulde leve op igien, og gisre mig arveløs.

Capitainen.

Sæt, at De havde mistet en Elskerinde.

Klingsberg.

Saa søgde jeg mig en anden.

Capitainen.

Men, om De fik Deres Afskeed af Deres Elskerinde, det vilde dog krænke Dem?

Klings=

Klingsberg.

Ikke det ringeste. Min Kierlighed er kun en høi Grad af Taknemmelighed. Saalænge en Pige elsker mig, elsker jeg hende igien, forandrer hun sig, saa ophører Forbindtligheden.

Capitainen.

Men dersom Baronesse Schønhelm gav Dem Afskeed — jeg sætter kun det Tilfælde — og De erholdt denne Afskeed af mig.

Klingsberg.

At jeg skal være oprigtig i min Bekiendelse, var det muelig! det vilde fortryde mig.

Capitainen.

Det synes Dem altsaa ikke troelig?

Klingsberg.

Nei, ligesaa lidt som min Fader igien kan blive levende (sagte) Han er min Medbeiler og maaskee lykkelig, men jeg vil pine ham for det.

Capitainen.

Behag at giennemlæse disse Papirer.

Klingsberg.

Er det maaskee Regimentslister, Herr Capitain?

Capitainen.

Nei, det er Regimentet selv, som i Paris stred for Dem, og som nu uden al Naade bliver afskaffet.

Klingsberg.

Tør jeg spørge, min metaphoriske Herr Capitain, hvad De meener dermed?

Capitainen.

Læs, Herr Greve! Læs! det er Sybilliske Blade, som vil opdage Deres Skiebne. Bevæbne Dem, Herr Greve! med Standhaftighed.

Klingsberg.

Dersom det ikke er en falsk Haand som skiller mig ved min Formue, saa — (aabner Pakken) Hvad Dievlen! min Haand? A Madame la Baronne de Schönhelm — la Baronne de Schönhelm — la Baronne de Schönhelm (sagte i det han aabner et Brev). Aldrig har jeg skammet mig ved mit Navn, førend nu — det er for galt. Det fortiener jeg ikke af hende.

Capitainen.

Nu, Herr Greve! som intet i Verden kan gisre fortredelig! Ha ha ha! stakkels Elsker! — Balsamiske Læber, som han aldrig har rørt, afsagde hans Dom — den blødeste Haand, som nogen Tid blev skabt af Kiød og Blod, gav ham Afskeed — ulykkelige Coridon! hvis Breve man ikke engang agter værdige at giemmes! — hvad siger De dertil?

Klingsberg

(trungen ligegyldig).

Man lader Hende vandre, hvorhen Hun vil.

Capitainen.

Deres Ligegyldighed er dievels trungen. Ha ha ha!

Klingsberg.

Skulde jeg blive fortrydelig fordi et Fruentimmer har Luner? — Jeg har dog skrevet hende mange smukke Ting — ogsaa Vers? (vendende sig bort i det han seer paa en Billet.) Hvad er det? — Schønhelm — "Jeg har

har nyttet Leiligheden, at lade Dem ſige ved Capitainen, at jeg boer paa det ſtore Torv No. 30, og venter at ſee Dem hos mig i Aften, Schønhelm." (hoit) Ha ha ha! tuſind Tak Herr Capitaine for Deres Ulei-lighed! Ha ha ha! (Vil gaae).

Capitainen.

Vie, Hr. Greve! jeg har ikkun forrettet det halve af mit Ærende.

Klingsberg.

Viſt ikke, De har forrettet, hvad der var at forrette, ha ha ha!

Capitainen.

Bravo, Herr Greve! De veed temmelig vel at ſkiule Deres Fortræd; thi jeg er overbeviiſt om, at De er færdig at briſte, ha ha ha!

Klingsberg.

Ja, af Latter, ha ha ha!

Capitainen.

De tvinger Dem. Ha ha ha!

Klingsberg.

I Sandhed ikke. Lutter Natur! Ha ha ha!

Capitainen.

Endnu et alvorligt Ord — De ſeer af diſſe tilbageſikkede Breve, at Hun for ſtedſe frabeder ſig Deres Beſøgelſe.

Klingsberg.

Det er meget tydelig, ha ha ha!

Capitainen.

Og da Hun har valgt mig til Overbringer —

Klingsberg.

Saa ſkeer det for Deres Skyld —

Capitainen.

Det ikke, men —

Klingsberg.

O, Hun har handlet fortreffelig i at overdrage Dem denne Forretning; punktligere havde ingen kunder forrette det.

Capitainen.

Fordi jeg ikke har aabnet Pakken?

Klingsberg.

Rigtig; thi der er saa et og andet deri, som De ikke maatte see. Ha ha ha!

Capitainen.

Dersom Dexes Munterhed ikke er forstilt, saa er De i Sandhed en lykkelig Mand, at kunne sætte sig ud over deslige Ting. Lev vel! jeg vil gjøre en lille Tour.

Klingsberg.

Og beklage mig?

Capitainen.

Og beklage ethvert Menneske, som plages af en Lidenskab.

(Gaaer).

Sextende Optrin.

Grev Klingsberg.

Og jeg kunde af mit ganske Hierte beklage en brav Officeer, som holdes for Nar af et Fruentimmer. — Naar jeg ret undersøger mig selv, saa er denne Indbydelse fra Baronessen — hvor smigrende den endogsaa er — mig ikke engang beleilig — den lille Henriette løber

løber mig om i Hovedet, og jeg frygter for — ogsaa i Hiertet. Desuagtet vil jeg dog ikke afslaae Baronessens Indbydelse — Ah! det vilde være contre le bon ton.

Syttende Optrin.

Grev Klingsberg. Louis v. Holm.

Klingsberg.

Det er vel, at De kommer.

Louis.

Nu, har De seet Pigen?

Klingsberg.

Ja, det forstaaer sig, og jeg er bange alt for meget. Men Pokker kan blive klog paa den Pige! Hun har holdt mig i saadan en Ærefrygt, som jeg til dette Øieblik ikke begriber. Den cara Mama er aldeles paa min Side, men Pigen er en lille Dievel.

Louis.

Nu, hvorledes er det egentlig gaaet?

Klingsberg.

Paa min Ære, jeg var saa beskeden som mueligt; desuagtet raadte hun mig at lære bedre Sæder, gik bort, og lukkede sig inde, i et Sideværelse.

Louis.

Og De gik ikke bag efter?

Klingsberg.

Gaae bag efter? Hun slog Døren i Laas, siger jeg Dem jo.

Louis.

Ei, hvor De er uerfaren! —

Klings-

Klingsberg.

Men —

Louis.

Hun tog altsaa ingen Penge?

Klingsberg.

Jeg havde kun 30 Ducater, og jeg skammede mig ved at byde hende dem, da jeg saae, hun havde et Par brillante Ørenringe. Jeg skikkede min Tiener efter 100 Ducater, men Pigen gik bort, inden han kom tilbage. Desuden gad jeg gierne indgaae et længere Engagement med Pigen.

Louis.

Hm! hm! Brillante Ørenringe — Maaskee er der nogen kommen Dem i Forkiøbet; men det gier ikke; man vil ikke heller afvise Dem, naar De bærer Dem ret ad.

Klingsberg.

Og hvorledes da?

Louis.

De er for undseelig; styrk Deres Mod med et Par Boutellier Bourgogne; kast 100 Ducater paa Bordet, og man vil ikke mere løbe bort. Sørg for alting at blive allene med Pigen.

Klingsberg.

Ven! — jeg kan ikke aldeles følge Deres Raad. Jeg er en meget maadelig Dranker, og gider ikke sat mig i Klasse med de Umælende.

Louis.

Saa tvivler jeg paa et godt Udfald; thi De er virkelig for frygtsom.

Klings-

Klingsberg.

For frygtsom? Den Bebreidelse har endnu ingen giort mig — Veed De hvad? jeg vil stille mig fuld an.

Louis.

Et herligt Indfald! Vi behøve ikke Skinnet af Vinen, men dens Virkning.

Klingsberg.

Nu, jeg vil see hvad jeg kan giøre. Kun Skade at jeg i Dag neppe faaer Tid.

Louis.

Hvorfor ikke?

Klingsberg.

Jeg er bestilt hen til Baronesse Schønhelm.

Louis (forfærdet).

Til Schønhelm?

Klingsberg.

Ha ha ha! Og paa den besynderligste Maade — Jeg har ikke taget Feil, Capitainen er min Medbeiler.

Louis.

Virkelig?

Klingsberg.

For at skade mig, har han fortalt Baronessen vores Samtale i Morges; men han er falden i den Grav, han gravede for mig. Med en Sciervinders Anstand og Tone bragde han mig alle de Breve tilbage, som jeg i Paris skrev Baronessen til.

Louis.

Og han er falden i Graven?

Klingsberg.

Ja; thi blandt disse Breve, laae en Billet fra Baronessen, i hvilken hun bestilte mig til sig endnu i Dag.

Louis.

Louis.

Til hvad Tid?

Klingsberg.

Det siger jeg ikke, man maae være beskeden.

Attende Optrin.

De Forrige. En Opvarter.

Opvarteren.

Der er anrettet, naar Herr Greven befaler —

Klingsberg.

Nu kommer jeg.

(Opvarteren gaaer).

Louis.

De har ikke spiist endnu?

Klingsberg.

Naar har jeg havt Tid dertil. Kom ind med.

Louis.

Jeg skal strax komme efter.

Klingsberg.

Vi sees altsaa.

(Gaaer ind).

Nittende Optrin.

Louis von Holm.

En allerkiereste Opdagelse! Klingsberg skulde være den lykkelige Elsker — Hvad betyder altsaa min Indbydelse til Kl. 7? Det kan Pokker blive klog paa! — Skulde jeg have taget saa meget Feil af Baronessen, og skulde denne skindydige Dame endnu være mere end en Coquette? Nu, det faaer jeg at vide endnu i Dag.

Kunde

Kunde jeg kun afværge, at Greven slet ikke kom derhen! — der er Capitainen — Ved Himlen! det gaaer an. Jeg vil aabenbare ham Grevens Indbydelse. Jeg kiender Capitainen; med det Gode gaaer det ikke af, og den der bliver tilbage maae tage Flugten. — Da Æren forbinder disse Folk til at agere Narrer og at brække Halsen paa hinanden; hvorfor skulde jeg da ikke af Nødvendighed paatage mig Spidsbuberollen.

Tyvende Optrin.

Louis von Holm. Capitainen.

Louis.

Kom, kiære Hr. Capitain, jeg har vigtige Ting at fortælle Dem. De er bedraget, skammelig bedraget — Men lover De mig at tie?

Capitainen.

Jeg lover intet forud.

Louis.

Siig blot, at De har hørt det i Forbigaaende.

Capitainen.

Hvad da? — Hvad da?

Louis.

Jeg burde ikke sige Dem et Ord; men Grevens haanlige Latter ærgrer mig.

Capitainen.

Til Sagen!

Louis.

De har bragt ham Schønhelms Breve!

Capitainen.

Ja.

Louis.

Louis.

Blandt disse Breve var en Billet fra Baronesse Schønhelm, ved hvilken hun har bestilt ham til sig i Aften.

Capitainen
(stamper med Foden).

Nu forstaaer jeg hans Latter. Hvor er Greven?

Louis.

Der inde; han spiser.

Capitainen (vil aftted).

Louis.

De vil dog ikke yppe Klamerie?

Capitainen.

Lad mig være!

Louis.

Vist ikke, det giør Opsigt.

Capitainen.

Saa kald ham ud.

Louis.

Med den Betingelse, at De ikke nævner mig.

Capitainen.

Det lover jeg Dem.

Louis.

Got, han skal strax være her. (afsides) Det gaaer herligt. (Gaaer).

Et og tyvende Optrin.

Capitaine Selting

(efter at han nogle Gange er gaaet frem og tilbage i Strid med sig selv).

Hvor svag Fornuften er i Strid med Kierlighed! denne kiekke Fornuft, som fordrister sig at udgrandske Almag-

Almagtens Værk, underkaster sig endda vores elendigste Lidenskaber. Jeg tør ikke elske, og elsker. Jeg har fornærmet, og vil ikke fornærmes igien. — Jeg tilgier Baronessen; jeg fortiener denne Ydmygelse — Men Grevens Spotlatter. — Hun har formodet at jeg vilde aabne Brevene — saaledes maae det være. Hun havde aldrig skrevet det dersom det skulde komme i hans Hænder; men det er nu kommen der og jeg er beskiæmmet ved hans Spot — Han kommer.

To og tyvende Optrin.

Capitainen. Grev Klingsberg.

Klingsberg.

Hvad Djevlen gaaer af Dem Herr Capitain, at De lader mig saa iilfærdig kalde fra Bordet?

Capitainen.

De har fornærmet mig; jeg fordrer Erstatning. Følg mig!

Klingsberg.

Er det Alvor?

Capitainen.

Det skal jeg snart overtyde Dem om. Følg mig!

Klingsberg.

Naar jeg har afspist; thi jeg er først færdig med Suppen.

(Vil gaae.)

Capitainen.

Ikke af Stedet, Hr. Greve! De maae følge mig.

Klingsberg.

Maae? — det Ord er mig noget fremmed. De vil altsaa absolut duellere?

Capitainen.

Saa lader det.

Klingsberg.

Jeg vil beviſe Dem den Tieneſte.

Kapitainen.

Saa kom!

Klingsberg.

Men Fanden tage mig, hvis jeg trækker, førend jeg veed, om det lønner Umagen, at jeg forſømmer mit Maaltid.

Capitainen.

Blandt Folk af vores Lige kommer Forklaringen Tids nok.

Klingsberg.

Om Forladelſe! I Duel-Begivenheder, finder jeg, at vi to ikke ere Folk af et Slags — Det kan umueligt falde Dem ſaa tungt at forlade Verden, ſom mig. De har tabt Deres Formue, og jeg har 15000 Rigsdaler aarlig Indkomſter.

Capitainen.

Er det en Cavaliers Sprog?

Klingsberg.

Ja, en riig Cavaliers. I øvrigt har jeg oafaa alle en fattig Cavaliers Egenſkaber. Jeg kan dandſe, ride, ſynge, feate, ſkyde, forſtaae allehaande Sprog —. Eller bliver jeg en bedre Cavalier, om jeg jagede Dem Kaarden igiennem Livet?

Kapitainen

(med Haanden paa Kaarden).

Herr Greve! Sæt Spøg tilſide, eller jeg forglemmer, hvor vi ere.

Klings-

Klingsberg (alvorlig).

Hr. Capitain! Jeg er saa alvorlig, at jeg ikke vil forglemme det — Hvad angaaer Sagen?

Capitainen.

Et Fruentimmer.

Klingsberg.

Tag hende.

Capitainen.

Dermed er det ikke nok — min Ære er indviklet —

Klingsberg.

Med Fruentimmeret? — Tag den tilbage saasnart De kan. En Mands Ære er ikke vel forvaret i ethvert Fruentimmers Hænder.

Capitainen.

Herr Greve! driv mig ikke videre!

Klingsberg.

Ganske alvorlig, Herr Capitain — Sagen angaaer, efter al Anseende, Schønhelm?

Capitainen (tvivlraadig).

Det er ikke min Maade, at nævne et Fruentimmer, for hvis Skyld jeg indlader mig i en Æresag.

Klingsberg.

Men det er ikke heller min Skik at slaaes for et Fruentimmer, som maaskee boer i Maanen.

Capitainen.

Nu ja, det angaaer Schønhelm — Jeg hørte før Deres Samtale med Holm. —

Klingsberg.

De? — Og De er den Mand, som ikke strax var traadt frem, for at gjøre det, De nu har i Sinde? Holm er et slet Menneske, at han —

Capitainen.

Til Sagen; jeg vil vide, om jeg har bragt Dem en Billet fra Schønhelm?

Klingsberg.

Og jeg vil sige Dem det, dersom De vil love mig at være roelig. Paa min Ære! jeg er hellere Deres Ven end Deres Fiende! og det sandelig ikke af Frygt, men af Hsiagtelse.

Capitainen (opfarende).

Agtelse? — og Deres Spot, Deres Latter —

Klingsberg.

Hvortil det opfarende Væsen? — Lad os undersøge Sagen med koldt Blod. De har vildet skade mig hos Schønhelm, i det De, efter al Sandsynlighed, har igien fortalt hende min Samtale i Morges. De bringer mig mine Breve med en Mine — akkurat saaledes maae Cæsar have seet ud, da han holdt sit første Triumph-Intog i Rom. — Blandt disse Breve var en Indbydelse til mig; det er et tydeligt Beviis paa, at jeg er hende kier; at man opofrer Dem — og jeg skulde ikke lee? — sæt Dem i mit Sted!

Capitainen.

De er Grev Klingsberg, som leer over alle Ting; hvor meget mere ikke over en indbildt Seier. Men, saa vis som jeg er paa, at Baronessen vilde beskiæmme mig; saa vist som jeg har fortient denne Beskiæmmelse, som maaskee dog ikke skulde have gaaet saavidt — saa vis er jeg paa, at De ikke er den Mand, som besidder hendes Hierte.

Klings-

Klingsberg.

Kiere Herr Capitain! Egenkierlighed er en fortræffelig Advocat — Saa meget som jeg agter Dem, og er overtydet om Deres Fortienester; saa vist er det, at De ikke duer for vore Modens Damer. Lad os gaae hen til hende; og De skal paa Stedet erkiende, hvem af os To der gielder meest hos hende — Tal De om de Saar, som De fik i Feldten; jeg taler om de Saar, Baronessens Øine har givet mig. Handel De beskeden og ømt; jeg forliebt og ubesindig. See De stolt ned paa mig, imidlertid skotter jeg til Baronessen. Suk De; jeg synger. Tal De om Troskab og Bestandighed; imidlertid dandser jeg en Menuet. Og dersom hun ikke gier mig Fortrinet, saa var min Dandsemester en Ertz-Slubbert.

Capitainen.

Sig mig dog, hvorledes man skal bære sig ad, for at faae et alvorligt Svar af Dem?

Klingsberg.

Man maae give mig Tid — Naar jeg siger, at jeg staaer mig bedre hos hende, end De, saa følger endnu ikke deraf, at jeg har erholdt Gunstbeviisninger af hende —

Capitainen.

Men de balsamiske Læber —

Klingsberg.

Façon de parler — andet ikke. I Paris har jeg mangen Gang ønsket hendes Sædelighed Pokker i Vold. Men Billetten beviser mig, at hun nu gier bedre Kiøb.

Vilde jeg aldeles lade falde et Ord om Ægteskab — hvor snart skulde den Knipske være i mine Arme!

Capitainen.

Det tvivler jeg paa.

Klingsberg.

Fordi De ikke kiender Fruentimmerne.

Capitainen.

De ikke heller — alle.

Klingsberg.

Der gives kun en Undtagelse hos Kiønnet, og hun lever ikke mere — Penelope.

Capitainen
(trækker paa Skuldrene).

Klingsberg.

Med den Betingelse, at De ikke forraader mig, vædder jeg 1000 Dukater paa, at hun i Morgen bærer en Ring af mig.

Capitainen.

Jeg har ingen 1000de Dukater at vædde bort; men er det Dem om en ærlig Karls Ivrighed at giøre, saa bring det dertil, og jeg er helbredet.

Klingsberg.

Hiertelig gierne! — det maatte gaae til med Fandens Konster, om Ægteskabs Andrag ikke giorde hende spagfærdig.

Capitainen
(som om der faldt ham noget ind, tager en Ring frem i et Foutteral).

Tilgiv min Mistillid, Herr Greve! for at faae Leilighed til at lee, kunde De let udgive den første den beste Ring af Baronessens, for Deres — Denne

Ring

Ring ønskede jeg, at see paa Schønhelms Fingre for at være vis derpaa.

(Gier ham Ringen).

Klingsberg.

Destobedre, saa koster den mig intet (stikker den ved sig) Og nu Adieu! kiere Kapitain! De har forstyrret mig i mit Maaltid, og jeg er glubsk sulten — Slaae Schønhelm af Deres Tanker; saa brav en Officeer maae ikke være til Spot for Fruentimmer.

(Gaaer).

Tre og tyvende Optrin.

Capitaine Selting.

Klokken 7 skal jeg besøge hende! (eftertænkende) Nei, jeg vil ikke igien see hende, førend jeg har talt med Greven — Skal jeg retfærdiggiøre mig mod et Fruentimmer, som maaskee ikke er min Agtelse værd? — Næsten ønsker jeg det! — — Desto lettere kan jeg trøste mig over dens Tab, som jeg holdt for den eneste; og som maaskee er slet ikke bedre end denne.

(Gaaer).

Fierde Optog.

Baroneſſe Schønhelms Værelſe.

Forſte Optrin.

Baroneſſen. Frue v. Darring.

Baroneſſen.

Nei, bedſte Veninde! min Beſlutning er uigienkaldelig — jeg reiſer i Morgen. Kan De være tient med roelige Dage, med at være langt borte fra Verdens Stsi, saa følg med mig: hvad jeg har, vil jeg redelig deele med Dem.

Darring.

Fortræffelige Kone! Deres Godhed beſkiemmer mig — Jeg ſkulde tage imod Deres Ædelmodighed, derſom jeg ikke førſt maatte oppebie Udfaldet af en vis Sag.

Baroneſſen.

Saa kom efter, De veed, hvor De kan finde mig! — Lad mig ikke glemme det, her er Qvitteringen for de betalte Ørenringe; de ere fra Deres Paarørende Herr von Holm.

Darring.

Desmindre behøves en Qvittering.

Baroneſſen.

Man kan ikke vide det.

Dar=

Darring.

Skal Aarsagen til Deres Reise ogsaa blive en Hemmelighed for mig?

Baronessen.

Nei. — Jeg sagde Dem i Morges, at jeg havde søgt Roelighed i Adspredelse: og oprigtig! det har moeret mig i nogle Aar, at see en Hoben Daarer sværme omkring mig, som anvendte alle Forførelsens Konster, og tilsidst saae sig bedragne. Jeg skammer mig derved, og føler nu hvor ubetydelig, hvor daarlig denne Tidsfordriv var; fordi jeg derved har fristet nogle til Uforskammenhed.

Darring.

Er der da ikke een blandt disse Tilbedere, som er Deres Haand og Hierte værdig?

Baronessen.

I Fald jeg ogsaa kunde givte mig igien? — Nei.

Darring.

De kan ikke givte Dem igien? Baron Schønhelm er jo død?

Baronessen.

Og førend jeg blev fød.

Darring.

De spøger.

Baronessen.

Nei — det vil endnu falde Dem mere utroelig, naar jeg sværger Dem til, at jeg ikke vilde kunne kiende min Mand, om han stod for mine Øine.

Darring.

Det er ubegribeligt.

Baroneſſen.

Jeg kiendte ham kun i 24 Timer.

Darring.

Nu forſtaaer jeg — ſaa døde han?

Baroneſſen.

Saa rømmede han, den Nedrige! havde nær taget Livet af mig, og braade min gode Onkel i Graven.

Darring.

Stakkels Kone! — O nu holder jeg ikke op, førend De aabenbarer mig Alting.

Baroneſſen.

Saa hør en af de beſynderligſte Hendelſer i det menneſkelige Liv — Mit Familienavn er Lindhold; jeg blev opdraget hos min Onkel paa hans Gods. Det var en fortreffelig Mand! men Ak! men tillige ogſaa en Mand af beſynderlig Original-Lune. Ethvert aabent Anſigt erholdt hans Venſkab; ethvert førſte Indtryk blev faſt i hans Siel; han kiendte ikke til Bedragerie; thi han var endnu aldrig bleven ført bag Lyſet. Juſt denne hans Hiertes Godhed har giort mig ulykkelig — De kan ſlutte ſig fra hans Karakter til min Opdragelſe. Naar jeg undtager mine Lærere, kiendte jeg ingen Mandsperſoner. Mine Dage tilbragde jeg med at giøre vel imod vores Bønder, og ved mine Øvelſer, indtil jeg havde naaet mit 16 Aar. Min Onkel reiſte paa denne Tid uſædvanlig tit til Hamborg — endelig tog han mig med, førte mig under Latter og Spøg paa Promonaden, viſte mig en ung Herre, ſom kun deſtoværre behagede mig alt for vel! Efter min Forkla-

ring

ring løb han hen til ham, talte nogle Ord, satte sig med mig i Vognen og kiørte tilbage til sit Gods.

Darring

Sandelig et besynderligt Lune!

Baronessen.

Det kostet mig mit Livs Lykkalighed. Paa Hiemveien fortalte han mig, at han allerede i nogen Tid kiendte Baron Telsing, saa heed den Forræder — at hän vär et Menneske af den beste Käräkter og Hierte; men fattig, at han for hans Fattigdoms Skyld havde bestemt ham for mig, eftersom ikke allene Tilbøielighed, men endög Taknemmelighed vilde lade ham blive sine Pligter tröe; at han derfor havde foranstaltet denne Sammenkomst saaledes, fordi Telsing vægrede sig ved at kömme paa vores Gods — Med et Ord — i 14 Dage blev alting giort i Stand til Brylluppet, uden at jeg i den Tid saae min Brudgom — Han kom, vi bleve viede den samme Dag; og Dagen efter forsvandt han.

Darring.

Gode Gud.

Baronessen.

Min stakkels Onkel fik et Slag og døde; og jeg laae ogsaa uden alt Haab. Da jeg var kommet mig igien, var jeg en rig Arving, men Ædelighed og Tilfredshed var borte. Jeg giorde Alting i Penge, og søgte den Forræder, som jeg ligesaa meget elsker som hader, i alle Lande; men forgieves — hans Navn var opdigtet.

Darring.

Hvad i al Verden kunde bringe den Mand til saaledes at forlade Dem?

Ba=

Baroneſſen.

Formodentlig var det en Vellyſtig af høi Rang og ſtor Formue. Hans foregivne Fattigdom erhvervede ham min Onkels Venſkab, uden Ægteſkab torde han ikke haabe noget, han opnaaede ſit Diemeed og forſvandt.

Darring.

Afſkyeligt — Men hvorfor antog De Navnet Schønhelm?

Baroneſſen.

Maatte jeg ikke have et Navn, jeg, ſom hverken er Frøken, Kone eller Enke. Navnet Felſing var mig en Afſkye, derfore tog jeg en Mands Navn, ſom var den ſidſte af ſit Huus, og havde levet ubekiendt. Nu veed De mit Livs ſørgelige Hiſtorie. Dom De nu, om jeg, ſom ſaa gruſom er bleven ført bag Lyſet; ſom kun fandt Bedragere, Narre eller Dosmere blandt Mandfolkene, om jeg ikke bør ſøge det eneſte overblevne Middel til Roelighed — Enſomhed!

Darring.

Kun endnu nogle faa Dages Opſættelſe. —

Baroneſſen.

Hvorfor?

Darring.

For min Datters Skyld. Der har tilbudt ſig et fortreffeligt Partie for hende; hun trænger til Deres Raad.

Baroneſſen.

Hun har en øm Moder. Hvad er det for et Partie?

Dar-

Darring.

Grev Klingsberg.

Baroneſſen.

Klingsberg? — min gode Darring, det er juſt en af mine uforſkammede Tilbedere, ſom jeg i Dag vil beſkiæmme og ydmyge.

Darring.

Umueligt! — Er der maaſkee to af det Navn?

Baroneſſen.

Ikke ſaa vidt jeg veed — naar er De bleven kiendt med ham?

Darring.

I Dag.

Baroneſſen.

Og ved hvem?

Darring.

Ved min Couſin.

Baroneſſen.

Ved ham? — beſynderligt! — Jeg maae ved denne Leilighed ſige Dem, at Henriettes Had til ham er kun alt for vel grundet. Han er en Hykler og Bagvaſker af første Klaſſe; men til Lykke for hans Bekiendtere, ligeſaa dum ſom ondſkabsfuld.

Andet Optrin.

De Forrige. Mariane.

Mariane.

Deres Naade, Grev Klingsberg —

Baroneſſen.

Nu maae jeg bede Dem, at forlade mig, nu begynder Skuespillet — Giv nu Agt, om det er den

ſamme,

samme, saa vil jeg udforske hans Sindelav mod Henriette. (til Mariane) Lad ham komme

(Mariane gaaer).

Darring.

Skulde jeg ogsaa have taget Feil af den Mand.

Baronessen.

Han har mange Fortienester; men en Petit Maitre, paa hans Alder lover at blive en Mand efter Moden, og da Vee Deres gode Henriette!

Tredie Optrin.

De Forrige. Klingsberg.

Klingsberg

(ilende til Baronessen).

Endelig, min smukke Baronesse, seer jeg Dem igjen! Lad mig for denne Lykke (bliver Fru Darring vaer) Hvad Dievlen! — jeg tager dog ikke Feil? — Nei, sandelig gior jeg ikke (meget forundret) Ydmyge Tiener!

Darring.

Undrer De Dem over, at finde mig her? Lev vel, Herr Greve! Jeg vil fortælle min Datter, at jeg har forladt Dem i et behagelig Selskab. (siger noget sagte til Baronessen og gaaer, Baronessen ledsager hende til Doren.)

Fierde Optrin.

Baronessen. Grev Klingsberg.

Klingsberg (sagte).

Ei, ei, min knipske Baronesse, er De kiendt med den Kone — og saa nøie? — Nu veed jeg hvorledes jeg er faren.

Ba-

Baronessen (sætter sig).

Sæt Dem, Herr Greve! — Jeg maae udbede mig Oplysning om adskillige Ting.

Klingsberg.

Jeg ogsaa, min smukke Baronesse. Jeg vil døe, om jeg blev saa bestyrtet den første Gang jeg saae De, res Skiønhed, som nu, da jeg finder denne Kone hos Dem.

Baronessen.

Det troer jeg.

Klingsberg.

Hvor vel hun ogsaa forklæder sig, kan man dog let kiende hende igien.

Baronessen.

Og naar man kiender hende?

Klingsberg.

Saa — men lad den gamle Mama fare.

Baronessen.

Til siden, jeg maae først tale med Dem om mig selv.

Klingsberg.

Jeg er jo ogsaa allene kommen her for det samme, min himmelske Baronesse.

Baronessen.

Hvorved gav jeg Dem Leilighed, Herr Greve! til at rose Dem af nogen Slags Fortroelighed med mig?

Klingsberg.

Jeg har en prophetisk Aand, Deres Naade, jeg saae ind i det Tilkommende, og gav det ud for det Nærværende:

Baronessen.

Alvorlig, om jeg tør bede.

Klingsberg.

San alvorlig som mueligt. Jeg er tilfulde overbeviist om, at De er keed af Deres Knipskhed og vil giengielde Kierlighed med Kierlighed.

Baronessen.

De er en ufordragelig Giek!

Klingsberg.

Fordi jeg efterkommer Deres Befaling, og indfinder mig til den herligste Rendevouz?

Baronessen.

Jeg har ladet Dem komme til mig, for at sætte Dem til Rette for de ubeskedne Udtrykke, som De i Dag yttrede paa Promenaden.

Klingsberg.

Det troe, hvem der vil. Og i øvrigt — hvad har jeg sagt? at Deres Læber ere balsamiske? — overbeviis mig om det Modsatte, om De kan. Jeg er endog sikker paa, at smage dem endnu i Dag.

Baronessen.

Virkelig?

Klingsberg.

Saa sandt, som jeg elsker Dem.

Femte Optrin.

De Forrige. Mariane.

Mariane

(sagte til Baronessen).

Baronessen.

Herr Greve! jeg maae bede Dem at gaae et Øieblik ind i dette Kabinet.

Klings-

Klingsberg.

Allene?

Baronessen.

Jeg faaer Besøgelse.

Klingsberg.

Og jeg skulde gisre Plads? Nei, min Naadigste! det gisr jeg ikke.

Baronessen.

Det er Fruentimmer.

Klingsberg.

Desto før bliver jeg for at forkorte Besøgelsen; thi naar Damerne engang komme i Snak —

Baronessen.

Siden er den hele Aften Deres.

Klingsberg.

Ei, jeg vil nyde den fra nu af. De skal have Deres Glæde af, hvor hastig jeg skal skaffe Damerne bort.

Baronessen.

Enten gaaer De paa Øieblikket ind i et andet Værelse, eller forlader mit Huus, uden Haab nogen Tid at see mig mere.

Klingsberg (staaer op).

Saa alvorlig? — Nu godt, jeg gaaer; men med een Betingelse.

Baronessen.

Nu?

Klingsberg

(tager Futteralet med Ringen ud af Lommen).

At De modtager denne Galanterie af mig, og bæ-

Baronessen.

De understaaer Dem? —

Klingsberg

(sætter sig igien).

Jeg flytter ellers ikke en Fod ud af Værelset.

Baronessen (sagte).

Hvad skal jeg begynde med den Nar! (høit) Got, jeg tager den (han gier hende Ringen med Futteralet) Men gaae nu!

Klingsberg

(kysser hendes Haand, og staaer op).

De vil dog snart afkorte Besøgelsen?

Baronessen.

Meget snart.

Mariane.

Kom kun, Høivelbaarne Herr Greve!

Klingsberg.

Er det virkelig Fruentimmer-Besøgelser?

Baronessen.

Kan De tvivle?

Klingsberg (sagte).

Meget stærk.

Baronessen.

Gaae! gaae!

Mariane

(trækker ham bort).

Kom! kom!

Klingsberg.

Man voldfører mig! man voldfører mig!

(Gaaer med Mariane).

Siet-

Siette Optrin.

Baroneſſen. Siden Frands.

Baroneſſen

(lægger Ringen paa Bordet, og ringer).

Saa uſædelig var han dog aldrig i Paris.

Frands.

Deres Naade.

Baroneſſen.

Giør nu, hvad der er Jer befalet.

(Gaaer).

Syvende Optrin.

Mariane. Frands og Betientere.

Frands

(kalder paa endnu tvende Tienere, ſom hielper ham at trække Gardinerne for).

Mariane

(kommer ud af Kabinettet).

Sagte og haſtig.

(Hun gaaer ud af Hoveddøren; alting maae gaae yderſt geſwindt — Theatret formørkes lit efter lit, Betienterne følge efter Baroneſſen).

Ottende Optrin.

Herr von Holm. Mariane med 2de Lys.

Holm.

Que diable! Hvorfor er Værelſet ſaa mørk? det er jo endnu lys Dag paa Gaden.

Mariane.

Kun ſagte, Deres Velbaarenhed, meget ſagte!

Holm.

Ikke et Aandedræt skal slippe ud af mig, og skulde jeg ogsaa qvæles.

Mariane

(sætter en Stoel til ham).

Sæt Dem i dette Hiørne, og lad ikke Tiden falde Dem lang.

(Tager Lysene og vil gaae).

Holm.

Hvorfor tager Hun Lysene bort?

Mariane.

Efter Befaling.

Holm.

Jeg forstaaer — Ah que je suis heureux! — Tiens mon Enfant, prens cela!

(Gier hende en Bors).

Mariane.

Underdanig Tak velbaarne Herre! Men for alting stille.

(Hun gaaer med Lysene igiennem Hoveddøren).

Niende Optrin.

Herr von Holm.

(sætter sig og efter en liden Pause, i hvilken han uroelig har seet sig omkring og lydet efter).

Jeg fryser! — det er dog lidt rædsom at være saaledes i Mørke — og naar man oven i Kiøbet ikke er paa gode Veie — (Det gyser i ham) Puh! — Gud hielpe mig, der staaer nogen! — Nei, det er Skyggen igiennem Vinduet (efter en Pause begynder han uvilkaarlig at synge). St! Nær havde jeg glemt mig selv — Puh! jeg er stiv og kold som Jis — Gid jeg dog var hiemme! —

me! — hvad er det? — Noget rører sig. — Man kommer! — Puh!

Tiende Optrin.

Holm. Mariane. Louis von Holm.

Mariane (sagte).

Følg kun mig, gode Herre!

Louis

(støder sig paa en Stoel).

Mariane.

Stød Dem ikke!

Louis.

Hvorfor er Værelset giort mørk?

Mariane.

Det maae De selv besvare. Mig synes, at denne Omstændighed skulde ikke være Dem ubehagelig.

Louis.

O mit gode Barn! Kun de onde søge Mørket, derimod —

Mariane.

O giem det Sprog til Deres Onkel; her er det ilde anbragt.

Holm (sagte).

Que Diable! min Fætter!

Louis.

De har Ret, Jomfrue Mariane.

Mariane.

Veed De vel at Deres Onkel er farlig? at min Baronesse ikke veed hvem af dem hun skal give Fortrinnet?

Louis.

Louis.

Er det mueligt? Min Onkel, den Bonde! —

Mariane.

Hm! den Bonde er riig, og altsaa —

Louis.

Jomfrue Mariane, dersom hendes Baronesses gode Navn og Rygte ligger hende paa Hiertet; dersom hun vil bevare hende for et betydeligt Pengetab, saa advar hende for denne Mand.

Mariane.

For Deres Onkel?

Louis.

Han taler meget ilde om hende; roser sig af forskrækkelige Ting; og da han besørger hendes Pengesager, saa vil han vist snyde hende for en anseelig Summa.

Mariane.

Det er ikke mueligt.

Louis.

O, det er et Menneske uden Troe og Love — Han kom her til Staden i de usselste Omstændigheder; min Fader var en godhiertet Nar, og satte sig i Gield for at hielpe denne usle Broder. Han blev Mægler for Aagerkarlene, og lidt efter lidt fortiente han saa meget, at han trak denne afskyelige Handel alene til sig. Lykken strømmede ind paa ham, og han fortiente utroelige Summer. I Stedet for at lade min Fader tage Deel i sin Lykke, godtgiorde han ham ikke engang hans Laan. Ved de nederdrægtigste Kunstgreb og den skiendigste Gierrighed er han bleven saa riig; og nu bliver den gamle Nar en Ødeland og forsømmer sine Forretninger; fortærer maa-

maaskee endnu inden han dør, en Formue, som egentlig tilhører mig.

Mariane.

Ah! dersom han dog kunde høre Dem!

Louis.

De vilde komme mig ilde til Pas.

Mariane.

Eller om nogen fortalte ham alt dette igien!

Louis.

Det maae gierne skee. Han vilde ikke engang troe det, om hans Skriftefader fortalte ham det, saa meget er han overtydet om hans Fetters Fromhed og Kierlighed — Men, min Engel, Tiden forløber.

Mariane.

De har Ret; nu er alting skeedt, hvad der skal skee, nu vil jeg melde Dem (Hun fører ham hen i Hjørnet lige for Holm). Hold Dem nu ganske stille, paa det De ikke skal blive bemerket af Tienerne.

(Gaaer ind i Kabinettet, hvor Greven er).

Ellevte Optrin.

Von Holm. Louis Holm.

Holm (agte).

Bie kun, Spitsbube! det skal du betale mig!

Louis (sagte).

Jeg haaber, at min Afskildring nok skal skaffe min Onkel bort herfra.

Holm (sagte).

Baronessen holder mig for Nar, det er reent. Gud give jeg kun var herfra med Æren; thi jeg be-

fryater endnu værre Optrin — Maaskee jeg kan finde Udgangen.

(Gaaer omkring og soler sig for).

Louis (sagte).

Jeg tykkes jeg hører noget.

Holm (sagte).

Kunde jeg kun uden at gisre Støi staae Hovedet i Stykker paa den Skurk!

(Lister sig videre frem).

Louis (halv høit).

Hvem er der?

Holm

(staaer stille og holder sit Veir).

Louis (sagte).

Det er intet, jeg har taget Feil.

(Holm lister sig videre).

Tolvte Optrin.

De Forrige. Grev Klingsberg. Mariane.

Mariane

(fører ham ind; siger sagte)

Søg Deres Lykke, men tyst.

(Hun lister sig til Baronessens Værelser).

Louis (sagte).

Jeg hører atter noget.

Holm (sagte).

Jeg kan ikke finde den forbandede Dør.

Klingsberg

(gaaer omkring, følende sig for).

Hvor er da min Lykke! (kommer til den gamle Holm og griber hans Haand) Ak! min himmelske Baronesse!

Holm

Holm
(i den Tanke det er hans Fætter, slaaer efter ham).
Bie du fordømte himmelske Skurk.

Louis.
Min Onkel? jeg er forloren!

Klingsberg
(trækker Kaarden).
Død og Djevlen! hvem er der?

Holm.
En Fremmed! Himlen staae mig bi.

Klingsberg.
Svar! hvad for en Skurk understaaer sig at slaae efter mig?

Louis (sagte).
Det er Klingsberg! —

Holm
(undviger Sidelveude og sagte fra Klingsberg).

Klingsberg
(følgende, nærmer sig til den unge Holm).
Svar! eller du er dødsens.

Louis
(halv høit).

Klingsberg.

Klingsberg
(giør ham et Øresigen).
Hvem er du?

Louis (halv høit).
O Vee! — Louis von Holm.

Klingsberg.
Og De har understaaet sig? —

Louis
(halv høit).
Vist ikke, her er endnu nogen — Gud veed hvad det er for en Karl!

Klingsberg
(søger efter ham).

Den skal Fanden tage!

Holm.

Hielp! Mord! hielp!

(Ved disse Ord befinder han sig ved den Dør hvor Baronessen kommer ud. Louis er ved Kabinets-Døren hvor Greven var inde, og Klingsberg midt paa Skuepladsen).

Trettende Optrin.

De Forrige. Baronessen. Mariane og Betientere (med Lys, som de sætte paa Bordet).

Baronessen
(efter et lidet Ophold).

Nu, mine Herrer! er De tilfreds med Deres Rendevous?

Holm.

Jeg veed ikke, naadige Frue, hvormed jeg har fortient —

Baronessen.

At jeg har omgaaes Dem med saa megen Skaansel? Rigtig, min Herre! De har fortient en langt føleligere Ræveselse. (Klingsberg kaster sig i en Stoel og leer af alle Kræfter) Hvad kunde forlede Dem til den Galskab at gisre en Kone af min Stand slige fornedrende Forslag? — Lær De min Herre! at der Trods Deres Formue endnu stedse er en stor Afstand imellem Dem og Adelen; at kisbt Adel ingen Fortrin gier; at den, for at blive agtet af os, maae være Belønning for bersmmelige Handlinger for Fædrenelandet; Belønning for sande Fortienester. Beskedenhed aabner vore Dørre for Folk af Deres Lige; Uforskammenhed sætter

Dem

Dem i Klasse med Pøbelen. Tak mig i øvrigt, at De har lært at kiende Deres fortreffelige Fætter, og befrie mig strax fra den Ære af Deres Nærværelse.

Holm (forvirret).

Jeg — jeg — Ah Coquin! tu me le payera.
(Løber bort.)

Louis.

Naadige Frue! De har giort mig ulykkelig!

Baronessen.

Kuns fattig, troer jeg; og Fattigdom for en Hykler, en Ondskabsfuld, som De, er Leilighed til Bedring. Tak skee Himmelen, at den ikke gav Dem Forstand nok, til at understøtte Deres Ondskab, som neppe kan gaae videre. Sætte Klik paa sine nærmeste Paarørendes Ære; gisre en Mand foragtelig, som trods sine Daarligheder, dog fører sig op mod Dem som den kierligste Fader! — Gaae, min Herre! blandt alle skiændige Mennesker, er Hykleren den skiændigste. Gaae.

Louis
(gaaer høist forvirret og niedslagen bort).

Fiortende Optrin.

Baronessen. Klingsberg.

Baronessen.

Og De, min fine Herr Greve! —

Klingsberg
(sætter sig i Lave).

Aha! nu kommer min Tour.

Baronessen.

Hvis Fødsel skulde hæve Dem langt over disse Folk.

(Seer med Foragt paa ham).

Klings-

Klingsberg.

Behag kun at blive ved.

Baronessen.

Ubeskedne, daarlige Gjek, som 'roser sig af et Fruentimmers Gunst, der aldrig begegnede ham anderledes end ligegyldig, hvis Naragtighed er saa grændseløs, at udlægge ethvert Høflighedes-Beviis for Kierlighed, eller i det mindste for Coquetterie. — Jeg har Medynk med end ung Nar, men en Nar af Deres Alder, er mig foragtelig.

Klingsberg.

Men troer De da, min smukke Frue, at sende mig bort paa samme Maade som de tvende Narre?

Baronessen.

Den lader virkelig til at være for lemfældig for Dem. Gaae min Herre!

Klingsberg.

Ah! De spøger! —

Baronessen.

Jeg befaler Dem at gaae, eller —

Klingsberg.

Piano, min naadige Frue! Piano! — jeg adlyder Deres Befaling. Jeg seer da nok, at jeg ikke er den elskede Gienstand; og paa min Ære! det fortryder mig ligesaa lidet, som den latterlige Rendevous. De er deilig; derfor søgte jeg Deres Kierlighed. De viser mig bort; derfor søger jeg en anden — nous voila quite (noget sagte til hende) Men dersom De vil overtale Verden, til at troe, at De er Staal og Steen

med

mod det hele Mandkiøn — saa lad ikke den gamle Mama gaae saa offentlig ud og ind hos Dem.

(Gaaer).

Baronessen.

Forklar Dem.

Klingsberg.

Ydmyge Tiener.

(Gaaer bort).

Femtende Optrin.

Baronessen. Mariane.

Baronessen.

Hvad vil han sige dermed? den Uforskammede! jeg troer, han taler om Darring — og frier dog til hendes Datter — hvilket Menneske!

Mariane.

Det var et herligt Optrin, Deres Naade! jeg havde ondt ved at holde mig for Latter.

Baronessen.

Hvorvidt er Du kommen med Indpakningen?

Mariane.

Ah, Deres Naade, jeg har jo neppe havt Tid — Ei, der ligger jo endnu Grevens Present, Ringen.

Baronessen.

Hurtig Mariane! giv den tilbage; maaskee er han endnu i Huset.

(Mariane løber).

Sextende Optrin.

Baronessen.

Jeg begriber ikke hvad der har afholdet Capitainen fra at indfinde sig? — I Sandhed! trods hans urede-

uredelige Hensigter, udmerker denne Mand sig meget fra hans Medbeilere.

Syttende Optrin.

Baronessen. Mariane.

Mariane.

Han er alt længe sløifen, Deres Naade! han foer afsted jom en Vind.

Baronessen.

Send strax en Tiener hen med den i hans Huus.

Mariane.

Jeg maae dog først betragte denne Galanterie (aabner Kapselet) Hm! en meget mager Foræring! Jeg troer den er ikke 25 Rdlr. værd. Nei, da lover jeg den gamle Banquerer! hm! hm — der er Bogstaver — det er Fransk (læser med Møie) A-mour et hon neur —

Baronessen.

Hvad siger Du? — O, Gud! disse Ord opvække en sørgelig Erindring! — Lad see! (hun tager Ringen) Hvad seer jeg? — skal jeg troe mine Øine? Det er den! — Retfærdige Himmel, hvorledes skal jeg forklare det? — Løb — send alle Tienerne — han skal komme — paa Øieblikket — jeg maae tale med ham.

Mariane.

For Himmelens Skyld! hvem Deres Naade?

Baronessen.

Greven — Grev Klingsberg. — Er han ikke hiemme, saa skal man søge ham op — En Tiener skal bie efter ham — jeg maae see ham endnu i Dag — endnu i Dag, og om det ogsaa var ved Midnat.

Mari-

Mariane (forfærdet).

Deres Naade.

Baroneſſen.

Løb — ſkynd dig — giør ſom jeg ſiger.

Mariane (løber).

Attende Optrin.

Baroneſſen.

Skulde det være mueligt? — Ja! hans Alder, hans Tilbøielighed til at forføre, hans Rigdom — Og er jeg ikke ulykkeligere end nogenſinde forhen hvis denne udartede Mand — Nei! det er ikke ham, ellers ſkulde mit Hierte tale for ham. Gode Gud, hvilken Forvirring jeg befinder mig i! — Jeg ſkielver for at finde det, ſom jeg i 10 Aar ſaa uafladelig har ſøgt.

(Gaaer ind i ſit Kabinet).

Femte Optog.

Et Værelse i Frue Darrings Huus, Lys paa Bordet.

Første Optrin.

Henriette
(arbeidende).

Hvor min Moder bliver længe borte! — Klokken er alt over otte. Jeg er saa uroelig, saa forvirret, uden at vide hvorfor. (Efter en Pause) Greven er riig, af stor Familie, har tillokkende Behageligheder — men saa lidt Fiinhed i Følelse; saa lidt — Nei, jeg vilde aldrig blive lykkelig med ham, aldrig — Schønhelm maae lægge sig derimellem for mig, og bringe min Moder paa andre Tanker.

Andet Optrin.

Henriette. Jacob.

Jacob.

Deres Naade, Grev Klingsberg vil gjøre sin Opvartning.

Henriette.

Paa denne Tid? — Siig ham at min Moder ikke er hiemme, og jeg ikke tager imod Besøgelse.

Jacob.

Han vil ikke lade sig vise bort —

Tre-

Tredie Optrin.

De Forrige. Klingsberg.

Klingsberg.

Nei, det vil han ikke, og gior han ikke. Gaae, min Søn, gaae! (Jacob gaaer).

Henriette.

Søg min Moder! sig hun maae strax komme hiem.

Klingsberg.

Lad De kun Moderen blive borte; jeg kan for min Død ikke lide de gamle Mamaer.

Henriette.

Det er meget ubeskeden, Hr. Greve! at trænge sig ind paa Folk, ved denne Tid, og paa saadan en Maade.

Klingsberg.

Tilskriv den Kiekhed Bourgogne-Vinens og Kierligheds Enevoldsmagt. I utroelig Hastighed har jeg tømmet 4 — jeg vilde sige 24 fulde Glas paa Deres Velgaaende; og med hvert Glas siunket en Portion Kierlighed — Vinen steeg til Hovedet, og Kierligheden til Hiertet; — og jeg har giort mig det til en Regel, stedse at følge mit Hoved og mit Hierte.

Henriette.

Fuldskab er en usel Undskylning for Uartighed; thi Undskyldningen er ligesaa skiændig som Forbrydelsen — Forglem ikke hvor De er, Hr. Greve.

Klingsberg.

Hvor? Hos den elskværdigste Pige jeg nogen Tid har seet — men, som er ligesaa fordømt egensindig som deilig.

Henriette.

Jacob! Jacob!

Klingsberg.

O for Dievlen, giør mig ikke vreed! Troer De, jeg er saa uerfaren, at jeg vil lade spille Komedie med mig? — Jeg er meget bevandret i Komedier og Romaner.

Henriette.

Hvilket Galskab, hvilket Raserie kan forlede Dem til, at begegne mig saaledes? See paa mig, min Herre, jeg haaber at min Siels Reenhed lyser frem i mit Ansigt, og burde drage Dem ud af den skammelige Vildfarelse, som De er udi, angaaende mig.

Klingsberg.

De har en herlig Hukommelse, min Engel! Det er et heelt Sted af et fransk Sørgespil; Skade at det ikke var i rimede Vers!

Henriette.

Afskyelige Menneske! Er Dydens Sprog Dem saa lidt bekiendt?

Klingsberg.

Ha ha ha! Dyden! Dyden! — Jeg veed Fanden hvordan det er! — Saasnart jeg forelsker mig i et Fruentimmer, bliver det dydigt. — Som det lader, mit Barn! er jeg ikke heller efter Deres Smag, derfor griber De til Dydens Trompet — Tag Dem i Agt; Deres Dyd, eller i egentlig Forstand, Deres Egensindighed vil skade Dem forskrækkelig. — Kan Deres Egensindighed holde Dem Heste og Vogn? Kan Deres Egensindighed skaffe Dem et Huus? Kan Deres Egensindighed

dighed give Dem prægtige Soupeer? Kan Deres Egensindighed forsyne Deres Kielder med kostelige Vine? Kan Deres Egensindighed kisbe Dem Stads og smukke Klæder? Nei, Fanden tage mig, om den kan! Men 200 Dukater maanedlige Indkomster kan give Dem alt dette, ja endog en Air de Qualité — Altsaa, min Printsesse! er her 200 Dukater, som er min Kierligheds første maanedlige Told.

(Han gier hende en Bors).

Henriette

(kaster den for hans Fodder).

Usle, nederdrægtige Menneske! Thi kun et saadant kan forglemme sig saa vidt. Du brændemerker det Navn, Du bær.

Fierde Optrin.

De Forrige. Frue von Darring.

Klingsberg.

Dievlen staaer i den Pige!

Henriette

(iler hendes Moder i Møde).

O, kiereste Mama! det er vel at De kommer!

Klingsberg.

Ja, ret vel, at De kommer! Nu vil vi see om Mama vil billige hendes Capriser.

Darring.

Hvad er der? Og hvad vil De her paa denne Tid?

Klingsberg.

Paa denne Tid? — Venter De maaskee anden Besøgelse? — Kort, Mama, den lille egensindige Print,

ſesse har begegnet mig med den yderſte Foragt, endſkiønt jeg omgikkes meget honet med hende.

Darring.

Hvorledes det?

Klingsberg.

Hvorledes det? (Tager Børſen op) Jeg har offereret hende 200 Dukater maanedlig.

Darring (beſtyrtſet).

I hvad Henſigt?

Klingsberg.

Ha ha ha!

Henriette.

Behøves der mere Tydelighed, min Moder!

Darring
(forſkrækket).

Er det mueligt? — Hvorledes, Hr. Greve! har De forglemt hvem vi ere?

Klingsberg.

Ha ha ha! Nei ſandelig har jeg ikke! De er en god tienſtfærdig Mutter —

Darring.

Det gaaer for vidt, uforſkammede Menneſke! Hvem gav Dem Anledning til denne ſkammelige Tanke om os?

Henriette.

En ligeſaa Nederdrægtig ſom han.

Klingsberg.

Braviſſimo! — Det er ſom alle Fruentimmer havde aftalt, at ſige mig Sottiſer i Dag. Mine Printſeſſer! lad Holms Billet beſvare Deres ikke alt for høflige Spørsmaale.

Dar-

Darring.

Hvad, Holms Billet?

Henriette.

Hvad, Holms Billet?

Klingsberg.

Ja; thi jeg er i Sandhed alt for beskeden, til at tale saaledes, som han skrev.

Darring.

Uden den ædle Tænkemaade, som min Cousin paadigter Dem i denne Billet, havde De aldrig kommet til at betræde dette Værelse.

Klingsberg.

Ædle Tænkemaade? ha ha ha — han har læst Billetten for mig.

Henriette.

Hvor er den, Mama, hvor er den?

(Frue Darring søger efter den).

Klingsberg.

Ha ha ha! Nu, min Tænkemaade er i alle Tilfælde ædlere end hans. Han talte om 20 a 30 Dukater, og jeg kommer med 200.

Darring

(gier ham Brevet).

Hold Maade med Deres Uforskammenhed, til De har læst.

Klingsberg (læser).

"Agtværdigste Tante!" For Dievlen han læste — han læste — God Morgen, gamle Mama! hm! — "omendskiønt jeg destoværre maae frasige mig det Haab, "at erholde min dyrebare Cousines Hierte og Haand,

"saa ligger hendes Lykke mig desuagtet ikke mindre "paa Hierte." — Hm, hm! (Kotter fra Siden til Fruentimmerne) "Overbringeren af denne Billet er Grev "Klingsberg, en Herre af mange gode Egenskaber, og "som har 15000 Rdlr. aarlige Indkomster." Det har han læst — "Han tilbeder min Cousine, og har urok- "kelig besluttet at — ægte hende!" — Plager Fanden Menneskет! (han læser med den største Skamfuldhed, Forvirring og stammende Stemme, saaledes at det sidste Ord bliver ham siddende i Halsen) "I Morges vilde jeg have "underrettet min elskværdige Cousine herom, men fik "mit Brev ubrækket tilbage. Kommer denne Forbin- "delse i Stand, saa vil jeg prise mig lykkelig, at have "bidraget noget til saa fortræffelig en Paarørendes "Lykke. Min naadige Tantes underdanige Tiener,

Louis v. Holm."

Darring
(efter en Pause).

Er De nu anderledes underrettet?

Klingsberg
(i den yderste Forlegenhed uden at slaae Øinene op).

Ja, naadige Frue!

Henriette.

Og igiennemtrængt af den os beviste Beskæmmelse?

Klingsberg (som før).

Ja, naadige Frøken.

Darring.

Saa vil De ogsaa vide hvad Erstatning os tilkommer?

Klingsberg.

Ja, naadige Frue.

Hen-

Henriette.

Foragte ham — det maae være vor Satisfaction.

Klingsberg.

Ja, naadige Frøken.

Darring.

Jeg æsker af Dem, at De skal beskæmme den nederdrægtige Bagvasker for hele Verden.

Klingsberg.

Ja, naadige Frue.

Henriette.

Og gisre ham saa foragtelig, som De selv er i mine Øine.

Klingsberg.

Ja, naadige Frøken.

Darring.

En Mand af Deres Stand og Alder skulde anvende sin Tid til ædlere Forretninger

Klingsberg.

Ja, naadige Frue.

Henriette.

Ikke at gaae Veie, som gisre Dem til en Afskye for ethvert dydigt Fruentimmer.

Klingsberg.

Ja, naadige Frøken.

Darring.

Bedre Deres Hierte og Sæder.

(Gaaer).

Klingsberg.

Ja, naadige Frue.

Henriette.

De er bestoværre over de Aar, hvori man forbedrer sig.

(Gaaer).

Klingsberg.

Ja, naadige Frøken.

Femte Optrin.

Klingsberg

(efter at have fattet sig, gaaer han heftig frem og tilbage).

Den Skurk! den elendige Karl! — saaledes at føre mig bag Lyset! — at sætte mig blot for slig Beskæmmelse! den herlige Figur jeg har forestillet! — Jeg vil søge ham op, jeg vil — (han gaaer nogle Skridt og bliver igien staaende) Gaae bort, uden først her at have erholdet Forladelse? — Først maae jeg skaffe dem Oprejsning, siden kan jeg tale om Forladelse (Gaaer atter nogle Skridt og vender om igien) Det er, som om nogen holdt mig tilbage! — og en Tanke flyver mig igiennem Hovedet — en Tanke — Jeg kunde aldrig bedre straffe den Skurk, end naar jeg æg—te—de Pigen — Givte mig? Sagte, Hr. Greve! gjør ikke en dum Stræg godt, ved at begaae en endnu dummere — og dog har jeg kun tvende Midler til at give Damerne Oprejsning: enten at jage den Knægt en Kugle igiennem Hiernen, eller at — givte mig — Og ved hvilken af Delene jeg vover meest, det veed Himlen! Det Indtryk hun har giort i mit Hierte, vil neppe saa let udslettes — det kommer af det Usædvanlige i dette Optrin — det veed jeg — det veed jeg, og dog —

Hun

Hun er deilig, ung, dydig — men ikke munter, og efter al Anseelse meget herskesyg — Og en herskesyg Kone! — Klingsberg! Klingsberg! — enten er jeg meer nyktern end jeg nogensinde har været, eller forfærdelig beskiænket af de fire Glas; thi saaledes har jeg endnu aldrig philosopheret.

Siette Optrin.

Hr. von Holm. Klingsberg.

Holm.

Que diable! Hr. Greve! hvorledes komme vi her igien sammen? Det lader næsten som De vilde giøre Beslag paa alle muelige Fruentimmer. Har De forglemt Rendevouen hos Schønhelm?

Klingsberg.

Hr. von Holm! De finder mig i en forbandet Situation.

Holm.

Jeg var ikke heller saa vel om Hiertet da De søgte mig med den nøgne Kaarde. Jeg er just ikke frygtsom; men det var Nat, og Natten er intet Menneskes Ven. Imidlertid er jeg Baronessen dog forbunden, fordi jeg ved den Rendevous har lært min Coquin af Neveu at kiende.

Klingsberg
(som stod i Tanker, opfarende).

Den elendige, den slette Karl! Jeg raader ham, at han aldrig lader sig see for mig.

Holm.

Ah le Fripon! Har han ogsaa spilt Dem en Streg.

Klingsberg.

Den afskyeligste man kan tænke sig. — Underret mig først noget om Fruentimmernes Omstændigheder her.

Holm.

Hm! Deres Omstændigheder ere just ikke de bedste, men de skal blive det.

Klingsberg.

Ikke det. — Jeg gad meget gierne kiendt deres Familie-Omstændigheder.

Holm.

Frue von Darring er Enke efter den brave Oberste Darring og Stedsøster til min salige Kone.

Klingsberg.

Altsaa virkelig Deres Paarørende?

Holm.

Min Paarørende og Arving.

Klingsberg.

Hvorledes?

Holm.

Ikke Moderen, men Datteren. Derfor kommer jeg hid for at forkynde den gode Pige det.

Klingsberg

(gaaer dybsindig frem og tilbage).

Holm.

Hvad fattes Dem, Hr. Greve?

Klingsberg.

Betænk den forbandede Stræg, Deres snukke Fætter har spilt mig — I Morges paa Promenaden — Jeg skammer mig næsten ved at fortælle Dem det.

Holm.

Holm.

En Greve skulde skamme sig! Pah!

Klingsberg.

Det er den første gang jeg har Aarsag dertil. Jeg forespurgte mig hos ham — om — om han ikke vidste en smuk Pige, som man kunde fordrive Tiden hos, og —

Holm.

Og?

Klingsberg.

Han viste mig til Deres Niece.

Holm.

Que diable!

Klingsberg.

Han gav mig en Billet, som skulde forskaffe mig Adgang, hvori der ligefrem blev handlet om Ægteskabs Andrag fra min Side — Mig læste han noget ganske andet for. — Jeg omgikkes Deres Niece — som — som man omgaaes med Skabninger, der tiene til Tidsfordriv, og just nu kom Sagen til Forklaring.

Holm.

Que diable! Den Spitsbube gior det just allerværst med hans egne Paarørende. Det bestyrker mig i mit Forsæt at gisre ham arveløs, og at testamentere Pigen min hele Formue.

Klingsberg

(som atter gaaer dybsindig frem og tilbage).

Hr. von Holm.

Holm.

Monsieur le Comte!

Klings-

Klingsberg.

Deres Niece er altsaa af god Familie?

Holm.

Parbleu! Hun har i det mindste 64 Ahner. Jeg var tilfreds jeg kun havde den ottende Deel.

Klingsberg.

Og er af ulastelige Sæder?

Holm.

En Nonne! Sur mon honneur.

Klingsberg.

Saa vil jeg bede Dem (vender sig bort) Klingsberg! Klingsberg!

Holm.

Que diable! Hvad fattes Dem, Hr. Greve?

Klingsberg.

For—son mig med Deres Niece.

Holm.

De tout mon coeur.

Klingsberg.

Og — Klingsberg! Klingsberg!

Holm.

Mais qu'aves vous donc?

Klingsberg.

Og sig hende, at jeg — at jeg, for at gisre min Uforskammenhed godt igien — er beredt til —

Holm.

At bede hende om Forladelse — cela s'entend.

Klingsberg.

Beredt til — at ægte hende; saameget som jeg ogsaa frygter for Ægtestanden.

Holm

Holm (ſagte).

Parbleu! Onkel til en Greve. — (Høit) Mais! vous plaiſantez!

Klingsberg.

Mit ramme Alvor! Vel veed jeg, hvormeget jeg vover ved mit Temperament, men jeg er i Snaren; jeg kan ikke trække mig ud af den — og vil ikke trække mig ud af den. — Jeg forlader mig paa Deres Biſtand, at De tilfredsſtiller hende igien.

Holm.

Smaating! det var jo kun en Misforſtaaelſe.

Klingsberg.

Vel ſandt! — Men — et Menneſke, ſom opſøger Piger af en vis Klaſſe, recommenderer ſig juſt ikke derved til Ægteſtanden, og Deres Niece har ſaa delicate Begreb —

Holm.

Laiſſez moi faire.

Klingsberg.

Jeg ønſkede ogſaa, at De ikke ſagde hende noget om den Arv, ſom De tiltænker hende.

Holm.

Fort bien.

Klingsberg.

Kan jeg bygge paa, at De alvorlig vil tage Dem af mig?

Holm.

Oui, mon cher Neveu! Jeg vil ſtrax gaae ind og bringe Sagen iſtand.

Klings-

Klingsberg.

Jeg frygter —

Holm.

Laiſſez moi faire, mon Neveu!

(Vanker paa).

Syvende Optrin.

De Forrige. Frue von Darring.

Darring.

Ei ſee! De her, og ſaa ſildig? (Til Greven) Og De er endnu ikke borte, Hr. Greve?

Holm.

Han har en vigtig Sag at aabenbare Dem. Bliv her hos ham, jeg maae tale allene med min Niece.

Darring.

Men —

Holm.

Entre nous — jeg vil forkynde hende —

Klingsberg.

Hr. von Holm! —

Holm.

Votre Oncle, mon cher Neveu! — Laiſſez moi faire. (Gaaer ind i Kabinettet).

Ottende Optrin.

Frue von Darring. Klingsberg.

Darring

(ſeer efter ham).

Beſynderlig! Nu, Hr. Greve!

Klings-

Klingsberg (forvirret).

Naadige Frue! — jeg — hav den Naade at sætte Dem.

(Sætter en Stoel til hende).

Darring.

Jeg takker. (En Pause) Den Forvirring, jeg seer Dem i, gior Dem Ære.

Klingsberg.

I Sandhed, naadige Frue! — I hvad De ogsaa troer om mig, saa er det den første Gang jeg er i den Forlegenhed, at giøre en slet Sag god igien; om det vil lykkes mig, veed Himlen.

Darring.

Jeg tvivler selv derpaa.

Klingsberg.

Den Uforskammethed, jeg begegnede Dem med, kan jeg, som jeg haaber, undskylde med Deres Cousins Skarnsstreg, men —

Darring.

Kun videre —

Klingsberg.

Men — men — at jeg overalt blev truffen paa en Vei, som ikke vidner om De fineste Følelser, det — det — det veed jeg paa min Ære ikke at undskylde, saa gierne som jeg ogsaa vilde.

Darring.

Fortreffelig!

Klingsberg.

Thi, at man i min Alder med Rigdom og Uafhængighed jager efter Fornøielser, og derved let taber For-

Forskiellen imellem de tilladelige og utilladelige af Sigte — det retfærdiggiør mig ikke.

Darring.

Nei, ganske vist ikke; og just i Deres Alder ikke.

Klingsberg.

Saa griber jeg da til mit sidste Middel, og dersom det heller ikke forskaffer mig Deres Forladelse og Agtelse, saa er jeg i Morgen ikke mere her.

Darring.

Nu?

Klingsberg.

Tillad mig at giøre Indholdet af Billetten, som jeg bragte Dem fra Deres uværdige Fætter, sandt. Jeg var hidindtil en Fiende af Ægtestanden; men jeg føler — jeg havde endnu ikke elsket.

Darring

(efter at have besindet sig).

Hr. Greve! saa behagelig som Billetten var mig, saa ligegyldig er mig nu Deres Forslag, jeg siger Dem det uforstilt. Hvad skal jeg tænke om en Mands Andrag, der efter hans eget Udsigende hidindtil hadede Ægtestanden, og som i et Qvarter forandrer sit System og anholder om min Datter. Var De ti Aar yngere — ei nu — men efter 30de Aars Forløb forandrer man vanskelig sine Grundsætninger, om man endog vil overtale sig dertil. Maaden, paa hvilken vi bleve bekiendte, indskyder mig og fornemmelig min Datter en billig Mistillid, som —

Klingsberg.

Som min Opførsel snart vil udrydde. Betag mig ikke alt Haab, naadige Frue! og betænk, at —

at

at — at jeg er den sidste af min Familie; at den udøser med mig, thi Deres Datter eller ingen —

Darring (leende).

En fortreffelig Bevæggrund for os!

Niende Optrin.

De Forrige. Jacob. Siden Schønhelm.

Jacob

(aabner Døren og siger).

Baronesse Schønhelm.

(Gaaer strax tilbage).

Darring.

Hvad betyder det?

Klingsberg (sagte).

For Djevlen! hun vil fordærve alting for mig!

Baronessen

(i heftig Bevægelse).

Ah! min Veninde! De seer mig i en Tilstand — (Bliver Greven vaer, ude af sig selv) Ha! De her, min Herre? — Jeg havde alt opgivet alt Haab, at see Dem endnu i Dag.

Klingsberg.

Hvi saa, naadige Frue?

Darring.

Hvad fattes Dem, bedste Schønhelm?

Baronessen.

Mig — Lad mig dog være et Øieblik allene med Greven.

Darring.

Meget gierne; men De er i en Bevægelse —

Baronessen.

Og det med rette.

Klingsberg
(til Frue Darring).

Jeg beder De ikke troer, naadige Frue —

Darring.

Jeg veed hvad De vil sige. (Til Schonhelm) Nyelig har Greven i ramme Alvor anholdt om Henriette.
(Gaaer ind i Kabinettet).

Tiende Optrin.

Baronessen. Klingsberg.

Baronessen (halv sagte).

Retfærdige Himmel! jeg husker — (høit) Er det sandt hvad hun siger? Er det sandt?

Klingsberg.

Saa sandt som jeg ønsker at blive bønhørt.

Baronessen (heftig).

Og tør De tænke paa at gifte Dem, De?

Klingsberg.

Nu for Pokker! jeg er dog vel gammel nok?

Baronessen
(visende ham Ringen paa Fingeren, med Eftertryk).

Kiender De denne Ring?

Klingsberg.

O ja. Det er den, De havde den Naade at modtage af mig for den sindrige Rendevous.

Baronessen
(i heftig Bevægelse).

Af hvem har De faaet denne Ring?

Klings-

Klingsberg.

Den passer til en Damefinger, og maae altsaa naturlig være kommen fra en kier Haand.

Baronessen (sagte).

Jeg skiælver for at spørge ham videre. (Høit) Hvorlænge har De eiet denne Ring?

Klingsberg.

Siden — (bliver hendes Urolighed vaer) Det er en Hemmelighed, naadige Frue.

Baronessen.

Hemmelighed? (Sagte) Hvad skal jeg gisre?

Klingsberg (sagte).

Der stikker noget bag den Ring. Jeg vil føre mig hendes Ord til Nytte for at hevne mig for Rendevouen.

Baronessen.

Hr. Greve! — De maae forklare sig tydeligere. Mine Spørsmaal betræffer en Veninde, som — Har De aldrig været i Hamborg?

Klingsberg.

Jo. (Sagte) Kun friſt sige ja.

Baronessen

(med tiltagende Bestyrtelse).

Er det længe siden?

Klingsberg.

Ja, temmelig længe.

Baronessen.

Ti Aar?

Klingsberg.

Saa omtrent.

Baroneſſen (ſagte).

Retfærdige Himmel! (Høit) Kiendte De ikke der en vis Baron Lindholm?

Klingsberg.

Jo.

Baroneſſen.

Og De fik denne Ring af hans Niece?

Klingsberg.

Jeg kan ikke nægte det.

Baroneſſen (ſagte).

Store Gud! det er ham. (Høit) Elendige, nedrægtige Menneſke! De underſtaaer Dem at overtræde alle guddommelige og menneſkelige Love, og anholde om en Pige, da De allerede er givt?

Klingsberg.

Givt?

Baroneſſen.

Vover Du at nægte det? — Jeg kiender det ulykkelige Slagtoffer for din Ondſkab —

Klingsberg.

For Dievlen, det bliver alvorlig!

Ellevte Optrin.

De Forrige. Von Holm. Frue v. Darring.

Holm.

Entrez, mon Nevéu! — Ah Serviteur tres humble, Deres Naade! Jeg takker endnu engang for Rendevouen, og for Ørenringenes rigtige Beſørgelſe.

(Trakker Greven aſſted)

Baro-

Baroneſſen
(til Klingsberg).

Bliv, jeg beder!

Klingsberg.

Jeg kan ikke, min naadige Baroneſſe! Fat Dem; jeg ſkal ſiden forklare Dem alting. (I det han gaaer) Det var kun Spøg.

Holm
(i det han trækker ham bort).

Rendevouen? Pokker heller!

Tolvte Optrin.

Baroneſſen. Frue v. Darring.

Baroneſſen.

Nedrige!

Darring.

For Himlens Skyld, hvad fattes Dem?

Baroneſſen.

O min Veninde! jeg er den ulykkeligſte Kone paa Jorden.

Darring.

Min Gud!

Baroneſſen.

Den Elendige, ſom i dette Øieblik frier til Deres Datter, er min Mand.

Darring.

Deres Mand?

Baroneſſen.

Her er Beviſet. Denne Ring — ſom han gav mig i Dag, fik han af mig paa vores Forlovelſesdag —

Desuden hans Tilstaaelse — det er ham — det er ham!

Darring.

Fat Dem, kiereste Schønhelm — det kan ikke være — han sagde jo i det han gik ind: det var kun Spøg.

Trettende Optrin.

De Forrige. Capitain Selting.

Capitainen

(forfærdes da han seer Baronessen).

De her, naadige Frue! (Til Frue Darring) Om Forladelse! en besynderlig Misforstaaelse forleder mig til denne Frihed. Jeg saae her udenfor Grev Klingsbergs Equipage.

Darring.

Han er her.

Capitainen.

Jeg havde ikke understaaet mig at søge ham her; men den uforskammede Karl, hans Tiener, sagde: at han var hos Fruentimmer, hvor man gierne kunde gaae lige til.

Darring (smilende).

Det er ikke den første Misforstaaelse i Dag af det Slags.

Capitainen

(seer efter Baronessen Hænder).

Jeg beder endnu engang om Forladelse! — Jeg var utaalmodig efter at faae en Erklæring af Greven, som — (nærmer sig til Baronessen) Hvad seer jeg? — Saa, nu er alting opklaret for mig.

Baro-

Baroneſſen
(ſom ved Capitainens Ankomſt havde ſat ſig, vendende Anſigtet bort, ſeer ſig om).

Darring.

Hvad fattes Dem?

Baroneſſen.

Hvad ſkulde han opklare? Hvorved er alting blevet opklaret for Dem?

Capitainen
(med et Slags foragtelig Bukken).

Ved denne Ring paa Deres Haand.

Baroneſſen.

Ha! den Uforſkammede! han har aabenbaret Dem —

Capitainen.

Uden Vrede, naadige Frue! han har helbredet mig for en ſtor Daarlighed — Jeg veed nu, hvorledes man ſkal omgaaes med knipſke Damer.

Baroneſſen.

Er De fra Forſtanden, Hr. Capitain? — Gaae!

Capitainen.

Paa Øieblikket. Jeg udbeder mig kun først denne Ring tilbage. Den Haand, ſom bar den, er alt for meget forſkiellig fra den, ſom nu bærer den.

Baroneſſen
(yderſt beſtyrtet).

Denne Ring?

Capitainen.

Er min; jeg gav den til Greven, for at overtyde mig om Deres Naades Dyd — jeg er nu overtydet.

Baronessen (som før).

Denne Ring hører Dem til?

Capitainen.

Mig, Deres Naade, mig.

Baronessen

(ude af sig selv, omfavner Frue Darring).

O min Veninde! (Til Capitainen) Kaldte De sig nogentid Telsing. (Capitainen forskrækkes og seer stivt paa hende, Baronessen siger) Og fik denne Ring paa hendes Bryllpsdag af Frøken Lindholm.

Capitainen.

Retfærdige Himmel! lever hun endnu? Lever min Amalie endnu — Tael! tael! og gior mig til det allera lykkeligste Menneske.

Baronessen.

Til det lykkeligste —

Capitainen.

Ja, til det lykkeligste, dersom hun endnu lever. Hvor skal jeg finde hende? Hav Medlidenhed med mig, og tael.

Baronessen.

Her er hun den Ulykkelige, som De saa skammelig forlod.

Capitainen.

De? De? (han vil omfavne hende, hun støder ham tilbage, han kaster sig for hendes Fødder) O henrykkende Glæde! min Kone! min dyrebare Kone!

Baronessen.

Bort Gruesomme! Deres Flugt har kostet min stakkels Onkel Livet, og mig —

Capi-

Capitainen (staaer op).

Min Flugt? — Anklag Skiæbnen, ikke mig. Aldrig har noget Menneske maattet bøde dyrere for en lykkalig Dag, end jeg. En ulykkelig Duel, i hvilken jeg nedlagde en Generals Søn, nødte mig til at flygte. Derfor opholdt jeg mig i Hamborg. Det var ikke nok for den Dræbtes Slægtninge, at deres overmodige Paarørende havde skilt mig ved Formue og Fædreneland — De udspionerte mit Opholdsted; jeg blev greben og bragt til Hovedstaden. Kongens Naade reddede mit Liv; han forandrede Dødsdommen til evig Fæstnings-Straf. Saaledes tilbragte jeg fire Aar, indtil, rimeligviis efter høiere Befaling, der blev mig givet Midler i Hænderne til at tage Flugten. Jeg har i de usselste Omstændigheder giennemvandret Tydskland, saameget som jeg turde vove, for at søge Dem. Utallige Breve vare forgiæves, forgiæves enhver Efterspørsel. Da jeg havde opgivet alt Haab, gik jeg her i Tienesten. Min Ligegyldighed mod Livet har jeg at takke for, at jeg er Capitaine. Jeg elskede Dem, trods mine Grundsætninger, trods min Fornuft! men, om jeg har forglemt Amalia, om alle Lykkens og Kierligheds Fordele have kundet bevæge mig til et andet Ægteskab — det, min dyrebare Kone, maae De slutte af vores Samtale i Dag.

Baronessen.

Arme Ulykkelige! — Disse Glædens Taarer maae sige Dem, hvad jeg føler. Jeg har ogsaa henlevet tre bittre Aar, og havde jeg endnu troet Dem uskyldig, saa var jeg fortvivlet.

Darring.

Evigvarende Lykke! min kiereste Veninde! — og Dem ogsaa Hr. Capitaine! De veed ikke, hvilken Skat De faaer i Deres Kone.

Capitainen.

Den er saa stor, at jeg ikke er den værd.

Fiortende Optrin.

De Forrige. Von Holm. Henriette. Grev Klingsberg.

Holm.

Venez Madame, venez! Sæt Deres Datter tilrette. Selv min hele Formue kan ikke giøre Pigen fornuftig.

Darring.

Jeg har lovet Henriette, at lade hende handle efter eget Godtbefindende.

Henriette.

Og De skal aldrig fortryde det, kiereste Mama. Hr. Onkel! Frue Baronessen skal giøre Udslaget heri; jeg underkaster mig hendes Dom.

Baronessen.

Hvori?

Henriette.

Hr. Greven beviser mig den Ære at anholde om mig — Jeg afslaaer ikke hans Haand; men jeg kan ligesaa lidet antage den strax. Jeg forlanger Betænketid for mig og ham, fordi jeg destoværre lærte at kiende ham fra en Side, som kommer mig til at skiælve for det Tilkommende.

Baro-

Baronessen.

Formodentlig fra Sommerfuglesiden?

Henriette.

(slaaer Øinene ned).

Darring (smilende).

Ja, ja.

Baronessen.

Henriettes Adfærd er saa fornuftig, at jeg ikke begriber — hvor Greven kan misbillige den, — dersom han har forandret sine Grundsætninger.

Klingsberg.

Det forstørrer min Høiagtelse, og trods min Kierlighed, finder jeg mig heri.

Holm.

Ce sont des Capriçes, intet andet. Hun kiender Ægtestanden ikke uden af Bøger, og saadanne Bog-Ægteskaber gives der ingen af i den virkelige Verden.

Baronessen.

De tager feil, Hr. von Holm. Der skee Ting i den virkelige Verden, som man i Bøger vilde holde for opdigtet. For Exempel: der gives et Par Ægtefolk, som ikke kiendte hinanden.

Holm.

Ikke kiendte hinanden?

Baronessen.

Ikke kiendte hinanden. Efter 10 Aars Forløb finde de hinanden. Manden elsker sin Kone, og bliver hende utroe; Konen elsker sin Mand, og hader ham, fordi han elsker hende. En lille glat Ring — Jeg takker Dem, Hr. Greve, ved denne Leilighed for det lille Eventyr.

Klings-

Klingsberg.

Deres Naade vilde allene behage at tænke paa Rendevouen!

Holm.

Stille om Rendevouen. (Til Baroneſſen) Nu, en lille glat Ring! —

Baroneſſen.

En lille glat Ring lærte dem at kiende hinanden, og forene dem for evig. — De elſke hinanden, ſom paa deres Bryllupsdag —

Holm.

Nu, dette Ægtepar gad jeg nok kiendt!

Baroneſſen.

Her ſtaaer Konen.

Capitainen.

Her ſtaaer Manden.

Holm.

Mais, c'eſt curieux!

Klingsberg.

Et tres curieux!

Den finſyge Kone.

Et Lyſtſpil i fem Akter,

af

Colmann.

Personerne.

Mist. Oakly.	Mad. Preisler.
Sir Oakly.	Hr. Elsberg.
Major Oakly.	— Musted.
Carl Oakly.	— Rosing.
Lady Frelove.	Ifr. Astrup.
Lord Trinket.	Hr. Preisler.
Sqvire Russet.	— Schwarz.
Sir Harry Beagle.	— Gielstrup.
Mis. Mr. Russet.	Ifr. Morthorst.
Capt. Terents O. Cutter.	Hr. Kemp.
Thom, Sir Harrys Karl.	— Knudsen.

Parris, Oaklys Kammertiener.

Toilette, Mist Oaklys Kammerpige.

Lady Freloves Tiener.

Oaklys Tienere.

En Pige i Vertshuset.

John, Gaardskarl.

Forſte Akt.

Forſte Scene.

En Stue i Oaklys Huus.

Mistr. Oakly
(inden for).

Ikke et Ord meer — Jeg veed det hænger ſaadan ſammen. Det er ſkammeligt, og jeg lider det ikke.

Sir Oakly
(ogſaa inden for).

Men, min Bedſte!

Mistr. Oakly.

Ja ja! (De komme begge ind) Siig du hvad du vil, ſaa faaer du mig aldrig til at troe, at det ikke er en af dine gamle Streger.

Sir Oakly.

Jeg kan forſikre dig, min Bedſte —

Mistr. Oakly.

Din Bedſte! Kiender jeg dig ikke — Jeg beder dig, ſiig mig paa Øieblikket alting om det Brev.

Sir

Sir Oakly.

Hvad skal jeg sige dig, naar du vil ikke engang saameget som lade mig see det.

Mistr. Oakly.

Jeg maae sige Dem, Herr Oakly, det er ikke at holde ud; du giør dig en Glæde af at misbruge min Kierlighed og Sagtmodighed — Alletider er du paa Jagt, over hele Byen, ja over hele Landet efter dine Dukker — Kom jeg ikke selv over, du stod i Forstaaelse med min egen Kammerpige — Hvordan levede du ikke med Madam Reemar? — Kom jeg ikke efter din Forbindelse med Lady Wealthy? — Har du ikke!

Sir Oakly.

Men Kone! den tyrkiske Sultan kan jo ikke have større Serail, end du tillægger mig; du betager mig al min Taalmodighed — Kiender jeg nogen Siel andre end vore fælleds Venner? — Kommer der nogen til mig, som ikke ogsaa kommer til dig? — Gaaer jeg nogensteds hen, uden at du er med? — og hænger jeg ikke altid ved Siden af dig, som jeg var en Berlok i dit Uhr?

Mistr. Oakly.

Gaae, gaae! — du er en utroe Mand! — Har jeg ikke grebet dig hundrede gange, og har jeg ikke her et Brev i min Haand, der overbeviser mig om din Nederdrægtighed? —. Siig mig den hele Ting, eller jeg vil —

Sir Oakly.

Sige dig det? — Siig du mig, hvad du vil have af mig. Du snapper mit Brev op før det kom-

mer

mer i mine Hænder, og endda forlanger Du, jeg ſkal vide hvad der ſtaaer i det.

Miſtr. Dakly.

Ja, til min Lykke ſnappede jeg det op — Jeg har alt i nogen Tid havt Formodning om ſaadant noget — Men af dette Brev faaer jeg at vide, hvem hun er, og hun ſkal komme til at betale mig det retſkaffen. O Du falſke Mand Du er!

Sir Dakly.

Jeg beder Dig, min bedſte Kone! ſtyr dog dit heftige Sind. Lad mig ſee Brevet, og jeg vil overtyde Dig om min Uſkyldighed.

Miſtr. Dakly.

Uſkyldighed! — vil man høre! — Uſkyldighed! — men jeg lader mig ikke ſaa let binde noget paa Ærmet — jeg er overbeviiſt om din Troeløshed, og er fuldkommen vis paa —

Sir Dakly.

Død og Ulykke! Du er jo reent ude af Dig ſelv! Vil Du høre mig?

Miſtr. Dakly.

Nei! Du er en ſlet Mand, og jeg vil ikke høre Dig.

Sir Dakly.

Nu da, min Bedſte! ſiden Du hverken vil ſelv tale fornuftig, eller lade Dig ſnakke tilrette af mig, ſaa vil jeg ſige Dig Farvel til Du er bedre oprømt! Ydmyge Tienere. (Vil gaae).

Miſtr. Dakly.

Ja gaae kun! gaae kun! grufomme Mand! gaae til Deres Qvinder, og overlad Deres arme Kone til

hendes Kummer! Hvad jeg er en ulykkelig Kone! — jeg tager min Død af Sorg.

(Kaster sig i en Stoel).

Sir Dakly.

Der har vi det — Nu tør jeg ikke gaae et Skrit længer — Byder jeg mig til at gaae, saa besvimer hun mig paa Øieblikket. — Der har vist aldrig været noeen Kone, der har været saa heftig, og dog havt saa svag en Constitution som min — Hvad skal jeg nu sige for at faae hende god? — Naa! qvæl Dig ikke selv saadan, min Bedste! — Kom! kom! Du veed jeg holder af Dig! Kom! Du skal faae Troen i Hænderne!

Mistr. Dakly.

Jeg veed, at Du hader mig, og at din slette og grusomme Opførsel vil bringe mig i Jorden.

Sir Dakly.

Plag Dig dog ikke selv over ingen Ting! — Jeg elsker Dig høiere end alt — det giør jeg! — Her maae være en Feiltagelse.

Mistr. Dakly.

O! jeg ulykkelige Kone. (Grædende).

Sir Dakly.

Græd ikke, min Bedste! giv Dig tilfreds! — Du skal selv see, at jeg er ganske uskyldig! — Kom lad mig see det Brev! — Naa! nægt mig det ikke.

(Tager det).

Mistr. Dakly.

Der, tag det! jeg er vis paa, Du kiender Haanden.

Sir Dakly.

Til Carl Dakly Esquire! (læsende) Haanden! det er en Skriverhaand! tilforladelig skiønne runde Bogstaver, og det har vist aldrig noget Fruentimmer prikket.

Mistr.

Miſtr. Dakly.

Ja, ja! lee Du kun af mig!

Sir Dakly.

Forlad mig det Kone, jeg ſagde det ikke for at belee Dig. — Men hvad ſiger det Brev? (Læſer) " Min Datter løbet bort — De maae vide af det at ſige — ſkiændig — vanærende — Satisfaction — Hævn — Hum hum hum, fornærmede Fader Henrich Ruſſet.

Miſtr. Dakly

(ſtaaer op).

Godt Sir! — De ſeer, jeg har fanget Dem — Siig mig nu paa Øieblikket, hvor De har hende.

Sir Dakly

(ved ſig ſelv).

Saa! ſaa! — Det er afſkyeligt — det ærgrer mig.

Miſtr. Dakly.

Hvor han nu ſtaaer der og ſkammer ſig — Har jeg da endelig grebet Dig?

Sir Dakly

(alt ved ſig ſelv).

O den nedrige Karl! lokke et ungt Fruentimmer ud fra hendes Slægt paa Landet! Hvor dog de unge Menneſker nu omſtunder ere fordærvede!

Miſtr. Dakly

(ved ſig ſelv og taarefuld).

Carl! lad mig ſee — Carl! — nei det er ikke mueligt! det er altſammen Kneb.

Sir Dakly

(ved ſig ſelv).

Han har viſt giort den arme Pige ulykkelig!

Miſtr. Dakly.

Liſt! Liſt! lutter Liſt! Det fik han haſtig dreie — Jeg ſeer, Du har et godt Hoved til Intriguer.

Sir Oakly
(ved sig selv).

En saa nedrig Handling! — Jeg vilde ønske, jeg aldrig havde taget mig af ham.

Mistr. Oakly.

Bravo, Herr Oakly! bliv ved! bliv ved! — Jeg seer Deres Hensigt. — Din Frækhed forbitrer mig endnu meer end din Falskhed selv! — Saa Du tænker, Du skal slippe fra det med denne paatagne Forvirring, og ved dette fattige Indfald, at skyde Skylden paa Carl. — Har man seet Magen til den Uforskammenhed? — Men jeg er paa min Post mod alle dine Streger — jeg er belavet paa alle dine sorte Kunster — jeg lader mig ikke fange ved dine snedige Anlæg!

Sir Oakly.

Vil man nu see! kan noget være ærgerligere! — Du bliver ved i det Latterlige — Bedste Kone, lad mig for Himlens Skyld være i Fred! Du seer, hvor urolig og fortrædelig jeg er over det, en ung Knegt, som hans Fader, min egen Broder, paa sin Dødseng gav mig Opsigt over, skulde gjøre sig skyldig i saa nedrig en Handling! Du seer jo selv, hvor bekymret jeg er herover, og endda kan Du være saa svag og saa grusom at —

Mistr. Oakly.

Ypperlig, Herr Oakly! det gjør De fortræffelig — Nei bliv saa ved, lad Dem ikke forbløffe! De kan aldrig gjøre bedre! — O du listige Bedrager! — men jeg er ikke saa let at stille tilfreds. Sir! jeg troer ikke et Ord af alt det — Giv mig Brevet! (river det fra ham)

ham) De skal komme til at fortryde denne hele Sag, for jeg har sat mig fast for, at jeg vil vide den til Punkt og Prikke!

Anden Scene.

Sir Oakly (allene).

Det er ikke at holde ud! — den Kone kan gisre En gal! — hendes urimelige Mistænkelighed lægger alting galt ud. Hun gisr sig en Glæde af at gisre mig Livet suurt, da hun seer, hun har mig ganske i sin Magt, og hun betiener sig af min Ømhed og Kierlighed for hende, til at pine mig med. — Men dette ulykkelige unge Menneske! — hvormegen Forvirring vil han ikke styrte baade sin og Pigens Slægt i! — Jeg havde aldrig troet, han var saa ryggesløs. — Ah! der kommer han. —

Tredie Scene.

Majoren. Carl. Oakly.

Carl Oakly.

God Morgen, Oncle!

Majoren.

God Morgen, Broder! god Morgen! — Jeg merker, Du har været ved det gamle Arbeide. Jeg hørte Jer, det gik kling klang! Hun har ringet artig for dine Ørne, ikke sandt? — Men hvad nu? Hun maae have giort Dig Helvedet forbandet suurt, for saa fortræden pleier Du dog ikke at see ud.

Sir Oakly.

Jeg er ogsaa fortræden, Broder! og det kan jeg takke den unge Herre for, der. Tag Dig vare Carl!

Du kan let blive kaldt til et stemt Ansvar for det, Du har giort. En Families Ære er ingen Smaating.

Carl Dakly.

Oncle!

Majoren.

For en Ulykke! læser Du altid Moral for andre, naar din Kone har holdt en Skarlagenspræken for Dig? Hvad er alt det?

Sir Dakly.

Et slet Hierte kan maaskee finde saadant noget behageligt i Begyndelsen — men skiælver Du ikke for Følgerne?

Carl Dakly.

Jeg seer, Oncle er fortrydelig paa mig; men jeg kan paa ingen Maade giette mig til Aarsagen.

Sir Dakly.

Siig mig, hvor er Miss Henriette Russet?

Carl Dakly.

Miss Henriette Russet? Hvad vil De sige?

Sir Dakly.

Har Du ikke lokket hende ud af hendes Faders Huus?

Carl Dakly.

Jeg lokket Henriette ud? — Jeg vilde hellere dse, end volde hende eet ubehageligt Øieblik.

Majoren.

Naar alt kommer til alt, skal man see den Knegt er dog Mester for det.

Sir Dakly.

Jeg havde haabet, at Du havde havt en anden Tænkemaade, Carl! men der er kommen i dette Øieblik et Brev fra hendes Fader —

Carl

Carl Dakly.

Hvad for et Brev? — Et Brev — Kiere Oncle lad mig see det — En Efterretning om min Henriette! Major! — Brevet, kiere Oncle! jeg beder Dem, o! lad mig dog strax faae det at see.

Sir Dakly.

Tænker Du ved denne Hæftighed at bevise, Du er uskyldig, Carl! saa —

Carl Dakly.

Bedste Oncle undskyld mig — Jeg vil bevise alting — Lad mig bare see det Brev, saa vil jeg —

Sir Dakly.

Lad Dig see det — Jeg kunde knap selv faae det at see — Min Kone har det.

Carl Dakly.

Har hun faaet det! — Major! jeg er paa Øieblikket hos Dem igien. (Gaaer hurtig bort).

Majoren.

Holla! Dievlen staaer i Knegten! Hvad det er mig for fyrige Folk; jeg troer den hele Familie er giort af Svovel og Salpeter.

Sir Dakly.

Jeg glæder mig over hans Heftighed. Den klæder ham godt. Den kan og tiene til at overbevise min Kone om, hvor taasset hendes Mistanke er. Og gid jeg kunde reent curere hende for den Syge.

Majoren.

Men med Forlov, min kiere skielmske Herr Broder! hvad har Du da giort for en Ulykke i Norges? Hvad har Du nu igien givet din Kone for Grund til Mistanke? — Jeg kan tænke, Du har kaldt paa een af Pi-

gerne, at hun skulde stryge dine Manschetter ud, eller Du har seet ud af Vinduet i det samme der gik en kiøn Pige forbi, eller —

Sir Dakly.

Hvor kan Du spøge med min Kummer, Major? — Jeg har jo sagt Dig, det kom over et Brev.

Major.

Et Brev! hum — ja det er ogsaa en forbandet mistænkelig Omstændighed. Og det var vel forseglet med et Par Duer, som nebbedes, eller et brændende Hierte! eller kanskee endnu behændigere med et Fingerbøl, eller med en Ablat, der var prikket igiennem med en Knappenaal, og saa en allerkiereste ulæselig Udskrift, saa kunstig bogstaveret, at Fanden ikke kunde stave sig til, hvad det skulde hedde; ha ha ha!

Sir Dakly.

Men min Broder da! — Du hører jo Brevet var om Carl, og ikke om mig — Denne fortærende Skinsyge er en Djevel.

Majoren.

Det er lutter Ægtestands Glæder og huuslig Lyksalighed, min Broder! Skinsyge er det sikkerste Tegn paa Kierlighed.

Sir Dakly.

Kierlighed! ja, det er just den selvsamme Kierlighed, der har giort os begge to saa ulykkelige. — Hendes Kierlighed til mig har giort mig til en Statsfange i mit eget Huus, der ikke har Lov til at see sine Venner, eller have Pen, Blæk og Papir; og min Kierlighed til hende har giort mig til saadan en Nar, at jeg aldrig kan have det Hierte at sige hende imod.

Ma-

Majoren.

Ja! ja! der har Du det! Mistris Oakly vilde blevet en herlig Kone, naar Du bare forſtod at ſtyre hende.

Sir Oakly.

Ja, Du er mig ogſaa den rette, der ſkal ſige os hvordan man ſkal ſtyre en Kone — en forſviret Pebersvend — en vild ryggesløs Svirebroder — der har ſamlet ſine Sententzer om Fruentimmerne i Værtshuſe og i Leiren; hvis fi efte Omgang med Kisnnet har beſtaaet i, at ſnakke Landsbyepigerne for, hvor han laae i Quarter, eller gisre Erobringer hos Citrontøſer og Vaſkerpiger.

Majoren.

Saameget desbedre! — ſaameget desbedre! Alle Fruentimmer høie og lave, givte og ugivte, fornemme og gemene ere i det Væſentlige eens. Saadan har jeg funden dem alle fra Hertuginder af indtil Malkepiger.

Sir Oakly.

Din ryggesløſe Tænkemaade er latterlig. Hvad kiender Du til en Ægtemands Hierte? Du, der ikke bryder Dig om andet end din Ære, ſom Du kalder det! — død for alle ømme Følelſer, og ikke iſtand til at have andet end den allergroveſte Tilbøielighed til et Fruentimmer — Det er de fine Begreber, den dybe Kiendſkab til Verden, I bryſte Jer af! Fruentimmer ſkiære I alle over een Kam, og ſee dem an ſom et Regiment, hvor alle bære eens Mundering.

Majoren.

Ret ſaa, min Broder! det kalder jeg at præke og hevne ſig paa eengang. Men vent Dig nu herefter ingen Quarter af mig. — Jeg ſiger Dig da eengang for

alle, jeg kiender Kiønnet bedre end Du. Alle vil de gierne give ſig Anſeelſe og have Herredømmet — Hvert Fruentimmer er i Grunden en Tyran; men de har aldrig kundet faae mig til deres Nar — Nei aldrig ſkulde noget Fruentimmer faae mig under Pidſken, enten hun ſaa var min Kiereſte eller min Kone.

Sir Dakly.

Det er noget Ugivte ikke kan dømme i — Saadan noget kiendes i hvert Huus — men naar det gaaer ſaa vidt — at ſee en Kone bekymret — iſær en Kone man elſker — Ens egen Kone — hvem kan udholde det? Du tænker og taler, ſom en Mand, der aldrig enten har elſket eller været givt, Major.

Majoren.

Jeg vilde ønſke, en vis givt Mand kunde tænke og tale ſom jeg — Jeg er Ungkarl, det er ſandt; men derfor kan jeg dog ret godt dømme om din Forfatning. Jeg kiender baade dit og din Kones Sindelaug paa et Haar. Hun er lutter Fyr og Flamme — hun er et ordentlig Krudttaarn. Du er ogſaa hidſig nok imellemſtunder, men ſaa er det over igien paa Dieblikket. Kierlighed og Ægteſkabs Ømhed, ſom Du kalder det, rykker ind, det er at ſige, Taabelighed og Svaghed, og Du trækker dine Tropper bort juſt naar Du ſkulde fordobble Angrebet, og forfølge din Fordeel. Gaae raſk løs paa hende, Broder; og Du har Spillet vunden.

Sir Dakly.

Broder! jeg maae ſige Dig, Du forſtaaer det reent galt. Et ſuurt Anſigt, Beſvimelſer, Taare — det er det, og ſaadant noget, der gior en øm Mand Kummer.

Hendes

Hendes Vrede og Heftighed bryder mig ikke halv ſaa meget.

Majoren.

Nu, ſaa kan Du ogſaa være vis paa, hun lader altid de Batterier ſpille mod Dig, ſom hun merker der gizre bedſt Vi kning. Men Du maae holde Stand mod alting. Er hun forbittret, ſaa ſæt Du Vrede mod Vrede; Merker Du, hun har Krigspuds for, ſaa maae Du bruge Liſt mod Liſt, og ſlaae hende med hendes egne Vaaben. Det er dit Spil, Broder!

Sir Dakly.

Hvad vil Du da have jeg ſkal gisre?

Majoren.

Du ſkal en heel Maaned gisre alt, hvad Du ſelv vil, enten hun vil have det eller ikke; ſaa lover jeg Dig, hun ſkal aldrig forbyde Dig noget meer i ſine Dage.

Sir Dakly.

Ja, det er let at ſige; men Du tænker ikke paa, det er vanſkeligt, at —

Majoren.

Du maae overvinde alle Vanſkeligheder. Staae paa din Ret ſom en Mand! befael Du ſelv over dine Tieneſtefolk, og hold over, at de gisre, hvad Du ſiger; læs dine Breve ſelv, og lad hende aldrig faae dem at ſee; naar Du bliver buden ud, ſaa ſiig ſelv Ja eller Nei, og lad Dig aldrig overtale til at ſige af, hvor Du havde lovet at komme; hold Omgang med hvem Du vil; gaae ud, naar Du ſelv vil; kom hiem, naar Du vil, og lad hende ikke forlange Regnſkab af Dig, hvor Du har været. Med eet Ord, viis Du er en Mand, Broder!

Lad

Lad være at væve om Elſkov og Omhu og ſaadant Hvis-hvas, ſaa er alting rigtig.

Sir Dakly.

Jeg troer Du har Ret, Major! ja! jeg ſeer Du har Ret. Det vil jeg, det vil jeg tilforladelig! — men det ſkiærer mig dog i Hiertet, at tænke paa hvad Bekymring jeg vil volde hende. Saaſnart hun merker mit Forehavende vil hun falde af een Beſvimelſe i en anden, og bliver jeg ved, er jeg bange for, det kan have ſlemme Følger.

Majoren.

Beſvimelſe! ha ha ha! Beſvimelſe! — Ingen forſtaaer ſig bedre paa hyſteriſke Tilfælde end jeg; desuden er min Broder-Kones Tilfælde ikke ſaa farlige. Har Du nogentid hørt, hun har beſvimet, naar Du ikke var tilſtæde? Kommer det nogentid over hende, naar hun er ene paa ſit Kammer? Nei! nei! jo meer Du bekymrer Dig om diſſe Tilfælde, jo meer vil det Onde tage til. Lad dem paſſe ſig ſelv, og jeg ſtaaer Dig inde for, de holde ſnart op.

Sir Dakly.

Rigtig! fuldkommen riatig! Du har tilforladelig Ret — Jeg vil følge Dit Raad. Hvor ſpiſer Du til Middag? jeg vil lade ſpænde for, ſaa følges vi ad.

Majoren.

Ah Bravo! ſaadan maae Du blive ved, ſaa er Du hiulpen.

Sir Dakly.

Nu ſkal Du ſee, Major! (Han kalder) Kom ind En af jer!

Fierde

Fierde Scene.

En Tiener. De Forrige.

Sir Dakly.

Lad Kudſken ſpænde ſtrax for. Jeg ſpiſer ikke hiemme i Dag.

Tieneren.

Spænde for, Herre? — Nu ſtrax, Herre?

Sir Dakly.

Ja ſtrax paa Øieblikket.

Tieneren.

Nu, Herre — ſpænde for? — Hvad jeg vilde ſige — Fruen —

Sir Dakly.

Giør, hvad jeg ſiger. De ſkal paa Øieblikket være færdig.

Tieneren.

Ja, Herre! ja!

Femte Scene.

Sir Dakly. Majoren.

Sir Dakly.

Nu, hvor ſpiſe vi til Middag?

Majoren.

Til Beaufeus eller hvor Du vil. Vil Du kun blive ſaa ved, ſaa gaaer det nu bra.

Sir Dakly.

Jeg har ſat mig for, jeg vil raade mig ſelv.

Majoren.

Ret ſaa!

Sir Dakly.

Jeg er ſaa haard ſom en Flint.

Ma-

Majoren.

Bravo!

Sir Dakly.

Som Staal!

Majoren.

Braviſſimo!

Sir Dakly.

Juſt ſom Du vil have mig.

Majoren.

Du lover godt, men vil Du ogſaa holde det?

Sir Dakly.

Det vil jeg!

Majoren.

Du giør det ikke.

Sir Dakly.

Jeg ſkal giøre det. Jeg vil ikke længer være hendes Nar. Men hør Major, min Hat og Kaarde ligge i min Stue. Jeg vil gaae hen og ſtiæle dem bort, medens hun ſnakker med Carl.

Majoren.

Stiæle dem? Fy! Tag dem raſk, ſend op efter dem og lad dig dem bringe herhen, og gaae driſtig ud for Næſen af hele Huſet.

Sir Dakly.

Nei, nei! det gaaer ikke an — lad hende knurre, naar jeg er borte, og naar jeg kommer hiem, ſeer Du ſelv, jeg kan bedre kaſte Maſken af, naar jeg ſaa aabenlyſt har trodſet hendes Myndighed.

Majoren.

Godt, giør ſom Du vil.

Sir Dakly.

Ja, ja! — lad kun mig ſtyre det, lad kun mig ſtyre det.

Siette Scene.

Major Dakly (allene).

Styre det! ja Du er paa min Ære en rar Styrmand! Det er farligt, ſiger man, at lægge ſig imellem Mand og Kone. Jeg er alt ikke ſynderlig i Naade hos Miſtris Dakly, og jeg venter, det varer ingen otte Dage, inden Døren bliver ſlaaet i for min Næſe!

Syvende Scene.

Carl Dakly. Majoren.

Majoren.

Nu, hvad Nyt, Carl?

Carl Dakly.

Jeg er ulykkelig! Hun er borte! Henriette er tabt for evig!

Majoren.

Er hun løbet bort med En? — Det tænkte jeg nok! — Saadan ere de alle.

Carl Dakly.

Nei! nei! Hun er flygter, for at undgaae det foreſatte Givtermaal med Sir Harry Buaglo.

Majoren.

Det kalder jeg en kiek Pige! Til Lykke! Carl! til Lykke! Hun er din min Dreng! en Nar og et ſtort Gods! — Det var dog en forbandet Friſtelſe!

Carl Dakly.

En Elendig! Jeg var vis paa, hun aldrig vilde tænke paa ham.

Majoren.

Ikke! nu paa min Ære! Du er mig en beſkeden Herre! at afſlaae 5000 Pund aarlig og en Baronet

for

for den unge Herr Carl Oaklys Skyld! — Det er sandt nok, det Fæ veed ikke af der er anden Ting til, end Jagthunde, Heste, Stutterier og Vedde'sb! men han er riig, og det bøder skiønt paa hans Dumhed; Penge kan give En forbandet meget Forstand! Men hvoraf veed Du alt det?

Carl Oakly.

Af et forbittret Brev fra hendes Fader — Hvad jeg er ulykkelig. Havde jeg nu ikke fortørnet min Henriette! fortørnet hende saa usigelig med min rasende Sviir og Drik paa deres Gods, havde hun sikkert nu taget sin Tilflugt i mine Arme.

Majoren.

Det var sandt at sige ogsaa en smuk Tilflugt for en ung Pige, og overmaade anstændigt.

Carl Oakly.

Jeg er i yderste Uroe. Sagde hun mig ikke selv, at hun zittrede ved den Tanke, hun havde skienket et saa vildt Menneske sit Hierte. Hvad jeg dog begik Daarligheder!

Majoren.

Ja det maae Du nok sige, Du unge Tosse! Du vilde med Dievels Vold og Magt lægge Dig ud med hendes Fader, til Trods for al min Umage. Der sad Du, saa fuld som en Lord, og fortalte den gamle Russet alting, og svoer paa, Du vilde jage Sir Harry Buagle af Landet; jeg sad og nikkede og vinkede, jeg traf Dig i Kiolen og traadde Dig paa Foden, for at faae Dig til at tie, men ligemeget hialp det.

Carl

Carl Dakly.

Hvem veed, i hvad Nød hun i dette Øieblik er? ene uden Forsvar — Hvor, hvor kan hun være?

Majoren.

Hvad har hun for Slægt eller Venner her i Byen?

Carl Dakly.

Slægt? lad mig see! — Ja, nu har jeg det! — er hun her i Byen, vil jeg vædde ti mod een, hun er hos hendes Tante, Lady Freelove; jeg vil strax gaae derhen!

Majoren.

Lady Freelove? Hold, hold! Carl! kiender Du den naadige Frue?

Carl Dakly.

Jeg kiender ikke meget til hende; men jeg vil springe over alle Formaliteter for at komme til min Henriette.

Majoren.

Jeg kiender hendes Naade.

Carl Dakly.

Vel! og hvad veed De da om hende?

Majoren.

Oh! ingen Ting! — Hendes Naade er en Kone, der har Levemaade, det er alt — hun vil føre Henriette i de allerbedste Selskaber.

Carl Dakly.

Hvad vil De sige dermed?

Majoren.

Jo! jo! jeg vilde ogsaa betroe min Kone, eller min Datter, eller min Kiereste til Lady Freelove, det vilde jeg vist! Jeg vil sige Dig noget Carl, Du er en god Dreng, men Du kiender ikke Verden. Fruentimmer

blive tyve gange fordærvede af Omgang med deres eget Kiøn mod de blive det eengang ved deres Forbindelse med et Mandfolk. En Frier, der har gaaet Skolen igiennem, fører tusinde uerfarne Piger an. Denne Lady Freelove er En af de rette — Apropos! var det ikke hende, der forrige Sommer giorde Henriettes Fader formeligt Forslag fra Lord Trinket?

Carl Dakly.

Jo! men de bleve modtagne med yderste Foragt. Det lader som den gamle Herremand ikke kan lide de Store, og det sagde han hende reent ud.

Majoren.

Men det Had til de Store er kanskee ikke arveligt i Familien. Jeg vedder med Dig, Pigen har intet mod dem. Men hvordan det saa er, saa hold nøie Øie med hende, hvis hun er der, Carl! Lady Freelove er saa ond som en Abe, og ligesaa lumsk. Tag Dig vare for hende, jeg raader Dig det, tag Dig vel vare for hende.

Carl Dakly.

Er hun der, vil jeg inden en halv Time have hende ud af Huset, eller jeg sætter Ild paa det!

Majoren.

Naa! det var et fornuftigt Indfald! — Du er alt for hidsig — Bie lidt, saa vil vi overlægge, hvad her er ved at gisre.

Ottende Scene.

Sir Dakly. De Forrige.

Sir Dakly.

Kom! er Vognen der? Lad os komme afsted! Kisrer Carl med?

Carl

Carl Dakly.

Jeg! — hvad kan jeg giøre? jeg er saa fortumlet og forvirret, og der løber mig saa meget om i Hovedet, saa jeg ikke selv veed, hvor jeg vil hen.

Mistr. Dakly, indenfor.

Vognen! — Spiser ikke hiemme? — Hvor er jer Herre?

Sir Dakly.

Død og al Ulykke, Broder! der er hun!

Niende Scene.

Mistr. Dakly. De Forrige.

Mistr. Dakly.

Hvor kommer det sig Mand, at Du ikke spiser hiemme i Dag?

Sir Dakly.

Bliv ikke vred, min Bedste! — jeg har noget at giøre af med min Broder; og saa vilde jeg bare tage hen, og spise med ham og Carl i et Auberge.

Mistr. Dakly.

Hvorfor kan Du ikke ligesaa godt giøre det af her som i et Auberge? — Men jeg kan tænke, det er en af deres Amouretter de har for, saa Du maae see at komme ud fra mig — og det er meest Deres Skyld Herr Major.

Majoren.

Min Søster! hvad vil det nu sige, om en Mand spiser hiemme eller ude?

Mistr. Dakly.

Jo, det siger meget, Herr Major, og jeg lider ikke —

Majoren.

Lad De ham gaae, Søſter! lad De ham gaae, ſaa er han ti gange ſaa munter, naar han kommer hiem igien. Jeg vil ſige Dem noget, Søſter! — I ſidde her hiemme, og hænge evig over hinanden, ſaa blive I kede af det, og ſaa blive I ærgerlige, og ſkiændes. Vare I bare ſommetid fra hinanden, ſaa vare I desmere fornøiet, naar I kom ſammen igien.

Miſtr. Dakly.

Jeg maae bede Dem, Hr. Major, at De vil være ſaa god og paſſe Deres eget — og jeg maae ſige Dem at —

Sir Dakly.

Nu, min Ven! bliv ikke ſaa vred paa Majoren, det er ikke hans Skyld; og jeg ſkal komme ſnart hiem igien.

Miſtr. Dakly.

Komme hiem igien — ſkal Du da endelig ud? o! jeg veed det ret godt, naar Du vil bedrage mig, ſaa hedder det alletider, Du ſkal ſpiſe hos Sir John, eller hos Mylord den og den; men naar Du nu ſiger mig, Du vil ſpiſe i et Vertshuus, det er en ſaa aabenbar Fornærmelſe.

Sir Dakly.

Er det da ſaadant noget uhørt! — Tie, min Bedſte! jeg vil bare —

Miſtr. Dakly.

Bare løbe efter hende i Brevet, kan jeg tænke.

Sir Dakly.

Godt, godt! ſaa vil jeg blive hienime — kan det overbeviſe Dig! Jeg vil blive hos Dig, min Ven! er Du ſaa fornøiet?

(Ma-

(Majoren og Dakly, afsides).

Majoren.

Skam Dig for en Ulykke! hold Stand, hvis Du er en Mand!

Sir Dakly.

Hun har alt havt saa megen Bekymring i Morges, saa jeg maae føie mig lidt efter hende nu.

Majoren.

Fy! fy! Gaae ud, ellers er Du klar!

Sir Dakly.

Du seer jo jeg kan ikke. (Til Mistr. Dakly) Jeg vil spise hiemme hos Dig, min Bedste!

Mistr. Dakly.

Oh ja! — min Ven! giør det — tænk ogsaa! at spise i et Vertshuus! (Hun gaaer).

Sir Dakly

(kommer tilbage).

Du kan være vis paa, jeg gaaer en anden Gang med, Major.

Majoren.

Som Flindt og Staal — Hahaha!

Mistr. Dakly

(kommer igien).

Min Bedste!

Sir Dakly.

Ja, min Ven! (De gaaer bort).

Tiende Scene.

Major Dakly. Carl Dakly.

Majoren.

Hahaha! Det kan man kalde et Mynster paa Standhaftighed! Der gaaer en Philosoph! — Ha, Carl!

Carl Dakly.

Jeg er ikke stemt til at lee nu.

Majoren.

Saa! jeg er ret godt faren mellem Dig og min Broder. Vil Du møde mig Klokken to, og spise med mig hos Beaufeu! Vi vil drikke Henriettes Skaal, og tænke Sagen efter.

Carl Dakly.

De skal ikke vente mig vist; jeg vil søge om min Henriette hele Byen over; jeg har tænkt paa hvad De sagde mig; men jeg vil dog først gaae lige til Lady Freelove's; finder jeg hende ikke der, saa veed Dievelen, hvad Vei jeg skal tage.

Majoren.

Hør, om Du nu finder hende, Carl, saa er Du i Knibe, hvor Du skal hen med hende; bring hende hiem til mit, jeg har et afsides Kammer, og —

Carl Dakly.

O jeg beder Dem, Onkle, skaan mig nu for deres Spøg!

Majoren.

Nu da ret alvorlig! mit Huus er til din Tieneste.

Carl Dakly.

Jeg takker Dem; men jeg maae skynde mig.

Majoren.

Ja, ja! bring Du mig hende hiem til Mit, saa skal vi bringe Jer den hele Sag i Rigtighed. Du skal putte hende i en Postchaise, tage vor Feltpræst med, rulle af med hende til Skotland, og naar I komme hiem igien, sende Bud til hendes Fader, for at afgisre hendes Medgift; det er den nyeste Mode at givte sig paa, Carl!

Anden Akt.

Første Scene.

Et Kammer i den forgyldte Oxe.

Sir Harry Beagle. Tom.

Sir Harry.

Ti Guineer for Mæren, og en Krone til Karlen! Hei, Tom!

Tom.

Naadig Herre!

Sir Harry.

Og Du er vis paa, Tom, at der ingen Feil er ved den.

Tom.

Det er saa godt et Bæst, og saa vis til Beens, som noget Bæst kan være. Her har jeg ogsaa Bæstets hele Slægtregister, naadig Herre!

Sir Harry.

Er det ogsaa atteſteret?

Tom.

Det er prægtig atteſteret, naadig Herre! Lord Stortal har ſkreven det under, og Jack Spur, der ikke kan ſkrive, har ſat ſit Kors under det.

Sir Harry.

Lad mig see det — (læser) Tag den, det var et Føl af den berømte Letfod, og Sir Aron Drivers Hvidsok. Hvidsoks Moder var Lord Hatchers Skiæggede, kiødelig Søster til Proserpine, og hans Fader Thomas Jones; hans Mormoder var den irlandske Hertuginde, og hans Morfader Squir Sportelys Trayan; hans Oldemoder og Tipoldemoder var Newmarkets Jeggy og Schwartskopf; og hans Oldefader og Tipoldefader var Sir Rolf Wliys Regelus og den berømte sorte Print.

John Stortal. Spur.

Tom.

Lutter skiønne Bæster og prægtige Væddeløbere. Et Føl af den og naadig Herres Ramskop Venus', løb alle de Heste sønder og sammen som til er.

Sir Harry.

Naa godt! jeg vil tænke paa det — Men Dievelen komme efter det, Tom, jeg har vist nok redet min stakkels Brune til Skamme paa denne dievleblændte Vildgaasejagt, de ti Miil —

Tom.

Den hænger, kan jeg troe, forbandet med Øren, naadig Herre! og jeg er bange for, vi er tilsidst paa et galt Spor. Frskenen er vist nok gaaet ind ad Landet til, isteden for at søge til London.

Sir Harry.

Nei, nei! vi har havt Lugten af hende hele Veien igiennem. Men hør nu, Tom, see Dig lidt om her i Staldene, og hos Hæsteprangerne, om Du kan snue mig en Reisehoppe og et godt stærkt Bæst op, der kan slæbe en Vadsæk.

Tom.

Tom.

Sir Rogers Bæster skal sælges. Jeg vil see til om der er en stærk Kleppert derimellem. Men jeg kan tænke, naadig Herre vil have en der var lidt stærkere end Snip — Jeg synes ikke det Bæst er stærk nok til Deres Naade.

Sir Harry.

Stærk nok! Snip er en prægtig Vallak; den kan bære hundrede Pund mere end jeg veier; dersom Snip kommer sig, vil jeg ikke sælge den for hundrede Pund. Det arme Bæst! gaae ned i Stalden, Tom, og see til, de give ham noget varm Bærme, og see ham til Ørene og til Hoverne. Men hvor er Sir Russet?

Tom.

Da jeg gik, sad han i Kiøkkenet, og aad sig en kold Duepostei til Frokost, og spurgte sig for om Frøken Henriette. Jeg vil sige ham, naadig Herre vilde gierne have den Ære at tale med ham.

Sir Harry.

Ja gior det, Tom! men lad mig for alting see, Du passer Snip.

Tom.

Det kan naadig Herre være vis paa.

Sir Harry.

Jeg kommer selv ned i Stalden imellem, og seer til den.

Anden Scene.

Sir Harry (allene).

Lad mig see — af den berømte Letfod ved Hvidsok. Hvidsoks Moder var kiødelig Syster til Proserpine, og

Faderen — Dievlen ſlaae det! hvad det dog er en Ulykke, at den Satans Streg juſt ſkulle træffe i Newmarket-ugen! — Jeg vil ſætte ti mod en, at jeg taber mit Væd-demaal med Lord Choakjade, for det jeg ikke kan ride ſelv, og jeg kan nu heller ikke komme til at holde paa en andens Haand. — Hvad det er mig et dievels Arbeid. Jeg har ſkamredet min ſtakkels Snip, jeg taber mit Vædde-maal, og med Henriette, det er endnu det galeſte, det gaaer ogſaa ad Helvede til. — Det er mig en lille ſkye Rakker! men faaer jeg hende engang i Tøilen, ſkal hun ogſaa dandſe mig for det. — Naar jeg faaer hendes Gods til mit, ſkal jeg faae mig det bedſte Stutterie og de prægtigſte Kobbelhunde i hele Engeland. — Men der kommer hendes Fader, og puſter og ſtønner ſom en ang-bryſtet Hæſt, der gaaer op af en Bakke.

Tredie Scene.

Sir Ruſſet. Sir Harry.

Ruſſet.

Nu, Sir Harry! har I hørt noget til hende?

Sir Harry.

Ja! jeg har ſpurgt Tom om hende; han ſiger; I kan faae hende for 500 Guineer.

Ruſſet.

500 Guineer! Er I fra Forſtanden? Hvor er hun? hvad Vei har hun taget?

Sir Harry.

Først gik hun ad Epſom, og derfra til Lincoln, ſaa til Nottingham, og nu er hun i York.

Ruſſet.

Russet.

Hvad siger I! hun kunde jo ikke komme halv saa langt i den Tid — Hvem Dievlen taler I om?

Sir Harry.

Jh! om den Hoppe, I før sagde, I saa gierne vilde kiøbe.

Russet.

O gaae ad Helvede med jer Hoppe! — Hvem kan tænke paa den nu, da jeg er gal i Hovedet over noget, der er saa meget vigtigere?

Sir Harry.

For kort siden lod det til, I var saa gridsk paa den. Det er et deiligt Bæst, har en deilig Reisning og fire prægtige Been.

Russet.

Gid Fanden havde baade Jer og jer Hoppe! — Jette! min gode egensindige Jette! hvor kan hun være henne? har I faaet noget Nys om hende?

Sir Harry.

Jeg har aldrig hørt det mindste: jeg synes vi ere reent kommet af Sporet her! — Men jeg har dog sagt til Tom, han skal see til, om han ikke kan faae noget at høre om hende hos Karlene her i Gaarden.

Russet.

Skulde I ikke selv spørge om hende? skulde I ikke løbe Byen rundt efter hende? Den anden unge Knegt veed vist, hvor hun er, det vil jeg love Jer. — Hvad det dog er en Plage at have en Datter, naar man holder af hende, det man maae blive gal! og plager og piner sig for at giøre hende lykkelig, saa vil det utaknemmelige Skarn heller gaae sin egen Gang, og gaae til Helvede! — Men hun skal have ham — jeg vil giøre hende lykke-

lig,

lig, om hun saa skal crepere ved det. — Det egensindige Dyr — render mig bort, og giør hendes stakkels Fader saadan en Sorg, som holder saa meget af hende. — Jeg vil aldrig see hende meer for mine Øine! — Sir Harry! hvor skal vi faae Spor paa hende? hvorfor snakker I ikke? — hvorfor vil I ikke sige mig det? — For en Ulykke! I lader mig saa ligegyldig, som I brød Jer Fanden om hende.

Sir Harry.

Ligegyldig! Ja! det maae I nok sige — Den Satans Jagt efter hende kommer mig paa tusind Pund! — Havde det ikke været for hendes Skyld, jeg havde ikke forsømt Væddeløbet denne Uge, om det havde gieldt min hele Slægtes Liv — Jeg vil sætte ti mod en, at —

Russet.

For en Ulykke! hold jer Mund, eller snak mig mere fornuftig — Hun er noget for god til Jer. I er ikke saadan en Kone værd — en allerkiereste deilig vakker sød Tøs. — Jeg tager min Død over hende! — Hvor skal jeg finde hende? — O, Sir Harry! kiere Ven! kom tænk Dig dog om, hvor vi skal faae at vide, hvad Vei hun har taget.

Sir Harry.

Kan I ikke lade lyse efter hende i Aviserne, hvordan hun var tegnet, hvor gammel hun var, hvor høi hun var, og hvor hun er kommen bort. Paa den Maade har jeg engang faaet en brun Hoppe igien.

Russet.

Lyse efter hende? hvad! beskrive min Datter, og love en Douceur i Aviserne til den, der bringer hende tilveie, ligesom man lyser efter Hæste, der ere bortkom-

ne

ne eller bortstiaalne! — I har faaet en brun Hoppe igien! — Dievelen rider ham skinbarlig! han har intet andet i Hovedet end Væddeløbere og brune Hopper og Hingster. For Satan! Jeg vilde ønske —

Sir Harry.

Jeg vilde ønske En havde hende fat, det vilde spare os begge megen Uroelighed.

Russet.

Hvor skal jeg hen? Jeg er færdig at blive gal! — Gaaer jeg hen til den unge Kister, har han vist puttet hende et Steds hen, hvor jeg ikke kan faae Fingere paa hende. — Sender hun ikke Bud til mig i Dag, vil jeg reent slaae Haanden af hende — Men hun kunde jo være kommen noget til, og hun har ingen, der kan hielpe hende — Nei, hun er vist nok hos den unge Knegt! Jeg var tilfreds hun var i Jorden, og jeg med. Jeg skal slaae Hovedet istykker paa den unge Oakly!

Fierde Scene.

Tom. De Forrige.

Sir Harry.

Naa, Tom! hvordan er det med den stakkels Snip?

Tom.

Lidt bedre, naadig Herre! siden den har faaet lidt Varmt i Livet; men Støveren Lady, som er løbet med naadig Herre, er ganske lam.

Russet.

Gid Fanden havde baade Snip og Lady! Har Du hørt noget til min Jette?

Tom.

Tom.

Ja jeg kom just for at lade min Herre og Deres Naade vide, at Gaardskarlen John sagde mig, at just saadan en Dame, som jeg sagde ham Frøken Jette var, var kommen her i en Chaise med fire for, og var strax bleven hentet af en fornemme Frue i en Karet.

Russet.

Var hun kommen ene?

Tom.

Mutters allene, naadige Herre! Hun havde, med Forlov at sige for Deres Naade, bare en Pige med.

Russet.

Og hvor tog de hen her i Byen?

Tom.

John Gaardskarl sagde: De sagde til Kudsken, til Grosvenor Sqvare.

Sir Harry.

Toho! — Puds! puds! such!

Russet.

Hun er vist taget til den unge Rakker — Han har faaet sin Tante til at hente hende af — eller ogsaa er hun hos hendes egen Tante Lady Freelove — De boer der begge to. Jeg vil gaae hen til hende, og I maae imedens gaae til Lady Freeloves, Sir Harry! Jeg lover Jer, vi skal finde hende — Jeg skal lære den lille Frøken at gaae paa sin egen Haand. Hun skal vies til Jer i denne Aften. Kom, Sir Harry, kom! vi vil ikke give et Øieblik bort — Kom med.

Sir Harry.

Toho! Toho! Hei saa! Hoho!

(De gaae).

Femte

Femte Scene.

Oaklys Huus.

Mistr. Oakly (allene).

Naar jeg overveier alting, var Brevet ganſke viſt til min Mand. Jeg ſeer tydelig nok, de har alle ſammenſvoret ſig mod mig. Min Mand har ſine Intriguer, Majoren muntrer ham op til at gjøre mig imod, Carl kiender ſig ved hans Breve, og ſaadan trække de alle paa en Læſt — Jeg merker, de holde mig for en Toſſe; men jeg ſkal dog være dem for klog. Jeg har forlangt at tale med Hr. Oakly, og han kommer nok paa Dieblikket. Han er aabenhiertet af Naturen, og troer han, jeg er ikke vred længer, og at min Mistanke er dyſſet i Søvn, ſaa røber han ſig viſt ved ſin Opførſel. Jeg vil tage mig et muntert Væſen paa, og lade ſom jeg troer den pyntelige Hiſtorie, de ſmeddede ſammen; gjøre ham godtroende, og ſaadan lokke Hemmeligheden ud af ham. — Der kommer han — Hvor det er dog tungt, at ikke lade ſig merke med, man er vred. Oh! jeg kunde læſe ham en dygtig Præken; men jeg vil nu holde min Forbittrelſe hos mig ſelv, ſaa tungt det endogſaa er mig.

Siette Scene.

Sir Oakly. Mistr. Oakly.

Mistr. Oakly (mildt).

O min Ven! det ſkal Du have Tak for, Du kom; kom og ſæt Dig. (de ſætte ſig) Jeg længtes ret efter Dig. Det kom mig for ſom et heelt Aar inden jeg fik Leilighed til at ſnakke med Dig om den dumme Sag fra i Morges.

Sir

Sir Oakly.

Ja ſandt at ſige, min Bedſte! —

Miſtr. Oakly.

Naa! nu maae Du ikke ſee ſaa ſuurt. Kom — det er jo altſammen forbi. Carl og Du har bragt mig af Drømmen. Jeg er fuldkommen roelig.

Sir Oakly.

Er Du? Det glæder mig. Du gior mig lykkeligere end jeg ventede at blive. Og vor Lykſalighed ſtaaer faſt, naar Du tænker ſaa. Vilde Du bare lægge den ubillige Miſtanke af, ſaa ſkulde der aldrig komme et ondt Ord imellem os.

Miſtr. Oakly.

Det begynder jeg virkelig ogſaa ſelv at troe. — Jeg vil ſtræbe at faae Magt over den; og den er ſommetider rigtig ogſaa meget latterlig — For Exempel min Bekymring i Morges, hahaha! at blive ſaa uroelig over et Brev, ſom, naar alt kommer til alt, er om noget ganſke andet. — Var jeg ikke meget opbragt imod Dig? Hahaha!

(Noder ſig til at lee, dog ſaa at Tvangen ei er for kiendelig).

Sir Oakly.

Lad os ikke tale om det; det vil vi glemme begge to. Din Munterhed gior alting godt.

Miſtr. Oakly.

Jeg kan let blive for heftig — Jeg holder for meget af Dig til, at jeg ikke ſkulde være lidt uroelig imellem. (kierlig) Nu godt! det vil vi ikke mere tænke paa — Hvor er Carl henne?

Sir Oakly.

Den arme Fyhr! han er paa Jagt; han løber hele Byen om, og ſøger den unge Miſſ.

Miſtr.

Mistr. Oakly.

Hvor er han da gaaet hen, min Bedste?

Sir Oakly.

Jeg tænker han er først gaaet til hendes Slægt.

Mistr. Oakly.

Hendes Slægt! Hvem er det? hvor boer de?

Sir Oakly.

Her i Nabolauget boer en Tante af hende, Lady Freelove.

Mistr. Oakly.

Lady Freelove! haha! til Lady Freelove er han gaaet; og tænker Du da, han faaer der nogen Efterretning om hende?

Sir Oakly.

Jeg kan ikke vide det, men jeg haaber det af mit ganske Hierte.

Mistr. Oakly.

Du haaber det af Dit ganske Hierte? Hvorfor haaber Du det?

Sir Oakly.

Ja jeg haaber det! — Hvorfor haaber Du det ikke? (Forundret).

Mistr. Oakly.

Ja vist! (satter sig) Tilforladelig haaber jeg det ogsaa! Du veed, min Ven! det maatte være baade Dig og mig en Glæde, at see Carl vel forsørget!

Sir Oakly.

Det troer jeg, og jeg vidste tilforladelig heller aldrig, hvor han kunde træffe bedre. Det er en fortræffelig Pige, det kan jeg forsikre Dig!

Mistr. Oakly.

Du er altsaa meget bekiendt med hende?

Sir Oakly.

Ja vist er jeg, min Bedste! jeg saae hende jo saa tidt forrige Sommer, baade paa Majorens Gaard, og til hendes Faders.

Mistr. Oakly.

Saa tidt?

Sir Oakly.

Ja! meget tidt! — Det passede Carl nok — næsten hver Dag! —

Mistr. Oakly.

Saa! — Men, min bedste Mand — hvad jeg vilde sige —

(Forvirret).

Sir Oakly.

Hvad vilde Du sige, min Kone?

Mistr. Oakly.

Jeg vilde sige, (stammende) er hun kiøn?

Sir Oakly.

Overmaade kiøn!

Mistr. Oakly.

Overmaade kiøn! og holder man hende for en fornuftig Pige?

Sir Oakly.

Det er saa fornuftig, artig og tækkelig en Pige, som jeg har kiendt. Kiendte Du hende, Du vilde ret holde af hende. Du kan aldrig forestille Dig, hvor megen Fornøielse jeg fandt i hendes Selskab. Den arme Carl! han var hastig skudt! og det var heller ingen Under! Hun har saa mange fuldkomne Egenskaber! er saa god og saa munter! Hun er hele Egnens Afgud!

Mistr. Oakly.

Bevar os vel! Du bliver jo ganske henrykt af at tale om hende?

Sir

Sir Dakly.

Henrykt! — ſlet ikke! jeg vilde bare beſkrive Dig den unge Piges Caraktet. Jeg tænkte, det vilde være Dig kiert at høre Carl havde giort saa fornuftig et Valg, og at han rimeligviis bliver lykkelig!

Mistr. Dakly.

O Carl! ja! det har Du Ret i, Carl vil blive grumme lykkelig.

Sir Dakly.

Mener Du ikke?

Mistr. Dakly.

Det er jeg vis paa. Stakkels Carl! det gior mig saa ondt for ham, han maae være ret bekymret for hende. Jeg tænker paa, om vi ikke kunde være ham til nogen Tieneste heri.

Sir Dakly.

Giorde Du det, min Engel? Du er dog en meget god Kone! Ja! vi maae virkelig see at hielpe ham. Men lad os see! hvordan kunde det bedst gaae an? rigtig — nu har jeg udfunden det! (efter nogen Pønsen) Det var et lykkeligt Indfald, og vil være Carl en stor Tieneste!

Mistr. Dakly.

Nu hvad er det da? — (heftigt) Du veed, for at tiene Carl, og fornøie Dig, gior jeg alting. (Kierlig).

Sir Dakly.

Du er Godheden selv! vilde Du bare altid see Tingene i deres rette Lys, og blive ved at være saa god, blev vi det lykkeligste Par, der —

Mistr. Dakly.

Det troer jeg ogsaa; men hvad er dit Forslag?

Sir Oakly.

Jeg er vis paa, Du bifalder det. Du veed, Carl kan maaſkee være ſaa lykkelig at finde ſin Donna!

Miſtr. Oakly.

Ja! —

Sir Oakly.

Nu tænkte jeg, han kunde, med Din Tilladelſe, min Bedſte! —

Miſtr. Oakly.

Nu!

Sir Oakly.

Bringe hende her hiem?

Miſtr. Oakly.

Hvordan?

Sir Oakly.

Ja, min Bedſte! bringe hende her hiem! — Det vil være Carl ſaadan en Glæde! og Du kan tage hende under Din Beſkyttelſe, til hendes Fader kommer til Byen! —

Miſtr. Oakly.

Det er forſkrækkeligt! det er endnu mere end jeg kunde foreſtille mig!

Sir Oakly.

Hvad? Hvilket?

Miſtr. Oakly.

Har man ſeet Magen til den Uforſkammenhed? Tage hende under min Beſkyttelſe! Hvad! vil Du have hende lige for min Næſe?

Sir Oakly.

Jeg har aldrig tænkt — Jeg tænkte Du vilde give Dit Minde —

Miſtr. Dakly.

Hvad! giøre mig til jeres Skiermbret! — Var der intet andet Sted til jeres Streger end mit eget Huus?

Sir Dakly.

Men det er den ſtørſte Feiltagelſe! Jeg er ganſke forbauſet!

Miſtr. Dakly.

Forbauſet! ja — beſkæmmet, røbet, forraadt ved det I bilder Jer ind ved den falſke Fortrolighed at fange mig! Du holder mig nok for en Toſſe, et Faar! — Carl! ja Carl er tilforladelig et herligt Skalkheds-ſkiul for Jer! Brevet fra i Morges, Herr Dakly! Brevet!

Sir Dakly.

Brevet! nu det er tilforladelig!

Miſtr. Dakly.

Det er nu tilſtrækkelig forklaret! Du har giort mig det meget begribeligt. Nu er jeg overtydet. Jeg har ingen Tvivl om Din Trolsshed. Men jeg takker Dig for en og anden Advarſel, Du gav mig, og Du kan forlade Dig paa, jeg ſkal føre mig dem til Nytte. Jeg ſkal heller ikke hvile, før jeg har fuldkommen Be-viis, og kan overvælde Dig med uimodſigelige Prøver paa Din ſlette Opførſel mod mig.

Sir Dakly.

Men —

Miſtr. Dakly.

Gaae, gaae! Jeg har ikke mindſte Tvivl om Din Troløshed! Gaae Du kun.

(Hun gaaer).

Syvende Scene.

Sir Oakly (allene).

Har man ſeet Magen? Kan nogen forſtaae ſig paa den Opførſel? Opbragt! jeg veed ikke hvorover, ſkinſyg, jeg veed ikke over hvem. Stiller ſig rolig an blot for at lokke mig i Garnet, og ſkaber ſaa ſelv indbildte Beviſer af en uſkyldig Samtale! — Advarſler! Advarſler jeg gav hende! — Hvad hun kan mene med det!

Ottende Scene.

Toilette. Sir Oakly. Siden John.

(Toilette gaaer over Skuepladſen).

Sir Oakly.

Hvor ſkal hun hen, Toilette?

Toilette.

Hen at ſige Portneren, han maae ingen tage imod. I Dag vil min Frue ikke ſee et Menneſke.

(Gaaer).

Sir Oakly.

Hvad den Kone dog er ulykkelig! nu ſidder hun hele Dagen og nærer ſin Mistanke til hun har overbeviiſt ſig ſelv om den er grundet.

(John gaaer over Theatret).

Hvad vil I, John?

John.

Jeg ſkal ſige til Kudſken, han ſpænder for. Fruen vil ſtrax ud.

(Gaaer).

Sir Oakly.

Ud? Hvad er alt det? — Men hun giør mig ulykkelig paa alle Maader. Hun er vild og uregierlig

ſom

ſom Hav og Storm, er ſammenſat af Torden og Lynild. Jeg kan ikke udholde det, og jeg vil paa en eller anden Maade have Ende paa det.

(Gaaer).

Niende Scene.

Til Lady Freeloves.

Lady Freelove (kommer ind med en Viſitbillet). En Tiener.

Lady Freelove
(læſer i det hun kommer ind).

Og vil have den Ære, at opvarte Deres Naade en Cavalier, ſom han kommer fra Manegen. Er den derude, der har bragt det?

Tieneren.

Lord Trinkets Tiener er udenfor, Deres Naade!

Lady Freelove.

Min Compliment! og det ſkulde være mig en Fornøielſe at ſee Mylord — Hvor er Miſſ Ruſſet?

Tieneren.

Paa hendes Værelſe, Deres Naade!

Lady Freelove.

Hvad giør hun der?

Tieneren.

Jeg troer hun ſkriver, Deres Naade!

Lady Freelove.

Haha! Det er latterligt! jeg kan tænke, hun ſmører noget til hendes Oakly (ved ſig ſelv). Lad hende vide, jeg ønſkede den Fornøielſe at ſee hende her.

(Tieneren gaaer).

Det er en meget beſværlig Sag, at ſtyre en enfoldig Pige, ſom intet kiender til Verden. Henriette er lige-

som alle andre Piger, forskrækkelig forgabet i det unge Menneske, hun selv har valgt sig; hendes første Kierlighed, det er at sige, den første Mandsperson, der viser hende meer end almindelig Høflighed, den første, der giver en ung Pige Anledning til at troe hun betyder noget. — Stakkels Tosse — men den Oakly maae ingenlunde have hende. Et Givtermaal med Lord Trinket vil forøge Familiens Anseelse. Det maae jeg faae hende til. Jeg vil saa tidt mueligt bringe hende og ham sammen, og overlade det til ham at søge sin Fordeel, saa godt han kan! Men der har vi hende!

Tiende Scene.

Henriette. Lady Freelove.

Lady Freelove.

Nu, Henriette! altid Skyer paa Deres Himmel! Jeg beder Dem, min lille Flygtling, vær mere munter! Man faaer Vapeurs af at see paa Deres evigvarende Melankolie.

Henriette.

Bedste Tante! De maae undskylde mig; hvor kan jeg være munter i denne Forfatning? Jeg kiender min Faders Tænkemaade, og jeg er vis paa, det Skridt jeg har giort, volder ham megen Bekymring. Jeg ønsker mange Gange at jeg var bleven hos ham, hvad der endog var fulgt deraf.

Lady Freelove.

Nu! lidt raskt har Pigen været, det er vist nok, men Hun behøver heller ikke at være saa bekymret for hendes Papa. De veed jo, jeg har skrevet ham med

sidste

sidste Post, at hans forlorne Faar var i Behold, og at De er færdig til at adlyde enhver af hans Befalinger, kun ikke at ægte det Kræe, Sir Harry. — Himmel! hvad der dog er Forskiel paa en Londonsk- og en Landsbye-Opdragelse! En Pige her af Byen havde sprunget ud af Vinduet i Armene paa hendes Elsker, og havde aldrig tænkt paa hendes Fader, uden saa var hun havde havt nogle Vexler at trække paa ham, havde inden tolv Timer været en Snees Mile borte, og inden 24 Timer kanskee ude af Engeland.

Henriette.

Jeg frygter, jeg har alt været for fremfusende. Jeg skiælver for Følgerne.

Lady Freelove.

Jeg kan forsikre Dem, min Pige, De er en af de Hellige! Jeg faaer Spleen over Deres Tale, den er jo saa fuld af Kierlighed og Pligt og Ærbødighed, som en Liigprædiken. Og dog kan den fromme Siel elske! Godt! men jeg undrer mig over Deres Smag! en taabelig slet og ret Adelsmand, der ikke har en Titel engang, og, saavidt jeg veed, kunde De have en Mand af Stand i Morgen.

Henriette.

Kan være. Deres Naade maae forlade mig det; men mangen Mand af Stand vilde jeg blive ulykkelig med.

Lady Freelove.

Ma foi ma chere! Med denne Tænkemaade fra Methusalems Tid kommer De ingen Veie i disse Tider, og dog midt under disse smukke Sententzer tale disse smaa skielmske Øine et ganske andet Sprog. De

har virkelig ſmukke Øine, Niece! og diſſe ſmukke Øine har giort en ſmuk Ravage i Lord Trinkets Hierte.

Henriette
(foragtelig).

Lord Trinket!

Lady Freelove.

Ja! Lord Trinket! det veed De ligeſaa godt ſom jeg; og dog, lille Ondſkabsfulde, vil De ikke ſkiænke ham et Smiil. Men De maae give det arme Hierte lidt Opmuntring, det maae De endelig!

Henriette.

Det kan jeg ikke, naadige Tante! for af alle Mennesker er Lord Trinket mig den Modbydeligſte.

Lady Freelove.

Hvordan da, Niece? Han har Ord for en ung Cavalier, der beſidder Forſtand og Levemaade, og alle Fruentimmer holde ham for ſmuk.

Henriette.

Ja! han har juſt ſaa megen Levemaade, at han kan være inderlig uartig med en heel Deel Levemaade; han er juſt ſaa kiøn, at han kan have overmaade høie Tanker om ſin egen Perſon; og har juſt Forſtand nok til at være en fuldkommen Spradebaſſe; lutter Egenſkaber, der er meget almindelig hos dem, Deres Naade kalder Mænd af Stand.

Lady Freelove.

Ogſaa ſatiriſk! Jeg maae ſige Dem, ma chere! den Affectation klæder Dem inderlig ſlet! Folk af Stand maae have noget fremfor andre i deres Opførſel.

Henriette.

Rigtig har han noget fremfor andre; thi i hans Naades Omgang er der noget ſaa anſtødelig gemeent, at

at man ſnart ſkulde troe, han bad mig om ganſke andet end om at forbinde mig med ham for ſtedſe.

Lady Freelove.

Uſkyldige Friheder, min Pige, ſom ethvert ſmukt Fruentimmer venter, man ſkal tage ſig hos hende, for at hylde hendes Skiønhed.

Henriette.

Det er Friheder, ſom i mine Tanker intet anſtændigt Fruentimmer kan tilſtæde.

Lady Freelove.

Romanſk i høieſte Grad! Troer De, De er endnu paa Landet, Niece?

En Tiener kommer.

Mylord Trinket, Deres Naade!

(Han gaaer).

Lady Freelove.

Jeg ſværger Dem til, jeg havde ret Lyſt at ſige ham alt hvad De har ſagt.

Ellevte Scene.

Lord Trinket (i Ridedragt). Lady Freelove. Henriette.

Lady Freelove.

Underdanige Tienerinde! Mylord!

Lord Trinket.

Deres Naade viſer mig for ſtor Ære! De ſee mig her en Bottes ligeſom jeg kommer fra Manegen. Miſſ Ruſſet! jeg er deres Slave! Det bringer min Lykſalighed paa det høieſte at finde Dem her begge! (Til Henriette) Sur mon honneur Madame! Jeg begynder at fatte ſtore Forhaabninger om Dem: og Dem, Lady Freelove, kan jeg ikke nokſom roſe for deres Om-

ſorg

ſorg for deres deilige Eleve. Hun beſad før al den Ynde, Naturen kunde ſmykke hende med, og ingen under Solen er saa vel ſkikket til at give hende Bon Ton, ſom Deres Naade!

Henriette.

Complimenter og Uartigheder i et Aandedræt. — Meget forbunden, Mylord. Men tillader De mig, uden at tilſidesætte min Erkiendtlighed, at ſpørge Dem, om Naturen og le Bon Ton, ſom De kalder det, ere to saa forſkiellige Ting, at man ikke kan faae det ene uden at opofre det andet?

Lord Trinket.

Forſkiellige? fuldkommen ſtridige, Miſſ! — Hovedhensigten af le Bon Ton er at ſkille Perſoner af Stand fra gemene Folk, ſom rigtig nok Naturen ſkikker ſig ypperlig for. Der har derfor været Tider, hvor det var gemeent, at kunne ſee, høre, gaae, være friſk, og have hundrede andre afſkyelige Fuldkommenheder af Naturen. Naturen giør viſt nok ſommetider noget meget vakkert: den dannede Dem for Exempel, og den Gang frembragte den noget meget elſkværdigt; og vilde De nu tillade os Folk af Stand at give Dem Ton, saa vilde De blive fuldkommen guddommelig! men nu mig — Miſſ! mig! Naturen giorde aldrig en Ting ſom mig.

Henriette.

Jeg troer heller ikke, Deres Naade har Naturen ſynderlig meget at takke.

Lord Trinket.

Troer De virkelig, det er altſammen mit eget? Jeg maae bekiende, det var en overordentlig ſtor Compliment! Bravo! Begynder De allerede at ſmigre; saa

er

er De kommen vidt. Sur mon honneur, Lady Freelove; jeg troer, vi kan med Tiden giøre noget af hende!

Lady Freelove.

Der er ingen Tvivl om det. Det staaer i Deres Naades Magt, at giøre hende til en fuldkommen Dame.

Lord Trinket.

Hum! Ja!

Henriette.

De maae forlade mig det, Mylord. Jeg er af en grumme smagløs Tænkemaade. Jeg vil aldrig lade mig overtale til at aflægge Naturen!

Lady Freelove.

Nu aflægger De den, Henriette! Jeg er vis paa, De er det eneste Fruentimmer, der nogentid har vægret sig ved at lade sig føre blandt Personer af Stand. Skulde De troe det, Mylord! her har hun været en heel Uge i Byen, og har aldrig vildet ladet mig bringe sig paa Redoute-Assemblee, eller Concert, eller til Hove, eller paa Opera engang; ja hun vilde neppe saa meget som indlade sig med en eneste af dem, der har besøgt mig!

Lord Trinket.

Det er ingen Under, Miss, at De ikke antager vor Ton, naar De ikke engang vil værdige Folk af Ton den Ære af Deres Omgang. Vilde De blot være med i vore smaae Cotteries, vi skulde snart giøre Dem kied af de klodsede Herremænd, paa det kiedsomme Land. Apropos! Jeg mødte i Morges et Monstre paa Ridehuset, som gav mig nogle Efterretninger angaaende deres Familie.

Hen-

Henriette.

Hvad for Efterretninger?

Lady Freelove.

Hvad var det for et Monstre, Deres Naade talte om? et eller andet vildt Dyr?

Lord Trinket.

Det Monstre, Myladi, var i forrige Tider min Ridefnegt, og havde Opsigt over mine Væddeløbere; men da han blev alt for afskyelig uforskammet og liderlig, som De veed alle de Slyngeler giør, jog jeg ham bort; og siden den Tid har min Broder Slouch Trinket havt Inspection over mine Hæste, rider selv mine betydeligste Væddeløbere, og —

Henriette.

Oh hav De dog den Godhed, Mylord, ikke at tale om deres Hæste og deres Broder, men at sige mig den Efterretning. Har De hørt noget fra min Fader?

Lord Trinket.

Deres Fader, Miss, er her i Byen. De maae vide, den Knegt er nu Staldkarl hos Sir Harry Beagle, deres søde Landsbye-Coridon, og han sagde mig, at hans Herre og deres Fader løb hele Byen om og søgte Dem, og han havde selv Ordre at høre om Dem; og derfor kan jeg tænke, han søgte til Ridehuusstaldene, da han vist nok holdt det for et Sted, hvor han rimeligviis maatte træffe Dem. Deres Fader søger Dem formodentlig ved Tover eller de kongelige Begravelser, som er nok alt det han veed af at sige i London, og deres troe Hyrde er formodentlig heune i et Ølhuus, og kiøber sig en Hæst og drikker en Kande stærk Øl paa deres Sundhed.

Lady

Lady Freelove.

Der har vi den hele Flok fortræffelig fordeelt.

Henriette.

Underrettede Deres Naade ham ikke om, hvor jeg var?

Lord Trinket.

Ingenlunde, Sur mon honneur! det overlod jeg til deres egen Skarpſindighed at udfinde.

Lady Freelove.

O ſiig mig dog, Mylord, hvor har dette artige Selſkab taget deres Boepæl her i Byen?

Lord Trinket.

Af alle Steder i Verden, Myladi, har de valgt den forgyldte Oxe til deres Reſidentz.

Lady Freelove.

Hahaha! den forgyldte Oxe! uforlignelig! Har de bragt Høe eller Fæe til Byen?

Lord Trinket.

Bravo! Lady Freelove! Braviſſimo! Der er de blandt alle de andre Heſteprangere, og der har de, ſom det lader, faaet at vide, at Miſſ tilforladelig er i London.

Henriette.

O, bedſte Tante, vil De ikke ſtrax lade min Fader vide, hvor jeg er, og at det vilde være Deres Naade kiert, at ſee ham her. Jeg tør ikke vove at komme for hans Øine, før De har ſtilt ham noget tilfreds. Men beed ham for Himlens Skyld, han ikke tager den forhadte Karl med.

Lord Trinket

(ved ſig ſelv).

Forhadte Karl! hoho! Courage, Mylord Trinket!

Lady Freelove.

Jeg vil ſtrax ſkikke til ham. (Ringer).

En

En Tiener
(kommer ind og hvisker til Lady Freelove).
Sir Harry Beagle er nede.

Lady Freelove
(afsides til Tieneren).
Jeg er ikke hiemme! Har de taget imod ham?

Tieneren.
Ja, Deres Naade!

Lady Freelove.
Hvad det dog er en afskyelig Ulykke! Før ham dog ind i mit Cabinet; der skal jeg komme til ham.
(Tieneren gaaer).

Lord Trinket.
Lady Freelove! De er dog ikke engagert? fur mon honneur, vi vil ikke af med Dem.

Lady Freelove.
Det afskyeligste Engagement af Verden, et Par mosgroede gamle pæne Dukker. Lady Formal og Miss Prate.

Lord Trinket.
O, de Dyr. Saa ækle, saa ækle som Ipecacuanhæ fur mon honneur.

Lady Freelove.
Ja! hvad skal jeg gisre ved dem? Hvorfor skulle ogsaa de kiedsommelige Kreature nu komme mig til Plage? Jeg maae tage imod dem i mit Kabinet, og De maae undskylde mig med at skrive til deres Fader, Niece, til jeg er sluppen den Visit. Jeg skal skille mig af med dem, saasnart jeg kan; men Himlen ved naar det bliver, for de er begge to uendelige Sladderhanker, skiønt Ordene dripper saa sagte fra den naadige Frue, som Draaber af en Istap, og Frøkenen derimod over-

oversvømmer os med en Strøm af Dumhed. Henriette, De holder Mylord med Selskab saa længe!

(Gaaer).

Lord Trinket
(ved sig selv).

Hun gik! Sagerne begynde min Siel at blive critiske her — Faderen i Byen! — Frieren i Byen! — omringet af Fiender! — hvad skal jeg gjøre! — Her hielper intet andet end et Coup de main. (Til Henriette) Sur mon honneur! jeg er slet ikke bedrøvet over, at de to gamle Advokater komme, og jeg er hendes Naade meget forbunden, at hun ved sin Bortgang forskaffede os et saa charmant Tete à tete.

Henriette.

Deres Naade vil kun finde maadeligt Selskab i mig!

Lord Trinket.

Ingenlunde, min Deiligste! Jeg forsikrer Dem, vi skal nok finde noget at moere os med! Jeg holder det Parbleu for en allerkiereste Leilighed til, vi kan blive bedre kiendt med hverandre.

Henriette.

Jeg forstaaer Dem ikke.

Lord Trinket.

Saa vil jeg tale tydeligere: (tier og seer hende fræk i Øinene) Gid jeg faae en Ulykke, om jeg saae en kysseligere Pige i mine Dage!

Henriette.

Er det Deres fornemme Samtale, Mylord, saa vil jeg gaae fra Dem, og lade Dem moere Dem selv med en Monolog!

Lord Trinket.

Nei! nei! det ſkeer ikke! — Jeg vil give Dem Prøver paa, jeg mener, hvad jeg ſagde! (hindrer hende) Stedet, min Kierlighed, den gode Leilighed forener ſig.

Henriette.

Hvordan, Sir! De vil dog ikke bruge Magt?

Lord Trinket.

Sur mon honneur! Jeg maatte bruge megen Magt mod mig ſelv, hvis jeg ikke giorde det. De maae forlade mig.

Henriette.

Hielp! Hielp!

(De brydes).

Lord Trinket.

Det hielper ikke, De raaber. Der kommer dog ingen!

Henriette.

For Himlens Skyld! Sir! Mylord!

(Allarm udenfor).

Lord Trinket.

For en Ulykke! Hvad er det for en Støi! saa maae jeg ſkynde mig!

Henriette.

Hielp! Hielp! Mord!

(De brydes beſtandig).

Tolvte Scene.

Carl Dakly. De Forrige.

Carl Dakly (hurtig).

Hvad hører jeg? min dyrebare Henriette raaber om Hielp! (han ſeer dem) Er det mueligt! Kom til mig! Nedrige! jeg ſkal give Dig noget at giøre.

(Trækker Kaarden.)

Lord

Lord Trinket.

Jeg er en uforſkammet Slyngel! jeg ſkal ſur mon honneur —

(De fegte, Henriette løber ud og raaber Hielp).

Trettende Scene.

Lady Freelove. Hendes Tiener. Sir Harry Beagle. De Forrige.

Lady Freelove.

Hvad er det? — dragne Kaarder i mit Huus! — Skil dem ad (det ſkeer) Det er overmaade uforſkammet!

Lord Trinket.

Godt, Skurk! vi ſees en anden Gang! Jeg kiender Herren.

Carl Dakly.

Jo før jo hellere! Jeg kiender ogſaa Deres Naade!

Sir Harry.

De ſkulde ladet dem bleven ved! Jeg havde holdt hundrede Guineer paa den unge Herres Haand.

Lady Freelove.

Hvad vil det ſige? Med Tilladelſe, Sir, hvorfor kommer De i mit Huus, og giør al den Støi? Hvad tager De mit Huus for?

Carl Dakly.

De ſkulde heller ſpørge, Myladi, hvad Hans Naade tog det for?

Lord Trinket.

Uforſkammede Skurk!

Lady Freelove.

Sir! Deres Tale er ligeſaa grov ſom Deres Opførſel! Hvem er De? Hvad vil De her?

Carl Dakly.

Jeg er En, der er ſtedſe færdig at trække Kaarde, for at forſvare den forfulgte Uſkyldighed, og ſærdeles den Dame, ſom jeg friede fra Mylords Raſenhed; og det var for at ſøge hende, jeg var ſaa driſtig at betræde Deres Naades Huus!

Lady Freelove.

Hendes Elſker kan jeg tænke, eller Bretteur!

Carl Dakly.

Hendes Elſker, til Deres Naades Tieneſte, ſkiønt jeg er ikke ſlet ſaa voldſom i min Kierlighed, ſom Hans Naade der!

Lord Trinket.

Uforſkammede!

Lady Freelove.

I ſkal komme til at fortryde denne Uforſkammenhed!

Lord Trinket.

Det kan Deres Naade overlade til mig.

Carl Dakly.

Hahahaha!

Sir Harry.

Men hvor er Frøkenen bleven af imedens? Hvad, Myladi? De ſagde mig, hun var her ikke; og jeg var paa Veie at ville tage en anden Kaas, havde jeg ikke hørt give Hals her.

Lady Freelove.

De ſkal ſtrax ſee hende, Sir — (hun ringer, en Tiener kommer ind) Hvor er Miſſ Ruſſet?

Tieneren.

Ikke hiemme, Deres Naade!

Lady

Lady Freelove.

Ikke hiemme? Hvor er hun da henne?

Tieneren.

Jeg veed ikke, Deres Naade! men hun løb ned af Trapperne, og ſkreeg om Hielp; gik grædende gien-nem Forſalen, og tog en Hyrevogn ved Døren.

Lady Freelove.

Dummehoveder! Skal I lade hende kiøre ene ud? — Gaae og søg ſtrax efter hende!

(Tieneren gaaer).

Sir Harry.

Borte er hun! Hvad Dievelen havde jeg juſt ſtøvet hende op, og nu ſkulde det lille Dyr dog ſmutte fra mig.

Lady Freelove.

Sir, hvis De behager at trine ind med Mylord og mig, kan De maaſkee faae at høre fra hende, ſkiønt det rimeligſte er, hun er taget til hendes Fader. Jeg veed ikke, hun har andre Venner her i Byen.

Carl Dakly.

Det er mig inderlig kiert, hun er borte. Hvor hun ſaa er, er hun altid ſikrere end i Deres Huus.

Lady Freelove.

Ypperlig, Sir! ypperlig — Mylord! Sir Harry! jeg ſkal have den Ære at komme efter!

Lord Trinket.

De ſkal ſpørge fra mig med det allerførſte, Sir.

Carl Dakly.

Godt, Mylord!

Sir Harry.

Fløiten! Fløiten! Dievlen komme efter det!

(Sir Harry og Lord Trinket gaae).

Lady Freelove.

Førend jeg følger Selſkabet, maae De tillade mig at ſige Dem, Sir, at De her har opført Dem ſaa beſynderlig —

Carl Dakly.

Myladi! man har virkelig her omgaaedes mig temmelig beſynderlig.

Lady Freelove.

Virkelig godt! Intet videre! tillad mig at ſige Dem, Sir, at Deres Vei gaaer der ud, og at den ſtørſte Artighed, De kan viſe mig, er paa Øieblikket at forlade mit Huus!

Carl Dakly.

Det kan Deres Naade være vis paa. Siden De har forjaget Miſſ Ruſſet, kan De være ſikker paa, jeg ſkal ikke komme til Uleilighed. Jeg vil ſtrax ſøge hende; jeg kan ikke være roelig, før jeg faaer at vide, hvor hun er bleven af.

Lady Freelove.

Har hun mindſte Agtelſe for ſit gode Navn, giver hun ſig viſt aldrig i Deres Hænder.

Carl Dakly.

O, Madam! der kan aldrig nogen tvivle paa, hun har Agtelſe for ſit gode Navn, ſiden hun ikke blev hos Deres Naade!

Lady Freelove.

Af mit Huus!

Carl

Carl Dakly.

I Dieblikket! Et deiligt Huus, og en deilig Huusfrue ogſaa! Hahaha!

Lady Freelove.

Gemene Karl!

Carl Dakly.

Hsifornemme Frue!

(Gaaer hver ſin Vei ud).

Tredie Akt.

Første Scene.

Lady Freelove og Lord Trinket kommer ind til Lady Freeloves.

Lord Trinket.

Doucement! Doucement ma chere Lady Freelove! — De maae undſkylde mig. Jeg meente intet ondt med det, ſur mon honneur.

Lady Freelove.

Nei! Mylord Trinket! Nei! det kan jeg aldrig tilgive! at være uartig mod et Fruentimmer i mit Huus! Hvad vil Verden ſige dertil!

Lord Trinket.

Alt hvad den behager! — Det ſiger ikke det allermindſte, hvad Verden ſiger — Men jeg beder dog om Forladelſe! Men jeg troede, Parbleu, det var den bedſte Maade.

Lady Freelove.

Skam Dem! Skam Dem! Mylord! Jeg kan aldrig forlade Dem Deres Mangel paa Discretion. — Nu maae De overlade til mig at arrangere den hele Affaire, eller ogſaa vil jeg ſlet ikke have med Dem at giøre. Hvor ſært De har ført Dem op! Der gaaer jeg fra Dem blot for at tiene Dem, og ſkille os af med den plumpe Sir Harry, og hindre ham og den gamle

gamle Russet fra at faae Pigen at see, til vi kunde finde Leilighed til at faae hende paa vor Side. Og saa falder De paa at giøre Allarm, og kaster mig det alt overende.

Lord Trinket.

Dievelen tage baade Sir Harry og den anden Slyngel! — at de ogsaa skulle komme drivendes herhid just i saa kritisk et Øieblik! — og at saa det lille vilde Dyr just skulde tage Farten og løbe bort, Satan veed, hvorhen!

Lady Freelove.

Ja! og der var De igien utilgivelig indiscret! Siger mig hende, at hendes Fader var i Byen, og oven i Kiøbet hvor han var at finde. For der er jeg vis paa hun er taget hen; hun kiender jo ellers ikke en levende Skabning i London.

Lord Trinket.

Ja jeg maae tilstaae, en Fader er i slige Tilfælde en Pisaller. Sur mon honneur, Lady Freelove! jeg kan neppe troe, denne egensindige Pige har den Ære at være af Deres Slægt. Saadanne snevre Begreber! Jeg vil sværge paa, det er lettere at blive færdig med 10 Damer de la premiere volee, end at faae Bugt med de Skrupler, man møder hos en enfoldig Pige, som har indtrukket den borgerlige Tænkemaade!

Lady Freelove.

Kom, Mylord! lad os afbryde de Reflections over min Niece, og tænke efter, hvad her er ved at giøre!

Lord Trinket.

Netop alt hvad Deres Naade befaler! — Jeg for min Part er tout a fait derangé!

Lady Freelove.

Vil De da lade Dem ſtyre af mig?

Lord Trinket.

Jeg vil være Lydigheden ſelv! — Deres Naades Slave, ſur mon honneur.

Lady Freelove.

Na da! ſiden det dog egentlig mere er en ſlem Sag for mig end for Dem, og kan giøre nogen Opſigt, saa holder jeg det for uundgiængelig nødvendigt, blot for at give Tingen en bedre Anſeelſe, at De giør hendes Fader en Opvartning, giver Sagen saa godt et Anſtrøg, De kan, og igien formelig begierer hende.

Lord Trinket.

Deres Naade har fuldkommen Ret — De er ganſke au fait de l'affaire. Det ſkal ſkee ſtrax, og derved bliver Deres Navn frelſt, og min Opførſel juſtificeret for hele Verdens Øine — Men ſkulde den gamle Bonde blive ved at være ligeſaa ſtædig ſom hans Datter, haaber jeg Deres Naade har intet imod, jeg bruger et lille Krigspuds; for have hende maae jeg, ſur mon honneur.

Lady Freelove.

Det har jeg ikke det mindſte imod.

Lord Trinket.

Eller ifald der fandtes en god Leilighed, og Pigen blev ved at være haardnakket!

Lady Freelove.

Giør hvad De vil, jeg toer mine Hænder. Hun er nu ikke mere under min Opſigt, veed De. — Men De maae have Øie med Deres Rivaler — Den ene er i Huſe med hende, og den anden vil ingen Leilighed forſømme at komme til hende.

Lord

Lord Trinket.

Hvad Sværdridderen angaaer, ham skal jeg give lidt at gisre de sa façon. I Morgen tidlig senter jeg ham en petit Billet, og at raade med den Ladefoged, hun har til Fader, og Baronetten, det er ingen stor Hexerie.

Anden Scene.

En Tiener. De Forrige.

Tieneren.

Capitain O Cutter vilde have den Ære at gisre sin Opvartning.

Lady Freelove.

Ah! den stygge Karl! den Sømand fra Irland, som jeg bad Deres Naade skaffe et Patent som Hververcapitain. Jeg kan tænke han kommer at plage mig med sine forhadte Taksigelser. Jeg vil ikke pines med ham nu.

Lord Trinket.

Lad De ham for altina komme ind. Hele Naturen eier ingen kosteligere Skabning til at lee af. Det er et reent Marsviin, og han seer ud, og snakker bestandig, som han stod paa Dækket. Desuden har jeg et herligt Indfald — Han kan være at bruge!

Lady Freelove.

Godt! — Skik os da det Monstrum herop! — Men hvad er det for et herligt Indfald?

Lord Trinket.

Et Coup de maitre sur mon honneur! jeg vil — men tys! der er Dyret!

Tre-

Tredie Scene.

Capitain O Cutter. De Forrige.

Lady Freelove.

Tienerinde! Herr Capitain! Det er mig kiert at ſee Dem.

O Cutter.

Takker mangfoldig Deres Naade! I Dag kan jeg ſige, Vinden er mig favorable! — Knap duver jeg an her, for at hilſe Deres Naade, før jeg er ſaa lyk-kelig, at jeg kan praie Hans Naade min høie Patron med det ſamme! Jeg haaber naadig Herre er friſk og vel!

Lord Trinket.

Fuldkommen vel! jeg takker Capitainen! Men De ſynes at være bleven qvæſtet i Tieneſten? Hvad bety-der det Plaſter paa Deres høire Øie?

O Cutter.

Et lille Forſkud paa min Gage i min nye Poſt, naadig Herre! At preſſe, gaaer ikke af uden Sport-ler, ſkiønt de fylde forbandet lidt i Pungen.

Lord Trinket.

Og i hvad for en farlig Renconter har De faaet den Skramme?

O Cutter.

I et fremmed Element, Deres Naade! i et Søe-ſlag til Lands! For et Par Dage ſiden ſnuſede jeg tre ſtoute Knøſe op, ſom foer med en Koffardiemand; de giorde klart Skib; jeg gav paa Timen mine Junger Signal at giøre Jagt, og vi laae lige ned paa dem; de braſede op, og laae os paa Siden; vi gav dem et

glat

glat Lav om Styrbordſiden, og det ſvarte de paa ſom Karle, og den ene af dem greeb til Haandgevæhret, ſom tog Mikel Gages Bagbordſiden bort af hans Hat; jeg ætrede ham paa Øieblikket, og fik en Luſing af hans Piſtolkolbe over mit Styrbords Øie; men vi bragte dem dog op alleſammen, og nu ligge de i Lage paa St. Giertrud.

Lord Trinket.

Brav, tappre Capitain; men De maae dog ſnart faae en bedre Plads. Jeg tænker det næſte Pas, fra den Poſt De nu har, er et Skib.

O Cutter.

Jo før jo heller, Deres Naade! Jeg lover Dem, den ærlige Terenz O Cutter ſkal ikke ſtryge, og er ſaa ſtout en Søemand, ſom nogen i Kongens Flaade!

Lord Trinket.

De kan forlade Dem paa alt hvad jeg kan giøre for Dem, Capitain! — men De kan ogſaa for nærværende Tid viſe mig en Villighed.

O Cutter.

En Villie! Mylord! Deres Naade giør mig en ſtor Ære! Jeg vil ſeile Verden rundt fra den ene Ende til den anden, baade ved Dag og ved Nat, for at tiene Deres Naade, eller den naadige Frue.

Lord Trinket
(til Lady Freelove).

Myladi! det lykkeligſte Indfald af Verden! — (Høit) Den Villighed, jeg vil bede Dem om, Capitain, ſlaaer ind i Deres egen Metier. Den hele Sag beſtaaer i, at der er et Par uforſkammede Knegte i et Værtshuus i Holborn, ſom har forløbet ſig mod mig,

og

og jeg vilde være Dem uendelig forbunden, hvis De kunde presse Dem til Kongens Tieneste.

Lady Freelove
(til Lord Trinket).

Nu forstaaer jeg Dem! Fortræffelig!

O Cutter.

Hiertelig gierne, Deres Naade, og Tak til! men jeg vil dog haabe, det ikke er Borgere, eller boesiddende Folk. Det er nogen Fandens Mennesker at have med at gisre. De gior En chatolsk i Hovedet, med at skrige paa Deres Frihed, og Eiendom, og Privilegier, og hvad det Lapperie hedder. Forleden Dag blev endnu Jack Trovser kaldt ind for Lordmajoren, og maatte spytte et Aars Gage i Bossen for ingen Ting!

Lord Trinket.

Jeg skal nok mage, De ingen Uleilighed skal komme i. De Knegte har før tient mig for Staldkarle. Vilde De komme til mig i Morgen tidlig, vil jeg vise Dem derhen.

O Cutter.

Jeg skal komme, og tage en fire eller fem Ushalere med mig, og det saa flinke Knegte, som nogen vil lystes ved at see!

Lord Trinket.

Meget forbunden! Men jeg har endnu en lille Villighed at bede Dem om, Capitain!

O Cutter.

Den Onde tage mig! om jeg ikke gior det!

Lord Trinket.

Og det før De veed, hvad det er?

O Cutter.

Baade før og efter, naadige Herre!

Lord

Lord Trinket.

En vis Herre har fornærmet min Ære!

O Cutter.

En Kaarde igiennem ham!

Lord Trinket.

Vil De bringe ham et Brev fra mig?

O Cutter.

Min Siel vil jeg saa, og to tilbage om det gis-res nødig.

Lord Trinket.

Vil De da komme lidt før i Morgen, Capitain, at De kan gaae med mit Brev, førend vi lægge Haand paa det andet!

O Cutter.

Vær ikke bange, Mylord! Underdanige Tiener! Underdanige Tiener, Deres Naade!

Lady Freelove.

Tienerinde, Capitain! Min Compliment til Mis-tris O Cutter! Hvordan befinder hun sig?

O Cutter.

Takker for god Efterspørgsel, Deres Naade! Hun er i tyk Velgaaende!

Lord Trinket.

Hvor mange Børn har De, Capitain?

O Cutter.

Fire, og med Deres Naades Tilladelse, et paa Stabelen!

Lord Trinket.

Naar det er løbet af, staaer jeg Fadder, Capitain.

O Cutter.

Deres Naade er alt for naadig!

Lord Trinket.

Nu godt, De kommer i Morgen tidlig?

O Cutter.

O jeg ſkal ikke glemme det, Mylord! Den lille Terenz O Cutter forſømmer ſig aldrig, hvor det gielder at vove Trøien.

(Han gaaer).

Lady Freelove.

Hahaha! Men De har dog ſikkert ikke i Sinde at lade hendes Fader og Frieren giøre en liden Reiſe til Indien?

Lord Trinket.

Ingenlunde! De ſkal bare ſee dem om indvendig i et Skib et Par Dage.

Lady Freelove.

Godt! men med alt det er det et meget driſtigt Foretagende, Mylord! jeg troer aldrig De ſætter det igiennem.

Lord Trinket.

Ingen Ting kan være lettere — ſur mon honneur! at preſſe en Mand af Stand, en af os — vilde ikke være ſaa let, det har De Ret i; men de to Herrer, veed De, har ikke ſelv ſaa fornemt et Væſen, ſom en af mine Tienere; og efter deres Opførſel, Tale og Klædedragt kan man let tage dem for Kudſke og Staldkarle.

Lady Freelove.

Det er der rigtig nok noget i; men hvad Fordeel venter De af det Krigspuds?

Lord Trinket.

Al muelig Fordeel. Dette Kunſtgreb maae i det mindſte ſkaffe dem af Veien for nogen Tid, og imidlertid giør man ſine Anlæg at blive Eier af Pigen.

Fierde Scene.

En Tiener. De Forrige.

Tieneren.

Mistris Oakly holder nede, Deres Naade, og vilde have den Ære at tale med Deres Naade om en Sag af Betydenhed.

Lord Trinket.

Mistris Oakly! hvad kan den Argus vilde Dem?

Lady Freelove.

Det er det samme, hvad hun vil; jeg kan ikke udstaae hende. Hun skal være velkommen.

(Tieneren gaaer).

Lord Trinket.

Hvad for en Vind mon der blæser hende herhid?

Lady Freelove.

En Vind, som blæser os noget godt til.

Lord Trinket.

Hvordan det? — Jeg forundrer mig overmaade, at De tog imod hende!

Lady Freelove.

Hvor kan De være saa kortsynet? — De kan være vis paa, hun kommer i Anledning af Henriette, hvad hun saa vil; maaskee for at tiene den unge Oakly, stille mig tilfreds, hente Underretning, og saaledes bringe Givtermaalet i Rigtighed; men jeg skal gisre Indsigelse, det lover jeg Dem — Hvad hun saa vil, saa skal jeg nok vide at bringe en lille Ulykke udaf det — Men gaae! gaae! — jeg troer, jeg hører hende — List Dem ned af Bagtrappen — eller bie; det er bedre, gaae den Vei ud, mød hende, og gisr hende endelig en dyb Compliment, naar De gaaer ud.

Lord Trinket.

Hys! Her er hun.

(Han bukker dybt for Mistr. Oakly, og gaaer).

Femte Scene.

Mistr. Oakly. Lady Freelove.

Mistr. Oakly.

Jeg beder om Forladelse, at jeg gior Deres Naade Uleilighed!

Lady Freelove.

Det er mig altid en Glæde at have den Ære at see Mistris Oakly.

Mistr. Oakly.

Der er just kommen et Brev fra Landet, der har giort nogen Uroe i vor Familie. Det er fra Sir Russet.

Lady Freelove.

Sir Russet?

Mistr. Oakly.

Ja fra Sir Russet, Deres Naade! og det er fornemmelig om hans Datter. Da hun nu har den Ære at være i Slægt med Deres Naade, tog jeg mig den Frihed, at giøre min Opvartning.

Lady Freelove.

Hun er rigtig nok af min Slægt, Madame, som De behager at sige, men efter det der er foresalden, veed jeg neppe om jeg kan kiendes ved hende.

Mistr. Oakly.

Er hun da saa meget at dadle?

Lady Freelove.

Saa meget at dadle! — Jeg vil lade Dem selv dømme Madame! — Uagtet hun har været saa ube-

tænk-

tankſom, for ikke at ſige noget værre, at løbe bort fra hendes Fader, haabede jeg dog, jeg ſkulde faae den Sag dyſſet ned, for Familiens Æres Skyld; men hun er ogſaa løbet fra mig, Madam! Det er ingen Time ſiden, hun ſtial ſig uformodenlig bort.

Miſtr. Dakly.

Det er forunderligt. Hendes Fader ſynes virkelig ogſaa i ſit Brev at frygte for de værſte Følger. — Men troer da Deres Naade, det er virkelig ſaa ſlemt?

Lady Freelove.

Jeg kan ikke ſige det — vi vil haabe det Bedſte — men en beſynderlig Pige er det — De veed ſelv, Madam, et ungt Fruentimmer kan aldrig være forſigtig nok i ſin Opførſel. Hun er — det gior mig ondt, jeg maae ſige det — en meget farlig Perſon at bringe ind i et Huus.

Miſtr. Dakly.

Er hun det? (Uroelig).

Lady Freelove.

Vilde jeg ſige alt det, jeg vidſte.

Miſtr. Dakly.

Deres Naade veed vel ikke, om der blev hemmelig handlet noget ſammen mellem hende og Hr. Dakly?

(Ganſke forvirret).

Lady Freelove.

Herr Dakly?

Miſtr. Dakly.

Herr Dakly — nei ikke Herr Dakly, det er at ſige, ikke min Mand — ham mener jeg ikke, ikke ham, men hans Broderſøn, den unge Dakly.

Lady Freelove
(ved sig selv).

Skinsyg over hendes Mand! — Saa saa! Nu veed jeg min Rolle!

Mistr. Oakly.

Men De maae forlade min Dristighed, Myladi! Har da Deres Naade merket noget urigtigt i hendes Opførsel, medens hun var her i Huset?

Lady Freelove.

Nu, da hun neppe var en Uge her i Huset, var hendes Opførsel snarere hemmelighedsfuld. Breve og Bud frem og tilbage mellem hende og jeg veed ikke hvem — Jeg tænker, De veed Herr Oaklys Brodersøn har været her, Madam?

Mistr. Oakly.

Jeg vidste det ikke for vist. Har han alt ved den Leilighed giort Dem sin Opvartning?

Lady Freelove.

Giort mig sin Opvartning! Det Navn er meget for fiint til at passe paa hans Besøg — Mylord Trinket, den Herre, De mødte, da De kom ind, havde Tanke til min Niece, maae De vide, og da det vilde været et fortræffeligt Partie! saae jeg det gierne! men jeg tænker, efter den Scene han var Vidne til i Morges, vil han slaae det reent af Hovedet.

Mistr. Oakly.

Det gior mig ondt, En af min Slægt skulde saadan glemme sig selv —

Lady Freelove.

Det siger intet — rigtig nok var baade hans og Frøkenens Opførsel temmelig besynderlig — Og dog med alt det troer jeg ikke, han er den, hun elsker.

Mistr.

Mistr. Oakly
(meget uroelig).

Ha!

Lady Freelove.

Vist nok har hun forgabt sig i En, og det retskaffen; men baade Mylord, som var hele Tiden tilstede, og jeg var overbeviist om, at Herr Oaklys Brodersøn var snarere en tienstagtig Ven, en Art Mellembud, end Elskeren — Bevar os vel, Madam! De skifter Farve! De synes uroelig — befinder De Dem ikke vel?

Mistr. Oakly.

Fuldkommen vel, Deres Naade! fuldkommen vel — det smerter mig kun, min Mand skulde føre sig saadan op.

Lady Freelove.

Deres Mand, Madam?

Mistr. Oakly.

Hans Brodersøn vilde jeg sige — hans utilgivelige Grovhed — Men jeg er heller ikke ganske vel! — Det giør mig ondt, jeg har giort Deres Naade saa megen Uleilighed. Jeg vil have den Ære at recommendere mig.

Lady Freelove.

Jeg kan forsikre Dem, Madam! De giør mig bekymret. Jeg er ganske uroelig over at see Dem i saadan Forfatning. Jeg haaber dog ikke, jeg har sagt noget, der — Jeg troer virkelig ikke Deres Mand er skyldig. Sandt nok er det, de gode Mænd tage sig særdeles Friheder til — men jeg troer, jeg er vis paa, det er ikke mueligt — det kan ikke være. Lad det jeg har sagt, ikke have nogen Virkning hos Dem.

Miſtr. Oakly.

Ikke det allermindſte. Jeg tænker ikke paa ſligt — Deres Naades underdanigſte Tienerinde! (vil gaae, og vender om) Men Deres Naade har dog ikke hørt noget, eller veed noget om det?

Lady Freelove.

Kom, kom Miſtris Oakly, jeg ſeer hvordan det er fat, og det var ikke kiønt af mig, om jeg vilde ſige alt det, jeg vidſte. Jeg tør ikke fortælle Dem, hvad jeg har hørt; kun maae jeg bede Dem være paa Deres Poſt — det kan ikke ſkade. Lad Pigen ingen Medhold faae, og ſee hvad deraf kommer.

Miſtr. Oakly.

Det vil jeg! Jeg er Deres Naade uendelig forbunden! — Men ſyntes da Deres Naade, at Herr Oakly —

Lady Freelove.

Nei! ingenlunde! der er intet om, det tør jeg ſige. Jeg vilde ikke bringe Misforſtaaelſe i en Familie — men jeg er ſelv Fruentimmer, har ſelv været givt, og kan ikke andet end tage Deel i Deres Tilſtand. Men vær ikke uroelig, der er intet om, det tør jeg ſige.

Miſtr. Oakly.

Det troer jeg ogſaa — Deres Naades underdanigſte Tienerinde!

Lady Freelove.

Tienerinde, Madam! — Vær nu ikke uroelig! De maae endelig love mig, De ikke vil være bekymret!

Miſtr. Oakly.

Slet ikke uroelig! ikke det mindſte bekymret! — Deres underdanige Tienerinde! (Gaaer).

Lady

Lady Freelove

Hahaha! Der gaaer Hun, fuld af Vrede og Skinsyge, for at yse det altsammen ud over hendes Mand! Himlen være den Stakkel naadig!.

Siette Scene.

Lord Trinket. Ladi Freelove.

Lady Freelove.

Bevar os vel! Mylord! jeg troede De var gaaet.

Lord Trinket.

Jeg var kun i næste Stue. Min Nysgierrighed vilde ikke lade mig komme et Skridt længer. Jeg har hørt hvert Ord, og aldrig moeret mig bedre i mine Dage, fur mon honneur! hahaha!

Lady Freelove.

Hvor det stakkels Dyr beed paa Krogen! hahaha!

Lord Trinket.

Hahaha! Min uforlignelige Lady Freelove! det kalder jeg at have Forstand og Vittighed, fur mon honneur!

Lady Freelove.

En lille Bombe imellem de fiendtlige Arbeidere, intet andet!

Begge.

Hahahahaha!

Lady Freelove.

Men jeg maae forlade Dem. Jeg har 20 Visiter at giøre! De lader mig vide, hvordan Deres hemmelige Anlæg falder ud.

Lord Trinket.

Det kan De forlade Dem paa!

Lady Freelove.

De glemmer dog ikke, jeg venter Dem i Morgen Formiddag — Nu har De den Godhed at have mig undſkyldt.

(Mylord Trinket gaaer. Lady Freelove ringer, og ſiger til Tieneren)

Lad Epingle komme op! jeg er ved Toilettet.

Syvende Scene.

Scenen forandres til Oaklys Huus.

Henriette og John kommer ind.

Henriette.

Ikke hiemme? — Veed Han viſt at Madam Oakly ikke er hiemme.

John.

Hun er nys taget ud, Madam!

Henriette.

Jeg har noget af Vigtighed — Kan jeg ikke bie her til hun kommer igien?

John.

De ſik hende dog ikke i Tale. Hun har udtrykkelig befalet, at hun vil være ene i Dag.

Henriette.

Men derſom han vilde være ſaa god at ſige hende, jeg havde noget af Vigtighed at ſige —

John.

Jeg tør ikke vove at ſige hende det, Madam!

Henriette.

Hvad det dog er ulykkeligt! Hvad kan jeg giøre? — Kan jeg da faae Herr Oakly i Tale?

John.

Ja, Madam! Jeg vil ſige det til Herren, om De befaler!

Hen-

Henriette.

O vil han være saa god?

John.

Maae jeg tage mig den Frihed og spørge om Deres Navn, Madam?

Henriette.

Vær saa god og sig Herr Oakly, et Fruentimmer vilde have den Ære at tale med ham.

John.

Det skal skee, Madam!

(Gaaer).

Ottende Scene.

Henriette (allene).

Jeg vilde ønske, jeg havde faaet Madame Oakly i Tale! Hvor er min Forfatning dog ikke ulykkelig? Hvad vil Verden dømme om mig? Og hvad kunde jeg dog andet giøre? At blive til Lady Freeloves var umueligt. Carl, maae jeg tilstaae, har i Dag opvakt meget af min Kierlighed til ham igien, og dog er jeg bange for hans vilde Tænkemaade. Jeg maae udbede mig Mistris Oaklys Beskyttelse; et Skridt, som, naar man ret betænker alting, er meget ubehageligt for et ømt Hierte, og som blot den yderste Nødvendighed kan undskylde. Himmel! hvilken Mængde Gienvordigheder og Bekymringer er jeg styrtet i, ved det min Fader saa haardnakket bliver ved at vilde tvinge mig til et Givtermaal, som min Siel afskyer.

Niende Scene.

Sir Dakly. Henriette.

Sir Dakly
(i det han triner ind).

Hvor er den Dame? (da han seer hende, ved sig selv) Himmel! Miss Russet! er det Dem? Kan man tænke noget Ulykkeligere? (høit) Er det mueligt det er Dem, jeg seer?

Henriette.

Det er alt for virkeligt, Sir! og den Aarsag, jeg nu har til at giøre Dem Uleilighed, behøver saa meget en Undskyldning, at —

Sir Dakly.

Jeg beder Dem, ingen Undskyldninger! (ved sig selv) Om nu min Kone kom hiem, inden jeg kan faae hende bort igien.

Henriette.

Jeg tør sige, Sir, den Godhed, Deres Neveu har for mig, kan ikke være Dem ganske ubekiendt!

Sir Dakly.

Den veed jeg, og jeg vil ikke haabe, Carl har ført sig slet op mod Dem; havde han det, skulde han aldrig komme for mine Øine mere.

Henriette.

Jeg har ingen Grund at klage over ham — Men —

Sir Dakly.

Men! — Miss, maae jeg ikke bede Dem, skynde sig! (ved sig selv) Der var ingen, jeg mere nødig vilde see her end hende.

Henriette.

De synes uroelig, Sir!

Sir

Sir Dakly.

Nei! aldeles ikke! — Jeg beder Dem, Miſſ! bliv ved —

Henriette.

Jeg er for nærværende Tid i en meget ulykkelig Forfatning, Sir! ved det der er ſtødt mange beſynderlige Hændelſer ſammen, og hvis De ikke hielper mig, veed jeg ikke hvad der ſkal blive af mig!

Sir Dakly.

Jeg vil gisre alt, hvad der ſtaaer i min Magt, for at tiene Dem. Jeg veed af et Brev, jeg har faaet fra Deres Fader, at De har forladt ham. Maae jeg bede Dem fortælle mig det øvrige af Deres Hiſtorie?

Henriette.

Min Hiſtorie er temmelig kort, Sir! Da jeg gik fra min Fader, tog jeg lige til London, og søgte Tilflugt hos En af min Familie! hvor jeg, isteden for at finde den Beſkyttelſe, jeg ventede, saae mig udſat for den uanſtændigſte Begegnelſe. Det er ingen Time ſiden, Deres Neveu reddede mig ud af en nedrig Volds-mands Hænder! Jeg ſkiælver, naar jeg betænker, jeg forlod ham i en Duel.

Sir Dakly.

Han fattes intet. Han har i dette Øieblik ſendt Vognen hiem fra Beaufeus, hvor han ſpiſer i Dag. Men hvad har De at befale, hvori jeg kunde tiene Dem?

Henriette.

Gud ſkee Lov! ham intet fattes! — Den Godhed, jeg vilde udbede mig af Dem, Sir! er, at De vilde tillade mig at blive nogle faa Dage i Deres Huus.

Sir

Sir Dakly.

Miſſ Ruſſet!

Henriette.

Og at De tillige vilde giøre alt, hvad De kunde, for at faae min Fader til at tilgive mig, uden at nøde mig til at tage Sir Harry Beagle.

Sir Dakly.

Jeg er i yderſte Forlegenhed! — Men hvorfor har Carl ikke beſørget Dem et anſtændigt Opholdsſted?

Henriette.

Det var noget, jeg formodentlig neppe havde ſam-tykket i; Verden er ſaa alt for villig til at laſte, om man ogſaa aldrig giver mindſte Anledning til det. Og ifald De har den Godhed at give mig et Friſted i Deres Huus, maae jeg bede Dem, det maae være mig tilladt blot at omgaaes Sir Carl ſom Deres Neveu; i min nærværende Forfatning har jeg mine vigtige Aarſager til det.

Sir Dakly.

Hvor ulykkelig det træffer! Miſſ! jeg vilde min Siel giøre alting for Deres Skyld — men at have Dem i mit Huus, det har Vanſkeligheder, ſom —

Henrictte.

Jeg haaber ikke Sir, at De ſkulde tvivle paa, det var ſaa, ſom jeg har ſagt.

Sir Dakly.

Jeg troer hvert eneſte Ord, Miſſ; men jeg har mine egne Familie-Betragtninger, ſaa jeg —

Henriette.

De kan dog ikke have mig mistænkt for, jeg ſkulde være ſaa nedrig, at indgaae nogen Forbindelſe i Deres Fami-

Familie, som var Dem imod, saalænge jeg var i Deres Huus?

Sir Dakly.

Den Forbindelse vilde være mig og min hele Familie en stor Ære! der er aldrig falden mig mindste Betænkelighed ind fra den Side. — Hvad skal jeg gjøre? Lad mig see! — lad mig see! -- ifald nu —

(Han betænker sig, og tier).

Tiende Scene.

Mistr. Dakly. De Forrige.

(Mistr. Dakly bag ved, uden at sees af de andre, med Saloppe, Viste, Handsker o. s. v.)

Mistr. Dakly.

Jeg veed vist, jeg hørte et Fruentimmer snakke med min Mand! — Ha! (Hun seer Henriette) Jo! det er rigtig nok! Jeg vil tvinge mig! jeg vil høre til!

Henriette.

Jeg seer nok, De vil ikke redde mig, Sir! — Himmel! hvad vil min Skiæbne blive? — Hvorfor forlod jeg min Faders Huus for at udsætte mig for større Kummer?

(Grædefærdig).

Sir Dakly.

Jeg vilde gjøre alting for Deres Skyld, det kan De være vis paa. Vær De ved godt Mod, og jeg vil tænke paa at udfinde et Sted, hvor De kan være.

Mistr. Dakly.

Saa — vil De?

Henriette.

Hvor kan jeg bedre være end i Deres eget Huus?

Sir

Sir Dakly.

Min bedste Miss! — Jeg — jeg —

Mistr. Dakly.

Min bedste Miss — upverligt!

Sir Dakly.

Tys! — Tys! — hvad var det jeg hørte? — Nei det var intet. Jeg vil tale reent ud med Dem, Miss! vi kunde let blive afbrudt. De Familie-Betragtninger, vi talte om, er ingen anden end min Kone, hun har et lidt ulykkeligt Sind, Miss! — og tog jeg Dem i Huset, saa veed jeg ikke hvad Følger det kunde have. —

Mistr. Dakly.

Meget godt!

Henriette.

Min Opførsel, Sir! —

Sir Dakly.

De maatte føre Dem op som De vilde, bedste Pig. kunde De dog aldrig forebygge, hun jo fik Mistanke!

Henriette.

Men naar nu Deres Brodersøn tog alting paa sig, Sir?

Sir Dakly.

Det vilde heller ikke hielpe, Miss! endnu i Morges, da det Brev kom fra Deres Fader, havde jeg nær aldrig faaet hende stilt tilfreds, skiønt jeg forsikrede, jeg vidste ikke det mindste af det, og Carl tilstod alting.

Mistr. Dakly.

Brevet! — hvor jeg har ladt mig narre!

Henriette.

Hvad skal jeg giøre? hvad skal der blive af mig?

Sir

Sir Dakly.

Seer De, bedſte Miſſ! ſiden min Kone er ſaadan, er det mig ikke mueligt at tage Dem i Huſet! og vidſte jeg ikke, hun var taget ud kort ſør De kom, vilde jeg være i yderſte Forlegenhed over det, De er her nu. Vi maae da ſee at indrette det det bedſte vi kan; jeg vil leie Værelſer til Dem her i Nærheden, ſom hverken Carl, eller min Kone, eller noget Menneſke ſkal vide af at ſige; og ſkulde min Kone engang med Tiden faae det at vide, ſaa veed De, vi ſkyde alting paa Carl.

Miſtr. Dakly.

Paa Carl!

Henriette.

Hvor jeg er ulykkelig! (grædende) evig ulykkelig!

Sir Dakly.

Ulykkelig! ingenlunde. Det er hændtes ſaa mangen ung Pige ſør Dem, og alting er endda bleven godt! — Vær ved godt Mod, jeg ſkal ſee, om det er mig mueligt at komme til Dem hver Dag.

Miſtr. Dakly
(kommer frem).

Vil De det! Herr Dakly! er jeg endelig kommen efter Dem! — Og De, min bedſte Frøken! — jeg vil —

Henriette.

Madam! jeg begriber ikke —

Miſtr. Dakly.

Jeg begriber det altſammen, og har alt begrebet det længe — De ſkal have Deres egne Værelſer, Miſſ — Det troer jeg ogſaa De er bedſt tient med! — Hvor tør De ſee mig under Øinene?

Sir

Sir Oakly.

Vær dog for Guds Skyld ikke saa heftig, min Bedste! Du tager ganske feil her. Du veed ikke hvem Du taler med. Miss er et Fruentimmer af Stand.

Mistr. Oakly.

Det er ogsaa en standsmessig Opførsel i Sandhed! at forføre givte Mænd!

Henriette.

Bedste Madam! hvor kan De troe —

Sir Oakly.

Du maae vide, min Ven! det er den unge Pige, som Carl —

Mistr. Oakly.

Ypperligt! men det gaaer ikke an, Sir! — har jeg ikke selv hørt dem lægge det hele Raad op — har jeg ikke selv hørt Deres vittige Anlæg, at De vilde skyde al Skylden paa Carl.

Sir Oakly.

Et Øieblikks Koldsindighed, Bedste! — Du maae vide, det Brev, der kom i Morges, var om Miss.

Mistr. Oakly.

Jeg veed det.

Sir Oakly.

Og siden den Tiid synes Carl at have været saa lykkelig at —

Mistr. Oakly.

Falske Mand! — Den List er for plump til at jeg ikke skulde merke den. — Nu er det let at begribe, hvad Du vilde sige med det, Du i Morges foreslog mig, at tage hende i Huset. Men Frøkenen kunde selv finde herhid seer jeg.

Sir

Sir Oakly.

Fy! Fy! — min Bedſte! hun har ladt ſig melde hos Dig!

Miſtr. Oakly.

Hos mig! — alt bedre og bedre! — har hun ikke paſſet Leiligheden, og kom til Dem, juſt ſom jeg var taget ud? — Men jeg er Dem forbunden for Deres Viſit, Frøken. Jeg har nu havt den Ære at modtage Dem; jeg beder De opholder Dem ikke for min Skyld!

Sir Oakly.

Skam Dem! Skam Dem! Miſtris Oakly! hvor kan De være ſaa urimelig? Er det en Opførſel mod en Pige af hendes Charakter?

Miſtr. Oakly.

Jeg har hørt hendes Charakter! Gaae kun, min deilige forløbne Frøken! Nu har De løbet bort fra Deres Fader, og ſtiaalen Dem bort fra Deres Tante! Gaae! gnae! her ſkal De ikke blive, det kan jeg ſige Dem!

Sir Oakly.

Jeg beder Dig, vær roelig! Du veed ikke hvad Du ſelv gior! Hun ſkal blive!

Miſtr. Oakly.

Hun ſkal ikke blive her et Øieblik!

Sir Oakly.

Hun ſkal blive her et Øieblik, en Time, en Dag, en Uge, en Maaned, et Aar! — For en Ulykke! Madam! hun ſkal blive her hendes hele Livs Tid, om jeg vil.

Miſtr. Oakly.

Hvad?

Henriette.

Sir! Lad mig gaae, for Himlens Skyld! jeg er Dødsens af Angest.

Sir Dakly.

Vær De ikke bange, Miss! — Hun skal blive, det vil jeg have.

Russet
(inden for).

Jeg kan sige ham, Monsieur, jeg vil op. Jeg er vis paa, hun er der, og han skal neppe kunde forbyde mig det.

Henriette.

O min Fader! min Fader!

(Besvimer).

Sir Dakly.

See, Hun besvimer! (griber hende) Saa ring dog! kom ind En! —

Mistr. Dakly.

Hvad! tage hende saagar i sine Arme! Nu forgaaer Taalmodigheden mig!

Ellevte Scene.

Sir Russet. De Forrige.

Russet.

Hvor er det? Hvad, besvimet? (løber til hende) O, min gode Jette! mit Barn! mit Barn!

Sir Dakly.

Deres pludselige Komme forskrækkede hende! men hun kommer alt til sig selv igien! Hvordan er det, Miss?

Henriette.

Min Fader!

Russet.

Russet.

Min egen Jette! hvor kunde Du rende fra Din Fader, der holder saa meget af Dig? — men jeg vidste nok, jeg fandt Dig her.

Mistr. Dakly.

Nu! Nu da! han vidste han fandt hende her! Sagde jeg det ikke? Er Du ikke en flet Mand, at have saadan skammelig Forstaaelse med en brav Mands Datter?

Russet.

Jeg maae sige Dem, Sir, at hvad De nu tænker om den Sag, saa skal jeg ikke lade Deres Opførsel gaae saadan hen. — Hvor tør De faae min Datter til at løbe bort, og tage hende i Deres Huus?

Mistr. Dakly.

Ja! seer Du! — det er saa klart som den lyse Dag!

Sir Dakly.

Jeg maae sige Dem, De tager feil —

Russet.

Seer De, Herr Dakly, jeg vil have Satisfaction af Deres Familie for den Tort, mig er skeet! For en Ulykke, Sir! der maae ingen Mand i hele Engeland bilde sig ind at fornærme mig.

Henriette.

Min bedste Fader! jeg kan forsikre —

Russet.

Hold Mund Tøs! giør mig ikke vreed!

Sir Dakly.

Sir! det er altsammen Feiltagelse.

Russet.

En Feiltagelse! har jeg ikke funden hende i Deres Huus?

Sir Dakly.

Men hun har Min Siel ikke været der nogen —

Mistr. Dakly.

Hørde jeg ikke selv, De sagde, De vilde leie Værelser til hende?

Sir Dakly.

Jo, men det —

Russet.

Har det ikke længe været arbeidet paa, hemmelig at narre mig op i Tænderne?

Sir Dakly.

Jeg har aldrig tænkt paa —

Mistr. Dakly.

Aldrig tænkt paa! — Sagde Du ikke hun skulde blive her i Huset, enten jeg vilde eller ikke?

Sir Dakly.

Nei!

Russet.

Har De ikke sendt hende imøde, saasnart hun kom til Byen?

Sir Dakly.

Nei!

Mistr. Dakly.

Har Du ikke bedraget mig med Brevet i Morges?

Sir Dakly.

Nei! nei! nei! — Nei siger jeg!

Mistr. Dakly.

Jo! jo! jo! — Jo siger jeg!

Russet.

Skal jeg ikke troe mine egne Øine?

Sir Dakly.

Jeg siger jer, I tage feil begge to!

Russet.

Ruſſet.

For en Ulykke, Sir! jeg vil have Satisfaction!

Miſtr. Dakly.

Jeg ſkal giøre en Ende paa diſſe ſmukke Hiſtorier, det lover jeg.

Sir Dakly.

For Dievlen! I vil ikke lade mig tale, og jeg troer, I er begge to lige gode! jeg vil af mit ganſke Hierte ønſke, I to var Mand og Kone!

Miſtr. Dakly.

Fortræffelig! fortræffelig!

Ruſſet.

Jeg ſkal nok finde Leilighed til at ſnakke med Jer!

Sir Dakly.

Finde Leilighed at ſnakke! De har talt nok nu for Deres hele Livstid begge to!

Miſtr. Dakly.

See hvor vakkert! Kom nu Sir, lad Miſſ blive hos hendes Fader, hun er i de bedſte Hænder.

(Gaaer).

Sir Dakly.

Jeg vilde ønſke, jeg kunde lade Dem blive i hans Hænder med. Jeg kommer ſtrax, Madam! — Et Ord, Sir! — Deres Hidſighed, og den Vildfarelſe min Kone er i, giør mig det umueligt at forklare Dem noget nu! Jeg er til Deres Tieneſte naar og hvor De befaler.

(Gaaer).

Ruſſet.

Ja! ja! jeg vil have Satisfaction — Nu Frøken! ſaa fandt jeg Hende dog tilſidſt! De har giort en ſkionne Allarm her.

Henriette.

Jeg har desværre været den uſkyldigſte Aarſag til en heel Deel Allarm.

Ruſſet.

Uſkyldig! hvad havde Du at løbe her hen efter?

Henriette.

Min bedſte Fader bedrager ſig i den hele Sag. Jeg har ikke været nogen halv Time her i Huſet.

Ruſſet.

For en Ulykke! Tøs! gior mig ikke chatolſk i Hovedet — Du veed, jeg holder af Dig! men jeg kan ikke lide, man lyver — Men kom med, vi vil her af Huſet! (Carl ſynger udenfor) Holla! hvad er det?

Tolvte Scene.

Carl Dakly. De Forrige.

Carl Dakly (ſynger).

Enhver af os ꝛc. Hvad er det? et Fruentimmer! Henriette! er det mueligt? min dyrebareſte ſødeſte Henriette! jeg har ſøgt Dig over hele Byen, og tilſidſt — var jeg træt — og ilde tilmode — og bekymret; og ſaa ſatte vi os ned, den ærlige Major og jeg, og ſtak en Flaſke ud efter den anden paa Dit Velgaaende!

(Løber til hende).

Ruſſet.

Purs! — hvor tør I komme min Datter nær, naar jeg er tilſtæde? For Dievlen, Sir! jeg vil ſnakke et Ord med Jer! —

Carl Dakly.

Oh! Sqvire Ruſſet er her ogſaa? — Din gamle tykke Rakker! hvordan lever Du? — men, Henriette!

bedſte

bedſte Pige! (griber hendes Haand) Mit Liv! min Siel! min —

Ruſſet.

Slip hende, Sir! Kom Jette! — ſlip ham i Øieblikket, eller jeg —

Henriette.

Der behøves ingen Magt til at faae mig fra et Menneſke, der kan føre ſig ſaadan op paa en Tid, da han vidſte, jeg var i yderſte Bekymring.

(De gaae).

Trettende Scene.

Carl Oakly (allene).

Hør mig, Sir! — Miſſ! — bedſte Henriette! Herr Ruſſet! — borte! — hun er borte! og det min Siel i ondt Lune, og i ſlet Selſkab! — jeg vil gaae efter hende! — men ſtop! — jeg giør kun Ondt værre — det har jeg giort engang før — kan jeg huſke. Hvor Djevlen kom de her? Hvem kunde tænke paa, at finde hende her i mit eget Huus? Mit Hoved løber rundt af lutter Formodninger. — Jeg troer, jeg er beſkiænket — temmelig beſkiænket, min Siel! jeg vil gaae hen og ſove mig ædrue, og ſaa vil jeg ſpørge mig for, hvad alt det vil ſige; for — den ſkiælver for ſin Piges Vreede!

(Han gaaer ſyngende ud).

Fierde Akt.

Første Scene.

I Oaklys Hus.

Major Oakly. Mistris Oakly.

Majoren.

Godt! godt! min Søster!

Mistr. Oakly.

Jeg vilde vide den rene Sandhed! Hvorfor kan De ikke sige mig den hele Historie?

Majoren.

Jeg vil ingen Ting sige Dem, der er ingen Ting at sige — De veed alt Sandheden — og desuden hvad har jeg med det at gisre? Om der ogsaa var nogen Misforstaaelse i Gaar — hvad kommer det mig ved? Var jeg her? Er det min Sag?

Mistr. Oakly.

Hvorfor vil De da gisre det til Deres Sag? Veed jeg ikke, at den hele Uhykke er begyndt paa Deres Lystgaard, og De vilde sætte det fort her i Byen.

Majoren.

Saadan gaaer det altid i Familie-Kiævlerier. Min Broder har giort Dem vred, og nu vil De øse Deres Galde ud paa mig.

Miſtr. Oakly.

Fordi jeg veed, De er Skyld i hans ſlette Opførſel. Herr Oakly har aldrig ført ſig ſaadan op før.

Majoren.

Jeg! er jeg Skyld i det?

Miſtr. Oakly.

Ja De! Det er jeg vis paa.

Majoren.

Det er mig inderlig kiert.

Miſtr. Oakly.

Virkelig?

Majoren.

Ja virkelig! og ingen er mig meer, Tak ſkyldig for det end De — Kom, kom Syſter! det er Tid, De maae tænke Dem lidt om. Min Broder er bleven en Fabel for den hele Bye; og efterhaanden, ifald denne naragtige Sag bliver bekiendt, kommer den hele Familie i alle Folkes Munde.

Miſtr. Oakly.

Det giør den viſt, ſiden De giør Dem ſaa megen Umage for at bringe det i Gang. — I andre Huſe blive de ſmaa Stridigheder og Misfornøielſer holdte hemmelige; men her puſter man først til, og ſiden giør man Dem med Flid bekiendt — Og det er Dem, min Herr Major, der giør alt ſaadant noget — jeg har ingen værre Fiende end Dem!

Majoren.

De har ingen bedre Ven, Søſter!

Miſtr. Oakly.

Men det er heller ingen Under. De har ingen Følelſe af Menneſkekierlighed, ingen Foreſtilling om

huuslig Lykſalighed, og ingen Begreb om Ømhed eller Kierlighed til noget Fruentimmer.

Majoren.

Ingen Begreb om Plage eller Uroe — Nei! nei! og dog med alt det kan jeg elſke et Fruentimmer af mit ganſke Hierte med Ømhed, ſom De ſiger — men ſaa vil jeg altid gierne have, at hun ſkal viſe mig en Smule Gienkierlighed.

Miſtr. Dakly.

Et afſkyeligt Vink! — men jeg byder Deres Ondſkab Trods! — Herr Dakly kan ikke have mindſte Tvivl om min Kierlighed.

Majoren.

Det har jeg ikke heller — og dog har Deres Kierlighed alt det ubehagelige hos ſig, ſom ellers følger med Had. De tager reent Livet af ham med bare Ømhed; hvad er det ikke et uſelt Liv han lever. De bruger ham bare til at øſe Deres onde Lune ud paa.

Miſtr. Dakly

Jeg beder Dem, Herr Major! —

Majoren.

Deres voldſomme Carakter giør ham hans Huus til et Helvede, forgifter hans Maaltider, og forſtyrrer hans Natteroe.

Miſtr. Dakly.

Hav dog den Godhed, Major Dakly, og —

Majoren.

Saadan er det, at have en Kone, der holder af Een. — Den ubetydeligſte Ting opvækker Miſtanke hos Dem; De fænger i Øieblikket, og ſætter den hele Familie i lys Lue.

Miſtr.

Mistr. Dakly.

Det er mere end nogen kan taale — Nei, Herr Major, De er Mordbrænderen. De er Skyld i — Jeg kan ikke holde det ud — (grædefærdig) Fra dette Øieblik af forbyder jeg Dem mit Huus, Herr Major. Hvordan min Mand ogsaa fører sig op imod mig, saa vil jeg dog ikke være et Rov for hans uforskammede Slægtninge.

(Han gaaer).

Anden Scene.

Majoren. Siden Carl Dakly.

Majoren (allene).

Ja! ja! jeg vidste nok jeg blev viist Døren. — Der gaaer hun nu lige tilbage til min Broder! Den Stakkel! — For Djevlen! var han bare halv saadan en Mand som jeg, saa skulde hun dandse mig frem og tilbage hele Dagen igiennem, som en Væverskytte — Nu Carl! —

Carl Dakly.

Ha! Major! har De hørt, hvad der passeerte efter jeg gik fra Dem i Gaar?

Majoren.

Hørt det? Ja til visse har jeg hørt det. Men stakkels Carl! hahaha! hvad det har været en Forplumring; jeg vilde have givet alt hvad jeg veed i Verden til jeg havde været der.

Carl Dakly.

Og jeg vilde have givet alt hvad jeg veed i Verden til, jeg ikke havde været der! — Forbandede Skiæbne!

Ma-

Majoren.

At komme saa beleilig til Ende med sit Eventyr — Din Pige var vel inderlig glad over at see Dig? Jeg tør sige, Du var ret forlibt i hende.

Carl Dakly.

Jeg er ulykkelig! Hvem veed, hvor uartig jeg har ført mig op mod hende? — jeg kan ingen Ting huske — Jeg fortiener at miste hende — At gisre mig selv til et Svin! — og det paa saadan en Tid til! — O! jeg Tosse! — jeg Tosse!

Majoren.

Jeg beder Dig, vær dog roelig, Carl — qvæl Dig dog aldrig saadan for ingen Ting; det bliver godt igien den første Gang Du seer hende.

Carl Dakly.

Jeg torde ikke komme for hendes Øine, og dog er jeg utrøstelig over, jeg ikke veed, hvor hun er. Hendes Fader nøder hende maaskee til at tage Sir Harry.

Majoren.

Det skal jeg holde Dig fri for — før løber hun buus i Dine Arme lige for hendes Faders Næse.

Carl Dakly.

Men hendes Faders heftige Charakter, og hendes Sagtmodighed —

Majoren.

Sagtmodighed! oh! Narrerie! forlad Du Dig paa, hun har sit Kiøns Aand. Jeg vil love Dig for, hun er ligesom alle de andre, egensindig nok til ikke at gisre, hvad hendes Fader vil have.

Carl

Carl Dakly.

Godt! godt! — men nu min Opførsel mod hende — at lade mig sie for hende i saadan Forfatning! — Det var just det vi sidst var Uvenner over.

Majoren.

Misforstaaelse! hahaha! Uvenner! hahaha! Hvad betyder det at være Uvenner med sin Kiereste? Nu den hele Kierligheds-Historie bestaaer jo i at blive Uvenner, og blive gode Venner igien. De blive bare Uvenner for at kysses til Forligelse.

Carl Dakly.

Virkelig synes alting at have taget en god Vending — og paa den Tid fornyes vor Misforstaaelse! — Gid Vinen blive Gift den første Gang jeg igien drikker formeget.

Majoren.

Ja! saa siger de alle den anden Dag!

Carl Dakly.

Hvor! hvor kan hun være? Hendes Fader har neppe bragt hende til Lady Freeloves igien, og hverken han eller Sir Harry har Huus her i Byen — Jeg veed ikke, hvad jeg skal troe — Jeg vil gaae ud at søge hende, skiønt jeg ikke selv veed hvor.

Tredie Scene.

En Tiener. De Forrige.

Tieneren.

En Herre, der kalder sig O Cutter, vilde have den Ære at tale med Herren.

Carl

Carl Dakly.

Han kommer mig ikke beleilig — Jeg vil ingen ſee — jeg er ikke hiemme.

Tieneren.

Han ſiger, han har et vigtigt Ærinde, og han maae tale med Dem.

Carl Dakly.

Hvad ſiger I, han hedder? hvordan var det?

Tieneren.

Capitain O Cutter, Herre!

Carl Dakly.

Capitain O Cutter! det Navn har jeg aldrig i mine Dage hørt! Kiender De noget til ham, Major?

Majoren.

Ikke det mindſte! — Men Du hører, han har noget vigtigt at tale med Dig. Jeg vil gaae.

Carl Dakly.

Han kan intet have, ſom De ikke maatte vide — Beed Herr Capitainen umage ſig her op. (Tieneren gaaer) Hvad jeg vilde give til, at den ubekiendte Capitain bragte mig Bud fra min Henriette.

Fierde Scene.

Majoren. Carl Dakly. Capit. O Cutter.

O Cutter.

God Morgen, I gode Herrer! Er her nogen, der hedder Carl Dakly?

Carl Dakly.

Carl Dakly er mit Navn, Sir! ifald det kan være Dem til nogen Tieneſte.

O Cutter.

O meget, meget. — Jeg har et lille Ærinde til Hans Navn, men da ingen ſkulde vide det, kan jeg ikke komme frem med det, førend Dækket er ryddeligt.

(Peger til Majoren).

Carl Dakly.

Sir, denne Herre er min bedſte Ven, og alt, hvad der angaaer mig, kan afgiøres i hans Nærværelſe.

O Cutter.

O, er det ſaa, Ven, ſaa kan vi giøre alting af paa Skandſen. Det er intet andet end en lille Urede, der er imellem Lord Trinket og Ham, der ſkulde giøres af. Lord Trinket har Lyſt at nappes lidt med Ham, og da jeg ſtyrte den Kaas, ſaa bad' han mig at ſlye Ham den Lap.

(Giver Carl Dakly et Brev).

Majoren.

Hvad, en Udfordring, Sir?

O Cutter.

Ja rigtig, en Udfordring. Jeg ſkal være Hans Naades Secondant; og har Han Lyſt til en lille Motion, og vil følges med den Herre, ſaa vil vi alle fire tage fat paa engang, og vi to vil lægge hinanden paa Siden, Hierte.

Carl Dakly (læſer).

Ha hvad er det? Det kan komme mig til Nytte.

Majoren.

Sir! jeg er Dem meget forbunden! (ved ſig ſelv) Det er en ſkierlig Fyr! (høit) Ja! jeg ſkal have den Ære at møde det hele ærede Selſkab. Jeg ſkal tage mit Spid med, og ſaa vil vi to tage Frokoſt ſammen. De ſynes at være meget kier af at ſlaaes, Sir?

O

O Cutter.

Den Onde tage mig, ſmager det mig ikke bedre end ſalt Kiød og Skibstvebakker.

Majoren.

Men med Tilladelſe, Sir! hvor kommer De med i den Sag? veed De, hvad det er om?

O Cutter.

Dievlen brænde mig om jeg giør! Det kan være det ſamme hvad det er om, ſeer Han, naar vi kun bare plukkes lidt.

Majoren.

Hvordan? ſlaaes og ikke vide ſelv hvorfor?

O Cutter.

Naar Blodflaget er heiſet, hvem vil ſaa paſſiare?

Majoren.

Jeg tænker, en Duel er Hverdagskoſt for Dem; jeg vil vædde paa, De har været mere end engang til det.

O Cutter.

Ja ſaa min Siel har jeg ſaa! til Lands og til Vands! Det kommer den ſmaa Terenz O Cutter paa Et ud. Da jeg var ſidſt i Dublin, ſloges jeg med En, der ſnød mig for tuſind Pund; med to, ſom foer med Marſvinet; om Sally macquire, med En, der ſkiældte min Hund for et Bæſt; og med tre, om noget der ſtod i Aviſerne. Men ſiden jeg er kommen til Engeland igien, har jeg, den Onde tage mig, ikke havt det ringeſte at giøre.

Carl Dakly.

(ved ſig ſelv).

Det er en Lykke! men min Glæde vil røbe mig. (høit) Vil De have den Godhed, Sir! at formelde

Hans

Hans Naade min Reſpect, og forſikkre jeg ſkal have den Ære at giøre ham min Opvartning.

O Cutter.

Ja ſaa den Onde tage mig, vil jeg ſaa! Naa, Hierte! kommer han med?

Majoren.

Det kan De forlade Dem paa. Vi vil gaae ſelv Skolen igiennem Qvart, Tertz og Secund! Capitain!

Carl Dakly
(ved ſig ſelv).

Nu maae jeg ſee at fritte ham ud. (høit) Jeg troer, den Tid, Hans Naade har faſtſat i Brevet, er —

O Cutter.

Rigtig, Hierte — Klokken ſex.

Carl Dakly.

Og Stedet er — er — bag Montaques Huus, troer jeg.

O Cutter.

Nei, Hierte! ved Krindſen i Hydepark! — Jeg har ſelv valgt det Sted, for det vi kan være i Roe.

Carl Dakly.

Rigtig ſom De ſiger, Krindſen i Hydepark — jeg havde glemt det — Godt, Sir! jeg ſkal ikke blive borte.

O Cutter.

Jeg, den Onde tage mig, ikke heller. Den ſmaa Terenz O Cutter vil ſplitte mig have reen Leeg, eller vide, hvorfor! Altſaa! Hans Tiener, Hierte!
(Gaaer).

Majoren.

Hahaha! Hvad det var for en Fyr! ſaa forkippet paa at ſlaaes, ſom en Hanekylling!

Carl Dakly.

Der kunde aldrig træffe noget lykkeligere!

Majoren.

Endog have Udsigt til at faae en Kaarde gien-nem Livet. Den Lykke forlanger jeg ikke.

Carl Dakly.

Ønsk mig til Lykke! ønsk mig til Lykke! Jeg har fundet hende, min Pige! min Henriette — Hun er i et Vertshuus i Holborn, Major.

Majoren.

Hvad? Hvor veed Du det?

Carl Dakly.

Den rare, gode, allerkiereste, dumme Capitain har givet mig et galt Brev.

Majoren.

Et galt Brev?

Carl Dakly.

Ja! et Brev fra Lord Trinket til Lady Freelove.

Majoren.

Det var Djevelen! Hvad staaer deri.

Carl Dakly.

Det jeg nu fortalte Dem, at hun er i et Vertshuus i Holborn — og saa en Undskyldning fra Mylord, at han ikke i Formiddag kan giøre hendes Naade sin Opvartning, som han havde lovet, da han har fuldt op at giøre med hans Anslag paa Henriette.

Majoren.

Saa saa! en Complot mellem Mylord og Myladi.

Carl Dakly.

Hvad det er for en Complot, veed jeg ikke; men jeg vil tage mig den Frihed at tage en Haand i med; Saa kan maaskee hans Naade og jeg mødes, og afgiøre vor Urede, som Capitainen siger, før i Morgen tidlig. Der, læs selv! Major!

Ma-

Majoren
(tager Brevet, og læſer).

Hum — hum — hum — ypperligt! og hvad vil nu Du?

Carl Dakly.

Jeg vil paa Dieblikket gaae derhen.

Majoren.

Saa ſkal Du tage mig med. Hvem veed, hvad hans Naade har for? jeg begynder at frygte, der er Ugler i Moeſen.

Carl Dakly.

Nei! nei! frygt De ikke for mig! finder jeg, jeg har Dem nødig, ſkal jeg lade Dem det vide.

Majoren.

Nu vil Du igien bære Dig ad ſom et galt Menneſke! — Falde med Døren ind i Huſet, og gaae frem med Ild og Sværd, og ſelv ſtyrte Dig i Fortræd.

Carl Dakly.

Nei! nei! lad De kun mig raade! Jeg vil gaae in cognito, lade min Vogn ſtaae noget derfra, gaae forſigtig til Værks, og tage mig vel vare, det lover jeg Dem. — Jeg tænkte aldrig, jeg ſkulde nogentid have glædet mig over at faae en Udfordring; men det var det lykkeligſte der kunde hænde mig. Farvel! Farvel Oncle!

(Gaaer hurtig bort).

Majoren.

Det ſtaaer mig ikke ſaa rigtig an alt det — og dog kan jeg heller ikke troe, hans Naade havde saa meget dybe Anlæg — Carl kan let være ham forſinue. — Hør! —

Femte Scene.

En Tiener. Majoren.

Tieneren.

Herr Major.

Majoren.

Hvor er min Broder?

Tieneren.

Paa ſin Stue — Han er ene, Herr Major.

Majoren.

Og hvordan er han?

Tieneren.

Jeg veed ikke andet, end han er ganſke vel, Herr Major.

Majoren.

Ja! ja! men er han i godt Humeur?

Tieneren.

Jeg blander mig aldrig i Familieſager, gior ikke jeg, Herr Major.

(Gaaer).

Majoren (allene).

Godt ſagt! — kanſkee ingen ſlem Advarſel for mig! — Hvad det dog er en ſær Verden vi leve i — to Menneſker kan ikke holde mere af hinanden end min Broder og hans Kone, og dog kunde de værſte Fiender ikke pine hinanden værre — Ach! havde han bare det halve af min Tænkemaade! — Og dog fattes han ikke Forſtand — men jeg kiender ham. Han pynter det ud med Maximer, og Stumper Philoſophie, og Ender Sentenzer — Jeg maae leve i Fred — Taalmodighed er det bedſte Middel — Et roeligt Liv kan ikke kiøbes for dyrt, og ſaa videre; dog maae jeg ikke

gibre

gisre ham Uret, i Gaar har han ført ſig op ſom en Mand! Bliv ſaa ved! Broder, bliv ſaa ved! eller alting er ude med dig. — Siden der alt er Allarm i Leiren, vil jeg ſee at ſmedde, medens Jernet er varmt. Jeg vil gaae op til ham, holde en af mine Morgenprædikener for ham, og ſee, jeg kan overtale ham til at gaae ſtrax ud med mig, eller faae ham til at gisre noget andet, der er aabenbare Oprør imod hans Huusfrues Enevoldsmagt. Død og Plage! Broder! gisr dig ſplitter gal, og ſæt Stuen paa Loftet. — Havde jeg en Kone! — For en Ulykke! det er dog en Jammer, at ingen veed at omgaaes en Kone, uden en Peberſvend.

(Gaaer).

Siette Scene.

I Vertshuſet i Holborn.

Henriette (allene).

Hvad ſkal der blive af mig? min Fader er forbittret og døv mod alle Foreſtillinger, og han har udtrykkelig befalet mig at blive her og modtage den dumme Baronets forhadte Erklæringer — Og blandt mine Ulykker er Carls Opførſel i Gaar ikke den mindſte, ſaa ryggesløs! ſaa forfalden, og dog! — jeg ſkammer mig ved at tilſtaae mig det ſelv — jeg elſker ham, og Døden ſelv ſkal ikke faae mig til at give Sir Harry min Haand — men der er han! — hvad ſkal jeg nu ſige ham?

Syvende Scene.

Miſſ Henriette. Sir Harry.

Sir Harry.

Tiener, Miſſ! — Hvad, ikke et Ord? — De ſkammer ſig kanſkee! — Ja ſaa vil jeg ſnakke! — See Miſſ! jeg er ikke en Karl, der ſnakker meget — hvad ſkal den Snakkeras til? — Det er ligeſom man vilde narre Folk — Hvad ſynes De om mig til Mand? — jeg er en dygtig ung Knøs, har en god Reisning og rene Been, og ikke hverken Nøkke eller Tykke.

Henriette.

Sir! jeg forſtaaer Dem ikke! — vil De tale et Sprog, jeg forſtaaer, ſaa vil jeg ſvare Dem.

Sir Harry.

Et Sprog De forſtaaer! — jeg taler vor Modersmaal, og det ſaa godt og bredt ſom nogen — Hvad ſynes De om mig til Mand? det er dog vor Modersmaal! er det ikke? — jeg forſtaaer mig ikke paa Jeres Parle me francois, gjør ikke jeg — Hvad ſynes De om mig til Mand? Sqvire Ruſſet ſiger, De ſkal tage mig.

Henriette
(ved ſig ſelv).

Hvad ſkal jeg ſige til ham? — det er bedſt at være artig — (høit) Jeg troer, Sir, De fortiener en meget bedre Kone, og beder —

Sir Harry.

Bedre! nei! nei! ſaa klog De ogſaa er, fanger De mig ikke ſaadan! — De er mig god nok.

Henriette.

Sir Harry! Oprigtighed er bedre end alle Complimenter. De maae undſkylde mig; jeg maae erklære,

jeg

jeg vil aldrig være Deres Kone; og har De virkelig Godhed for mig og min Lykſalighed, lader De al Fordring paa mig falde. Tør jeg bede Dem, Sir, at overtale min Fader, ikke at drive paa et Givtermaal, ſom jeg har faſt beſluttet aldrig at ſige Ja til?

Sir Harry.

Hvordan? hvad? holla! — Kiøb er Kiøb, Miſſ! det er klappet og klart paa begge Sider. —

Henriette.

Lad for Himlens Skyld Deres Fordring fare, Sir! — Jeg kan aldrig blive bragt til — jeg kan ikke —

Sir Harry.

Hvad! først ſlutte Kiøb, og ſiden komme med Flauſer. Det er intet noget det! Et Ord er et Ord over al Verden!

Henriette.

Lad mig bevæge Dem, Sir! jeg har faſt beſluttet, jeg vil ikke ægte Dem, det gaae ſom det vil.

Sir Harry.

Men Deres Fader har beſluttet, De ſkal ægte mig, Miſſ! — ſaa har jeg Spillet vundet! Giør Hæſten ſig gal, ſaa kiender jeg min Ryttet!

Henriette.

Hæſten! Sir! tager De mig for — dog jeg tilgiver Dem. Jeg beder Dem ſamtykke i mit Forſlag; det vil være til begges Bedſte!

Sir Harry.

Jeg kan ikke!

Henriette.

Lad mig overtale Dem.

Sir Harry.

Det kan ikke lade ſig giøre, ſiger jeg!

Henriette.

O! jeg beder Dem! gior det!

Sir Harry.

Jeg kan Gud forbande mig ikke!

Henriette.

Jeg beſværger Dem — (Sir Harry ſkiter) Hvad? De ſpotter mig?

Sir Harry (ſynger).

Skal jeg eller ſkal jeg ikke? jo jeg troer jeg giv-ter mig!

Henriette.

Jeg givte mig med Dem? — heller med — jeg veed ikke hvem!

(Hun gaaer i Vrede op og ned).

Sir Harry.

Hun gaaer godt! hun har et ſkiønne Fodſkifte — og en rar Reisning! —

Henriette.

Elendige! taler De om mig, ſom jeg var en Heſt?

Sir Harry.

Ih ja! hvorfor ikke? Havde I fornemme Fruer halvt det Gode ved Jer, min Heſt har, var der ikke ſaa mange, der fortrød Kiøbet.

Henriette.

Og hvis deres nederdrægtige Mænd holdt halv ſaa meget af dem, ſom af deres Heſte, levede de bedre med dem.

Sir Harry.

Det kan ſaa være — Men hvorfor vil jeg her ſtaae og ſladdre — Sqvir Ruſſet ſkal faae Deres Nyk-ker at vide — han ſkal nok curere Hende — Nu gaaer jeg hen til ham! —

Hen-

Henriette.

Gaae, hvorhen De vil, naar De kun gaaer fra mig.

Sir Harry.

Han tæmmer Hende nok! — Vil Toilen ikke forslaae, saa tager han en Kapsun til — han tæmmer Hende Gud forbande mig nok!

Ottende Scene.

Henriette (allene). Derpaa Sir Russet.

Henriette.

Den Elendige! — men jeg burde ikke have ladt mig opbringe af hans Grovhed! — jeg kunde ikke vente andet af ham, og han er under min Vrede! — Hvad det forhadte Menneske dog har giort baade mig og min stakkels Fader Bekymring! Jeg har aldrig før været min Fader ulydig, og dette mit Afslag er ham saa meget imod. I alt andet vilde jeg være Lydigheden selv; og i dette Øieblik, da jeg frygter hans Vrede, bløder mit Hierte over hans Bekymring. — Jeg vilde ønske, jeg kunde adlyde ham.

Russet
(kommer ind).

Er Du ikke slem Tøs! — en egensindig, haardnakket, trodsig —

Henriette.

Min bedste Fader!

Russet.

Hør Jette! tie stille! — gisr mig ikke vred! — Vil Du have ham? — svar mig paa det! — Naa! hvorfor snakker Hun ikke? Vil Du have ham?

Henriette.

Kiereste bedste Fader! alt andet i Verden —

Russet.

Hvad alt andet! alt andet? nei hør engang, alt andet! — Du skal kronedød have ham! — Du skal tage ham! — tage ham, og det endnu i Aften! — Lovte Du ikke at tage høflig imod ham; hvor kom Du til at være uartig mod ham?

Henriette.

Min Fader! jeg tog meget høflig imod ham; men han førte sig saa uforskammet og utaalelig op —

Russet.

Uforskammet! jeg skal kronedød brække hans Hals! — Uforskammet mod min gode Jette! den Slyngel, den Kieltring, den Oxe! — Jeg skal — Men det er Løgn, jeg veed det er Løgn! Det tør han ikke; han tør ikke være uforskammet! Vil Du have ham? svar mig paa det! vil Du have ham? — Du skal kronehaardedød tage ham!

Henriette.

Har De nogen Kierlighed for mig? —

Russet.

Kierlighed for Dig? — Du veed, jeg holder af Dig! Du veed, Du er Din stakkels Faders Diesteen! — Jeg tvang Dig ikke, holdt jeg ikke af Dig! — Er det andet jeg vil end Dit eget Vel? — Men jeg veed nok hvad Du vil; Du vil have den unge Oakly, en liderlig fordrukken —

Henriette.

Skaan mig for Sir Harry, og hvis jeg saa nogentid giver mig uden min Faders Samtykke, saa forskyd mig for evig!

Russet.

Ruſſet.

Jeg vil forſkyde Dig, tager Du ikke Sir Harry.

Henriette.

Betænk min bedſte Fader, De gior mig ulykkelig! — Jeg vilde give mit Liv for at adlyde Dem, men jeg kan ikke beſkæmme min Haand, ved at give den bort til en Mand, mit Hierte afſkyer. — Fri mig fra denne gruſomme Befaling, og det ſkal være min Lykſalighed at adlyde Dem i alt, hvad De ellers befaler.

Ruſſet.

Du lægger mig i Graven, Jette! — Du lægger mig i Graven! — Jeg ſkulde giøre Dig ulykkelig? Er det ikke Din Lykke, jeg vil giøre? — er det ikke den rigeſte Mand i vor hele Egn? — kalder Du det ikke Lykke? — gaaer ikke alle de blegnæbbede Piger i det hele Grevſkab, og ſmidſker ad ham, og vilde gierne have ham? — og Du er ſaa egenſindig, og trodſig og obſtinadſig! — Du ſkal kronedød have ham!

Henriette.

Men for Himlens Skyld —

Ruſſet.

Hold Mund Jette! — jeg vil ikke høre mere af Din urimelige Sladder! — Du ſkal tage ham! det ſiger jeg Dig! Du ſkal tage ham, og det i denne Aften! — Jeg gaaer nu lige hen at løſe Kongebrev og hente Præſt! — Hvad vil jeg ſtaae her og kiævles med Dig? er jeg ikke Din Fader? raader jeg ikke for Dig? — Du ſkal have ham!

Henriette.

Min Fader!

Ruſſet.

Ikke et Ord! Du ſkal have ham! (Gaaer).

Mi-

Niende Scene.

Henriette (allene). Siden Carl-Dakly.

Henriette.

Min Fader! hør mig! kun et Ord! — han vil ikke høre mig, og gaaer hen at bringe dette forhadte Giftermaal istand! — hellere døe end samtykke deri! — Du skal have ham! — o! vilde dog Fædrene bestyrke deres Befalinger med bedre Grunde! — og dog ynker jeg ham, uagtet han bedrøver mig. Han lod mig høre Carls Udsvævelser og Liderlighed — Ha! desværre! han havde alt for Ret! jeg seer, han er en Slave af hans Udyder! og det var min Pligt at overvinde en Kierlighed, som ikke kan andet end giøre mig ulykkelig. (Carl Dakly kommer ind i Overkiole, og uden Kaarde) Ha! hvad seer jeg?

Carl Dakly.

Sagte! dyrebare Henriette! giør ingen Allarm! jeg har gaaet en heel Time paa Luur omkring Huset; nu saae jeg Deres Fader og Sir Harry gaae ud, og greb denne skiønne Leilighed at kaste mig for Deres Fødder.

Henriette.

Sir! De har giort Dem megen forgiæves Ulei-lighed. Jeg ventede ikke den Ære af Deres Besøg.

Carl Dakly.

O, bedste Henriette! Deres Ord og Diekast gien-nemborer min Siel. De kan ikke forestille Dem, hvad jeg lider og har lidt siden i Aftes; og dog har jeg i lykkeligere Dieblik smigret mig med, at den Tieneste, jeg var saa lykkelig at vise Dem hos Lady Freeloves, skulde tale lidt til min Fordeel.

Hen-

Henriette.

De erindrer, Sir, at De ſkyndte Dem at faae Leilighed til at ophæve min Forbindtlighed.

Carl Dakly.

Jeg erindrer det ſkamfuld og fortvivlet; men gid jeg maae døe, om min Glæde over at have frelſt Dem fra et ſlet Menneſke, ikke var Skyld i det. Jeg var meer end halv drukken af Glæde, og Vinen overvandt mig let — Men jeg ſkiælver ved den Tanke, at jeg maaſkee har ført mig ſaadan op, at De ikke kan tilgive mig.

Henriette.

Om jeg tilgiver Dem eller ikke, det er meget ubetydeligt, Sir!

Carl Dakly.

O, dyrebare Henriette! overøs mig med de bitterſte Bebreidelſer, ſtraf mig, ſom De vil, kun ſee og tael ikke til mig med den Ligegyldighed og Kulde! Skal jeg tabe Dem for en Forſeelſe, da mit Hierte hænger evig ved Dem, da jeg elſker Dem ſaa ubeſkrivelig?

Henriette.

Var der noget Tegn paa Kierlighed i Deres Opførſel i Gaar! at begrave Dem i Sviir, da jeg var udſat for de grueſomſte Bekymringer!

Carl Dakly.

Jeg føler, jeg føler min Skiændſel, og tilſtaaer den!

Henriette.

De tilſtaaer, De veed ikke ſelv, hvordan De har opført Dem. Maae jeg ikke ſkiælve, naar jeg blot tænker paa en Mand, der er henfalden til en Laſt, ſom

ſom ſætter ham ud af Stand til at vide hvad han ſelv giør?

Carl Dakly.

Forſkyd mig, hvis jeg nogentid giør mig ſkyldig deri igien. Henriette! jeg ſvæver i den gruſomſte Frygt for at miſte Dem for evig. Stuepigen, ſom jeg kiøbte til at lade mig komme herop, ſagde mig, Deres Fader og Sir Harry talte om Kongebrev, da de gik ud. Hvad ſkal jeg troe? Er det mueligt De kan opofre Dem til Sir Harry? (Henriette tier) Kan De give en anden Deres Haand? Nei lad mig endnu befrie Dem! lad os benytte os af dette lykkelige Øieblik; min Vogn holder paa Hiørnet af næſte Gade; lad mig bevæge Dem, ſiden de andre ere borte, og jeg kan befrie Dem fra at tvinges til et forhadt Giftermaal!

Henriette.

Nei! jeg vil oppebie Udfaldet, hvad det ſaa bliver, Carl! Jeg er alt for villig — De ſkal ikke nøde mig til at ægte Sir Harry — men Deres Opførſel — det er ingen halv Time ſiden min Fader lod mig høre Deres Uordentlighed.

(Grædende).

Carl Dakly.

Jeg ſeer min Daarlighed, og ſkammer mig ved den. De har bragt mig tilbage, Henriette! ved Gud har De ſaa — vare alle Fruentimmer ſaa opmerkſomme paa Deres Elſkers Sæder, vilde en Ryageſløs blive et ſielden Syn — Men lad mig overtale Dem til at flye herfra, medens De kan. Major Dakly vil med Fornøielſe modtage os i ſit Huus — Jeg gyſer, naar jeg tænker paa, hvad De vover ved at blive her.

Hen-

Henriette.

Nei jeg har fast besluttet at blive — Forlod jeg min Fader anden Gang, gik jeg aabenbare bort med et Menneske, hvis uordentlige Opførsel han saa nyelig har været Vidne til, saa gav jeg ham Grund til at være vred, og satte min egen Ære en Plet paa!

Carl Dakly.

Jeg Daare, jeg Daare! hvor ulykkelig har jeg giort mig selv! — Betænk, bedste Henriette! Deres besynderlige Forfatning. Desuden har jeg Aarsager at frygte for, der ere andre Anlæg giorte mod Dem.

Henriette.

Mod andre Anlæg kan jeg ingensteds være saa sikker, som hos min Fader.

Carl Dakly.

Tiden forløber, lad Dem overtale!

Henriette.

Jeg har fast besluttet at blive her.

Carl Dakly.

De bringer mig til Fortvivlelse! — For Himlens Skyld! —

Henriette.

Jeg vil ikke tænke paa det!

Carl Dakly.

Betænk! dyrebare —

Henriette.

Jeg betænker, Deres Opførsel har giort det ganske uanstændigt for mig at betroe mig til Dem!

Carl Dakly.

Min Opførsel! hvilken Pine! — Men, bedste Henriette! Den Fare De er i, Nødvendigheden!

Tiende Scene.

De Forrige. Stuepigen.

Stuepigen.

Aah! Frøken! der er en stor Ulykke paa Færde — Saa sandt jeg staaer her, har ikke en Hverver taget de to Herrer og ført dem bort, alt det den ene raabte paa, at han var Baron, og den anden, at han var Squire og Herremand.

Henriette.

Taget af en Hverver; det er ikke mueligt.

Carl Dakly.

Hm! nu kommer Anlægget for en Dag. Men jeg skal være hos hans Naade!

Stuepigen.

Hvad i al Verden skal vi gisre, Frøken? Hosbond og Gaardskarlen Hans og Staldkarlen ere allesammen løben efter Dem! Jeg har aldrig seet saadant et Mirakel!

(Gaaer).

Ellevte Scene.

Carl Dakly. Henriette. Siden Lord Trinket.

Henriette.

Kunde jeg troe, det var Deres Paafund, Sir, vilde jeg aldrig see Dem for mine Øine meer.

Carl Dakly.

Jeg vilde heller døe end være skyldig i det. Det er en Streg af Lord Trinket, det er jeg sikker paa. Han havde noget for, det veed jeg af et Brev, som faldt i mine Hænder i Morges.

(Henriette giver et Skrig fra sig).

Carl

Carl Dakly.

Ha, der kommer han! nu er det tydeligt nok. Vær ikke bange, min Bedste! jeg skal nok forsvare Dem; men nu maae jeg bede Dem, overlad Dem til mig.

Lord Trinket
(kommer ind).

Nu, Miss! — Peste! er han der igien — Nu da (trækker sin Kaarde) Kom Sir! jeg seer, De har ingen Kaarde, lad Miss fare! lad hende fare, siger jeg, eller jeg løber min Kaarde igiennem Dem!

(Vil falde ud imod Carl).

Carl Dakly
(taget en Pistol frem).

Tre Skridt fra Livet, Deres Naade! jeg er forsynet. Kommer De et Skridt nærmere, faaer Deres Naade et Par runde Kugler giennem Hovedet!

Lord Trinket.

Hvad? Hvad er det? Pistoler!

Carl Dakly.

Til Deres Naades Tieneste! Kaarde og Pistoler, Mylord! De veed det er vore Vaaben! Skulde denne slaae Klik, saa har jeg Magen til den i Lommen. — Vær ikke bange Miss! Hans Naade har skaffet Deres Slægt og Venner til Side, men han sørger vist selv for Dem! Skal jeg lade Dem være ene med Ham?

Henriette.

Grumme Carl! De veed, jeg maae følge Dem.

Carl Dakly.

Lidt længer fra Døren, om Deres Naade behager?

(Vinker med Haanden).

Lord Trinket.

Sir! Peste! Miss!

Carl Dakly.

Lidt længer endnu, Deres Naade!

Lord Trinket.

Men, Sir! Herr Dakly!

Carl Dakly.

Jeg har ikke Leilighed at tale med Deres Naade nu! — Maae jeg umage Deres Naade lidt længere hen til den Side — De veed, hvor jeg er at finde — Har De noget at befale til Miſſ Ruſſet, ſaa har De den Godhed at erkyndige Dem om hende hos mig! — Behager Deres Naade at træde et Par Skridt tilbage endnu! (holder Piſtolen paa ham) Deres Naades underdanigſte Tiener!

(Gaaer med Henriette).

Lord Trinket

(ene, ſeer efter dem, og tier noget).

Her har jeg für mon honneur giort en latterlig Figur. Saa har jeg anlagt ſaa dyb en Plan blot for at tiene ham! Dievelen tage ſaadanne Intriguer, og alle enfoldige Landsbyepiger, der kan opofre en Mand af Stand, for En, ingen veed, hvem er!

Femte

Femte Akt.

Første Scene.

I Lady Freeloves Huus.

Capitain O Cutter. Lord Trinket. Lady Freelove med et Brev.

Lord Trinket.

Har man nogentid seet saa ulykkelig! Peste! Capitain, hvor kunde De begaae saadan en Buk?

O Cutter.

Jeg har ikke tænkt paa en Buk, Deres Naade. Jeg skulde levere to Breve, og naar hver af dem fik eet, tænkte jeg, det var nok.

Lady Freelove.

Og altsaa, Mylord, har den vittige Capitain givet den unge Oakly det Brev, der var til mig, og her har han bragt mig en Udfordring.

Lord Trinket.

Det er latterligt! Aldrig var nogen Ting mere mal apropos — Læste De da ikke Udskriften, Capitaine?

O Cutter.

Hvem jeg? den Onde tage mig, om jeg giorde! jeg har aldrig læst i mine Dage!

Lord Trinket.

Peſte! hvor ærgerligt! jeg havde nu forſikkret Tieneſtefolkene, og faaet alleſammen af Veien, da alting var en train!

Lady Freelove.

Nu, man maae aldrig tabe Modet, Mylord! Galt er det gaaet, det er ſandt! men dog troer jeg nok, jeg ſkulde finde paa en Maade at faae alting i Orden igien.

Lord Trinket.

Hvordan da? hvordan? min guddommelige Lady Freelove! hvordan?

Lady Freelove.

Naar nu Deres Naade gik hen, og befriede de to Landsbyejunkere af deres Klemme, fik dem til at troe, det var en Streg af den unge Oakly for at komme til at bortſnape min Niece, og ſaa giorde Dem en Fortieneſte hos Faderen af den Tieneſte, De viſte ham!

Lord Trinket.

Ubetalelig! jeg vil ſtrax lægge Haand paa Verket!

O Cutter.

Har Deres Naade noget at ſige mig at beſtille?

Lord Trinket.

Nei! nei! Slip mig bare de Folk løs igien, og hold Dem ſaa ude af Farvandet kiere Capitain!

O Cutter.

Hiertelig gierne! men De tage en gal Kaas begge to! alt det er ikke en Pibe Tobak værd! Vilde De lade mig raade, jeg ſkulde give ham noget at bide paa, det lover jeg for — men den Onde tage mig, om der ikke maae Skrup til, ſkal det blive godt!

(Gaaer).

Lady

Lady Freelove.

Haha! den arme Capitain!

Lord Trinket.

Men hvor ſkal jeg hen med dem, naar jeg har ſat dem paa fri Fod?

Lady Freelove.

Ingen andenſteds end til Herr Oaklys! De kan være vis paa, min Niece er der.

Lord Trinket.

Herr Oaklys — Men betænker Deres Naade, det er at gaae lige ind i Fiendens Ild — og give dem en Dementi lige i Øinene?

Lady Freelove.

Saameget des bedre! — Gaae Deres Fiende lige under Øinene, ſaa ſkal De ſee, han giver ſnart Kiøb! Hvad Forſkiel er der vel paa ſandt og uſandt, naar man allene ſtaaer faſt paa det, man ſiger. Folk kom aldrig efter en Ting, ſom var ikke ſandt, naar man bare altid havde Driſtighed nok til at paaſtaae den.

Lord Trinket.

Nu! min Pande fattes juſt ikke Malm, naar det behøves. Men at gaae imod en heel Flok, ſom jeg kan være vis paa vil modſige hvert Ord, jeg taler, er ſaa farligt —

Lady Freelove.

Men at lade Ruſſet være ene iblandt dem, er ti gange mere farligt. De kan være vis paa, det første Sted, hvor han gaaer hen efter ſin Datter, er til Oaklys, og gaaer De ikke med ham, ſaa troer han alt hvad de ſnakke ham for der. De ſynge alle een Viſe, og der er ikke et Menneſke der, ſom kan ſige dem imod; og

ſaa vilde deres tossede Sandhed vinde Seier, og det maae ikke være! Nei! nei! — De maae tilforladelig stride til det yderste, Mylord!

Lord Trinket.

Velan! jeg vil gaae! sur mon honneur — og kunde jeg gisre mig Haab om Deres Naade som Corps de reserve?

Lady Freelove.

Jeg skal tilforladelig møde Dem der. — Ha Mylord! der er ingen Ting! det skulde være haardt, skulde ikke to Personer af Stand kunde blive færdig med saadan noget Kram, som den Oaklyske Familie.

Lord Trinket.

Det forbandede gemene Tøi! — men jeg spilder Tiden! — jeg maae efter Capitainen; og altsaa jusqu' au revoir til Oaklys. Deres Naades underdanigste Tiener! — De lader mig dog ikke vente forgieves.

Lady Freelove.

De kan forlade Dem paa, jeg kommer der! (Lord Trinket gaaer) Det er en smuk Historie! — den listige lille Taske har været os alle for klog — Godt! hvad er der nu ved at gisre? Naar en Dame du Ton indvikler sig i noget, der ikke er saa rigtigt, er der ikke andet, der kan hielpe hende udaf det, end en fornem Fripostighed. Jeg vil nu tage ganske dristig hen til Oaklys, som jeg har lovet; og seer jeg, det kan lade sig gisre, befordrer jeg Partiet med Mylord! men finder jeg, Tingene har taget en anden Vending, saa maae deres Naade forlade mig! I saa Fald planterer jeg ham i al Stilhed, lader som jeg ikke veed det mindste af hans Hensigter, og giver min Visite det Udseende,

som

ſom om jeg kom for at gratulere min Niece, og den Ægtefælle, ſom Skiæbnen, hendes viſe Fader, eller hendes egen latterlige Perſon har udſøgt til hende.

(Gaaer).

Anden Scene.

Madame Oaklys Cabinet.

Madame Oakly. Siden Toilette.

Miſtr. Oakly.

Det bliver værre og værre! han har aldrig viiſt ſaa megen Foragt for mig før — Gaae ud, uden ſaameget ſom at ſige mig et Ord, eller tænke paa, jeg er til! — det har jeg den Major at takke for! — hvor kunde han faae ham ud? — og hvor kunde min Mand gaae med ham? (Toilette kommer) Nu, Toilette!

Toilette.

Herren er ikke kommen hiem endnu, Madam!

Miſtr. Oakly.

Hvor er han henne?

Toilette.

Det veed jeg ikke, det kan jeg ſværge paa!

Miſtr. Oakly.

Hvorfor veed Hun det ikke? Hun veed heller aldrig noget — men jeg vil vædde, Hun vidſte det nok, naar Hun vilde ud med det — Det faaer Hun mig ikke til at troe, Hun ikke veed af, hvor min Mand gik hen i Dag!

Toilette.

Gid jeg maae døe paa Stedet, Madam! det var en høi Eed, om jeg veed! jeg kan forſikre Madamen paa, at jeg viſt og ſandt ikke veed meer af det, end

det Barn, der er født i Nat. Der er Monsieur Paris, Herrens Kammertiener, han veed —

Mistr. Oakly.

Hvad veed han?

Toilette.

At jeg ikke veed noget af det.

Mistr. Oakly.

Hvor er Paris? Hvad bestiller han?

Toilette.

Han er oppe paa Herrens Værelse, Madam!

Mistr. Oakly.

Lad ham komme ned.

Toilette.

Ja, Madam!

(Gaaer).

Mistr. Oakly.

Han er vist nok løbet efter den unge Mamsel! — Hans Dristighed, og Pigens Uforskammenhed ærgrer mig usigelig.

Tredie Scene.

Mistris Oakly. Toilette. Paris.

Mistr. Oakly.

Hvor er Hans Herre?

Paris.

Il est Sorti!

Mistr. Oakly.

Hvor gik han hen?

Paris.

Ah, Madam! Je n'en sai rien! jeg det ikke veed!

Mistr. Oakly.

Der er ikke En, der vil sige mig noget! Hvorfor sagde Han mig ikke, Hans Herre gik ud?

Paris.

Paris.

Jeg ham klæder paa! Je ne me ſouci pas du reſte! Han gaae, hvor han vil — Der jeg ikke har med at gisre.

Miſtr. Dakly.

Jo! det ſkulde Han have ſagt mig! det har Han at gisre! — og paſſer Han ikke bedre, hvad Han har at gisre, ſkal Han ikke blive gammel i Gaarde her, det kan jeg lade Ham vide.

Paris.

Voila quelque choſe d' extraordinaire!

Miſtr. Dakly.

Staae ikke der, og ſladder og træk paa Skuldrene; gaae mig hen og forhør — gaae! — og ſkaf mig at vide, hvor han er henne.

Paris.

Jeg ikke veed, hvad jeg ſkal gisre; jeg vil kalde John!

Miſtr. Dakly.

Lad John komme ind!

Paris.

De tout mon coeur! Jean ici! John! Madam vil tale ham!

(Gaaer).

Miſtr. Dakly.

Den Uforſkammede! hans ublue Alvorlighed og Ligegyldighed er ikke at udholde — Toilette!

Toilette.

Madam!

Miſtr. Dakly.

Hvor bliver John af? hvorfor kommer han ikke? hvorfor ſtaaer Hun der, og lægger Hænderne ſammen? Hvorfor gaaer Hun ikke hen og henter ham?

Toilette.

Jo, Madam! nu gaaer jeg — der kommer han! John! Madamen vil tale med Ham.

Fierde Scene.

Mistr. Dakly. Toilette. John.

Mistr. Dakly.

Hvor er Jer Herre?

John.

Ude, Madam!

Mistr. Dakly.

Hvorfor gik I ikke med?

John.

For han kiørte udi Majorens Vogn, Madam!

Mistr. Dakly.

Hvor kiørte de hen?

John.

Jeg tænker, de kiørte til Majorens, Madam!

Mistr. Dakly.

I tænker det! Veed I det ikke?

John.

Jeg troer det, men jeg kan ikke ſige det for viſt, Madam!

Mistr. Dakly.

Troer, og tænker, og veed ikke, og kan ikke ſige det for viſt! I er noget dumt Kram tilſammens! Gaae til Jer Arbeid! (John gaaer) Hør! (han kommer) Gaae hen til Majorens! nei! — det hielper ikke! gaae kun! (han gaaer) Jo! hør! (kommer igien) Gaae hen til Majorens, og ſee, om min Mand er der.

John

John.

Skal jeg formelde Deres Respekt, Madam!

Mistr. Oakly.

Min Respekt! Dit dumme Spetakel! gaae Jer Vei! (John gaaer) Kom hid! (kommer igien) Kan I da ikke gaae hen til Majorens, og skaffe mig at vide, om min Mand er der! og ikke bryde Jer om videre?

John.

Jo jeg kan, Madam!

Mistr. Oakly.

Nu, hvorfor gaaer I da ikke? og kom mig snart igien — Hør John!

(John, som gik, kommer igien).

John.

Madam!

Mistr. Oakly.

Ikke noget! gaae kun! (han gaaer) Hvad den Mand dog giør mig Sorg! Hør John!

John
(kommer igien).

Madam!

Mistr. Oakly.

Skik mig Portneren herop!

John.

Ja, Madam! (Gaaer).

Toilette
(ved sig selv).

Nu! hun er brav i Dag! Det seer godt ud for mig. (Høit) Vil Madamen klædes paa?

Mistr. Oakly.

Jeg beder Hende, Mamsel, at Hun ikke kommer og plager mig med sin dumme Sladder — Jeg har nok

nok at tænke paa! Hvor er nu Portneren? hvorfor mon det Tossehoved ikke har sagt, han skulde komme herop? Hvad skal nu det sige?

John
(kommer igien).

Madam! i dette Øieblik kom Herren hiem, og Majoren var med ham, og den unge Herr Oakly, og den Dame, der var her i Gaar.

Mistr. Oakly.

Godt! (John gaaer) Kommen hiem! — ja til visse er han kommen hiem — og det paa en ganske besynderlig Maade! — Det er reent at bryde med mig! — Men jeg vil gaae ned, og vise dem, jeg er ikke Kone for at lade mig saadan begegne! (gaaer) Eller bie — Jeg vil ikke gaae ned til hans Selskab; jeg vil tage ud! Toilette!

Toilette.

Madam!

Mistr. Oakly.

Lad spænde for, jeg vil ud! (Toilette gaaer) Bie Toilette! — Jeg vil strax gaae ned til dem! — Nei! — Toilette!

Toilette.

Madam!

Mistr. Oakly.

Lad Kokken lave mig en Pular! — Jeg vil ikke ned at spise! — Jeg vil baade spise min Middagsmad og min Aftensmad paa min Stue! — Jeg vil ikke see ham for mine Øine i tre Dage.

Femte Scene.

En anden Stue.

Sir Oakly. Major Oakly. Carl Oakly. Henriette.

Carl Oakly.

Bedſte Henriette! giør Dem ikke ſaa mange Bekymringer!

Henriette.

Ha! jeg har alt for megen Aarſag til at være bekymret! Hvem veed, hvad den nedrige Lord har foretaget med min Fader?

Sir Oakly.

Frygt ikke, Miſſ! Vi ſkal ſnart høre fra ham, og jeg ſtaaer Dem inde for, alting ſkal blive godt!

Henriette.

De er alt for god, Sir! — men jeg kan ikke nægte Dem, jeg er meget bekymret for Dem; ſaavel ſom for mig ſelv; og ſmigrede jeg mig ikke med det Haab, at vi kunde oplyſe alting til Madame Oaklys Fornøielſe, kunde jeg aldrig tilgive mig ſelv, jeg havde forſtyrret en værdig Families Roelighed.

Majoren.

Bryd Dem ikke om det Miſſ! de blive lige gode Venner for det — Det ſiger intet blandt Ægtefolk — For Pokker! der er hun! Nei! det er ingen anden end Mamſel Toilette!

Siette Scene.

Toilette. De Forrige.

Sir Dakly.

Nu hvad godt, Toilette! (Toilette hviſker) Ikke vel! kan ikke komme ned at ſpiſe! ønſker at ſee mig oppe hos ſig — Broder! hvad ſkal jeg giøre?

Majoren.

Gaaer Du, er det ude med Dig!

Henriette.

Gaae Sir! gaae til Madame Dakly! De giør virkelig bedre!

Majoren.

For en Ulykke! Broder! Du maae ikke vige et Straaesbredt — Det er ikke andet end Trodſighed og Urrighed!

Sir Dakly.

Nei! jeg gaaer ikke! — Siig hende, jeg har gode Venner hos mig, og det vilde være os en Fornøielſe at ſee hende.

(Toilette gaaer).

Majoren.

Det er vel.

Sir Dakly.

Om jeg nu gik hen, og ſaae til, hvordan hun bær ſig ad.

Majoren.

Hvad vil Du giøre? Du vilde jo ikke gaae til hende? Er Du gaaet fra Forſtanden?

Sir Dakly.

Jeg vil heller ikke gaae til hende; jeg vilde bare vide, hvordan hun tager det op. Jeg vil ligge paa

Luur

Luur i mit Cabinet, og holde Die med hendes Bevæ-gelſer!

Majoren.

Jeg kan ikke lide ſaadanne elendige Ambuscader! ſaadan Krybeſkytterie! Hvorfor kan Du ikke blive her? Ei! ei! — jeg veed nok, hvordan det vil gaae — Hun vil ſtyrte ind paa Dig med en Strøm af Vrede og Forbitterlſe, eller, hvis det gjøres nødig, med en heel Flod af Taare, og bortſkylle alt, hvad der kommer hende i Veien!

Sir Dakly.

Du ſkal ſee, Du tager feil, Major! — Tænk ikke, at jeg derfor er en umandig Stakkel, fordi jeg ikke vil være et Umenneſke. Nu, da jeg er overbeviiſt om, jeg har Ret, vil jeg ſtaae paa min Ret ti gange ſaa kiek ſom Du.

Majoren.

Det er vel ſagt, Broder!

Sir Dakly.

Det ſkal blive ligeſaa vel giort, Broder!

Majoren.

Giør Du det ikke, er Du klar.

Sir Dakly.

Vær ikke bange, vær ikke bange!

(Gaaer).

Majoren.

Nu, Carl!

Carl Dakly.

Jeg kan ikke taale at ſee min Henriette ſaa be-kymret. Jeg vil ſtrax gaae ud og ſøge Sir Ruſſet; maaſkee jeg kan faae at vide i Vertshuſet, hvor hans Naades Slyngler har bragt ham hen!

Ruſſet

Russet (udenfor).

Her? ja ja! jeg veed ret godt, hun er her. Kom med Sir Harry! kom med!

Henriette.

Der er han — min Fader! jeg kiender hans Røst. Hvor er Herr Oakly? — Nu, bedste Major! stil bare ham tilfreds, og viis, De er vor Ven!

Syvende Scene.

De Forrige. Russet. Lord Trinket. Harry Beagle.

Lord Trinket.

Der Sir! jeg sagde Dem det nok!

Russet.

Ei! det er alt for tydeligt! Du ugudelige Tøs! løber engang bort efter den anden! og tilsidst lader Hun sin Fader tage bort med Magt! sætter mig i Livsfare! Jeg er kronedød saa vreed, at jeg ikke tør komme Dig saa nær, jeg kan naae Dig.

Carl Oakly.

Jeg kan forsikkre Dem, Sir! Deres Datter er ganske —

Russet.

I forsikkrer mig! I er den Herre, der har giort hende forkeert! — der har hidset mit eget Barn op mod mig!

Carl Oakly.

Hvis De kun vilde høre mig, Sir!

Russet.

Jeg vil ikke høre et Ord af alt hvad De siger! jeg vil have min Datter! jeg vil ikke høre et Ord!

Ma-

Majoren.

Sir Ruſſet, lad os tale fornuftig med Dem; vil De kun have Taalmodighed.

Ruſſet.

Jeg vil ikke have Taalmodighed! jeg vil have min Datter, og hun ſkal tage Sir Harry i Aften.

Lord Trinket.

Det er at behandle mig vel cavalierement, Sir Ruſſet, ſur mon honneur! De tager da ſlet ikke mine Fordringer i Betragtning, uagtet min Rang og Familie.

Ruſſet.

Jeg blæſer ad Rang og Familie; min Datter ſkal ikke være en fornemme Dame. Jeg vil give hende til hvem jeg vil! Tag hende med Dem, Sir Harry! hun ſkal blive Deres Kone i Aften.

Henriette.

Hør mig et Øieblik, min Fader, for Himlens Skyld!

Ruſſet.

Hold Mund Tøs! Affted med hende, Sir Harry! affted med hende!

Carl Dakly.

Det ſkal aldrig i Evighed ſkee!

Majoren.

Kun to Ord, Herr Ruſſet!

Ruſſet.

Hvad ſtaaer den Toſſe og gaber efter?

Sir Harry.

Holla! Holla! I ere alleſammen paa et galt Spor! Hold af Jer, ſiger jeg! hold af Jer! — Hør engang Sir Ruſſet.

Ruſſet.

Nu! hvad godt?

Sir Harry.

I veed, Aftalen var, jeg ſkulde have Miſſ Henriette — men vi kom ikke til at trække godt ſammen — Naar En har giort et ſlet Kiøb, er det beſt, han ſeer at komme fra det, veed De ſelv; og ſaa har jeg tuſket hende bort til Lord Trinket, for hans brune Heſt Nabob, ſom han har kiøbt af Lord Wiſtle Balquet for 500 Guineer.

Ruſſet.

Tuſket hende bort! tuſket min Datter bort for en Heſt! i Dievlens Skind og Been, Sir! hvad er det?

Sir Harry.

Hvad det er? — Jeg vil vel fra det, andet er det ikke! Det var intet noget, ſiger jeg Dem! det var ikke noget — først har jeg ſkamferet baade mig ſelv og mine Heſte, da det gik ad London til — og nu har jeg været indelukket paa et Hoſpitalsſkib — jeg er i det mindſte bleven tre Pund lettere, det veed jeg. Havde jeg endda kun reddet mit Væddeløb, ſkulde det aldrig have fortrydt mig — Og, ſom jeg ſagde før, jeg har tuſket hende bort for Nabob!

Ruſſet.

Jeg var tilfreds Fanden havde Nabob og Jer, og Lord Trinket og —

Lord Trinket.

Pardon je vous demande pardon Monſieur Ruſſet! ſur mon honneur!

Ruſſet.

Død og Helvede! jeg gaaer fra Forſtanden; min Datter giør Complotter mod mig — det —

Ma-

Majoren.

Kom, kom Sir Ruſſet, det bliver dog mig tilſidſt, der bliver Deres Mand; hør mig et Øieblik, ſaa lover jeg, jeg ſkal ſtifte Fred mellem Dem og Deres Datter, og beſkæmme hvem der fortiener det.

Sir Harry.

Ret ſaa! ret ſaa! hvert Beeſt maae have ſin egen Sadel!

Ruſſet.

Godt Sir! — Hvad ſagde De? Tael! — jeg veed ikke hvad jeg ſkal —

Majoren.

Jeg vil tale Sandhed, den maae ſaa fortørne hvem den vil. Jeg har rimelige og afgiørende Beviis til Dem, Sir Ruſſet! Af hans Naades Opførſel til Lady Freeloves, da min Broderſøn frelſte Deres Datter, kan man temmelig godt ſlutte, at Mylord ikke vilde giøre ſig en Samvittighed af nogen Ting, ſom han kunde naae ſin Henſigt ved; det er et rimeligt Beviis — men, Sir, vi kan ogſaa give Dem et afgiørende — et Bevis fra hans Naades egne høie Hænder, at han har foranſtaltet den ſtore Fornærmelſe, der er ſkeet Dem.

Ruſſet.

Hvad? Hvordan?

Lord Trinket.

Hvert Ord en Fabel, ſur mon honneur.

Majoren.

Hvert Ord en Troesartikel.

Carl Dakly.

Dette Brev vil overbeviſe Dem, Mylord! — Hans Naade troede, han maatte ſkikke mig en Udfor-

dring, i Følge det, der var foresalden imellem os til Lady Freeloves! men Budet forsaae sig, og gav mig dette Brev istedet; Couverten har jeg i Lommen.

Lord Trinket.

Der er ikke et sandt Ord i det altsammen fra Begyndelsen til Enden, paa min Ære.

Majoren.

Der er ikke et usandt Ord, paa min Ære! — Men læs, læs Sir Russet, og lad Dem overbevise!

Russet.

Lad mig see! — lad mig see! (læser) Hummmum! saa saa! hummum! Satan! — ønsk mig Lykke — lydigste Slave, Trinket! Død og Helvede! hvor tør De giøre sligt?

Lord Trinket.

Naar De bliver kold, Sir Russet, skal jeg forklare Dem Sagen.

Russet.

Kold! jeg vil ikke blive kold! jeg vil have Hevn! — Saa min Jette, min gode Pige dog er uskyldig, naar alt kommer til alt — Siig det Jette! siig mig, Du har ingen Skyld.

(Falder hende om Halsen).

Henriette.

Jeg er uskyldig, min Fader! og ubeskrivelig lykkelig, at De er overbeviist om min Uskyldighed!

Russet.

Jeg er saa glad over det, jeg er saa glad over det. Jeg troer Dig, Jette! Du har altid været en god Pige!

Ma-

Majoren.

Det er hun, en herlig Pige! meer værd end et heelt Regiment ſaadanne Lords og Baronets. Kom Sir! lad det nu altſammen faae en god Ende! Carl har gode Midler.

Ruſſet.

Skulde hun have ham? Det ſkal aldrig ſkee!

Majoren.

Betænk, Sir! De har holdt af hinanden i lang Tid! gammel Kiendſkab, troefaſte Elſkere! ret to Turteldver — De vil blive fuldkommen lykkelige.

Ruſſet.

Godt, godt! — naar ſaa er; jeg holder af min Jette! Hør Oakly, bliver Du ikke en god Mand mod hende, ſaa lægger Du mig i Graven, Din Knegt.

Carl Oakly.

Tvivl ikke derpaa; min Henriette har alt forbedret mig.

Ruſſet.

Har hun? Nu da — der — Himlen velſigne Jer begge to — der! — nu er der Ende paa det.

Sir Harry.

Nu Mylord! vi ere da begge to faldne af Pinden — det er Løier nok!

Lord Trinket.

N' importe.

Sir Harry
(ved ſig ſelv).

Nu, da det er ſpendt ſaadan af, kunde Mylord fortryde Byttet. Jeg vil faae mig en Ulykke løbe hen til Jack Speedr, og faae Fingre paa Nabob, og inden tre Qvarter er jeg ude af Byen. Toho, Lady Freelove! Toho! (Gaaer).

Ottende Scene.

Lady Freelove. De Forrige.

Lady Freelove.

Min bedſte Miſſ Ruſſet, jeg beder om Forladelſe.

Carl Oakly.

Miſtris Oakly, om Deres Naade behager.

Lady Freelove.

Givt?

Henriette.

Endnu ikke, men min Fader har havt den Godhed at give ſit Samtykke.

Lady Freelove.

Jeg forſikkrer Dem, det glæder mig uſigelig! jeg ønſker til Lykke, min Bedſte! til Lykke, Herr Oakly, Herr Ruſſet, og det hele ærede Selſkab — for jeg tænker, de fleſte af dem ere intereſſerede i det.

Majoren

(ved ſig ſelv).

Hvor frie, fræk og fortrolig!

Lady Freelove.

Lord Trinket her ogſaa! Jeg kan forſikkre, jeg ſaae ikke Mylord før.

Lord Trinket (bukker).

Deres Naades allerunderdanigſte Slave!

Lady Freelove.

De ſeer ſaa alvorlig ud, Mylord — Kom, kom, jeg veed der har været en Misforſtaaelſe imellem Dem og Herr Oakly! De maae tillade mig den Fornøielſe at være Mediatrice i den Sag!

Lord Trinket.

Her har været en lille Fracas, Deres Naade! vi ere ſandt at ſige ſprængt ſur mon honneur!

Lady

Lady Freelove.

Sprængt! hvad vil det sige, Mylord?

Lord Trinket.

Nu, Deres Naade veed, jeg lægger aldrig skigt paa Hierte, og jeg veed, skigt decontenaucerer aldrig Deres Naade! — Men det er gaaet lidt en travers! — Den lille Billet, jeg skrev til Deres Naade, er falden i denne Herres Hænder; og der har været en Smule Brouillerie derover, det er alt.

Lady Freelove.

De taler til mig, Mylord, i en ganske besynderlig Stiil! Har De ikke ført Dem vel op, gisr det mig ondt for Dem; men Deres slette Opførsel kan ikke falde tilbage paa mig — Miss Russet vil fuldkommen retfærdiggisre mig.

Majoren.

Giorde Deres Naade ikke bedre i at beraabe sig paa min Ven Carl der? Carl! frem med Brevet!

Carl Dakly.

Ja! jeg har det authentiske Beviis for Myladi Uskyldighed i min Lomme. Herr Russet, det Brev, De nys læste, var i denne Couvert, som jeg holder det for min Skyldighed at skye Dem med.

Russet (læser).

Til Hendes Naade Lady Freelove! Død og Helvede! nu husker jeg, Brevet selv var pyntet ud med franske Lapper, og Madam, og Deres Naade! — For Dievelen! Deres Naade, hvor kom De til at handle saadan med mig? Jeg har da Dem at takke for den Fornærmelse, mig er skeet.

Lady Freelove.

Hvad er alt det? Det, De har mig at takke for, Sir Ruſſet, er ſaadan, at —

Ruſſet.

Ja tilviſſe har jeg at takke for! jeg tør ſige, jeg har Dem ogſaa tildeels at takke, for den Monſieur Lords Uforſkammenhed mod min Datter til Deres. For Dievlen! Deres Naade! ſaadanne Fornærmelſer kan ikke tilgives! det er den groveſte Fornærmelſe mod mig og min Familie! hele Verden ſkal faae det at vide! For en Ulykke! jeg vil —

Lady Freelove.

Mon dieu! hvad de Landsbyejunkere giøre en Støi! De tage paa min Ære afſted ſom et Peſthuuslem, Sir Ruſſet! — jeg er bange for, De ſkal ſlaae mig — og ſaa bander De ſaa afſkyelig! Hvor kan De være ſaa gemeen? — Jeg ſeer Henſigten af denne nedrige Ondſkab — men man ſætter ikke ſaa let en Plet paa en Standsperſons Reputation! — min Rang hæver mig over Smaafolks Bagtalelſer, og jeg ſkal med den ſtørſte Sindsroe og Ligegyldighed gaae al Uforſkammenhed i Møde. Men det er Dem og Deres enfoldige Pige, der kommer til at lide derunder! — Jeg havde halv om halv i Sinde at føre hende ind i de førſte Selſkaber — men nu Madam vil jeg hverken modtage eller giengielde Deres Viſiter, og vil ganſke unddrage den gemene Deel af Familien min Protection!

(Gaaer).

Ruſſet.

Død og al Ulykke, hvilken Uforſkammenhed! det er værre end alt andet!

Lord

Lord Trinket.

En uforlignelig Preſence d' esprit ſur mon honneur! den ſande franſke Non chalance! Men, godt Folk! hvorfor ſkal vi giøre ſaa megen Støi og Tapage om ingen Ting? — Siden Miſſ Henriette heller vil være Miſtris Oakly end Lady Trinket, nu da! — ſaa ønſker jeg til Lykke — Der er alt! — Sir Ruſſet! jeg ønſker Dem til Lykke med Deres Svigerſøn! Herr Oakly, jeg ønſker til Lykke med Deres Brud! og Dem, Miſſ, med Deres Brudgom! — Enfin! jeg ønſker dem alle til Lykke, den ene med den anden.

(Gaaer).

Ruſſet.

Det var et ſmukt Stykke af en Lord, den! Dievlen ſtaaer i diſſe Folk af den ſtore Verden, ſom de kalde dem! de ſkille En ved hans Formue, beſkæmmer hans Datter, og forføre hans Kone, og vil endda man ſkal takke for Naadesbeviisning — ſur mon honneur.

(En Klokke ringer ſtærk).

Majoren.

Hej! Hvad nu?

Niende Scene.

Sir Oakly. De Forrige.

Sir Oakly.

Hører Du, Major, hører Du?

Majoren.

Det er jo 'en Satans Allarm, hun ringer alle Klokker ned i hele Huſet.

Sir Oakly.

Det, jeg har ſeet ſiden jeg gik fra Dig, beſtyrker mig i min Beſlutning. Jeg ſeer ganſke tydelig, at

baade hendes gode og hendes onde Luner, hendes Smiil, og hendes Taare og hendes Besvimelser, alting er regnet ud, for at have mig til Nar!

Majoren.

Det har jeg jo altid sagt. Saadan bær' de dem alle ad — de ere i et Øieblik vrede og blide, kolde og hede; og alt det for at faae os under Pidsken.

Sir Oakly.

Nu er hun paa det yderste, det lover jeg Dig for — Jeg baade ærgrer og skammer mig over hende; og dog er hun saa latterlig, at jeg ikke kan bare mig for at lee af hende — Der har hun nu sat paa sit Kammer, og kogt og sprudlet, hver andet Øieblik har hun sendt Bud efter mig, Tiener paa Tiener — Saa vil hun have, jeg skal komme til hende — saa skriver hun mig igien en Seddel til, for at bede mig — saa lader hun mig sige ved Toilette, hun er slet — hun er nær ved at give Aanden op — saa et Øieblik efter vil hun aldrig see mig for sine Øine mere — hun vil strax ud af Huset — (Klokken ringer) Nu bryder Uveiret løs!

Majoren.

Ja saa trækker det nok snart herhid — Nu Broder, viis nu Du er en Mand — Du er gaaet for vidt til at sadle om.

Sir Oakly.

Sadle om! sadle om! nei! nei! jeg vil forsvare de Fordele, jeg har vunden! jeg er besluttet!

Majoren.

Ret saa! forsvar Din Post, vær ikke bange! — Friskt Mod, god Krigstugt gior gode Soldater! Følg

Du

Du mit Raad, saa kan Du holde Stand, om det saa var mod en Tiger.

Sir Oakly.

Der er hun! nu Broder!

Majoren.

Og nu Broder! og nu eller aldrig.

Tiende Scene.

Mistr. Oakly. De Forrige.

Mistr. Oakly.

Jeg syntes De kunde dog i det mindste have saa megen Menneskelighed, min kiere Oakly, og see hvordan det var med mig! — men De har, troer jeg, reent qvalt Kierlighed og Følelse hos Dem — Men jeg vil være koldsindig — jeg vil ikke blive heftig. De vil have mig ud af Huset — jeg saae, hvad De havde for, og jeg skal forekomme Dem. Jeg vil ikke blive hidsig! Jeg skal sende Bud efter en Vogn, og tage paa Die-blikket ud af Deres Huus.

Sir Oakly.

I Sandhed, min Bedste! jeg vidste nok, det kunde ikke være Dit Alvor, Du vilde spise ene paa Dit Kammer, naar jeg havde gode Venner hos mig. Vertinden maae sidde for Beidenden, og gisre Honneur.

Mistr. Oakly.

En uforlignelig Spot! Seer De, Herr Oakly, jeg veed meget godt, hvad De vil sige med denne paatagne Kulde og Ligegyldighed —

Sir Oakly.

Men, Bedste! tænk paa, hvad Du er —

Mistr.

Miſtr. Dakly.

Jeg merker, Du vilde have Din Glæde af, kunde Du faae mig ud af Huſet, og have alle Dine Mammeſeller om Dig —

Sir Dakly.

Og det lader Du Fremmede høre paa! — Skam Dig Kone!

Miſtr. Dakly.

Men jeg ſkal giøre en Streg i Din Regning, for jeg ſkal blive her for at vedligeholde min Anſeelſe, der tilkommer mig. — Og De, Herr Major! —

Majoren.

Nu da! hvad har jeg ſyndet?

Miſtr. Dakly.

Jeg ſynes, De kunde nok ſkaffe Dem noget bedre at giøre, end at ſætte Splid imellem Ægtefolk — Og De, min Herr Mand! —

Sir Dakly.

Men, min Bedſte! —

Miſtr. Dakly.

Burde nok have mere Forſtand og Kierlighed til Deres Kone, end at høre efter ſaadan Sladder!

Sir Dakly.

For Himlens Skyld! —

Miſtr. Dakly.

De, og Deres kloge Geheimeraad der, tænker nok, de ſkal faae det med mig, ſom de vil —

Sir Dakly.

Men har man nogentid ſeet —

Miſtr. Dakly.

Men der bliver ikke af, Sir! De ſkal ſee, jeg vil følge mit eget Hoved, og være Herre i mit Huus.

Sir

Sir Dakly.

De giorde bedre i, De ſaae, at blive lidt Herre over Dem ſelv, Madam! Deres Hidſighed giør Dem latterlig. Har noget Menneſke ſeet Magen? Hun fornærmer mine bedſte Venner! forſtyrrer min Rolighed, og piner ſig ſelv; og alt det for ingen Ting! For en Ulykke, Madam! De er ingen Barn mere! De ſkulde dog vide at føre Dem bedre op!

Miſtr. Dakly.

Ingen Barn mere! godt, Sir! jeg forſtaaer Dem, Sir! jeg troer Dem gierne, jeg er Dem for gammel, Sir! Skammer De Dem ikke at ſnakke ſaadan til mig?

Sir Dakly.

Snakke til Dem? Hvorfor det? De har længe nok ſnakket til mig; De har næſten ſnakket Livet af mig, og jeg har funden mig i det altſammen, i det Haab, De ſkulde blive rolig! men det hielper intet; for jo meer En taaler, jo værre bliver De. Jeg merker, man ſpilder al den Taalmodighed, man har, med Dem; og for Fremtiden har jeg ſat mig for, jeg vil være Herre i mit Huus, der maae ſaa flyde af hvad der vil.

Miſtr. Dakly.

Saa! ſaa! — ja til viſſe vil De være Herre! — og De vil viſt ikke lade det fattes paa Piger til Deres Tieneſte, det lover jeg for.

Sir Dakly.

Det kan hende ſig, Madam! men hvilket ſaa er, lover jeg Dem, mine Piger ſkal ikke blive Havgaſſer.

Miſtr. Dakly.

Virkelig! og De bilder Dem ind, jeg ſkulde være ſaadan en from Toſſe, og ſidde ſtille og ſee paa alt det.

De

De skal see, Sir, jeg skal huske denne Opførsel; De skal see, jeg har Mod —

Sir Oakly

Ja som Fanden!

Mistr. Oakly.

Oh! det et ikke at holde ud! — Nu, saa skal De faae Prøver paa det Mod; jeg veed, jeg har det nødig. Saa snart Huset er bleven reent igien, lader jeg Porten staae i for hele Verden. De skal ikke see en Siel i en heel Maaned!

Sir Oakly.

Men, for en Ulykke, Madam! nu vil jeg! — jeg vil holde aaben Taffel et heelt Aar — jeg vil sende Billetter over hele Byen — Assemble hos Oaklys — hele Verden skal komme til mig, og jeg vil komme til hele Verden igien. Jeg vil ikke længer lade mig slutte inde.

Mistr. Oakly.

Hvilken Uforskammenhed! nei det gaaer for vidt! Hør Nu Herr Oakly! —

Sir Oakly.

Og hør nu Madam Oakly! jeg vil gaae efter mit eget Hoved!

Mistr. Oakly.

Nu da! jeg maae sige Dem, Sir! —

Sir Oakly.

Og jeg vil sige Dem, Madam, jeg vil ingen Modsigelser lide; — De skal ikke faae Lov til at giøre mig til Nar!

Mistr. Oakly.

Hvad! Du vil ikke lade mig snakke —

Sir

Sir Oakly.

For det Du snakker ikke, som Du skal — Madam, for Fremtiden skal De hverken see eller gaae, eller tale eller tænke, uden som jeg vil.

Mistr. Oakly.

Har noget Menneske seet Magen? — det kan jeg ikke længer udholde! (brister i Taare) Nedrige Mand! — jeg kan see dit hele Anlæg — Grusomme! Umenneskelige! at omgaaes saadan Din stakkels Kone! hun vil tage sin Død over Dig.

Sir Oakly.

Ja! jeg vil tilforladelig ikke tage min Død over hende.

Mistr. Oakly.

Saa vidt skulde det komme! — Du modsiger, forhaaner, mishandler, hader mig! det er formeget, mit Hierte brister!

(Hun daaner. Henriette og Carl løbe hende til Hielp).

Sir Oakly
(gaaer imellem).

Lad De hende være.

Henriette.

Men, Sir! Madame Oakly —

Carl Oakly.

For Himlens Skyld! Oncle! hun kunde jo —

Sir Oakly.

Lad hende være, siger jeg! der maae ingen komme til hende. Kan hun besvime af Arrighed, saa kan hun ogsaa komme til sig selv igien af Arrighed.

Henriette.

Jeg beder Dem, Herr Oakly, lad os hielpe hende! Hun kunde —

Sir

Sir Dakly.

Det ſiger intet. Jeg beder Dem, De lader hende ligge — lad hende have det ſaa godt! ſaa lærer hun at føre ſig bedre op en anden Gang! Lad hende være, beder jeg Dem.

Miſtr. Dakly
(reiſer ſig).

Umenneſke! nedrige, ondſkabsfulde Mand! — vilde Du lade mig døe uden Hielp? — Vilde Du —

Sir Dakly.

Bevar os vel, Madam! det er et heftigt Anſtød! Tag Dem vare!

Miſtr. Dakly.

Foragtet! giort latterlig! men jeg ſkal faae Hevn! De ſkal ſee, Sir!

Sir Dakly.

Daldalderalde Daldatrealda!

Miſtr. Dakly.

Hvad, Du ſpiller Giæk med mig! giør mig latterlig for hele Verdens Øine! Hvis der er Lov og Ret til — (Dakly ſynger) Jeg briſter af Harme! — Pas paa Sir, om De ikke ſkal komme til at fortryde det! — Foragtet og giort latterlig! intet paa Jorden ſkal hindre min Hævn!

(Vil gaae).

Henriette
(gaaer imellem).

Madam!

Miſtr. Dakly.

Lad mig gaae! jeg kan ikke taale at være her.

Henriette.

Jeg beder Dem, Madam!

Sir

Sir Dakly
(ſagte til Majoren).

Hvad mon hun vil.

Majoren
(ſagte til Dakly)

Friſk Broder! Du har giort Mirakler.

Sir Dakly
(ſagte til Majoren).

Jeg tænker, hun beſvimer ikke i ſine Dage meer.

Henriette.

Bie Madam! — jeg beder, bie et eneſte Øieblik. Jeg har med Smerte været Vidne til Deres Bekymring, og for en ſtor Deel været den uſkyldige Aarſag til den. Tillad mig derfor —

Miſtr. Dakly.

Jeg havde rigtig nok ikke ventet at finde Dem her igien, omendſkiønt —

Henriette.

Jeg ſeer Deres Kummer, og den bedrøver mig. Lad mig ſige Dem den rene Sandhed; jeg kan oplyſe Dem til Deres Fornøielſe.

Miſtr. Dakly.

Lad ſaa være! jeg kan ikke ſnakke med Dem.

Carl Dakly.

Bedſte Tante hør hende! for min, for Deres egen Skyld! jeg beder!

Miſtr. Dakly.

Godt! godt! — nu da!

Sir Dakly
(ſagte til Majoren).

Jeg giver Kiøb! jeg kan ikke taale at ſee hende ſaadan!

Majoren
(ſagte til Dakly).

Hys! Hys!

Henriette.

Jeg seer, Deres første Urolighed er kommen af et Brev fra min Fader til Deres Neveu, Madam!

Russet.

Ja jeg var saa vred som en Tydsk, Madam! — jeg troer nok, Brevet var ikke alt for artigt. Jeg vidste ikke andet, end den unge Knegt havde giort min Pige ulykkelig. — Men nu er alt det forbi, og altsaa —

Mistr. Oakly.

De var her i Gaar, Sir? —

Russet.

Ja, jeg gik efter Jette! jeg tænkte, jeg skulde have fundet min unge Miss her hos min unge Herre!

Mistr. Oakly.

Hos Carl, siger De, Sir?

Russet.

Ja Madam! hos Carl! Den unge Knegt har længe været forgabt i hende, og hun ogsaa i ham, som det lader.

Mistr. Oakly

(ved sig selv).

Jeg seer, jeg har været at laste!

Russet.

Jeg beder om Forladelse, Madam, for den Tummel, jeg giorde i Deres Huus.

Henriette.

Og jeg maae bede tusinde gange om Undskyldning, for det jeg kom der saa hovedkuls. Men Leiligheden maae være mit Forsvar.

Mistr. Oakly

(ved sig selv).

Hvor jeg har taget feil. (Høit) Men hørte jeg ikke Dem og Herr Oakly?

Hen-

Henriette.

De hørte kun en Deel af Samtalen. Det angik ganske Carl.

Carl Dakly.

For at betage Tante al Tvivl, saa har Sir Russet og min Formynder samtykket i vort Ægteskab, og vi haaber, Tante nægter os ikke sit Samtykke.

Mistr. Dakly.

Jeg tvivler ikke mere. Jeg seer, De ere uskyldige, og det var grusomt at mistænke Dèm. De har lettet mit Hierte for en tung Byrde, og dog kommer deres Venskab for silde; Herr Daklys Kierlighed er reent udslukket for mig. (Græder).

Sir Dakly

(sagte til Majoren).

Jeg maae hen til hende.

Majoren

(sagte til Dakly).

Endnu ikke! endnu ikke!

Henriette.

Plag Dem ikke længer med denne Frygt; jeg er vis paa, Herr Dakly elsker Dem inderlig.

Sir Dakly.

Jeg kan ikke udholde der længer. (gaaer til hende) Min Kone! jeg elsker Dig saa høit som jeg nogentid har elsket Dig! min Kierlighed kan intet udslukke. Den paatagne Opførsel har piint mig i Sielen — for alt, hvad jeg har sagt og giort nu, var paataget — og det var med yderste Møie jeg var istand dertil.

Mistr. Dakly.

O min Mand! hvad har jeg giort mig Skam! hvilke lave Kunstgreb har ikke min Skinsyge forledet

mig til at bruge. Jeg seer min Daarlighed, og jeg er bange for, Du kan ikke tilgive mig.

Sir Dakly.

Tilgive Dig! — Du er alt for god! min Bedste! kan Du tilgive mig! — Denne Forandring bringer mig udenfor mig selv af Glæde. Min Broder! Sir Russet! Carl! Henriette! ønske mig til Lykke! jeg er den lykkeligste Mand i Verden.

Majoren.

Til Lykke! jeg ønsker dem begge til Lykke! men imellem os sagt, de er ikke saa lidt i min Gield for det Sagde jeg ikke, jeg vilde curere alle Sygdomme i Familien. Jeg beder Dem om Forladelse, min Søster, at jeg har taget mig den Frihed at foreskrive Dem Recept; mit Pulver er en Smule ubehageligt, men det har giort en fortræffelig Virkning; De maae altsaa ikke være vred paa Doktoren.

Mistr. Dakly.

Jeg er Dem virkelig uendelig forbunden, og jeg føler —

Sir Dakly.

Intet mere derom, min Bedste! alt det Forbigangne maae være reent glemt.

Mistr. Dakly.

Jeg har ikke fortient denne Godhed; men for Fremtiden skal jeg stræbe at giøre mig værdig til den. Bort med al daarlig Skinsyge; og da min Mistanke hidindtil har været ugrundet, saa har jeg fast besluttet, slet ingen Mistanke i Fremtiden mere at have.

Somnambulus

eller

Frieren som gaaer i Søvne.

Komoedie i een Akt.

Oversat af Fransk

ved W.

Personerne.

Baronen.
Grevinden.
Rosalie, hendes Datter.
Valerius, Baronens Broderſøn.
Dorante.
Henrich, Baronens Gartner.
Frontin, Dorantes Tiener, og Henrichs Syſterſøn.
En Huushovmeſter.

Scenen er paa Baronens Lyſtſlot.

Dritte Scene.

Valerius. Henrich.

Valerius.

Henrich! St! St! Hør!

Henrich.

Herre!

Valerius.

Kom gesvindt! Jeg har maaskee kun et Øieblik at tale med dig. Jeg har stiaalet mig bort fra min Farbroder.

Henrich.

Det er minsandt fiint giort. Han vil at De altid skal være om ham, som hans Skygge.

Valerius.

Har Du givet Rosalie mit Brev?

Henrich.

Jeg skal fortælle Dem, hvordan jeg har baaret mig ad.

Valerius.

Det er ligegodt hvorledes; sig mig allene, hvordan det er gaaet.

Henrich.

Baronen er vores Herre, De er hans Broderſøn, og han efterlader dem ſit Slot, paa Vilkaar at De fuldender hans Plan. Jeg er hans Gartner, og jeg bliver ogſaa Deres; derfor er det billigt at jeg tierer Dem forud i hvad jeg kan.

Valerius (fornoiet).

Min kiere Henrich.

Henrich.

Hør, veed De vel Herre at jeg ville ſaa minſandt bedrage min egen Faer, for Deres Skyld.

Valerius.

Ah! Du har uden Tvivl giort Underværker?

Henrich.

Frøken Roſalie var i Haven i Morges, med ſin Moder, ſom De veed.

Valerius.

Ja! jeg veed det.

Henrich.

Jeg gik dem i Møde, og tog min Hat af for dem, fordi jeg troede, de ſkulle ſige god Dag Henrich. Det var juſt Spillet tænkte jeg, og da ſkulle jeg have taget Leiligheden i Agt, for at —

Valerius.

Til Sagen, min kiere Henrich.

Henrich.

De taug bom ſtille.

Valerius.

Har Du da ikke afleveret mit Brev?

Henrich.

Hvor Herren er hidſig! De gik derpaa hen til Græsterraſſerne.

Va-

Valerius.

Ja jeg ſaae dem langt fra.

Henrich.

Og ſaa kom jeg og gik og arbeidede tæt ved dem. Jeg ſang og arbeidede med min Rive hiſt og her.

Valerius.

Ei lad kun dine Omſtændigheder blive udenfor.

Henrich.

De ſaae ikke engang til den Side, hvor jeg var. Da jeg ſaae det, ſaa fandt jeg paa et prægtigt Kneb. Jeg ſagde til Frøkenen, at jeg vidſte, hvor der var en Iriſk-Rede. Saadanne ſmaae Huusholdninger giver ofte Anledning til at tænke paa de ſtørre; og derfor elſker unge Fruentimmer dem gierne.

Valerius.

Nu vel!

Henrich.

Nu vel da. Da jeg ſaae, at hendes Moder ogſaa ville ſee den, ſaa kunne jeg aldrig finde den.

Valerius.

Gior Ende herpaa. Hvad ſagde hun da du gav hende mit Brev?

Henrich.

Slet intet! thi her er det.

Valerius.

Hvorledes? Du ſom har ſaa megen Vittighed, det har ikke været Dig mueligt —

Henrich.

Om jeg havde været fire gange ſaa klog, ſom jeg er, hvorledes kunde jeg tale med et Fruentimmer, ſom ikke veed at jeg vil hende noget, og det medens

hun er er hos sin Moder, som veed at jeg ikke bør vilde hende noget.

Valerius.

Ah Himmel!

Henrich.

Og desuden gav de mig ingen Tid; de sat dem i Vognen, for at kiøre til denne Grevinde, hvor de skal spise til Middag. Man faaer vel at vente til de kommer tilbage igien.

Valerius.

Men imidlertid kommer maaskee Dorante i Morgen fra Bourdeaux, for at gifte sig med Rosalie.

Henrich.

Man maae være fornuftig. Det er Deres Lykke, at Deres Farbroder laaner de Forlovede sit Slot, for at de kan sees førend Bryllluppet Om Dorante var kommen lige til Paris, saa havde De minsandt jo ikke vidst et Ord deraf.

Valerius.

Saa havde jeg maaskee været mindre ulykkelig. Men alting støder sammen, for at giøre min Ulykke fuldkommen! Det er nu to Aar at min Farbroder holder mig her paa dette Slot fra alle Mennesker.

Henrich.

Ja ret som han ville giøre dem til Eremit.

Valerius.

Hvad havde jeg og at giøre forleden Vinter, da jeg fulgte ham til Paris, for at besøge hendes Moder? Det var just den samme Dag, da hun lod Rosalie komme fra Klosteret.

Henrich.

Ja det var et skielmsk Puds!

Va=

Valerius.

Kunde jeg vel ſee hende, uden at elſke hende? Er det ikke ſandt, min kiere Henrich?

Henrich.

Det er ikke let, det tilſtaaer jeg.

Valerius.

I de to Maaneder, jeg var hos hende, brændte mit Hierte af en Lue, ſom en uovervindelig Frygt ikke har tilladt mig at aabenbare hende.

Henrich.

Farligheden derved havde dog nok ikke været ret ſtor.

Valerius.

Jeg kom her tilbage med min Farbroder, fortvivlet over at forlade Roſalie, men jeg ſmigrede mig med engang med Tiden at kunde fortiene hende; og da jeg mindſt ventede det, ſeer jeg hende komme hertil med hendes Tante. Dom om min Bedrøvelſe, da jeg erfarer at hendes Givtermaal er beſluttet med Dorante, og at jeg ſkal være Vidne dertil.

Henrich.

De ſkulle have talt i Tide.

Valerius.

Jeg maatte jo først være forſikkret om at behage Roſalie.

Henrich.

De behager hende maaſkee. Jeg har en Formodning derom; jeg ſelv, ſom jeg ſtaaer her for Dem.

Valerius.

Og hvorpaa er den grundet? Siig ſnart.

Henrich.

Hvorpaa? Ei for Pokker! jeg har paſſet op! Hun ſeer aldrig paa Dem, naar hun bliver Dem vaer,

og

og naar De gaaer bort, saa vender hun Hovedet om efter Dem oven i Kisbet, og saa følger hun Dem med Øinene, og det saa længe, at hun seer Dem endnu, naar De er hende reent ude af Sigte.

Valerius.

Det er sandt, at jeg har troet at see forgangen Vinter at min Omhyggelighed ikke mishagede hende; og at hun endog gietrede hvad jeg tænkte.

Henrich.

Og De sagde hende intet. Reent ud sagt, De er alt for frygtsom, alt for bange, alt for taasset, med Respekt at sige. Ei gode Herskab, troe mig, tag bare lidt Dristighed til Dem.

Valerius.

Hvortil skulle den tiene? Jeg har intet Haab mere. Jeg vil tale til Rosalie førend jeg taber hende for altid. Siden hun ventelig bør see min Fortvivlelse, saa vil jeg og at Aarsagen dertil i det mindste ikke skal være hende ubekiendt. Jeg har endelig besluttet — Hvad hører jeg?

Henrich.

Hvor Pokker løber De hen?

Valerius.

Der kommer nogen, og jeg vil ikke at man maae see os tale sammen; man ville troe, naar man saae mig, at jeg havde talt om Rosalie, og deraf kunde man slutte sig til, at jeg elskede hende.

Henrich.

Hille Skamfærd, det er en ret dristig Elskere.

An-

Anden Scene.

Henrich. Frontin.

Frontin.

Er her ingen Menneſker? Hei! Landsmand! hvor Fanden er — Ah! ei for Pokker! det er min Morbroder.

Henrich.

He! ja saa Skam — det er Dig, min Syſterſøn, Hans! Kom og omfavn mig mit Barn.

Frontin.

Ja gierne af mit ganſke Hierte! min Morbroer!

Henrich.

Naa, det er mig kiert at Du kommer og seer til os — Det er nu fire Aar siden —

Frontin.

Det er mig min Troe kiert at finde Jer; men det var ikke Jer, som jeg søgte, thi jeg vidſte ikke meer hvor I var.

Henrich.

Og hvem søgte Du da?

Frontin.

Baronen.

Henrich.

Og hvad vil Du ham? Hvad har Du beſtilt siden jeg saa Dig sidſt? Hvorledes befinder Du Dig, min arme Hans? Er Du riig? Har Du giort Lykke? Er Du givt? Er Du —

Frontin.

Ei men — men lidt Taalmodighed, Morbroder! Hvor I gaaer løs paa mig med Spøremaale! I qvæler mig reent.

Hen-

Henrich.

Ja Du seer vel, naar man ikke har seet hinanden saa længe, saa har man saameget at spørge om.

Frontin.

Giv mig Tid til at svare Jer. Først ingen Hans mere, om I saa behager. Jeg har taget et Feldtnavn; jeg hedder Frontin; jeg er Ungkarl; jeg har ikke en Skilling; jeg dør af Tørst, og jeg er træt som en Hund; jeg —

Henrich.

For en Skamfærd! Du svarer endnu gesvindere end jeg spørger Dig. Hvad tager Du Dig nu fore?

Frontin.

Jeg tiener Herr Dorante, som af Erkiendtlighed klæder mig, som I seer.

Henrich.

Ah nu veed jeg hvorfor Du er kommen. Skammer Du Dig ikke ved at have givet Dig til Laquai, da Du er Søn og Sønnesøn, og Broder og Brodersøn af Gartner.

Frontin.

Ja, hvad skal jeg giøre, Morbroer? Jeg er ikke ærgierrig.

Henrich.

Du er en Døgenicht; det har jeg altid sagt Dig.

Frontin.

En Døgenicht! det er min Troe ikke i det Haandverk jeg driver. Det beskiæftiger mig Dag og Nat, og jeg er ogsaa forbandet kied deraf.

Henrich.

Du er kied deraf? Nu vel, grib Leiligheden ved Haarene, og bliv hos mig. Jeg er Gartner paa dette

Slot.

Slot. Denne Baron han er en Lykke for alle Arbeidsfolk. Han planter, og rykker op igien, og planter om; han dyrker, han bygger, han river ned; med et Ord, godt eller ilde, han lader altid arbeide. Pengene faae Fødder at gaae paa (han slaaer sig paa Lommen). Hør Du hvor det klinger.

Frontin.

Meget vel, Morbroer! Men om han endnu ti gange saa meget vendte op og ned paa sit Gods, hvad kommer det da mig ved?

Henrich.

Hvad det kommer Dig ved? Jeg er Enkemand. Jeg skal lære Dig Resten af Dit Handverk; og siden, naar jeg er død, skal jeg lade Dig min Plads, men det seneste mueligt er, forstaae!

Frontin.

Det skal vi altsammen tale nærmere om. Bring mig imidlertid hen til Herren.

Henrich.

Du gior bedre i at vente ham i denne Sal; her kommer han hundrede Gange om Dagen. Bryd Dig om ingen Ting. Men for at komme igien til vores Forrige; Du er da misfornøiet med Din Tieneste?

Frontin.

Ja tilforladelig.

Henrich.

Og hvorfor? Er Din Herre gnidsk, fordrukken, eller Skiendegiest?

Frontin.

Nei, han er en af de rigeste Banqueurere i Bourdeaux; munter, gavmild, en god Dievel men —

Hen-

Henrich.

Nu videre.

Frontin.

Man maae altid være hos ham, og jeg maae passe ham op baade Dag og Nat.

Henrich.

Det er naturligt. Jeg synes at jeg selv er Gartner om Natten, som om Dagen.

Frontin.

Ja ganske rigtig; men I arbeider ikke om Natten. I sover ret godt.

Henrich.

Ja det troer jeg selv. Det er det jeg forretter bedst.

Frontin.

I min Tieneste kan jeg ikke gjøre det samme; og derfor ønsker jeg ogsaa ofte min Herre Fanden i Vold.

Henrich.

Hvorfor det da? Siig mig.

Frontin.

Jeg tør min Troe ikke.

Henrich.

Hvordan Pokker! Du er ogsaa bange? Det klæder Dig vel! imod mig, Din Morbroer, som ingen anden Arving har end Dig. Du skulle vide noget Hemmeligt, og jeg skulle ikke vide det. Ei for Pokker!

Frontin.

Ja det er altsammen godt nok. I kan dreie det ligesom Jer behager. Men det er et Spørsmaal, om min Herre vil tilgive mig at sige en Hemmelighed af saa stor Vigtighed? —

Henrich.

Og hvem skulle vel sige ham det? Det maatte være Dig selv; thi hvad mig angaaer —

Fron-

Frontin.

I Sandhed, Morbroer —

Henrich.

Ei Snak! Nu forlader Du ham jo; og desuden ſkal jeg min Troe ikke ſige et Ord derom.

Frontin.

Det lover I mig? — og det ganſke oprigtig? —

Henrich.

Hvilket Væv? Vil Du ſige det?

Frontin.

Nu vel! jeg ſkal ſige det. Han er en Somnambulus.

Henrich.

Hvorledes ſiger Du det?

Frontin.

Somnambulus.

Henrich.

Som — Som—nam—bul—us! Hvad Fanden er det? Er det et Embede, en Rang?

Frontin.

Jo men! et Embede! Nei Morbroer! det er noget, ſom kunde hindre hans Givtermaal, om det blev bekiendt.

Henrich.

Ah nu forſtaaer jeg det. Somnambulus — det er En, ſom ikke kan givte ſig, ſom er — Hæ —

Frontin.

Ei Morbroer, er I gal?

Henrich.

Ih! ſaa ſig dog ſnart! Som — Somnambulus. Dette har jeg aldrig hørt tale om.

Frontin.

Det er en naturlig Feil; en Art af Sygdom —

Henrich.

Hillemen! han er syg!

Frontin.

Nei aldeles ikke, han befinder sig meget vel.

Henrich.

Ja saa forstaaer jeg det ikke.

Frontin.

Han staaer op om Natten, han gaaer, han taler —

Henrich

Ah nu veed jeg, hvad det er. Han kan ikke sove.

Frontin.

Aldeles ikke, tvertimod han sover alt for vel.

Henrich.

Ei for Pokker! lad os da forstaae hinanden. Dersom han sover, saa er han ikke vaagen.

Frontin.

Hør mig dog, om I vil. Jeg siger Jer, at han gaaer, at han taler, at han har Øinene aabne, og dog sover han altid.

Henrich.

Ja der maae Fanden have sit Spil i. Dersom jeg giorde saaledes, da brækkede jeg Halsen. Hør en gang, min Herr Søsterson, det er ikke smukt at giøre Nar af sin Morbroer.

Frontin.

Jeg vil aldrig være ærlig, om jeg giør Nar af Jer.

Henrich.

Hvordan Pokker! Du vil indbilde mig, at Din Herre sover lysvaagen. Jo see, om han troer det!

Frontin.

Jeg selv er bleven narret derved. Han har ofte i Søvne givet mig noget at forrette, som jeg giorde troeli

troeligen, og ſom han takkede mig for Dagen efter, med Stokken i Haanden.

Henrich.

Din Herre er gal, og Du ogſaa. Sagte! Hyſt! — Der er vores gamle Herre.

Tredie Scene.

Baronen (med Skindſtrømper høit oprullede, og en ſtor Stav i Haanden). Henrich. Valerius. Frontin.

Baronen.

De maae ſtaae tidligere op, Valerius! meget tidligere.

Valerius.

Men jeg var alt Klokken fem hos Arbeidsfolkene, det har De ſelv ſeet.

Baronen.

Det er ſandt, men jeg var der, førend Du. Man gior nu omſtunder alting ſildigere; alting tager af. Ah i min Tid ſtod man tidligere op.

Valerius.

Det havde været mig let at komme tidligere; og endſkiønt jeg ikke har lukket et Øie, ſkal De i Morgen blive fornøiet med min Hurtighed.

Baronen.

Vi ſaaer at ſee. I Aar maae det nye Terraſſe giores færdig; og derſom vi ikke benytte os af den gode Aarstid — (Han bliver Frontin vaer) Hvem er der, Henrich?

Henrich.

Det er min Søſterſøn, Herre!

Baronen.

Kan han noget Haandværk? Søger han Arbeide?

Frontin.

Nei. Jeg er kommet for i Veien for min Herre, som strax har den Ære at være her.

Baronen.

Hvem er Din Herre?

Frontin.

Herr Dorante.

Valerius (sagte).

Ah Himmel!

Frontin.

Vi har reist meget hastig, og for at komme des før, har vi i tre Dage hverken sovet eller hvilet.

Baronen.

Han faaer Tid til at udhvile sig her. Kom Valerius! jeg vil, at han skal finde min Hauge net og vel holdt istand. Du Henrich gaae strax og lad det lille Vandspring i Kiøkkenhaugen springe.

Henrich.

Vandspringet i Kiøkkenhaugen, Herre? De veed vel, at der er ikke en Draabe Vand; og Kilden dertil er endnu ikke fundet.

Baronen.

Vil Du holde Munden? Giør, som vi giorde sidst: tag Vand i den store Brønd, og fyld Karret. Du har ingen Begreb. Du bryder Dig ikke mere om mit Husets Vere end —

Frontin.

I Sandhed, De vil giøre min Herre skamfuld. Begegn ham ligefrem, uden Omstændigheder, og lad Deres Vandspring ligge i god Roe.

Ba-

Baronen.

Det er ſmaa Ting. Jeg har alt giort Indretningerne, og Caſcaderne; der fattes mig bare at finde Kilderne. Du behøver ikke at ſige Din Herre, hvad Du har hørt.

Frontin.

Nei, min Herre, det tager jeg mig nok i Agt for.

Baronen.

Gaae da Henrich.

(Henrich gaaer).

Frontin.

Der kommer min Herre.

Fierde Scene.

Baronen. Dorante. Valerius. Frontin.

Baronen.

Ei! god Dag Dorante. Velkommen. Jeg ventede Dem ikke før i Morgen.

Dorante.

Min Længſel var alt for ſtor efter at ſee Roſalie, og at takke Dem for en Foreening, ſom vil giøre mig lykkelig.

Baronen.

De befinder Dem vel? Det er Hovedſagen.

Dorante.

Jeg tilſtaaer, jeg er træt. Jeg har reiſt Dag og Nat.

Baronen.

Det er ſmaa Ting. De er i et godt Huus; og De ſkal blive vel beværtet.

Dorante

(viſende Valerius).

Er det maaſkee Deres Herr Broderſøn,

Baronen.

Det er ham selv.

Dorante.

Jeg har kiendt ham saa ung, at jeg har Ret til hans Venskab.

Valerius.

Min Herre — jeg vilde -- at jeg kunde —

Baronen.

Han vil giøre, hvad han bør, for at fortiene Deres Venskab. Kom Dorante, lad os giøre en lille Spadseretour, saa kan De strax faae en almindelig Kundskab om Godset. Det vil fornøie Dem.

Dorante.

Skulde det ikke være bedre, at De giorde mig den Ære at forestille mig for Grevinden?

Baronen.

De vilde nok hellere sige Rosalie?

Dorante.

Jeg kiender hende ikke uden efter hendes Portrait. Hendes Skabning er indtagende; og De kan ikke andet end bifalde den billige Længsel, jeg har efter at kunne dømme derom ved mig selv, endskiønt jeg i denne Dragt er ikke alt for vel istand til at lade mig see af hende.

Baronen.

Alt hvad, som ligner Længsel, behager det smukke Kiøn. Men vi har Tid nok. Hun er reist med sin Moder en halv Miil bort, for at spise til Middag. De komme ikke tilbage førend Aften.

Dorante.

Ere de ikke her? Tillad da at jeg betiener mig af Leiligheden, for at lægge mig lidt til Hvile. Lysten,

at

at giøre Dem min Opvartning, havde givet mig Kræfter; men jeg befinder mig ſaa udmattet —

Baronen.

Ei! da jeg var paa Deres Alder, kunde jeg have giort tuſende Luftſpring efter den længſte Reiſe.

Dorante.

Jeg ønſker, at jeg kunde ligne Dem; men jeg finder, at nogle Timers Hvile er mig ſærdeles nødvendig.

Baronen.

Nu vel; jeg ſkal lade rette an, at vi kan ſpiſe.

Dorante.

Det er unødvendigt. Jeg forſikrer Dem.

Baronen.

I det mindſte vil Valerius og jeg viſe Dem Huſet. De ſkal ſee, hvor nyttigt jeg har indrettet det. Iſær Lofterne.

Valerius.

Men Herren et træt.

Baronen.

Kom, det ſkal ſnart være giort. De kan med det ſamme vælge Deres Værelſer.

Dorante.

Det er mig altſammen ligemeget.

Baronen.

Vil De beholde diſſe her?

Dorante.

Dette? ja nok.

Baronen.

Det er commode. Denne Sal-tiener til Forgemak. Jeg kommer her alle Dieblik; og jeg kan tale med Dem, og høre Deres Betænkning —

Dorante.

I-Morgen er jeg til Deres Befaling. De kan bestemme den hele Dag dertil.

Baronen.

For det øvrige skal De faae en Seng, som der er ikke Magen til paa ti Mile her omkring i Egnen. Jeg har Senge —

Dorante.

Det tvivler jeg aldeles ikke om. Jeg skal strax betiene mig saavel deraf, som af den Frihed, De giver mig. Kom med Frontin.

Baronen.

Uden Omstændigheder. Jeg forlader Dem.

Feinte Scene.

Baronen. Valerius.

Valerius.

Troer De, at Dorante er meget indtaget til Rosalies Fordeel?

Baronen.

Men i Sandhed, han viste tenmelig Utaalmodighed efter at see hende. Det er sandt, jeg glemte at sige Dig —

Valerius.

Det kan ogsaa være af Høflighed; og det er endnu langt fra Kierlighed. Er det ikke sandt, min kiere Farbroder?

Baronen.

Ligesom Dig behager. Du maae —

Valerius.

De troer da, at han er forliebt?

Ba-

Baronen.

Han har ſelv ſagt Dig, at han ikke kiendte hende uden efter et Portrait. Hvad jeg ſkulle ſige, var —

Valerius.

Mon Dorante har ſkikket hende ſit Protrait?

Baronen.

Det veed jeg ikke. Vil Du, at jeg ſkal bekymre mig om alle de Smaating? Jeg har meget vigtigere Forretninger. Jeg har mit Bierg i Hovedet.

Valerius.

Men ſiden De har havt Deel i dette Givtermaal, ſaa maae De vide alle Omſtændigheder. De laaner dem Huus; og Roſalie havde kunnet —

Baronen.

Uden Tvivl. Det er mig kiert, at de ſee det. Det er nydeligt.

Valerius.

Ah ja, min Oncle! hun har Yndigheder og nogle Dine —

Baronen.

Hvad vil Du ſige? Er Du urigtig i Hovedet? Jeg taler om mit Huſes Indretninger, om min Have, ſom —

Valerius.

Ah jeg forſtaaer Dem; og De har Ret. Jeg ſaae før paa Græsterraſſerne et af de ſmukkeſte Syn —

Baronen.

Ja, det troer jeg ſelv. Det er en af de ſmukkeſte Udſigter i hele Kongeriget.

Valerius.

Jeg ſaae der en Skiønhed, ſom jeg endnu aldrig var bleven vaer paa dette Sted. Jeg beundrede alle dens Yndigheder, og —

Baronen.

Vel, min kiere Broderſøn! Du ſkal med Tiden komme til at beſidde alle diſſe Ydigheder.

Valerius.

Jeg ſkulde beſidde? —

Baronen.

Ah, Du henrykker mig af Fornøielſe! omfavn mig min kiere Valerius! min værdige Arving! Du kan forlade Dig paa, at —

Sietde Scene.

Baronen. Grevinden. Roſalie. Valerius.

Baronen.

Hvorledes, mine Damer! ere De alt her tilbage?

Grevinden.

Grevinden er ſyg, og vi giorde hende kun en Viſite.

Baronen.

Saameget bedre; ſaa faae vi den Fornøielſe at ſpiſe med Dem.

Grevinden.

Siden det endnu var tidligt, ſaa ſteeg vi af ved Jernporten, og ere gaaet til Fods herhid.

Baronen.

Ere De da ikke noget træt?

Grevinden.

Jeg bliver ikke ſaa let træt.

Valerius.

Og De Frøken, behøver De ikke at hvile ſig?

Roſalie.

Min Herre, alting er mig aldeles ligegyldigt, enten jeg gaaer eller ſidder.

Va-

Valerius.

Alting?

Rosalie.

Ja min Herre.

Grevinden.

Tal dog tydeligt Frøken! De siger det saa sagte; De maae sige: ja min Herre. For Resten vilde jeg nok see, om alting ikke skulde være hende ligegyldige, saa længe jeg har nogen Magt over hende —

Baronen.

Ah, De skal ikke længe beholde denne Myndighed. Dorante er ankommen.

Grevinden (munter).

Er han kommen?

Rosalie (bedrøvet).

Han er kommen?

Valerius (sukkende).

Ja han er kommen.

Baronen
(med en overfusende Tone).

Ja ja, han er kommen! Hvad Pokker vil Du sige? Veed Du det ikke, Du?

Valerius.

Jeg siger Dem ikke imod. Jeg bekræfter hvad De siger.

Baronen.

Han er velskabt, behagelig, munter, forstandig og sat. Oh, det er et elskværdigt ungt Menneske. Siig dog Valerius!

Valerius.

Jeg har kun seet ham et Øieblik. Jeg kunde dømme feil. Det er Frøkenen, som bør dømme derom.

Grev-

Grevinden.

Nu, hvad svarer De? Svar dog Frøken.

Rosalie.

Min Herre, han kan være elskværdig, men det maae ikke mere ankomme paa min Dom. Jeg kan ikke dømme om ham som upartisk.

Grevinden.

Fordi han skal være Deres Mand, er det ikke saa? Men det kan man ikke forstaae. De maae sige: Min Herre, min Families Valg vil gisre, at jeg anseer ham for fuldkommen. Alle Folk sige, at De har Forstand; men det kan jeg ikke indsee. Men hvor er Dorante?

Valerius.

Da han ikke fandt noget at bestille, saa gik han til Engs.

Grevinden.

At sove paa denne Tid?

Baronen.

Han troede ikke at see Dem strax i Aften; og siden han har reist Dag og Nat, saa var han saa træt, saa træt at —

Grevinden.

Hvem bad ham om at reise saa hastig, og hvorfor? For at lægge sig? For at sove? Intet er saa uanstændigt. Han kunde jo have sovet i Gaar, og kommet her i Morgen? Vi ventede ham ikke før. Hvad mener De min Datter?

Rosalie.

For min Skyld behøver han ikke at vise større Iver og Omhyggelighed..

Grev:

Grevinden.

Man veed ikke, om det er af Beskedenhed, De taler saa, eller om De er stødt.

Rosalie.

Jeg forsikrer Dem om, at jeg ikke er stødt.

Grevinden.

Men i Sandhed; man maae dog vide at sætte Priis paa sig selv. At sove saasnart han kommer! Ungdommen nu, Herr Baron, er saa kiælen. Dette siger mig ikke meget til hans Fordeel.

Baronen.

Ah, han finder nok Middel til igien at gisre det godt.

Grevinden.

Jo men! jeg vedder, at De i Morgen ved Dagbrækningen alt har ham ude at spadsere. De vil faae ham til at løbe sig træt, og saa maae han hvile sig igien.

Baronen.

Ei! kan man blive træt i en Have, som man aldrig før har seet?

Grevinden.

Js meget vel, naar den er saa ujevn. Jeg troer, at der er over 20 Terrasser i Deres Have.

Baronen.

Hvorledes da? Det er en Pragt —

Grevinden.

Imidlertid har De dog ingen Udsigt.

Baronen.

Ja dersom ikke Bierget var, vilde den være uforlignelig. Det kan jeg let overbevise Dem om. Hei da! Henrich! (Henrich kommer) Bring mig min Plan.

(Henrich gaaer).

Grev-

Grevinden.

Ja! men Ulykken er, at Bierget bliver, hvor det er.

Baronen (fortroelig).

Jeg siger ikke et Ord. Men det skal sprenges.

Grevinden.

Det er et Foretagende, som er de gamle Romere værdig.

Baronen.

Taalmodighed. Jeg har Brødrebørn, som givte sig; lad mig kun raade. I femte Leed i nedstigende Linie skal der ikke være meer Spor af det; det skal De see.

Grevinden.

Skammer De Dem ikke, Frøken, over Deres Uvidenhed, og at De ikke kan tale om Alting, som jeg gjør?

Rosalie.

Jeg hører paa Dem i Haab om at lære deraf.

Baronen.

Jeg elsker Mødsigelser: Man har den Fornøielse at svare paa dem. Der er Henrich.

Syvende Scene.

Henrich. Grevinden. Baronen. Rosalie. Valerius.

Baronen.

Er det ikke min store Plan?

Henrich.

Jo Herre! det er den smukke, det er den, som jeg altid bringer, naar De har Fremmede.

Baronen.

Rull den ud, Henrich! slaae den ud, og hold den i Veiret — saaledes.

Grev=

Grevinden.

Ah, jeg ſkal give Dem gode Raad. Jeg har dog aldrig talt om ſaadanne Sager; men Forſtand er en god Ting; den kommer til Nytte ved alle Leiligheder.

Baronen.

De er uforlignelig! Vil den ſmukke Roſalie ikke ſige mig noget?

Grevinden.

Hvad vil De, at hun ſkal forſtaae ſig derpaa? Kom og viis mig; er det ikke Kanaler og Vandſpring? og dog ſynes mig ikke at have ſeet nogen hos Dem.

Baronen.

De beſkiæftiger ſig med Smaating, Madame! Dem ſætter man altid i Planer; det forſkiønner dem. For Reſten ſaa finder jeg viſt Vand i det ſtore Bierg, ſom De veed.

Henrich.

Ja vi leve i Haabet. Vi ødelægge tolv Viingaarde; og vi tabe ſaa megen Viin for at faae Vand.

Grevinden.

Lad os ſee nøiere.

Baronen.

Følg min Finger.

Valerius.

De har ikke Lyſt at ſee, min Frøken?

Roſalie.

Jeg har alt tilſtaaet min Uvidenhed; jeg forſtaaer mig ikke derpaa.

Valerius (ſagte).

Og De forſtaaer ikke heller det ulykkeligſte Menneſkes Sukke?

Roſalie (ſagte).

Ah!

Grev-

Grevinden.

Det er da Deres Forgaard?

Baronen.

Ei for Pokker, Madame! det er Kiøkkenhaven.

Grevinden.

Jeg troer, det er bedre, at jeg tager mine Briller paa.

Baronen.

Ja lad os tage Dem. De erindrer mig derom.

Henrich.

Hilleskam! hvor vil De blive klarsynede.

Valerius.

Horfor vil De tvivle om Deres egne Indsigter, min Frøken? man kan jo forklare —

Rosalie.

Hvortil skulde den Kundskab nytte mig?

Valerius (sagte).

Til at fortiene Deres Medlidenhed.

Grevinden.

Dette er Indkiørselsveien; Avenuen?

Baronen.

Ja den, som jeg nu lader plante.

Grevinden.

Den er meget kort.

Baronen.

Kort! den bliver over halvanden Miil lang.

Grevinden.

Jo men! Den er jo ikke længer end min Haand.

Baronen.

Tæl Træerne, saa skal De see.

Grevinden.

En, to, tre, fire, fem —

Valerius

(seende paa Rosalie).

Dorante taber meget, naar han venter saa længe, uden han seer dem.

Ba-

Baronen.

Jeg tilſtaaer, jeg begriber det ikke. Men De Madame! De ſkal ſtrax forſtaae det: dette er den Grund, ſom Bierget ſtaaer paa.

Grevinden.

Jeg tæller Træerne ved Veien. Tael kun, tael kun fort: 155, 156. Naar De har ſprænget Bierget bort, ſaa bliver der flakt Land.

Baronen.

Uden Tvivl, og en Udſigt —

Valerius
(til Grevinden).

Fortræffeligt, Madame! (Til Roſalie) Og derſom De værdigede mig at tale med mig nogle Øieblik, ſkulde jeg lære Dem at kiende — (ſagte) Tilſtanden af et Hierte, ſom Deres Afſlag vil bringe til Fortvivlelſe.

Baronen
(til Roſalie).

Han kiender Beliggenheden ſaa godt ſom jeg ſelv. Det er ham, der har giort Grundtegningen efter mit Forſlag.

Grevinden.

Jeg troede ikke, at han var ſaa lærd. Tag kun mod Underviisning min Datter. Jeg ville ønſke, at Valerius kunde give Dem Smag.

Valerius.

Hvor ſkulde jeg ikke være lykkelig, om jeg havde denne Gave.

Grevinden.

To Hundrede tre og Halvfierdesindstive! det er en kiøn Længde, det maae man tilſtaae. Baronen har Planer — men Planer, ſom — tabe ſig langt af Syne.

Baronen.

Jeg faaer Tresindstive saadanne Indkiørseler, alle af den Størrelse.

Valerius
(til Rosalie).

De begriber, hvad Virkning det vil giøre. (Sagte) Naar De kommer fra Bords — (Høit) Intet kan være prægtigere, uden Tvivl. (Sagte) Her i denne Sal — (Høit) Det fordrer i Sandhed Taalmodighed. (Sagte) Dersom De et Øieblik vil høre mig, saa vil De frelse mit Liv. (Høit) Men tilstaae, at det er et værdigt Foretagende.

Rosalie.

Det synes mig noget dristigt.

Grevinden.

De maae lære, at det er just smukt at kunne overvinde Forhindringer.

Baronen.

Oh! det er min store Gave. For Exempel, seer De den store Terrasse; giet engang, hvor høi den bliver, naar den bliver færdig.

Grevinden.

Hvor høi? Ei! men — (visende med Haanden) som saaledes?

Baronen (leende).

Hahaha! — De er langt derfra. Det bliver 57 Fod 8 og en halv Tomme. Er det ikke sandt Valerius?

Valerius.

Jo, min Oncle! syv og halvtresindstive.

Grevinden.

Syv og halvtresindstive og en halv Tomme! Det er forunderligt! Men det blir en Afgrund; der gaaer jeg aldrig, jeg blev svimmel.

Ba-

Baronen.

Da frygter jeg ikke for Hovedſvimmel.

Valerius.

De falder i Tanker, Frøken? Finder De da det, man foretager ſig, for driſtigt, og kommer De ikke dertil?

Roſalie.

Jeg ſynes, det er at vove meget, og —

Valerius.

Siig reent ud, hvad De tænker.

Roſalie.

Og hvortil ſkulle det nytte?

Grevinden.

Det vilde nytte Dem til at vide det, ſom jeg veed. Gaae min Herre, og overlad hende til ſin Vankundighed; Hun fortiener ikke den Umage, De giver Dem. I Sandhed, Herr Baron, jeg er meget fornøiet med det, jeg har ſeet, og jeg giver det mit Biſald. Men ſiig mig engang, hører alle de Godſer Dem til?

Heinrich.

Det er juſt Knuden.

Baronen.

Nei ikke endnu. Men om Naboerne endog ikke ville ſælge dem, ſaa maatte de dog være i et meget fortrædeligt Lune, om De ſkulle ikke ville have en ſaa ſmuk Indretning paa deres Godſer. Jeg ſeer Huushovmeſteren.

Ottende Scene.

De Forrige. En Huushovmeſter.

Baronen.

Er der anrettet?

Hushovmesteren.

Ja Herre.

Grevinden.

Kom Herr Baron.

Baronen.

Min smukke Rosalie, giv mig Haanden. Henrich, Jeg anbefaler Dig min Tegning.

Henrich.

Vel Herre! kier Dem kuns an nichts.

Niende Scene.

Henrich (allene).

Med hans Dyrehauge! han er min Sandten brav gal! oh jeg forstaaer mig ikke derpaa, eller denne Ungdom gir de Gamle noget at bestille. Vores unge Herre er bleven lidt dristigere; han fik nogle Ord uformerkt sagt til Frøkenen, og jeg saae nok, at den lille Pige svarte ham med Øinene. Jeg vilde dog gierne underrette ham om det, min Systersøn Hans har sagt mig om hans Son — Son — — bus. Jeg har nu glemt hvordan det hedder. Han forstaaer sig maaskee noget derpaa; thi han har studeret meget i sine Dage. Jeg skal oppebie ham her, naar han gaaer fra Bords. Men der er min Systersøn; jeg maae endnu saae ham til at sladdre lidt af Skolen.

Tiende Scene.

Frontin. Henrich.

Frontin.

Deres Tiener! Jeg finder Jer ret beleilig.

Hen-

Henrich.

Er det endnu for at binde mig noget paa Ærmet, ligeſom før?

Frontin.

Jeg har talt oprigtig; I ville ikke troe mig; det kan jeg ikke for. Der er en anden Aarſag, hvorfor jeg kommer. Veed I vel, at jeg vil ikke gaae tommavet til Engs, ſom min Herre?

Henrich.

Jeg ſkal ſtrax føre Dig i Kiøkkenet; men jeg vilde ſpørge Dig om tre eller fire Ting.

Frontin.

I Sandhed, I er den ſørſte Spørgemaalsmager i hele Kongeriget. Men hvorfor vil I ſpørge mig om noget? I troer jo ikke mine Svar?

Henrich.

Kier Dig om ingen Ting. Jeg vil troe, hvad jeg har Lyſt til.

Frontin.

Skynd Jer da; thi jeg maae ſnart tilbage til min Herre.

Henrich.

Hvad har Du der at giøre? Sover han ikke?

Frontin.

Jo viſt giør han; og det er juſt derfor.

Henrich.

Kan han ikke ſove uden at man paſſer paa ham?

Frontin.

Nei. Det er for at vække ham, om det, ſom jeg har ſagt Jer, ſkulde hende ham.

Henrich.

Taler Du endnu derom? Ei for Pokker! jeg forbyder Dig at sige et Ord meer om dette. Siig mig allene, er Din Herre forliebt i sin Brud?

Frontin.

Forliebt? Det er han kun i Malerie.

Henrich.

Jeg troede min Sandt, at Du endnu ville sige mig at han var det kun i Syvne. Men hvordan er han kun forliebt i Malerie?

Frontin.

Fordi han ikke har seet uden hendes Portrait. Han har fundet det smukt; og efter den Forklaring, man har giort ham derom, saa troer han sin Brud ligesaa dydig, som smuk.

Henrich.

Han har min Troe Ret. Han troer vel. Men siig mig —

Frontin.

Dette Menneske vil, jeg skal reent forgaae; at staae her og spørge mig, medens jeg dør af Sult og Tørst.

Henrich.

Kom da i Kiøkkenet, saa skal jeg tale med Dig, medens Du drikker. Du troer da —

Frontin.

Jeg troer Fanden — Men er ikke der min Herre, med hans forbandede Drømmerie.

El=

Ellevte Scene.

Dorante (i Slaaprok, med en Stovle og en Tøffel, Paruken slet paasat, et Gehæng, en Coureerpidsk i Haanden, og ganske i Uorden, men hverken uanstændig eller alt for latterlig). Henrich. Frontin.

Henrich.

Der er Din Herre, han vil tale med Dig.

Frontin.

Jeg er lykkelig, at han er kommen herind. Jeg vil vække ham.

Henrich.

Vie, bie lidt! Er dette — Oh jeg troer, Din Herre drømmer virkelig.

Frontin.

Ei ja! Leiligheden er alt god for at overbevise Jer. See allene til. Nu vel!

Dorante.

Hurtig — hurtig — en anden Hest. Vil Du skynde Dig?

Frontin.

Hører I? Han troer, han er endnu paa Reisen.

Henrich.

Han sover. Jeg begynder at troe det. Hans Gang, hans Dine, alting seer saa vildt ud.

Dorante.

Det er sildig — Natten — til Slottet — Rosalie —

Henrich.

Jeg er min Sandt bange, det ligner Spøgelser eller Giengangere.

Frontin.

Det, som er det forunderligste, er, at han somme Tider i Søvne siger meget fornuftige Ting.

Dorante.

Frontin — Du Slyngel — Du kan drikke i Aften. Du Drukkenbolt, Du Lade —

Henrich.

Du har Ret; jeg troer han siger sandt.

Frontin.

Ganske rigtig. Han taler om den sidste Postmester; han lod os vente.

Dorante

(giver nogle Slag med Pidsken, og træffer Henrich).

Ah hvilke daarlige Heste. Hyp! Hyp!

Frontin (leer).

Hahahaha!

Henrich.

Hvad Fanden er det for en Drøm? Min Herre! — Min Herre! lidt sagte, om I behager.

Dorante.

Sagte! nei vist ikke. Vi maae skynde os. Hyp! Hyp!

Frontin.

Gaae til ham, og see til, at I kan tage Pidsken fra ham, saa skal jeg vække ham op.

Henrich.

Ei for Pokker! tag den selv; Du er meer vant til Prygl end jeg.

Dorante.

Hyp! Hyp!

Frontin.

Vie lidt; man maae faae ham til at glemme den forbandede Drøm. Min Herre! min Herre! det er fra Herr Pinto.

Dorante.

Pinto! — Penge? — Ja de maae betales.

Frontin

(kommer nærmere).

Ja Deres Correſpondent.

Dorante.

Hundrede Piſtoler — Han er temmelig hurtig — Jeg vil ſkrive.

(Han lader ſom han ſkrev med Pidſken).

Frontin.

Ah nu vil jeg vaagne ham.

Henrich.

Vie, vie lidt! det begynder at blive løierligt.

Frontin.

Nu troer han at ſkrive. Seer I vel?

Dorante.

Herr Pinto, kald paa Frontin.

Frontin.

Det er en Iøde den Herr Pinto.

Dorante.

En Iøde, det ſkriver jeg.

Frontin.

I Fernſkrinet —

Henrich.

Han har en meget riig Søvn. Jeg har min Sandt aldrig drømt om ſaadant. Siig mig, Frontin, er Du hans Caſſerer?

Frontin.

Som I ſeer, naar han ſover; til al Ulykke har han en anden, naar han er vaagen.

Dorante.

Frontin, tag mit Brev.

Frontin.

Ja Herre, Deres Brev.

Dorante.

Mit Brev — Pinto — en Pose — tag denne Pose — Lad mig faae mit Beviis igien.

Henrich.

Hahaha! en Pose! — Lad os tage den; vi vil dele den.

Dorante

(tager Henrich ved Hovedet).

Vi vil dele den! — Du Tyv! — Jeg skal qvæle Dig.

Henrich.

Hielp! Hielp Frontin! — Herre! min Herre, I tar alt for haardt! Søg først i mine Lommer.

Dorante.

Hold paa Tyven! hold paa Tyven!

Henrich.

Frontin! min Søsterson! hielp!

Frontin.

Bie lidt; lad mig faae fat paa hans lille Finger; der er intet andet Middel til at faae ham vaagen.

Henrich.

Tag fat paa alt hvad Du vil; men hielp mig ud af hans Klør.

Frontin.

Min Herre! min Herre! vaagn op!

Henrich.

Hvilken forbandet Svn!

Dorante.

Hvor er jeg, Frontin? Hvorfor har Du ladet mig komme ud? Hvorfor er Du gaaet fra mig, Du Slyngel?

Fron-

Frontin.

Jeg faldt i Søvn af Træthed; De tog den Tid, for at gaae Deres Vei, og jeg løb til over den Allarm De giorde.

Dorante.

Ah! jeg har forraadt mig. Nu erindrer jeg, jeg er i Baronens Huus.

Henrich.

Ja for Fanden, der er De!

Dorante.

Hvad beſtiller den Karl der?

Henrich.

Det er min Sandt ham, ſom De ville qvæle.

Frontin.

Det er Gartneren her. De ſaae ham før.

Dorante.

Jeg er fortvivlet. Jeg troede, at jeg blev beſtiaalet.

Henrich.

For Pokker, De troer noget for haſtig.

Dorante.

Jeg vil give Dig alt, hvad Du forlanger, for at tie. Hvad vilde Roſalie tænke? Hun lærde allene at kiende mig ved mine Feil.

Henrich.

I Sandhed, min Herre, I har fornærmet min Ære; det er ikke vel giort.

Dorante.

Jeg lover Dig 40 Dukater, 60 om Du vil, for at tilfredſtille Dig.

Henrich.

Treſindstyve Dukater! for Pokker — Men drømmer De ikke nu, da De ſiger mig det?

Do:

Dorante.

Vilde Du vel giøre mig Fortred?

Frontin.

Ah, Herre vær De kun roelig. Han er min Morbroer. Jeg svarer for ham. De kunde komme fra Bords; troe mig; gaae igien hen og læg Dem.

Henrich.

Han har min Troe ikke Uret; en Søvn, som den De har havt, har ikke kunnet forskaffe Dem megen Hvile.

Tolvte Scene.

Henrich (allene).

Det var min Troe en ganske løierlig Begivenhed, og en artig Borgen for mig! Alt, hvad jeg har seet her, gior mig ganske forvirret. Nei min Sandt, jeg troer, jeg drømmer selv. Er jeg ikke ogsaa en Som—Som—nam—bulus? Hvem kan vide det? Jeg taler, jeg gaaer, jeg har aabne Øine; med et Ord, jeg er just saaledes — For Fanden, om han havde smittet mig, thi det er maaskee anstikkende. Den Karl han sover ogsaa som Fanden selv, det maae man tilstaae. Dersom ikke Frontin havde været, og hans lille Finger, saa var jeg ganske qvalt. Hvad dette alt har sat mig for Skrupler i Hovedet! Jeg veed ikke meer, hvad jeg skal troe.

Trettende Scene.

Valerius. Henrich.

Henrich.

Ei, Herr Valerius, et Ord: (Sagte) Men hvordan Pokker skal jeg bære mig ad for at sige ham alt det. (Høit) Ah for Pokker! Herre, De veed ikke —

Va=

Valerius.

Min Oncle og Grevinden er endnu ved at efterſee Planen.

Henrich.

Og jeg har paa min Sandt været her med en Karl, ſom ſover lysvaagen.

Valerius.

Jeg har bedet Roſalie at komme herhid, for at tale med hende et Øieblik; og endſkiønt hun intet har lovet mig, ſaa vil jeg dog vente hende. Jeg vil ikke have noget at bebreide mig ſelv.

Henrich.

Om denne Herr Dorante, naar hun bliver hans Kone, drømte, at hun var hos nogen anden — Hilleſkam! De veed ikke —

Valerius.

Er det nu Tid at ſkiemte? Lad mig være i Roe. Ah Roſalie, jeg dør fornøiet, derſom jeg kan ſige dig, at jeg elſker dig.

Henrich.

Men alt hvad jeg har at ſige Dem, er ogſaa meget nødvendigt.

Valerius.

I dette Øieblik føler jeg intet uden min Utaalmodighed.

Henrich.

Hvordan? De vil ikke høre mig?

Valerius.

Nei! nei! nei! Roſalie kan komme. Gaae, jeg beſværger Dig. Derſom hun ſaae Dig, ſaa forhindrede Du hende at komme her, og Du ſkilte mig fra det

eneſte

eneste lykkelige Øieblik, som jeg faaer maaskee i min hele Livstid.

Henrich.

De tager det i den Tone! Nu vel, jeg gaaer; men det vil De vist fortryde, det siger jeg Dem.

Fiortende Scene.

Valerius (allene).

Endelig er jeg ham qvit. Jeg har maaskee smigret mig formeget; Rosalie kommer ikke. Men hun er bedrøvet. Ah, Dorante kan være ligegyldig, uden at hun derfor føler noget for mig. Ah Himmel! der seer jeg hende.

Femtende Scene.

Rosalie. Valerius.

Valerius.

Hvorledes, De har den Godhed at komme? Kom dog nærmere; man kunde høre os her.

Rosalie

(skiælvende, og kun ganske lidt nærmere).

Nei Valerius! jeg er alt for bange. Siig mig snart, hvad De vil. Jeg maae strax ind igien.

Valerius.

Vær roelig smukke Rosalie! giv mig det heelt, det Øieblik, som De bevilger mig.

Rosalie.

Jeg skiælver.

Valerius.

Nu vel, deilige Rosalie! hør da kun et Ord, siden De saa vil have det: Jeg tilbeder Dem.

Ro=

Rosalie.

Ah! det gior mig ondt at vide det! Lev vel.

Valerius.

Endnu et Ord, guddommelige Rosalie! Skulde jeg være saa lykkelig ikke at være hadet?

Rosalie.

Dom selv derom, Valerius. Fornuften forbod mig at overtyde mig om Deres Tanker, som jeg var uvis om, og dog er jeg kommen herhid at høre Dem — Siig mig nu selv — hvad der kunde triumphere over min Fornuft? Ah! Valerius — Ah — lad mig gaae ind igien.

Valerius.

Nei bliv, jeg besværger Dem. Jeg ventede kun denne lykkelige Tilstaaelse: uden den torde jeg intet foretage mig. Denne Gunst var mig nødvendig, for at overvinde en Frygtsomhed, som hindrede vores Lykke. Jeg har i dette Øieblik overvundet den. Jeg gaaer at sætte alting i Verk, for at forhale, ja endog gandske at forhindre et Bryllup, som jeg ikke kan overleve.

Rosalie.

Og hvad kan De giøre? Er det ikke bedre, reent at forglemme — Oh! jeg har ikke Mod til at bede Dem, ikke at elske mig mere.

Valerius.

Før døe tusende gange! Lad mig forsøge alt hvad Snedighed, Magt, Bønner, Taare og en heftig Kierlighed kan indskyde mig.

Rosalie.

Ah, Valerius! De kiender ikke min Moder. Jeg skiælver ved at tænke derpaa — Tiden løber — og vi give ikke Agt derpaa. Gaae, og lad mig flye Dem.

Va=

Valerius.

Jeg faaer at adlyde Dem. Men førend jeg forlader Dem, tillade De mig, at takke Dem for min Lyksalighed, og at tilsværge Dem en evig Troeskab.

(Han falder paa Knæe).

Sextende Scene.

Grevinden. Rosalie. Valerius.

Grevinden.

Hvad seer jeg? Min Datter! — Valerius! — Ah retfærdige Himmel!

Rosalie.

Valerius, jeg er fortabt; der er min Moder.

Valerius.

Himmel!

Grevinden.

Er det mueligt — at min Datter — at mit Blod —

Rosalie.

Min Moder — det er en Hændelse — Jeg tænkte ikke paa —

Grevinden.

Oh! det tvivler jeg ikke om. De tænkte ikke paa, at jeg skulde overrumple Dem. Efter den Hændelse — Jeg kan neppe tale —

Valerius.

Giv Dem tilfreds, naadige Frue. En ligesaa kierlig, som anstændig Følelse, og som jeg haaber min Oncle bifalder —

Grevinden.

Deres Oncle, min Herre! han skal skaffe mig Ret over Deres uforskammede Opførsel. De er forliebt i

min

min Datter! jeg finder Dem for hendes Fødder! Der er ingen Yderlighed —

Valerius.

Men, Madame, troe at hun ingen Deel har i —

Grevinden.

Hun hørte paa Dem, og det er nok, for at fortiene al min Vrede. Dersom Tingen blir bekiendt, saa skal et Kloster svare mig for Dem, Frøken! jeg skal vide at holde Dem der, saalænge De lever.

Rosalie.

Hvad har jeg kunnet sige eller høre i et Øieblik?

Grevinden.

Et Øieblik? ligesom man ikke vidste, hvad et Øieblik er! Kom, lad os reise; ingen Snak mere.

Syttende Scene.

Baronen. Grevinden. Rosalie. Valerius.

Baronen.

Hvorhen, mine Damer? Hvorfor denne forskrækkelige Hast? De vil nok gaae ud at spadsere?

Grevinden.

Nei, men for aldrig at komme her mere, min kiere Baron. — Jeg vil strax reise; jeg vil tilbage til Paris.

Baronen.

Hvordant? Hvad tænker De, og Dorante hvad vil han sige?

Grevinden.

Han kan komme til mig der.

Baronen.

Hvad er der da saa vigtigt?

Grevinden.

Min Ære er fornærmet.

Baronen.

Hvordan Pokker, Deres Ære?

Grevinden.

Jeg forlanger Ret af Dem over Deres Broderføns uforskammede Kierlighed, eller jeg skal vide selv at skaffe mig den.

Baronen.

Hvad har han da giort? (Til Valerius) Hvorledes, Uforstandige, at fornærme Grevinden! i hendes Alder! uden Hensеende paa —

Valerius.

Jeg sværger Dem til —

Grevinden.

Nei Baron, hans Kierlighed —

Baronen.

Hans Kierlighed! hans Kierlighed er dumdristig. Bør man vel bære nogen for Dem, naadige Frue? (Til Valerius) Du Forræder! for en ærværdig Dame.

Valerius.

Jeg forsikrer Dem, min Oncle, at jeg har en uendelig Ærbødighed for Grevinden.

Baronen

En Klodskieg, som ikke betænker, at De kunde være hans Moder; og han tør fornærme Dem.

Grevinden.

Det er noget Nyt; han er forrykt.

Baronen.

Ja vist er han forrykt; en Fusentast, som ingen Ting har seet, og som ikke engang kiender Dem.

Grevinden.

Jeg qvæles af Vrede. Han er gaaet fra Forstanden.

Ba-

Baronen.

Det vär en utilgivelig Galſkab i hans Alder; men han ſkal viſt ikke giøre det mere; og jeg beder Dem om Forladelſe for hans Dumdriſtighed.

Grevinden.

Veed De vel, Herr Baron, at De i en heel Time ikke har vidſt hvad De har ſagt? Hvad vil De ſige om min Alder, at jeg kunde være hans Moder? Jeg finder Dem original, at De troer, man ſkal være forrykt for at elſke mig! og hvem ſiger, at han elſker mig?

Baronen.

Hvorledes? Sagde De ikke, at det var til Dem —

Grevinden.

Jeg vilde tuſinde gange hellere, at han havde adreſſeret ſig til mig; Ulykken ſkulde ikke være ſaa ſtor; men han har den Driſtighed, at elſke Frøkenen; han giør ingen Hemmelighed deraf; han tilſtaaer mig det ſelv; jeg har fundet ham paa Knæe for hende. See da, om min Vrede er grundet, og om jeg efter dette kan blive i Huſet.

Baronen.

Oh! oh! dette er en anden Sag. Hvorledes, Monſieur? Men dette fortiener Overlæg — Jeg bifalder Deres Vrede, Madame, men ikke Deres Bortreiſe; og, det ſom mere er, jeg raader Dem at blive her, ligeſom intet var hændet.

Grevinden.

Ligeſom intet var hendet! Hvorledes forſtaaer De det, min Herre?

Baronen.

Jo, Madame! De bør være koldsindig og beherske Dem selv. Det er mig, som raader Dem det, endskiønt jeg er hastig, som De selv har seet.

Grevinden.

Jo! meget beleiligt; jeg siger Dem, at jeg vil være vred i 20 Aar.

Baronen.

Den Opsigt, De vilde giøre, vilde være farligere end Sagen selv. Dorante veed ikke hvad som er hendt, og hvorledes skal man skiule det, uden ved at lade Tingen blive som den er?

Valerius.

Ah! dersom De endnu vilde lægge til saa megen Godhed —

Baronen.

Tie! jeg skal snakke med Dig! Du skal see, hvordan jeg skal forjage denne indbildte Kierlighed, denne Ungdoms Grille: jeg skal lære Dig, om man i Din Alder bør være forliebt, og det i mit Huus, uden min Tilladelse!

Rosalie.

Min Moder! —

Grevinden.

Dersom De siger et Ord, saa bringer De mig til det yderste.

Baronen.

Og om Du taler, skal jeg lade Dig bringe i Arrest.

Grevinden.

Vel, Herr Baron! vær brav hidsig, giv ikke efter. Jeg finder — ja jeg finder, at Deres Vrede giør mig roligere.

Ba=

Baronen.

Lad mig kun raade. Jeg ſkal være vred for os begge.

Grevinden.

Betænk, at det er et Givtermaal, ſom De har giort, ſom er ſluttet, og hvor Frøkenen faaer de ſtørſte Fordele.

Baronen.

Om endog dette Givtermaal ikke var Dem fordeelagtigt, ſaa har De givet Deres Ord, hvorledes kan De da bryde det? Og for en Jomfruekarls fine Griller ſkulde jeg paſſere for en — Thi, med et Ord, det er mig, det er i mit Huus, det er min Broderſøn.

Grevinden.

Ja De har Ret. Skiænd, Herr Baron! ſkiænd! De bør være raſende. Jeg ſlaaer mig til Roe — i det mindſte af Politique; thi jeg kiender mig ikke mere — Men man maae ſee, ſom De meget vel ſagde, at komme ud af denne Ulciliahed.

Baronen.

Det er i ſig ſelv ikke meget ſvært. De ſiger ikke et Ord om hvad, ſom er hændet.

Grevinden.

Nei, ſiden De ſaa vil; thi ellers, Frøken —

Baronen.

Denne Hændelſe bliver ſaaledes hemmelig. Der er ingen at frygte for, uden denne lille Herre; men han ſkal ikke foruroelige Dem, om han endog var nok ſaa ſlet en Karl. Men det er nok, jeg ſvarer for ham.

Grevinden.

Deres Fromhed er ubegribelig: De giør mig og from; og jeg er overvundet. Jeg overlader mig til Deres Raad. Men Himmel! er der ikke Dorante?

Baronen.

Det er ham selv; mon han intet har hørt? Hvad skal der da blive af?

Attende Scene.

Dorante (i Slaaprok, med en Hat i Haanden, hvormed han skiuler det halve af Ansigtet).

De Forrige.

Grevinden (til Rosalie).

De sætter os i en herlig Forfatning, Frøken!

Baronen.

Der var ingen Middel, om han havde hørt os.

Valerius (sagte).

Gid det var saa vel!

Grevinden.

Hvor han seer beskiæftiget ud!

Baronen.

Han veed ikke, hvordan han skal begynde sin Tale.

Dorante.

Man maatte vel have et Bal — til et Bryllup —

Baronen
(til Grevinden).

Vi maae skiule vores Forvirrelse. (Til Dorante) I Sandhed, Dorante, det er beynderligt, at De kommer for disse Damer med Slaaprok. Jeg tænkte, De var mere galant.

Grevinden.

Han bryder sig ikke mere om at behage min Datter; et Beviis paa Foragt! (Med en forstilt Mildhed) Hvorledes endog Herr Dorante er, klæder det ham altid vel.

Do=

Dorante.

Ja, altid vel — ſom Coureer, ſom Tyrk — i Domino — Det er altſammen ligegodt.

Grevinden.

De har Ret, min Herre! man maae enten giøre mange Complimenter, eller ogſaa ſlet ingen.

Dorante.

I Sandhed, ingen Complimenter — De giør ikke mange Complimenter — det ſynes mig (leende ſagte) Hahaha — haha —

Valerius (ſagte).

Han har hørt alting.

Baronen.

De er altid ligefrem, altid munter; ah, jeg kiender Dem nok.

Dorante.

De kiender mig? Nei — oh nei. (Leer) Hahaha —

Grevinden.

Her er min Datter, ſom —

Dorante.

Deres Datter — Ahha — vel masqveret, Hahaha — vel masqveret.

Grevinden.

Masqveret? Hvad vil De ſige, min Herre? De kiender os ikke, om De troer —

Dorante.

I Sandhed, jeg hverken kiender hende, eller vil kiende hende —

Baronen.

Men, Dorante, det er mig, ſom ikke kiender Dem mere —

Dorante.

Mere — Saameget bedre — det er Masqver —

Grevinden.

Der seer De, hvad jeg har for Deres Skyld, Frøken; men det er ogsaa formeget, at forene Grovhed med Gemeenskab. (Til Dorante) De maae vide, min Herre, at alle andre Midler til at bryde med os, havde været bedre end dem, De har taget.

Dorante
(sætter sig i en Stoel).

Ohha! nu seer jeg meget bedre — nu seer jeg det hele Slæng —

Grevinden.

Jeg kan ikke længer holde det ud. Min Herre, jeg giver Dem Deres Ord igien, og jeg tager mit tilbage; intet kan nøde mig til at give Dem Rosalie.

Dorante.

Lad hende løbe med en anden —
(Han sover ind).

Baronen.

Men betænk dog Dorante —

Grevinden.

Lad det kun være. Jeg forlanger hverken Oplysning, eller Tilbageholdenhed. De vilde, at jeg skulde slutte et urimeligt Giftermaal. Deres Brodersøn har udfundet at afbryde det. Tag altsaa ikke ilde op, at jeg hverken vil see Dem eller ham mere. Farvel.

Baronen.

Bliv Frue. Naar De straffer Deres Datter, saa giør De hende ulykkelig. Min Brodersøn kan erstatte den Uret, han har giort Rosalie. Vi ere Venner, og siden Herren afslaaer hende bestandig —

Grev-

Grevinden.

De lærer mig min Hævn. Jeg antager Deres Broderſøn, for at viſe Herr Dorante, at man ikke er aldeles uden Tilflugt.

Roſalie.

Ah min Moder!

Valerius.

Intet kan ligne min Lykke! Hvorledes De er min?

Roſalie.

Ja, havde vi kunnet ſmigre os dermed?

Nittende Scene.

Baronen. Grevinden. Dorante. Roſalie. Valerius. Henrich. Frontin.

Frontin.

Han er borte, jeg fandt ham ikke meer i ſit Kammer; hvor Fanden kan han være?

Henrich.

See der er han min Sandt, og taler med Selſkabet.

Frontin.

Sagte Mordbroder —

Henrich.

Lad mig være, jeg har intet at tie med. (Til Selſkabet) Han er en —

Frontin

(lægger dam Haanden paa Munden).

Tys! ikke et Ord.

Henrich.

Har han endnu ingen qvalt?

Grevinden.

Hvorledes?

Baronen.

Hvad er det for Galskab?

Henrich.

Jeg vilde sige Dem, at hans Herre er en Nar, som sover, naar han er lysvaagen.

Baronen.

Drømmer Du?

Henrich.

Nei, det er min Troe ham, som drømmer: og for at vise Dem, at jeg ikke lyver, saa kiender jeg hans lille Finger, og jeg skal vække ham.

Valerius.

Hvad vil alt dette sige?

Rosalie.

Jeg begriber det ikke. Men naar man er lykkelig, kan man frygte for alting.

(Henrich kniber Dorante i den lille Finger).

Dorante.

Au! Hvor er jeg? Ah Herr Baron, det er Dem! Hielp mig, jeg beder Dem. Har jeg intet sagt — intet giort?

Baronen.

Kan De spørge derom? Men det er Dem ligemeget, siden Deres Givtermaal er gaaet overstyr.

Dorante.

Gaaet overstyr! Himmel! jeg kan ikke begribe —

Frontin.

Jeg begriber det ret godt, min Herre. Vi ere røbede, og De har giort nogen Daarlighed. Jeg tør forsikkre Deres Naade, at min Herre er det fornuftigste Menneske i Verden, naar han er vaagen; og det er ikke hans Skyld, om hans Søvn er lidt uartig.

Grev-

Grevinden.

Hvorledes, man ville indbilde mig, at den uværdige Maade, De har behandlet mig og min Datter paa, var en Drøm? Nu vel, min Herre, lær at drømme høfligere.

Valerius.

I det ringeſte var baade De, naadige Frue, og min Farbroder vaagen, da De lovede mig Roſalie.

Dorante.

Hvordan, det er til Valerius —

Henrich.

Ham ſelv. Det er over ſex Maaneder, han ikke heller kan ſove for Frøkenens Skyld.

Roſalie.

Hvad mig angaaer, Dorante, da tør jeg neppe ſige Dem, at det kun var af Lydighed, jeg vilde gifte mig med Dem.

Dorante.

Denne Tilſtaaelſe tillader mig ikke at bede mere, og jeg bør nu allene lee af en Hændelſe, ſom redder os alle Tre fra at blive ulykkelige.

Henrich.

Faae den Skam, om De ikke har Ret. De kommer ſovende til Deres Lykke.

Baronen.

Kom, kom mine Børn; vi vil gaae at ſpadſere, og imidlertid giøre Anſtalter til ikke mere at opſætte Eders Lykſalighed.

Frontin (til Parterret).

Han havde Ret, om han beklagede ſig. Han er ikke den førſte, ſom miſter ſin Kone, medens han ſover.

P. M.

Jeg slutter hermed denne Samling, som nu bestaaer af 12 Bind, der indeholde 62 Skuespil, hvilke alle, paa et Stykke nær, nemlig Adjutanten, som slutter foregaaende Bind, ere, og endnu for det meste aarlig blive opførte paa vor danske Skueplads. Prisen paa hvert Bind er 72 Skill. paa Trykpapiir, og 1 Rdlr. 16 Skilling paa Postpapiir. Skulde Omstændighederne herefter bestemme mig til at udgive flere Skuespil i Samling, vil jeg begynde den under en anden Titel, og nu anbefale mig og mine Bestræbelser til det gunstige Publikums Yndest og Bifald.

Kbh. den 24. Octobr. 1789.

Gyldendal.

